

وزارت تحصیلات عالی
علمی معینیت
د علمی برنامو پراختیا ریاست

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی دانشگاه های کشور

دانشکده تعلیم و تربیه

نصاب تحصیلی بیولوژی

دلو ۱۳۹۸ هـ ش - کابل

الله الرحمن الرحيم

پیام مقام وزارت تحصیلات عالی

نیروی بشری آموزش دیده و متخصص یکی از عناصر اصلی توسعه سیاسی، اجتماعی و اقتصادی کشورها شمرده می شود. بدون تردید انکشاف همه جانبه افغانستان عزیز بدون حضور منابع بشری متخصص و متعهد امکان پذیر نخواهد بود. وزارت تحصیلات عالی افغانستان و نهاد های مربوط آن مسئولیت آموزش و تربیه متخصصین را در رشته ها و عرصه های مختلف با فراهم آوری امکانات مساعد و مناسب تحصیلات عالی عهده دار می باشد. تحصیلات عالی ستندرد و معیاری وابسته است به نصاب تحصیلی عالی، بروز و جامع که مبتنی بر نیازمندی محصلان در جامعه، منطقه و جهان و با معیار های قبول شده ملی و بین المللی تنظیم گردیده باشد. وزارت تحصیلات عالی افغانستان به منظور تحقق این امر مهم با وجود چالش های فراوان، گام های مؤثر و مفیدی را در جهت معیاری ساختن نظام تحصیلی کشور برداشته است. ما کاملاً باورمند هستیم که مردم افغانستان شایسته تحصیلات عالی با کیفیت اند که از اعتبار جهانی برخوردار بوده و پاسخگوی نیاز های اساسی بازار کار افغانستان باشد. برای نیل به این اهداف والا داشتن نصاب درسی هماهنگ با معیارهای جهانی، افغانستان شمول و کاربردی امر حتمی و الزامی است.

در پلان ستراتیژیک ملی وزارت تحصیلات عالی، تدوین نصاب تحصیلی معیاری برای تمام رشته های تحصیلی به عنوان یکی از اهداف اصلی مطمح نظر بوده و به همین جهت به کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وظیفه سپرده شد تا در این مورد رهنمود را تدوین نموده و در روشنائی آن روند انکشاف و بازنگری نصاب تمامی رشته های تحصیلی کشور را آغاز نماید.

خوشبختانه پروسه انکشاف و بازنگری نصاب های تحصیلی حدود دو سال قبل در تمام رشته ها از مرحله نیاز سنجی از سطح دیپارتمنت ها، پوهنچی ها، پوهنتون ها از ادارات ذیربط از نهاد های دولتی و خصوصی آغاز و همچنان مدل های متعددی سایر کشورها نیز مورد مطالعه و بررسی قرار گرفت.

اینک مسرت داریم که در تداوم این پروسه، انکشاف و بازنگری نصاب های تحصیلی رشته های مختلف تعلیم و تربیه پوهنتون های کشور؛ مبتنی بر رهنمود جدید، با همت و همکاری همه جانبه مسئولین و اعضای کادر علمی پوهنچی های تعلیم و تربیه پوهنتون های دولتی و خصوصی کشور تحت نظر کمیسیون ملی نصاب تحصیلی تکمیل و آماده تطبیق گردیده است. ما شاهد تلاش های مستمر، صادقانه و تخصصی همکاران خویش در نهادهای تحصیلی کشور، در تمامی مراحل از جمله نیاز سنجی، بررسی های مسلکی کمیته های تخصصی و برگزاری کلستر های متعدد تدوین نصاب درسی، مرحله تدقیق و مرحله نهایی سازی در هر یک از رشته های فوق الذکر بودیم و اقدامات صورت گرفته را که با کیفیت و معیارهای عالی به انجام رسیده است، تحسین و تقدیر می کنیم.

اکنون با افتخار نصاب های بازنگری شده رشته های مختلف تعلیم و تربیه نهایی شده در وزارت تحصیلات عالی افغانستان را جهت تطبیق در تمام پوهنتون ها و مؤسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی که این رشته ها را دارند تقدیم جامعه علمی خویش می نماییم. امید داریم با تطبیق نصاب های جدید بسا از خلاها و کاستی های قبلی رفع گردیده، ارائه خدمات تحصیلات با کیفیت بهتر و بازدهی مؤثر تر صورت گیرد.

در پایان از تمامی تهیه کنندگان نصاب های تحصیلی رشته های تعلیم و تربیه، به خصوص از همکاران گرامی در وزارت تحصیلات عالی، اعضای کمیسیون ملی نصاب تحصیلی، استادان پر تلاش شامل در این پروسه، رؤسای پوهنچی ها و آمرین دیپارتمنت های مربوطه، کمال قدردانی و سپاس گزاری می نمایم و برای شان موفقیت های مزید در عرصه خدمت به جامعه اکادمیک کشور تمنا دارم.

پوهنمل دیپلوم انجنیر عبدالنواب بالاگرزی
معین علمی و سرپرست وزارت تحصیلات عالی

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی

نصاب تحصیلی از عناصر مهم و کلیدی برنامه های علمی در وزارت تحصیلات عالی است. تطبیق نصاب تحصیلی معیاری منحصیث نقشه راه برای محصلان و تربیه نیروی بشری کشور، از یک سو باعث بهبود کیفیت تدریس و آموزش در نهاد های تحصیلی گردیده و از سوی دیگر فارغان با دانش و شایسته طبق نیاز بازار کار را به جامعه تقدیم میکند. از همین رو، وزارت تحصیلات عالی به عنوان اساسی ترین نهاد تنظیم کننده امور تحصیلات عالی در کشور، روند بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی پوهنتون های کشور با اهداف تنظیم آن مطابق به نیاز بازار کار، ضرورت استخدام کنندگان با رعایت معیار های پذیرفته شده جهانی در هر رشته تحصیلی را با شعار "ملت واحد- نصاب تحصیلی واحد" در تمامی پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی از سطح دیپارتمنت، پوهنخ، پوهنتون تا وزارت تحصیلات عالی، آغاز نموده و قرار است یکصد و شصت و پنج رشته مختلف فارغ ده دوره لیسانس موجود در کشور تحت پوشش این برنامه قرار گیرند. روند انکشاف نصاب با مرحله نیاز سنجی آغاز گردید که در آن به منظور تشخیص نیاز بازار کار، اعضای کادر علمی موسسات تحصیلات عالی اعم از دولتی و خصوصی با ادارات ذیدخل، نخبه ها و مراجع استخدام کننده نشست های مشورتی را دایر نموده و بعد از جمع آوری نظریات آنها، آنرا به عنوان مواد کار در کلسترهای تخصصی رشته توسط متخصصین در عرصه نصاب تحصیلی مورد تحلیل و تجزیه قرار داده و در تنظیم نصاب های تحصیلی جدید از آن استفاده صورت گرفته است.

کلستر بازنگری نصاب های تحصیلی عبارت از گروهی از افراد متخصص، مجرب و ذیدخل در رشته مربوطه اعم از استادان صاحب نظر پوهنتونهای دولتی و خصوصی، نمایندگان استخدام کنندگان (دولتی و خصوصی)، متخصصین ورزیده از پوهنتونهای خارجی، نماینده فارغ التحصیلان سالهای اخیر و نماینده کمیسیون ملی نصاب وزارت تحصیلات عالی اند که بعد از مرور سایر نصاب های موجود و ریفرنس های بین المللی نیازسنجی ها را کار شناسی نموده و در چندین مرحله نصاب ها را انکشاف میدهند.

در بازنگری نصاب های تحصیلی که براساس اهداف آموزشی هر رشته نصاب ترتیب شده و برای هر مضمون و درس اهداف آموزشی تعریف شده که با اهداف آموزشی رشته مطابقت دارد، بر علاوه سایر نصاب های رایج در کشور، ریفرنس های معتبر رشته های مشابه در دیگر کشور ها نیز مورد مطالعه قرار گرفته و از آن ها استفاده شده است. توجه به مهارت ها و توانایی های محصلان مانند، مهارت استفاده از تکنالوژی معلوماتی، طرز تفکر انتقادی یا (Critical thinking)، توجه به کار عملی (Internship)، مهارت محاوره و ارتباطات، بلدیت با کار گروهی و روحیه همکاری، تقویه خلاقیت و نو آوری، مهارت های حل مشکل، مهارت های آموزش مادام العمر (Life Time Learner)، آگاهی از کلتور های متفاوت جهانی، تقویه حس وطن دوستی و روحیه اسلامی و علاوه بر آن به معیارهای که توسط سازمان یونسکو به عنوان مهارت های قرن بیست و یکم تعریف گردیده نیز پرداخته شده و رعایت گردیده است.

برنامه ملی بازنگری و انکشاف نصاب تحصیلی به همکاری کمیسیون ملی نصاب تحصیلی توسط ریاست انکشاف برنامه های علمی وزارت تحصیلات عالی تطبیق میگردد. جا دارد که از همکاری اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب و سایر اعضای ذیدخل برنامه که با زحمات خستگی نا پذیر خویش در اکمال این برنامه ملی سهم داشته اند، اظهار سپاس و قدر دانی نمایم.

پوهنمل خواجه زبیر صدیقی
رئیس انکشاف برنامه های علمی

پیشگفتار

ارائه آموزش های معیاری در حوزه تعلیم و تربیه و تربیه نیروهای متخصص در بخش های مختلف رسالت مهمی است که پوهنخی های تعلیم و تربیه به عنوان نهاد های تحصیلات عالی تعلیم و تربیه عهده دار هستند. باورمند هستیم زمانی نهادهای علمی میتوانند در اجرای رسالت خویش موفق باشند که علاوه بر ارائه آموزش های نظری به ارتقاء مهارت های عملی محصلان و اصلاح نصاب درسی به منظور فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان بیش از پیش عطف توجه نمایند. نصاب تحصیلی (Curriculum) یک رکن اساسی در تحصیلات عالی هر کشور است. زیرا نصاب تحصیلی در واقع بیوگرافی (شناسنامه) مشخصات و خصوصیات هر مضمون (کورس) بوده که به منزله رهنمود فشرده و جامع برای موضوعاتی که قرار است تغییر در فهم، سلوک و مهارت مسلکی محصلان و دانشجویان به شکل مطلوب مطابق به اهداف مطروحه فراهم سازد می باشد.

در سطح هر یک از پوهنتون پوهنخی ها و دیپارتمنت ها، کمیته های نصاب تحصیلی وظیفه دارند تا نصاب تحصیلی را که در سال های گذشته تدریس می گردید مورد ارزیابی، بازنگری و انکشاف قرار داده، مطابق نیاز جامعه، بازار کار، پیشرفت تکنالوجی، آخرین دستاوردهای علمی و بالاخره مطابق به استندرد ها و معیار های محلی، ملی و جهانی عیار سازند. تاکید اجماع ملی که در ماه حوت سال ۱۳۹۶ در کابل در خصوص معیاری سازی نصاب های تحصیلی افغانستان برگذار گردیده بود؛ نیز بر همین موارد بود.

کمیته های بازنگری نصاب در سطح پوهنخی ها و پوهنتون ها با تدوین و توزیع پرسشنامه از اعضای کادر علمی، فارغ التحصیلان، محصلین بر حال و استخدام کننده های دولتی و خصوصی در زمینه نقاط ضعف، قوت، فرصت ها و چالش های موجود در نصاب های درسی رشته های مختلف خواهان معلومات گردیدند. نتیجه تجزیه و تحلیل این پرسشنامه ها و مصاحبه ها در هر رشته نقاط ضعف و قوت را مشخص و فرصت ها و چالش های موجود را انعکاس داد. بر همین مبنی برای اصلاح و بازنگری نصاب تحصیلی پلان های عملیاتی طرح و اولویت ها مشخص گردید.

در پوهنخی های تعلیم و تربیه کار بازنگری، توحید و معیاری سازی نصاب درسی بالای رشته های تعلیم و تربیه آغاز گردید. در این روند نصاب های تحصیلی حدود هشت رشته تعلیم و تربیه در سطح وزارت تحصیلات عالی مورد بازنگری و انکشاف قرار گرفت. بیش از یک سال کار تخصصی و تدویر چندین مرحله کلستر در سطح ملی، مطالعه نیاز های بازار کار و بررسی الگوهای مختلف از سایر کشور ها؛ تدوین نصاب واحد معیاری در سطح ملی به انجام رسید.

انتظار می رود با تطبیق نصاب های جدید، دانش آموخته های رشته های مورد نظر با دانش عمیق تر، مهارت های بیشتر، نگرش مسئولیت پذیری و تعهد مسلط شوند طوریکه بتوانند با سهولت های بهتری وارد عرصه کار گردیده، خدمات با کیفیت و تخصصی را به جامعه انجام دهند. یقین داریم این دانش آموخته ها دارای مهارت مسلکی بالا، آشنا با کامپیوتر و انترنت مسلط به زبان های بین المللی، اعتماد به نفس، صداقت، توانمند به انجام تحلیل و تجزیه علمی مسایل اجتماعی می باشند.

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
ا	پیام مقام وزارت تحصیلات عالی
ج	پس منظر بازنگری و انکشاف نصاب های تحصیلی
۵	پیشگفتار
۱	مقدمه
۵	دیدگاه
۵	رسالت
۶	ارزش ها
۶	اهداف آموزشی
۶	نتایج متوقعه
۶	نیاز سنجی
۸	معرفی محتوی
۹	مضامین اساسی
۹	مضامین تخصصی
۹	مضامین اختیاری و دانشگاه شمول:
۹	مضامین کار عملی و منوگراف
۱۱	نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی محصلان
۱۱	پالیسی حاضری
۱۱	قواعد کارخانگی و فعالیت های صنفی
۱۱	پالیسی تاخیر کاری
۱۱	پالیسی نمره دهی
۱۲	وجایب و مکلفیت های محصلین
۱۲	پالیسی عدم صداقت اکادمیک
۱۲	اشتراک کنندگان کلستر ها
۱۳	جدول سمستروار مضامین
۲۳	مفردات درسی بیولوژی عمومی ۱
۲۹	مفردات درسی بیولوژی عمومی ۲
۳۴	مفردات درسی نباتات عمومی ۱
۴۲	مفردات درسی تطبیقات نباتی ۱ و ۲
۴۹	مفردات درسی مضمون تکنالوژی کاربردی
۵۷	مفردات درسی بیولوژی مالیکولی حجره
۶۴	مفردات درسی زولوژی غیرفقاریه
۷۰	مفردات درسی نباتات عمومی ۲
۷۸	مفردات درسی فزیولوژی نباتی ۱
۸۶	مفردات درسی مایکروبیولوژی ۱ و ۲
۹۳	مفردات درسی میتود تدریس بیولوژی
۱۰۰	مفردات درسی امبریولوژی انسان
۱۰۸	مفردات درسی هستولوژی عمومی
۱۱۳	مفردات درسی زولوژی فقاریه
۱۱۹	مفردات درسی سیستماتیک نباتی
۱۲۶	مفردات درسی فزیولوژی نباتی ۲
۱۳۳	مفردات درسی پرازیتولوژی
۱۴۰	مفردات درسی جنیتیک

۱۴۹	مفردات درسی اکولوژی عمومی
۱۵۵	مفردات درسی روش تحقیق
۱۶۲	مفردات درسی آناتومی و فزیولوژی انسان ۱
۱۶۹	مفردات درسی تطبیقات آناتومی و فزیولوژی انسان ۱
۱۷۵	مفردات درسی تکامل بیولوژیکی
۱۸۱	مفردات درسی تدریس آموزی
۱۸۹	مفردات درسی بیولوژیکل سایکولوژی
۱۹۴	مفردات درسی آناتومی و فزیولوژی انسان ۲
۲۰۱	مفردات درسی تطبیقات آناتومی و فزیولوژی انسان ۲
۲۰۷	مفردات درسی بیوتکنالوژی
۲۱۶	مفردات مضامین اساسی مربوط دیپارتمنت کیمیا
۲۱۶	مفردات مضمون درسی کیمیای عمومی (I)
۲۱۹	مفردات و پلان درسی برای سمستر اول
۲۲۸	مفردات مضمون درسی کیمیای عمومی (II)
۲۳۱	مفردات و پلان درسی مضمون کیمیای عمومی ۲ برای سمستر دوم
۲۳۶	مفردات مضمون درسی بیوشیمی I
۲۳۹	مفردات و پلان درسی برای سمستر هفتم
۲۴۴	مفردات مضمون درسی کیمیای عضوی بیولوژی
۲۴۷	پلان درسی هفته وار کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی
۲۵۲	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حفاظت محیط زیست
۲۵۷	کورس پالیسی هفته وار مضمون حفاظت محیط زیست
۲۶۴	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تربیت بدنی و علوم ورزشی
۲۷۰	کورس پالیسی هفته وار مضمون تربیت بدنی و علوم ورزشی
۲۸۹	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان بینی اسلامی
۲۹۶	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عبادات و حکمت های آن
۳۰۳	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اخلاقی اسلام
۳۱۰	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اجتماعی اسلام
۳۱۸	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام
۳۲۶	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اقتصادی اسلام
۳۳۳	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن و علوم معاصر
۳۴۰	مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلامی

مقدمه

ساختار، محتوا و بازدهی نصاب درسی در نظام تحصیلات عالی یک کشور اگر بر اساس معیار های علمی و بین المللی باشد؛ عامل توسعه همه جانبه جامعه و پدید آورنده افق های روشن برای نسل های بعدی است. برای رسیدن به این اهداف، بازنگری و تجدید نظر به صورت مستمر در نصاب های درسی به عنوان یک عنصری تاثیر گذار و سودمند، پذیرفته شده است. چنانچه بازنگری نصاب درسی در دانشگاه ها و نهاد های تحصیلات عالی در سطح جهان امر مهم و مداوم شمرده می شود. پرداختن به مشکلات جامعه و ارائه راهکار های عملی برای رفع آن ها بدون داشتن نصاب تحصیلی بروز شده و معیاری امکان پذیر نمی باشد. تلاش های دوامدار مسئولین محترم نظام تحصیلات عالی افغانستان، از سطح دیپارتمنت ها تا مقام وزارت تحصیلات عالی نیز بر این مهم استوار است که نقشه راه تحصیلات عالی، داشتن کریکولوم معیاری در تمامی رشته ها است.

تیم های تخصصی تدوین، تدقیق و نهایی سازی نصاب رشته های "بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی" دانشگاه های دولتی و خصوصی کشور افتخار دارند که در پرتو قوانین و پالیسی های وزارت محترم تحصیلات عالی، تحت نظر ریاست محترم انکشاف برنامه های علمی، مبتنی بر استراتیژی دانشگاه ها و مؤسسات تحصیلات عالی مربوطه خویش و به حمایت مالی و تخنیکی مؤسسه محترم بنیاد آسیا؛ برنامه بازنگری اصلاحی و توسعه وی نصاب درسی رشته های "بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی" را از زمستان ۱۳۹۶ در سطح دیپارتمنت ها و دانشکده ها آغاز نمایند. این تلاش ها الی بهار ۱۳۹۸ ه.ش. ادامه یافت. استادان دانشگاه های دولتی و خصوصی مرکز و ولایات در قالب کمیته های تخصصی بازنگری نصاب درسی رشته های بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی را بازنگری کامل نمایند. نسخه جدید آن ها را مشتمل بر نصاب درسی جداگانه برای هر رشته به شمول مفردات برای هر مضمون، نهایی ساخته و به مقام وزارت تحصیلات عالی و مجموعه اکادمیک بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه افغانستان تقدیم می نمایند.

به منظور توحید و بازنگری نصاب درسی رشته بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی اقدامات اولیه بنا بر نیاز جامعه، هدایت مقامات ذیصلاح و همکاری تخنیکی دفتر مؤسسه بنیاد آسیا از زمستان سال ۱۳۹۶ و بهار ۱۳۹۸ در سطح دیپارتمنت های دانشگاه های مختلف به خصوص دانشگاه کابل و دانشگاه های زون ها آغاز گردید. در این مرحله نیاز سنجی از محصلین، اعضای کادر علمی، ذینفع های محلی، ملی و بین المللی از طریق توزیع پرسشنامه ها، انجام مصاحبه ها و تدویر ورکشاپ ها انجام یافت. هم چنان به هدف بهره گیری از تجربیات سایر

کشورها؛ مطالعه نصاب های درسی برخی دانشگاه های معتبر کشورهای منطقه و جهان (شامل دانشگاه های از کشورهای؛ ایران، پاکستان، مالیزیا، اندونیزیا و هندوستان) نیز صورت گرفت. همچنان از تجربیات برخی از متخصصین اصلاح نصاب درسی خارجی و داخلی که در زمینه انکشاف تحصیلات عالی افغانستان به خصوص رشته های مورد نظر، دارای تجربه و تخصص بودند، استفاده بهینه صورت گرفت.

در قدم بعدی، کمیته های تخصصی بازنگری نصاب درسی رشته بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی با اشتراک برخی اعضای مجرب کادر علمی دانشگاه های خصوصی و دولتی، نمایندگان کمیته ملی بازنگری نصاب و تعدادی از نمایندگان ذینفع ها و مؤسسات همکار در سطح وزارت تحصیلات عالی تدویر یافت. این کمیته گزارش های اولیه واصله و کریکولوم های درسی از دانشگاه های مختلف (حدود سی و دو گزارش ارزیابی مقدماتی و سی و دو نصاب درسی از دانشگاه های دولتی و خصوصی) را مورد بررسی قرارداد. گزارشات واصله از مؤسسات ملی و بین المللی، نهاد های ذینفع، و سایر پیشنهادات واصله را نیز مطالعه و بررسی نمود. همچنان اعضای کمیته های مذکور نصاب های درسی رشته های مورد نظر را در برخی دانشگاه های کشورهای را که قبلا نام برده شد، نیز از نظر گذراندند. در اخیر کمیته های مذکور مسوده توحید شده و معیاری نصاب درسی رشته بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی را تدوین و جهت بررسی به کلسترهای رشته های متذکره ارائه نمودند.

مسوده نصاب درسی رشته های بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی در هشت کلستر جداگانه و در فاصله زمانی بیشتر از شش ماه، بررسی گردید. در هر یک از کلسترها با در نظر داشت نیاز و مبرمیت موضوع بین ۱۵۰ الی ۱۷۰ تن از اعضای کادر علمی دانشگاه های مختلف دولتی و خصوصی از سطح مرکز و ولایات در سالون تجمعات دانشگاه تعلیم و تربیه شهید ربانی و وزارت تحصیلات عالی اشتراک نمودند. همچنان در این کلستر ها نمایندگان با صلاحیت نهادهای وزارت محترم تحصیلات عالی، وزارت جلیله معارف، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت محترم کار و امور اجتماعی، مؤسسه محترم UNDP، اداره محترم MEC، مؤسسه محترم USIP، GIZ، و سایر مؤسسات و نهاد های همکار نیز فعالانه اشتراک نمودند. در پایان و بعد از چندین نوبت بازنگری و اصلاح مجدد؛ نصاب درسی رشته های بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی مشتمل بر مضامین، کریدیت ها و مفردات جداگانه برای هر مضمون توحید و نهایی گردید.

کاستی ها و تناقضاتی همچون؛ موجودیت نصاب های متعدد در سطح دانشگاه های مختلف، تداخل بین رشته ها، تداخل بین محتوای مضامین، عدم موجودیت کود نمبر واحد و ملی، عدم توجه به مهارت های عملی و کاربردی دانش آموختگان، عدم تعریف درست از مواد لایحه سیستم کزیدیت تحصیلات عالی، عدم موجودیت منابع همسان و معیاری در سطح ملی، عدم موجودیت تناسب بین تعداد کزیدیت ها، عدم تعریف دقیق از نوع مضمون، تفاوت فاحش در روی کرد تطبیق لایحه کزیدیت به ارتباط نصاب درسی و غیره موارد؛ در نصاب های درسی قبلی رشته های مورد نظر به استناد اسناد و شواهد گردآوری شده وجود داشت که کوشش گردید در نصاب جدید رفع گردد. تفکیک کامل رشته بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه یکی دیگر از دستاوردهای مهمی بود که برای اولین بار در نصاب تحصیلی سراسری کشور انجام شد.

در نتیجه تغییر و اصلاح اساسی بیشتر از ۱۳ فیصد مضامین و مفردات رشته بیولوژی صورت گرفت. با توجه به اقدامات صورت گرفته و نیاز به افزایش حس تعهد به ارزش های اسلامی و ملی؛ نصاب تحصیلی بیولوژی با داشتن شاخصه های ذیل نهایی گردید:

"نصاب واحد معیاری ملی که در سطح تمام دانشگاه های دولتی و خصوصی کشور قابل تطبیق باشد؛ با تعریف کامل از هر مضمون که شامل عنوان، نوع، تعداد کزیدت، صنف و سمستری که تدریس می شود، با معرفی منابع اصلی و منابع ممد درسی برای هر مضمون، با تعریف کامل اهداف رشتوی و مطابقت آن با اهداف اختصاصی هر مضمون، با تدوین پالیسی کورس های درسی مشخص و قابل اجرا، با معرفی روش های تدریس مطابق ایجابات هر مضمون، با تعریف مسئولیت های اکادمیک و اخلاقی استاد و محصل و با رویکرد افزایش ظرفیت های مسلکی، تحقیقاتی و عملی محصلین در حوزه تفکر انتقادی، نگارش بیولوژیکی، قوانین لابراتواری و احترام به قوانین و پروتوکول های لابراتواری و اخلاق بیولوژی استفاده از جانوران، گیاهان و تربیت سالم نسل جدید برای کادرهای آینده، ارتقاء روحیه کار جمعی، تقویت اعتماد به نفس و همدیگر پذیری".

شایان تذکر است که دیپارتمنت های بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی در مقطع لیسانس در تمام دانشگاه های افغانستان اعم از دولتی و خصوصی فارغ ده می- باشند. به منظور هرچه تخصصی تر شدن خدمات تحصیلی؛ نیاز است تمام دانشکده ها و سایر رشته های تعلیم و تربیه، به خصوص رشته بیولوژی در قدم نخست تکمیل نمایند. و طرح ایجاد دیپارتمنت- های گیاه شناسی، بیوسیستماتیک جانوری، میکروبیولوژی، جنتیک و بیوتکنالوژی، محیط زیست و زیست شناسی تکوینی و رشته فیزیولوژی را نیز برای دانشگاه های که شرایط لازم را تکمیل می نمایند، توصیه می گردد.

امید است تلاش های صورت گرفته بخش بزرگی از چالش ها و مشکلاتی موجود در این زمینه را پایان داده و زمینه تحصیل بهتر را برای فرزندان این مرز و بوم در رشته های نامبرده فراهم سازد.

دیدگاه

در اخیر از مسئولین محترم وزارت تحصیلات عالی، کارکنان دفتر محترم بنیاد آسیا، اعضای کمیته های تخصصی بازنگری نصاب و اشتراک کنندگان کلستر های هشت گانه که با سعه صدر و پشت کار موجب موفقیت این پروسه گردیدند، اظهار سپاس و امتنان می نمایم.

با تطبیق این نصاب درسی و استفاده از روش های مختلف تدریس و آموزش؛ طرح و اجرای تحقیقاتی علمی در حوزه های مختلف بیولوژی نهادینه خواهد شد، استادان و محصلان این رشته با مطالعه موضوعات مدرن با استفاده از تکنالوژی عصری، انترنت، استفاده از وسایل روز جهت تطبیقات لائبراتواری، تحقیقات ساحوی و عملی تغییرات در بهزیستی با استفاده از محتویات مضامین مختلفه این رشته شرایط زیست سالم را برای بشر به ارمغان خواهند آورد.

دیدگاه ما با در نظرداشت موارد ذیل با تغییرات احتمالی در ساختار اقتصادی، اجتماعی و بیولوژی یا زیستی جامعه هماهنگ خواهد بود:

خلاقیت، نوآوری، استفاده از روش های مختلف تدریس و نهادینه کردن فرهنگ تحقیق و تألیف این رشته را همراه جامعه در مسیر رفاه و آسایش در جایگاه بهتری قرار می دهد.

تمایل به ترویج شهرنشینی و فرهنگ تمایل به عاری ساختن آلودگی محیط زیست و توجه به جانداران، اهمیت و پرورش درختان و جلوگیری از قطع جنگلات و درختان.

رویکرد تفکر انتقادی و تعامل سازنده اجتماعی با کسب تجربیات اکادمیک محصلین را شهروندان مسئول، منتقد و همکار به حل مشکلات و کمک به منافع عمومی ببار خواهند آورد.

مسئولین آموزش رشته بیولوژی متعهد به نوآوری مستمر و استقبال از خلاقیت ها در راستای تدریس بهتر این رشته بوده، تلاش می نمایند که مسیرهای شغلی و منعطف تر حرفه ای را برای کاهش نرخ بیکاری فارغان بیولوژی شناسایی و یا ایجاد نمایند.

رسالت

دیارتمنت بیولوژی پیوسته در بهبود و بلند رفتن کیفیت آموزش و پرورش تلاش به خرج داده و طبق معیار های اکادمیک و کریکولم جدید پروسه تدریس خویش را عیار نموده است.

- پیشبرد فعالیت های علمی، تحقیقاتی، و تقویه حس مسولیت فردی و اجتماعی محصلان از طریق فهم دقیق با ارزش های عالی اسلامی و انسانی.
- ارتقای سطح علمی و تحقیقی استادان این دیپارتمنت.
- آموزش رشته بیولوژی بر بنیاد نصاب تحصیلی معیاری و واحد؛ محصلین را برای شناخت، درک، مشارکت و موفقیت در جامعه ای که به سرعت در حال تغییر است؛ آماده می کند.

- مسئولین و اعضای کادر علمی رشته بیولوژی اطمینان دارند که محصلین مهارت هایی را که لازمه آموزش کامل و صحیح این رشته است به شمول کسب ظرفیت های لازم برای موفقیت و خدمت در نهادهای تحصیلی و آموزشی از اینکه افغانستان دارای تنوع اقلیمی متفاوت است بناء از لحاظ تنوع زیستی (جانوری و گیاهی) بیشترین تنوع را داراست. به این لحاظ شرایط کار آفرینی را برای رشته های بیولوژی و تحقیقی بیشتر فراهم نمایند.

ارزش ها

- آزادی اکادمیک بر مبنای رشد آموزشی و علمی؛
- صداقت و شفافیت در کار؛
- احترام به نظریات دیگران؛
- رد هرگونه تبعیض زبانی، قومی، نژادی، فکری و...؛
- احساس مسوولیت دادن برای دانشجویان و استادان؛
- ایجاد محیط سالم زیستی؛
- آگاه ساختن جامعه از اهمیت علم و دانش زیست محیطی؛
- باور و احترام به ارزش های اسلامی و انسانی؛

اهداف آموزشی

۱. تربیه کادرهای مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهاد های تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف؛
۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت های معاصر تدریس؛
۳. ارتقای سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز؛
۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی؛
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان؛

نتایج متوقعه

در پایان دوران تحصیلی در این رشته محصلان می توانند با استفاده از این نصاب، میتود های نوین درسی و دانش تخصصی خویش برای پیشبرد تدریس بهتر، گام های عملی را بردارند. همچنین با اجرای کار های لابراتواری زمینه تحقیقات فراتر را در این رشته فراهم می سازند.

نیاز سنجی

هیئت رهبری و کمیته کاری نصاب دیپارتمنت بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه دانشگاه های دولتی به همکاری مؤسسه محترم بنیاد آسیا برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم دانشکده تعلیم و تربیه

را در مدت یک سال گذشته تدوین و اجرا نموده است. برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم دیپارتمنت بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه طی دو فعالیت عمده و اساسی انجام داده شد:

۱- راه اندازی برنامه نیازسنجی با تدوین و توزیع پرسشنامه ها و تجزیه و تحلیل داده ها.

۲- برگزاری فعالیت های گروهی در قالب ورکشاپ ها و تجزیه و تحلیل داده ها.

برنامه نیازسنجی به هدف بررسی میزان مطابقت کریکولم موجود دیپارتمنت بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه با انتظارات و نیازمندی های ذینفعان اعم از مفید بودن و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی بودن و معیاری بودن منابع درسی، شناسایی نکات ضعف و قوت کریکولم تحصیلی دانشکده تعلیم و تربیه و همخوانی نصاب ها با معیار های بین المللی، راه اندازی گردیده بود. فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن به هدف سنجش نیاز های اساسی بازار کار و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان رشته بیولوژی با توجه به اشباع شدن بازار کار تدویر گردید. در بخش نخست داده های حاصل از پرسشنامه ها و در بخش دوم داده های حاصل از فعالیت های گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

اجراءات زیر به منظور تجزیه و تحلیل پرسشنامه ها صورت گرفته است:

ترتیب تیم کاری در قالب کمیته نصاب هر دیپارتمنت: به اساس جلسه کمیته نصاب دیپارتمنت بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه این تیم کاری با معرفی یک نماینده از سوی دیپارتمنت های هشت گانه و آمریت کمیته نصاب تشکیل گردید.

شناسایی ذینفعان: دیپارتمنت بیولوژی با ذینفعان متعددی اعم در داخل و خارج در تعامل می باشد که هر یک می توانند بر دیپارتمنت اثر گذاشته و یا از دیپارتمنت اثر پذیر باشند. هر یک از ذینفعان نیازها و انتظارات قابل توجهی دارند که دیپارتمنت بیولوژی در راستای بازنگری کریکولم آن ها را می بایست در نظر گیرد.

ذینفعان دیپارتمنت بیولوژی قرار ذیل اند:

دیپارتمنت ها: دیپارتمنت های مختلف دانشگاه های دولتی و خصوصی از ذینفعان اثر گذار اند. پیشنهاد بازنگری کریکولم، تنظیم مفردات و تعیین روش تدریس از صلاحیت های دیپارتمنت ها است که در چگونگی ارائه خدمات آموزشی بسیار تاثیر دارد.

نهادهای تحصیلات عالی، معارف، کشاورزی، محیط زیست، مطبوعات و شهر داری ها: از آنجایی که ماموریت دیپارتمنت بیولوژی تربیه کادر های متخصص در عرصه های مختلف فوق الذکر است این نهادها بازارکار مستقیم برای محصلان بیولوژی را تشکیل می دهد، دیپارتمنت بیولوژی در راستای

تدوین کریکولم خویش پیشنهاداتی را برای نهادهای زیربند در نظر گرفته تا محصلان علاوه بر فراگیری دانش بیولوژی، دانش کاربردی و مهارت های عملی مورد نیاز را فرا گیرند.

محصلان: این گروه از ذینفعان اثر پذیر اند و به صورت مستقیم خدمات آموزشی به آنها ارائه می شود. فارغ التحصیلان: این گروه نیز ذینفعان مهم این رشته بوده، که در راستای تدوین کریکولم نیاز های ایشان در زمینه فراهم آوری فرصت های شغلی مساعد در نظر گرفته شد.

تدوین و توزیع پرسشنامه ها، برگزاری کارهای گروهی در قالب ورکشاپ ها با اشتراک ذینفع های دولتی، خصوصی و موسسات همکار در سطح ولایات و مرکز و تجزیه و تحلیل داده های واصله. هدف از تدوین و توزیع پرسشنامه ها بررسی میزان مطابقت کریکولم فعلی دیپارتمنت بیولوژی با انتظارات و نیازمندی های بازار کار و ذینفعان بوده است. مباحثی هم چون مفید و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی و اکادمیک بودن منابع درسی و شناسایی نکات ضعف و قوت نصاب تحصیلی دیپارتمنت بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه تمرکز بیشتر گردیده است.

تدوین ورکشاپ ها به اشتراک ذینفع ها و نهاد های همکار در سطح مرکز و زون ها که هدف از برگزاری فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن سنجش نیاز های اساسی بازار کار در رشته بیولوژی و سایر رشته های تعلیم و تربیه و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان هر رشته دانشکده تعلیم و تربیه و با توجه به اشباع شدن بازار کار فعلی بوده است. اشتراک کنندگان در این ورکشاپ ها خلاء های موجود در نصاب تحصیلی بخصوص در حوزه عملی را انعکاس داده، پیشنهادات خویش را ارائه نمودند، که این پیشنهادات توحید و در پروسه بازنگری نصاب به آنها ترتیب اثر داده شد. بررسی و توحید پیشنهادات واصله از وزارت معارف، موسسات و سایر نهاد های ذینفع در سطح ولایات مختلف، طوریکه این پیشنهادات به طور کلی بخشی از رهنمود اصلاح کریکولم تحصیلی در مراحل بعدی گردید.

تحلیل پرسشنامه ها: بعد از جمع آوری پرسشنامه ها تیم کاری تمام انواع پرسشنامه ها را با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل و داده های حاصل از این پرسشنامه ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

معرفی محتوی

مدت دوره تحصیل: دوره لیسانس رشته بیولوژی اولین مرحله تحصیلی بیولوژی در نظام تحصیلات عالی افغانستان می باشد که به طور عادی چهار سال تحصیلی را در بر می گیرد.

کریدیت ها و کود نمبر مضامین: در این کریکولم مجموع تعداد کریدیت ها در کتگوری های چهار گانه فوق ۱۴۶ کریدیت تثبیت گردید. تمامی دیپارتمنت های بیولوژی دانشگاه های دولتی و خصوصی مکلف به اجرای این نصاب تحصیلی می باشند.

مضامین درسی و کتگوری ها: مادهٔ دوم لایحهٔ سیستم کزیدت مؤسسات تحصیلات عالی: «حداقل کزیدت ها در دوره ی لیسانس ۱۳۶ کزیدت و حد اکثر آن مربوط به طول دوره تحصیلی رشته مربوطه بوده و از ۲۱ کزیدت در یک سمستر تجاوز ننماید.»

ماده سوم لایحه مذکور سیستم کزیدت مؤسسات تحصیلات عالی: «مضامین دوره لیسانس به مضامین اساسی، مضامین تخصصی، مضامین اختیاری و مضامین دانشگاه شمول تقسیم می‌شوند. مضامین اساسی باید حداکثر ۳۰ فیصد، مضامین تخصصی حد اقل ۵۰ فیصد و مضامین اختیاری به شمول مضامین دانشگاه شمول ۱۲ فیصد، مونوگراف، سیمینار، ستاز، امتحان دولتی و تکمیل پروژه‌ی دیپلوم ۸ فیصد مضامین دوره لیسانس را احتوا می‌نمایند و نمرات آن از ۱۰۰ نمره محاسبه می‌شود. فیصدی مضامین مذکور در پلان تعلیمی گنجانیده شده است.»

به اساس مواد فوق و مبتنی بر توافق های به عمل آمده در کلسترهای هشت گانه و رشته بیولوژی مضامین شامل در نصاب درسی به اساس ایجابات تخصصی رشته و الزامات سیستم کزیدت قرار ذیل تقسیم گردید:

مضامین اساسی: مجموعا در این کریکلم ۲۷ کزیدت که ۱۸,۴۹ فیصد مجموع کزیدت های این رشته را تشکیل می‌دهد به این کتگوری اختصاص داده شده است.

مضامین تخصصی: مجموعا در این کریکلم ۸۳ کزیدت که ۵۶,۸۴ فیصد مجموع کزیدت های این رشته را تشکیل می‌دهد به این کتگوری اختصاص داده شده است.

مضامین اختیاری و دانشگاه شمول: مجموعا در این کریکلم ۲۴ کزیدت که ۱۶,۴۳ فیصد مجموع کزیدت های این رشته را تشکیل می‌دهد به این کتگوری اختصاص داده شده است.

مضامین کار عملی و مونوگراف: مجموعا در این کریکلم ۱۲ کزیدت که ۸,۲۱ فیصد مجموع کزیدت های این رشته را تشکیل می‌دهد که هر کدام به کتگوری‌های ذیل اختصاص داده شده است.

نام رشته بیولوژی			شماره
English	پشتو	دری	
Biology	بیولوژی	بیولوژی	1

مضامین اساسی			مضامین تخصصی			مضامین اختیاری و دانشگاه شمول			مضامین عملی و منوگراف			مجموع		
تعداد مضامین	تعداد	فیصدی	تعداد مضامین	تعداد	فیصدی	تعداد مضامین	تعداد	فیصدی	تعداد مضامین	تعداد	فیصدی	تعداد مضامین	تعداد	فیصدی
۸	۲۷	۱۸,۴۹%	۳۱	۸۳	۵۶,۸۴%	۴	۲۴	۱۶,۴۳%	۱۲	۸,۲۱%	۵۹	۱۴۶	۱۰۰%	

موجودیت انترنشیپ، ستاژ و سیر علمی: مجموعاً در این نصاب ۸,۲۱ فیصد مجموع کریدت ها به کارهای عملی که شامل فعالیت های مختلف منجمله: انترنشیپ، ستاژ و سیر عملی می باشد، اختصاص داده شده است.

تناسب کار عملی و نظری: در پروسه بازنگری نصاب تحصیلی افزایش قابل توجه در فعالیت های عملی محصلین بمیان آمد از جمله در تعداد زیادی از مضامین اساسی و تخصصی برنامه درسی به نحوه ترتیب گردیده است که شامل هر دو بخش عملی و نظری باشد. همچنان مضامین مستقل در جهت افزایش مهارت های عملی محصلین شامل نصاب گردید از جمله پرازیتولوژی، امبریولوژی، بیولوژی مالیکولی حجره، بیوتکنالوژی، بیولوژیکل سایکولوژی و تکنالوژی کاربردی بالغ بر ۱۳ فیصد مجموع کریدت های رشته بیولوژی را احتوا می کند.

روش های آموزش و تدریس: تدریس به روش های متفاوت ذیل پیش بینی شده است:

ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

بحث و گفتگو و مناقشه علمی و گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلین؛

تدریس متقابل و تدریس توسط خود محصلان؛

راه اندازی سیر های علمی جهت بلند بردن مهارت های محصلان؛

اجرای کار گروهی بوسیله محصلان؛

تحقیقات انفرادی و گروهی؛

اجرای پروژه های به شکل انفرادی و گروهی؛

ارائه سمینار توسط محصلان؛

ایفای نقش (رول پلی)؛

طوفان مغزی؛

اجرای کار عملی در داخل لابراتوار و خارج از لابراتوار(ساحوی)؛

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی محصلان

پالیسی حاضری

حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.

بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی و فعالیت های صنفی

کار های خانگی محصلین و فعالیت های محصلان بین ۵ تا ۱۰ نمره محاسبه می گردد.

نمره کارخانگی و فعالیت هایی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.

سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره می شود.

در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین در صورت تاخیر چانس دوم

ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را

حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کارخانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی)

۲۰٪

کار های عملی (فعالیت های لابراتوار، سیرعلمی، تحقیقات میدانی) به صلاحیت استاد مضمون

امتحان وسط سمستر	(۲۰) %
امتحان نهایی سمستر حد اکثر	(۶۰) %
مجموع	۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقاء دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دیپارتمنت اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

اشتراک کنندگان کلستر ها

الف: اعضای کلسترهای فرعی رشته های " بیولوژی، کیمیا، ریاضی، فزیک، تاریخ، جغرافیا، تربیت بدنی و جامعه شناسی " ۲۷۰ تن استادان و متخصصین که مشتمل بر رؤسای دانشکده ها، آمرین دیپارتمنت های بیولوژی سراسر کشور از دانشگاه های دولتی و خصوصی و سایر رشته های تعلیم و تربیه.

ب: در هر یک از کلسترها با در نظر داشت نیاز و مبرمیت موضوع بین ۲۰ الی ۳۰ تن از اعضای کادر علمی دانشگاه های مختلف دولتی و خصوصی از سطح مرکز و ولایات در سالون کنفرانس های وزارت تحصیلات عالی اشتراک نمودند. همچنان در این کلستر ها نمایندگان با صلاحیت نهاد های وزارت

محترم تحصیلات عالی، وزارت جلیله معارف، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت
محترم کار و امور اجتماعی و سایر موسسات و نهاد های همکار نیز فعالانه اشتراک نمودند

جدول سمستر وار مضامین

دوره لیسانس رشته بیولوژی در زیر مجموعه دانشکده تعلیم و تربیه در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶
هفته ای درسی ارایه می گردد. قرار جدول ()

وزارت تحصیلات عالی

..... دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۱) (سال اول سمستر اول)											
ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عہدہ دار تدریس ان	تعداد کریڈت	ساعات درسی				مضمون کتگوری	کود	مضمون	شماره
				مجموع	سناٹ	عملی	تئوری				
	ندارد	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اساسی	Ed. Bio. 0120	بیولوژی عمومی ۱	۱
	ندارد	کیمیا	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اساسی	Ed. Ch 0120	کیمیای عمومی ۱	۲
	ندارد	ریاضی	۳	۴۸	۰	۰	۴۸	اساسی	Ed. Math 0115	ریاضی عمومی و احصائیه	۳
	ندارد	انگلیسی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	دانشگاه شمول	Ed.Eng 0102	انگلیسی اختصاصی بیولوژی	۴
	ندارد	علوم تربیتی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	مسلكی	Ed. Psy.0106	روان شناسی عمومی	۵
	ندارد	کامپیوتر	۲	۳۲		۱۶	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Com 0103	اساسات کامپیوتر	۶
	ندارد	ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0101	جهان بینی اسلامی	۷
			۱۸	۲۸۸	۰	۴۸	۲۵۶			مجموعه	

مضمون کتگوری	کود	مضامین اختیاری	تعداد
اختیاری			1
			2
امضای دیپارتمنت آمر			

فیصدی نظر به مجموع کریڈت ها	کریڈت	نوع مضمون	تعداد
۲۷,۷۷	5	اختیاری و دانشگاه شمول	1
۱۱,۱۱	۲	تخصصی	2
۶۱,۱۱	۱۱	اساسی	3
۱۰۰	۱۸	مجموعه	

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۲) (سال اول سمستر دوم)											
ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عهده دار تدریس ان	تعداد کریڈت	ساعات درسی				مضمون کتگوری	کود	مضمون	شماره
				مجموع	نظری	عملی	سپاہ				
	بیولوژی عمومی ۱	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اساسی	Ed. Bio. 0220	بیولوژی عمومی ۲	۱
	کیمیا عمومی ۱	کیمیا	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اساسی	Ed. Ch 0220	کیمیا عمومی ۲	۲
	ندارد	فزیک	۲	۳۲	۰	۷	۲۵	اساسی	Ed. Phy 0220	بیوفزیک	۳
	انگلیسی ۱	انگلیسی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	دانشگاه شمول	Ed. Eng 0202	انگلیسی اختصاصی بیولوژی	۴
	روان شناسی عمومی	علوم تربیتی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	تخصصی / مسلکی	Ed. Psy 0207	روان شناسی انکشافی	۵
	کامپیو تر ۱	کامپیو تر	۲	۳۲	۰	۱۶	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. BC 0203	اساسات کامپیو تر	۶
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0201	فلسفه عبادات	۷
			۱۷	۲۷۲	۰	۵۵	۲۱۷			مجموعه	
کتگوری	کود	مضامین اختیاری	شماره	فیصدی نظر به مجموع کریڈت ها				کریڈت	نوع مضمون	شماره	
اختیاری			1	۲۹,۴۱				۵	اختیاری و دانشگاه شمول	1	
			2	۱۱,۷۶				۲	تخصصی	2	
		امضای آمر دیپارتمنت		۵۸,۸۲				۱۰	اساسی	3	
				۱۰۰				۱۷	مجموعه		

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۳) (سال دوم سمستر سوم)										
ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عهده دار تدریس ان	تعداد کریڈت	ساعات درسی			کتگوری مضمون	کود	مضمون	شماره
				مجموع	نظری	عملی				
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۴	۶۴	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0321	زولوژی غیرفقاریه ۱	۱
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0322	نباتات عمومی ۱	۲
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۱	۱۶	۰	۱۶	اختصاصی	Ed. Bio 0322	تطبیقات نباتات ۱	
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0323	بیولوژی مالیکولی حجره	۳
	کیمیا عمومی	کیمیا	۲	۳۲	۰	۲۵	اساسی	Ed. Chm 0315	کیمیا عضوی	۴
	ندارد	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۳۲	اختصاصی	Ed. Ge 0324	تکنالوژی کاربردی	۵
	روان شناسی عمومی و انکشافی	علوم تربیتی	۲	۳۲	۰	۳۲	مسلکی	Ed.Psy 0308	روان شناسی تربیتی	۶
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0301	نظام اخلاقی اسلام	7
			۱۸	۲۸۸	۰	۲۱۷			مجموعه	
کٹگوری مضمون	کود	مضامین اختیاری	شماره	فیصدی نظر به مجموع کریڈت ها			کریڈت	نوع مضمون	شماره	
اختیاری			1	۵,۵۵			۱	اختیاری و دانشگاه شمول	1	
			2	۸۳,۳۳			۱۵	تخصصی	2	
		امضای آمر دیپارتمنت		۱۱,۱۱			۲	اساسی	3	
				۱۰۰			۱۸	مجموعه		

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۴) (سال دوم سمستر چهارم)											
ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عہدہ دار تدریس ان	تعداد کریڈٹ	ساعات درسی				کٹگری مضمون	کود	مضمون	شماره
				مجموع	تئوری	عملی	پراکٹیک				
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۰	۲۲	اختصاصی	Ed. Bio 0425	امبریولوژی انسانی	۱
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۰	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0422	نباتات عمومی ۲	۲
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0426	ہستولوژی عمومی	۳
	ندارد	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed. Bio 0427	میتود تدریس بیولوژی	۴
	نباتات عمومی	بیولوژی	۱	۱۶	۰	۱۶	۰	اختصاصی	Ed. Bio 0422	تطبیقات نباتات ۲	۵
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۶	۱۶	دانشگاه شمول	Ed.Ge 0404	حفاظت محیط زیست	6
	ندارد	تاریخ	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	دانشگاه شمول	Ed. Hi 0405	تاریخ معاصر	7
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0401	نظام سیاسی اسلام	8
			۱۹	۳۰۴	۰	۷۴	۲۳۰			مجموعہ	
کٹگری	کود	مضامین اختیاری	تعداد کریڈٹ	فیصدی نظر بہ مجموع کریڈٹ ہا				کریڈٹ	نوع مضمون	شماره	
اختیاری			1	۲۶,۳۱				۵	اختیاری و دانشگاہ شمول	1	
			2	۷۳,۶۸				۱۴	تخصصی	2	
				۰				۰	اساسی	3	
		امضای آمر دیپارتمنت		۱۰۰				۱۹	مجموعہ		

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۵) (سال سوم سمستر پنجم)

ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عہدہ دار تدریس ان	تعداد کریڈٹ	ساعات درسی				کنگوری مضمون	کود	مضمون	شمارہ
				مجموع	نہایت	عمومی	اختیاری				
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed.Bio 0528	زولوژی فقاریہ	۱
	نباتات عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۱۶	۳۲	اختصاصی	Ed.Bio 0529	فزیولوژی نباتی ۱	۲
	نباتات عمومی	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۰	۲۲	اختصاصی	Ed.Bio 0530	سیستماتیک نباتی	۳
	بیولوژی عمومی و بیولوژی مالیکولی حجرہ	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۱۶	۳۲	اختصاصی	Ed.Bio 0531	مایکروبیولوژی ۱	۴
	ندارد	تربیت بدنی	۲	۳۲	۰	۱۶	۱۶	اختیاری	Ed. PS 0506	صحت و تربیت بدنی	۵
	ندارد	علوم تربیتی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	مسلکی	Ed.Ba 0509	اساسات تعلیم و تربیہ	۶
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاہ شمول	Ed. Ss 0501	نظام اجتماعی اسلام	۷
			۱۷	۲۷۲	۰	۷۴	۱۹۸			مجموعہ	
کنگوری مضمون	کود	مضامین اختیاری	شمارہ	فیصدی نظر بہ مجموع کریڈٹ ہا				کریڈٹ	نوع مضمون	شمارہ	
اختیاری	Ed. PS 0506	صحت و تربیت بدنی	1	۱۷,۶۴				۳	اختیاری و دانشگاہ شمول	1	
			2	۸۲,۳۵				۱۴	تخصصی	2	
			امضای آمر دیپارتمنت	۰				۰	اساسی	3	
				۱۰۰				۱۷	مجموعہ		

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۶) (سال سوم سمستر ششم)

ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عہدہ دار تدریس ان	تعداد کریڈٹ	ساعات درسی				کنگوری مضمون	کود	مضمون	شماره
				مجموع	سنٹر	عملی	نظری				
	نباتات عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۱۶	۳۲	اختصاصی	Ed.Bio 0629	فزیولوژی نباتی ۲	۱
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed.Bio 0632	اکولوژی عمومی	۲
	بیولوژی عمومی	بیولوژی	۳	۴۸	۰	۱۶	۳۲	اختصاصی	Ed.Bio 0631	مایکروبیولوژی ۲	۳
	بیولوژی عمومی و مالیکولی حجرہ	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اختصاصی	Ed.Bio 0633	جنتیک	۴
	بیولوژی عمومی و زولوژی غیرفقاریہ	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۰	۲۲	اختصاصی	Ed.Bio 0634	پرازیتولوژی	۵
	ندارد	علوم تربیتی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	مسلكی	Ed.Ba 0610	ارزیابی تربیتی	۶
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0601	تمدن اسلام	۷
			۱۹	۳۰۴	۰	۷۴	۲۳۰			مجموعہ	
کنگوری مضمون	کود	مضامین اختیاری	شماره	فیصدی نظر بہ مجموعہ کریڈٹ ہا				کریڈٹ	نوع مضمون	شماره	
اختیاری			1	۵,۲۶				۱	اختیاری و دانشگاہ شمول	1	
			2	۹۴,۷۳				۱۸	تخصصی	2	
				۰				۰	اساسی	3	
			امضای آمر دیپارتمنت	۱۰۰				۱۹	مجموعہ		

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دبیراتمنت بیولوژی

سمستر (۷) (سال چهارم سمستر هفتم)											
شماره	مضمون	کود	کتگوری مضمون	ساعات درسی				تعداد کرایت	دبیراتمنت و دبیرتعمت و دانشکده مجیدہ دار تدریس ان	مضامین پیش شرط	ملاحظات
				مجموع	سناہ	مجلسی	نظری				
۱	اناتومی و فزیولوژی انسان ۱	Ed.Bio 0735	اختصاصی	۶۴	۰	۰	۰	۴	بیولوژی	بیولوژی عمومی و زولوژی فقاریہ	
۲	تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۱	Ed.Bio 0735	اختصاصی	۰	۱۶	۰	۱۶	۱	بیولوژی	بیولوژی عمومی و زولوژی فقاریہ	
۳	تکامل بیولوژیکی	Ed.Bio 0736	اختصاصی	۲۵	۷	۰	۳۲	۲	بیولوژی	بیولوژی	
۴	تدریس آموزی	Ed. Bio 0737	تعلیمی سناہ	۱۶	۴۸	۰	۶۴	۴	بیولوژی	میتود تدریس بیولوژی	
۵	روش تحقیق بیولوژی	Ed. Bio 0738	پروژه	۳۲	۳۲	۰	۶۴	۴	بیولوژی	ندارد	
۶	اصول دفتر داری	Ed.Ge 0711	مسلکی	۳۲	۰	۰	۳۲	۲	علوم تربیتی	ندارد	
۷	مونوگراف ۱	Ed.Ge 0735	پروژه تحقیقی	۰	۳۲	۰	۳۲	۲	بیولوژی	روش تحقیق	
۸	اعجاز قرآن کریم	Ed. Ss 0701	شمول دانشگاه	۱۶	۰	۰	۱۶	۱	ثقافت اسلامی		
				۱۸۵	۱۳۵	۰	۳۲۰	۲۰	مجموعہ		
شماره	نوع مضمون	کرایت	فیصدی نظر به مجموع کرایت ها	مضامین اختیاری	کود	کتگوری مضمون					
1	اختیاری و دانشگاه شمول	۱	۵	1		اختیاری					
2	تخصصی	۹	۴۵	2							
3	اساسی	۰	۰				امضای آمر دبیراتمنت				
	سمینار	۱۰	۵۰								
		۲۰	۱۰۰	مجموعہ							

وزارت تحصیلات عالی

دانشگاه

دیپارتمنت بیولوژی

سمستر (۸) (سال چهارم سمستر هشتم)											
ملاحظات	مضامین پیش شرط	دیپارتمنت و دانشکده عهده دار تدریس آن	تعداد کدیت	ساعات درسی				مضمون کتگوری	کود	مضمون	شماره
				مجموع	سنا	علی	تجربی				
	بیولوژی عمومی و زولوژی فقاریه	بیولوژی	۴	۶۴	۰	۰	۶۴	اختصاصی	Ed.Bio 0835	اناتومی و فزیولوژی انسان ۲	۱
	اناتومی و فزیولوژی انسان و زولوژی فقاریه	بیولوژی	۱	۱۶	۰	۱۶	۰	اختصاصی	Ed.Bio 0835	تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۲	۲
	جنتیک و بیولوژی مالیکولی حجره	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۲	۲۰	اختصاصی	Ed.Bio 0839	بیوتکنالوژی	۳
	بیولوژی و روان شناسی	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۱۰	۲۲	اختصاصی	Ed.Bio 0840	بیولوژیکل سایکولوژی	۴
	کیمیا عضوی	کیمیا	۴	۶۴	۰	۱۶	۴۸	اساسی	Ed.Bio 0841	بیوشیمی	۵
	روش تحقیق	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۳۲	۰	پروژه تحقیقی	Ed.Bio 0842	مونوگراف ۲	۶
	ندارد	بیولوژی	۲	۳۲	۰	۰	۳۲	اختیاری	ED 0842	حل منازعه و صلح	۷
		ثقافت اسلامی	۱	۱۶	۰	۰	۱۶	دانشگاه شمول	Ed. Ss 0801	تعلیم و تربیه اسلامی	۸
			۱۸	۲۸۸	۰	۸۶	۲۰۲	مجموعه			
مضمون	کتگوری	کود	مضامین اختیاری	شماره	فیصدی نظر به مجموع کدیت ها			کدیت	نوع مضمون	شماره	
اختیاری		ED 0842	صلح و حل منازعه	1	۱۶,۶۶			۳	اختیاری و دانشگاه شمول	1	
				2	۵۰٪			۹	تخصصی	2	
				امضای امر دیپارتمنت	۲۲,۲۲			۴	اساسی	3	
					۱۱,۱۱			۲	سمینار		
					۱۰۰			۱۸	مجموعه		

نوت: مفردات و پالیسی کورس های کتگوری های مختلف مضامین شامل کریکولوم یا نصاب تحصیلی رشته بیولوژی از جانب کمیته تخصصی بازننگری و معیاری سازی نصاب رشته بیولوژی و کلستر های هشت گانه این رشته؛ به حمایت وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان و همکاری تخنیکی دفتر بنیاد آسیا در افغانستان، تکمیل و مورد تائید قرار گرفت. اینک قرار ضمیمه هذا به تمام دانشگاه ها و مراکز تحصیلات عالی دولتی و خصوصی سراسر کشور اخبار می گردد تا با اجراءات همسان و واحد؛ از چندگانگی و غیر معیاری بودن اجراءات اکادمیک در رشته بیولوژی جلوگیری به عمل آید. دیپارتمنت ها از افزایش یا کاهش تعداد کریدت ها، تغییر کد نمبر ها و نوع مضامین بصورت جدی خودداری می نمایند.

در مجموعه هذا مفردات و پالیسی کورس مضمون زبان خارجی، شامل نمی باشد. مفردات و پالیسی کورس مضمون مذکور از جانب دیپارتمنت مربوطه تدوین و در اختیار دانشکده تعلیم و تربیه قرار خواهد گرفت.

تکمیل منوگراف نیز تابع طرزالعمل ها و لوايح وزارت محترم تحصیلات عالی و طرزالعمل های داخلی دیپارتمنت ها حسب ایجابات علمی و مسلکی شان می باشد.

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی بیولوژی عمومی ۱
صنف اول
سمستر اول

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	بیولوژی عمومی ۱
کود مضمون:	Ed. Bio. 0120
تعداد کرایدت:	۳ کرایدت تیوری و ۱ کرایدت عملی
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی مکتب
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

بیولوژی عمومی یکی از اساسی ترین مضمون در رشته بیولوژی است که اساس و ستون فقرات اصلی تمام گرایش های بیولوژی را به شکل کلی به معرفی گرفته است. ابتدا در مورد واحد اصلی موجودات زنده که عبارت از حجره است تمام ساختار، ترکیب و تمام فعالیت های آن، سپس تنوع حیاتی و تقسیم بندی یا رده بندی تمام موجودات زنده و بعد معرفی مختصر از تمام این زنده جان و پیوند زنجیری غذایی آن را به بحث گرفته است که نمی توان درین جا به شکل کامل روی آن بحث نمود.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی با مفاهیم، اصول و قوانین دانش بیولوژی؛
۲. فراگرفتن معلومات در مورد خصوصیات عمومی نباتات، حیوانات و میکروبها؛
۳. آشنا شدن با اصول طبقه بندی و اهمیت آن؛
۴. آشنایی محصلان به تکثر و اهمیت آن در بدن موجودات زنده؛
۵. شناخت حجره بحیث واحد ساختمانی و وظیفوی موجودات زنده؛

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلان؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلان؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- استفاده از تصاویر و ویدیوهای آموزشی مرتبط با مضمون؛
- اجرای کارهای عملی لابراتواری؛

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- معلومات عمومی
- اهمیت بیولوژی
- تاریخچه و شعبات بیولوژی
- خصوصیات موجودات زنده
- هموستازس (دوران خون، تنفس، اطراح و ...)
- پروتوپلازم
- حجره و ساختمان آن
- غشاء، ساختار غشاء، ترکیب و وظیفه
- سایتوپلازم
- هسته
- فرق بین حجره جانوری و گیاهی
- تقسیمات حجروی و انواع آن
- القاح و انواع آن، سپرماتوجنیزس و اووجنیزس
- تکثر و انواع آن
- طبقه بندی موجودات زنده، اهداف، روش های طبقه بندی، اهمیت و تسمیه دوگانه
- کتگوری های طبقه بندی

منابع اساسی

۱. چلیبیان، فیروزه. (۱۳۸۶). ریخت شناسی گیاهی. چاپ سوم. تهران.

۲. جعفری، آذر نوش. (۱۳۹۰). **گیاه شناسی**. چاپ سوم. مشهد: انتشارات مشهد.
۳. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۲). **بیولوژی کمپبل**. چاپ پنجم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۴. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۳). **بیولوژی کمپبل ساختار و عمل جانوران**. چاپ پنجم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۴). **بیولوژی کمپبل شیمی حیات**. چاپ هفتم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۶. هوشنگ، کرمان. (۱۳۸۷). **زیست شناسی پیش دانشگاهی**. انتشارات فنی ایران.

منابع کمکی

۱. لودیش و همکاران. (۲۰۱۳). **زیست شناسی سلولی و مولکولی**. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۲. لیندر، هرمان. (1385). **زیست شناسی**. مترجم: گرمان، هوشنگ. چاپ اول، تهران، انتشارات: فنی ایران.
۳. روشنی، علی. (۱۳۸۱). **اکولوژی عمومی**. چاپ سوم.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی (۲۰) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- امتحان وسط سمستر (۲۰) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %
- مجموع ----- ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای‌بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد.

آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می-
کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون بیولوژی عمومی ۱

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۲	۴	۲	۲	۴	آشنایی با مفاهیم، اصول و قوانین دانش بیولوژی	۱
۲	۴	۲	۲	۴	فراگرفتن معلومات در مورد خصوصیات عمومی نباتات، حیوانات و میکروبها	۲
۱	۱	۲	۳	۲	آشنا شدن با اصول طبقه بندی و اهمیت آن	۳
۱	۲	۲	۲	۳	آشنایی محصلان به تکرر و اهمیت آن در بدن موجودات زنده	۴
۴	۲	۱	۳	۲	شناخت حجره بحیث واحد ساختمانی و وظیفوی موجودات زنده	۵
۱,۸	۲,۲	۱,۸	۲,۴	۲,۶	مجموع	
۲,۱۶					اوسط عمومی	
۱ = کمترین اشتراک					۲ = اشتراک متوسط	۳ = اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی بیولوژی عمومی ۲

صنف اول

سمستر دوم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	بیولوژی عمومی ۲
کود مضمون:	Ed. Bio. 0220
تعداد کریدت:	۳ کریدت تیوری و ۱ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اساسی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی ۱
صنف:	اول
سمستر:	دوم

شرح مختصر مضمون

بیولوژی عمومی یکی از اساسی ترین مضمون در رشته بیولوژی است که اساس و ستون فقرات اصلی تمام گرایش های بیولوژی را به شکل کلی به معرفی گرفته است. ابتدا در مورد واحد اصلی موجودات زنده که عبارت از حجره است تمام ساختار، ترکیب و تمام فعالیت های آن، سپس تنوع حیاتی و تقسیم بندی یا رده بندی تمام موجودات زنده و بعد معرفی مختصر از تمام این زنده جان و پیوند زنجیری غذایی آن را به بحث گرفته است که نمی توان درین جا به شکل کامل روی آن بحث نمود.

اهداف آموزشی

۱. کسب معلومات در مورد وراثت مندلی و قوانین آن؛
۲. کسب معلومات در مورد اکوسیستم و نقش زنجیره غذایی در اکوسیستم؛
۳. آشنا شدن محصلان با فواید و اضرار مواد مخدر؛
۴. آشنا شدن محصلان با میکرواورگانیزم ها و نقش شان در زنده گی موجودات زنده؛

۵. شناخت واکسین و اهمیت آن در جلوگیری از امراض؛

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دو طرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- استفاده از تصاویر و ویدیوهای آموزشی مرتبط با مضمون؛
- اجرای کارهای عملی لابراتواری؛

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- ژنتیک و نقش آن
- قوانین مندل
- اکوسیستم و انواع آن
- زنجیره غذایی، دوران ها، آلوده گی و انواع آن
- مواد مخدر، انواع و اضرار آن
- چرس، تریاک، مورفین، الکل و سگرت
- شناخت امراض ساری
- مریضی اسهال، توبرکلوز و امراض خطرناک دیگر
- واکسین و وقایه آن
- میکرواورگانیزم ها (الچی ها و فنجی ها و پروتوزواها)
- باکتری ها
- ویروس ها

منابع اساسی

۱. چلبیان، فیروزه. (۱۳۸۶). ریخت شناسی گیاهی. چاپ سوم. تهران.
۲. جعفری، آذر نوش. (۱۳۹۰). گیاه شناسی. چاپ سوم. مشهد: انتشارات مشهد.
۳. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۲). بیولوژی کمپبل. چاپ پنجم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.

۴. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۳). **بیولوژی کمپبل ساختار و عمل جانوران**. چاپ پنجم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.

۵. ریس، جین و همکاران. (۱۳۹۴). **بیولوژی کمپبل شیمی حیات**. چاپ هفتم. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.

منابع کمکی

۱. هوشنگ، کرمان. (۱۳۸۷). **زیست شناسی پیش دانشگاهی**. انتشارات فنی ایران.
۲. لودیش و همکاران. (۲۰۱۳). **زیست شناسی سلولی و مولکولی**. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۳. سولومان و همکاران. (۱۳۹۱). **بیولوژی سولومون**. تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۴. روشنی، علی. (۱۳۸۱). **اکولوژی عمومی**. چاپ سوم.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی (۲۰) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %
- مجموع ----- ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای‌بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پرورسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون بیولوژی عمومی ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با مینود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	کسب معلومات در مورد وراثت مندلی و قوانین آن	۱
۲	۴	۲	۲	۴	کسب معلومات در مورد اکوسیستم و نقش زنجیره غذایی در اکوسیستم	۲
۲	۴	۲	۴	۴	آشنا شدن محصلان با فواید و اضرار مواد مخدر	۳
۲	۲	۲	۲	۴	آشنا شدن محصلان با میکرواورگانیزم ها و نقش شان در زنده گی موجودات زنده	۴
۴	۲	۲	۴	۴	شناخت واکسین و اهمیت آن در جلوگیری از امراض	۵
۲,۴	۲,۶	۲	۲,۴	۴	مجموع	
۲,۴۸					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی نباتات عمومی ۱
صنف دوم
سمستر سوم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	نباتات عمومی ۱
کود مضمون:	Ed.Bio 0322
تعداد کریدت:	۳ کریدت تیوری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

نباتات عمومی ۱، از مضامین اختصاصی رشته بیولوژی می‌باشد که بمنظور آشنا ساختن محصلان با مفاهیم ساختمان حجره نباتی، معرفی و کشت انساج نباتی، آناتومی و مورفولوژی ریشه، ساقه و برگ نباتات در سمستر سوم تدریس می‌شود. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای رشته های فزیولوژی نباتی، سیستماتیک نباتی و اکولوژی نباتی، با مطالعه این مضمون محصلان در ختم سمستر قادر می‌گردند تا در رابطه سایتولوژی نباتی، هستولوژی نباتی، آناتومی نباتی شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی

محصلان در ختم سمستر قادر خواهند شد تا:

۱. مفاهیم کلی نباتات عمومی را شناسایی و درک نموده و مهارت عملی سازی و اجرای تجارب دروس نظری نباتات عمومی را کسب نمایند؛
۲. در مورد تاریخچه و اهمیت نباتات، حجره نباتی و ساختمان کیمیاوی آن، انواع انساج نباتی همراه با کشت آن معلومات کافی حاصل نمایند؛

۳. اناتومی، وظایف و مورفولوژی ریشه و ساقه را شناسایی کرده و انواع ریشه و ساقه ها را در محیط از یکدیگر تفکیک دهند؛

۴. ساختمان بیرونی، داخلی و اشکال برگ و عملیه ترکیب ضیایی را درک نموده تحلیل و تجزیه نمایند؛

۵. وظایف و ساختمان جسمی و جنسی گل را درک نموده و می‌توانند دیاگرام و فرمول انواع گل را در کاغذ ترسیم کنند؛

میتود و شیوه های تدریس

از آن جای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتود های درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) رادر سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتود های معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ های درسی، لکچر، وظایف خانگی می‌باشد تطبیق و استفاده می‌گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول

- تاریخچه پیدایش علم نباتات
- اهمیت نباتات برای انسان
- حجره نباتی Plant cell
 - ترکیبات کیمیاوی حجره نباتی
 - پگمنت ها Pigments
 - پلاستید ها Plastids

فصل دوم

- انساج نباتی Plant Tissues
 - انساج نمویی Meristematic Tissues
 - انساج دائمی Permanant
 - انساج پARNشیما
 - انساج محافظوی Epidermis Tissues

-
- انساج مقاوم
 - انساج ترشحي secretive Tissues
 - نسج زایلیم xylem Tissues
 - نسج فلویم phloem Tissues
 - کشت انساج نباتی The Plant Tissues Culture
 - انواع کشت Type of Culture

فصل سوم

- ریشه The Roots
 - منشأ ریشه The origin of root
 - وظایف ریشه Root function
 - آناتومی ریشه Anatomy of root
 - انواع ریشه Type of Root
 - ریشه جنینی Radical
 - ریشه های نابجا Adventitious
 - انشعابات ریشه
 - مورفولوژی ریشه Root Morphology

فصل چهارم

- ساقه The Stem
 - خصوصیات و عملکرد ساقه Stem function
 - آناتومی ساقه Anatomy of Stem
 - مورفولوجی ساقه Stem Morphology

فصل پنجم

- برگ Leaf
 - ساختمان بیرونی برگ The outer leaf structure
 - ساختمان داخلی برگ the inner leaf structure
 - عملکرد برگ Leaf function

▪ عملیه ترکیب ضیایی photosynthesis

○ اشکال برگ The Leaf shape

○ طرز قرار گرفتن برگ روی ساقه phyllotaxy

فصل ششم

• گل The flowers

○ وظیفه گل floral function

○ ساختمان گل The floral Structure

○ اعضای جسمی گل

▪ گلبرگها calyx

▪ کاسبرگها corolla

▪ Receptacle

○ اعضای جنسی گل

▪ آله تذكير Androecium

▪ آله تانيث Gynoecium

○ ترتيب گل بالای ساقه phyllotaxy

منابع اساسی

۱. اهدایی، بهمن، ۱۳۸۴، اصلاح نبات، چاپ پنجم، تهران: انتشارات فرردانش.
۲. اتابکی مهر، احمد، ۱۳۷۷، مبانی جنتیک نباتی، چاپ اول، تهران: انتشارات نوپردازان.
۳. پولمن، جان میلتن و جان آلن اسلیپید و دیوید، ۱۳۸۳، اصلاح نباتات زراعتی، چاپ سوم، اصفهان: دانشگاه صنعتی .
۴. عظیمی، اعظم، ۱۳۸۸، بیولوژی کمپبل، چاپ پنجم، جلد اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. فرشاد فر، عزت الیله، ۱۳۷۶. روش شناسی اصلاح نباتات، چاپ اول، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی.
۶. فاضل زاده، علی، ۱۳۸۴، اصلاح نباتات در گیاهان زراعتی، چاپ دوم، تهران: انتشارات پوران پژوهش.
۷. قهرمان، احمد، ۱۳۵۴، نبات شناسی عمومی، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه سپاهان.

۸. مشانی و نجات، سیروس و علی اکبر شاه، ۱۳۷۶، اصلاح نباتات تکمیلی جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۹. فارسی، محمد، باقری، عبدالرضا، ۱۳۸۳، اصول اصلاح نباتات، چاپ سوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۰. ویلسون، لومیس، ۱۳۷۴، نبات شناسی. جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۱۱. استرن، کینگرلی و همکاران (۱۳۸۸)، مبانی بیولوژی گیاهی، انتشارات آئیز.
۱۲. امین الله (۱۳۸۶)، بیالوژی عمومی. کابل: انتشارات مرکزی نشراتی پامیر.
۱۳. باربر، رست و همکاران (۱۳۷۸). زیست شناسی گیاهی. تهران: انتشارات مدرسه.
۱۴. میرمویدی، علی نقی (۱۳۸۶). زیست شناسی عمومی. انتشارات: دانشگاه رازی.
۱۵. نیل، کمپیل (۱۳۸۸)، بیولوژی کمپیل، جلد سوم، خانه زیست شناسی.

منابع کمکی

۱. ستانکزی، عبدالهادی. ۱۳۹۸. نباتات عمومی. کابل: انتشارات سدید.
۲. سراج، نصیر احمد، ۱۳۹۶. نباتات عمومی. کابل: انتشارات کانون علمی و فرهنگی شهید مولوی سراج الدین.
۳. ایورت، ری و سوزان ایکون. ۱۳۹۲. زیست شناسی گیاهی ریون. ترجمه اصغر زمانی. چاپ اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۴. تاجیک، جلیل و نبی الله مقیمی. ۱۳۹۴. گیاه شناسی. چاپ یازدهم، تهران: انتشارات شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی.
۵. قهرمان، احمد. ۱۳۹۶. گیاه شناسی پایه. جلد دوم، چاپ شانزدهم. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی (۲۰) %
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %
- مجموع ----- ۱۰۰%

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای‌بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون نباتات عمومی ۱

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش نالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	مفاهیم کلی نباتات عمومی را شناسایی و درک نموده و مهارت عملی سازی و اجرای تجارب دروس نظری نباتات عمومی را کسب نمایند.	۱
۲	۲	۴	۲	۴	در مورد تاریخچه و اهمیت نباتات، حجره نباتی و ساختمان کیمیاوی آن، انواع انساج نباتی همراه با کشت آن معلومات کافی حاصل نمایند.	۲
۱	۲	۴	۲	۴	اناتومی، وظایف و مورفولوژی ریشه و ساقه را در شناسایی کرده و انواع ریشه و ساقه ها را در محیط از یکدیگر تفکیک دهند.	۳
۱	۲	۴	۲	۴	ساختمان بیرونی، داخلی و اشکال برگ و عملیه ترکیب ضیایی را درک نموده تحلیل و تجزیه نمایند.	۴
۲	۲	۳	۲	۳	وظایف و ساختمان جسمی و جنسی گل را درک نموده و میتوانند دیاگرام و فرمول انواع گل را در کاغذ ترسیم کنند.	۵
۱,۴	۲	۲,۸	۲	۴	مجموع	
۲,۲۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی تطبیقات نباتی ۱ و ۲

صنف دوم

سمستر سوم

مقطع تحصیلی: لیسانس

دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	تطبیقات نباتات ۱ و ۲
کود مضمون:	Ed. Bio 0322 Ed. Bio 0422
تعداد کریدت:	۲ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	نباتات عمومی
صنف:	دوم
سمستر:	سمستر های سوم و چهارم

شرح مختصر مضمون

محتوای این مضمون عموماً تجارب و کارهای عملی مطابق به مفردات مضامین نباتات، سیستماتیک، فزیولوژی نباتی و قسماً بیولوژی عمومی را در بر می‌گیرد. مفاهیم و مطالب این مضمون محصلان را قادر خواهد ساخت که پیرامون رشته مربوطه شان، تجارب و عملیات بیولوژیکی را به وجه احسن انجام داده بتوانند و در زندگی مسلکی توانایی یاد دهی را به شیوه مسلکی انجام دهند.

اهداف آموزشی

۱. محصلان به صفت اشخاص متخصص و مسلکی با تجربه، بتوانند در مراکز علمی ساینس منحیث استاد و لابرات بیولوژی، ایفای وظیفه نمایند؛
۲. محصلان با اجرای تجارب عینی، قادر خواهند شد، صفات تکسانومیکی نباتات را تشخیص داده و از آن در طبقه بندی نباتات، محیط خویش کار بگیرند؛

۳. محصلان در وظیفه آینده معلمی خویش می‌توانند از تجارب آموخته خویش در بلند بردن مهارت‌های تجربی و تحقیقی متعلمان مکاتب استفاده مثبت برده، آن‌ها را برای آینده کشور به سطح معاصر محقق و مکشف تربیه نمایند؛

۴. محصلان خواص طبی نباتات تجربه نموده و از آن در زندگی خود و صحت عمومی کار بگیرند؛

۵. محصلان می‌آموزند که نباتات برای حیات و زندگی بشر چقدر مفید بوده، نباتات کم یاب، زراعتی و صنعتی به اصلاح، تکثیر و نگهداری ضرورت دارند؛

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر فعال و سهیم ساختن محصلین در پروسه تدریس؛
- نمایش مدل های لابراتواری، نمایش چارت ها؛
- استفاده از ویدیو های آموزشی؛
- انجام کارهای عملی و تجربی؛
- بازدید از ساحه و اجرای فعالیت های ساحوی؛

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- معرفی مایکروسکوپ و وسایل مورد نیاز برای مشاهده حشرات اپیدرم پیاز
- تخلیص سلولوز از انساج برگ نبات
- تخلیص قندهای ساده از میوه های شیرین
- تخلیص نشایسته از نبات کچالو
- مشاهده پگمنت های کلوروپلاست در حشرات برگ، کروموپلاست در حشرات گل، برگ و بادنجان رومی
- مشاهده انساج مرستیم اولی در ریشه های جوان نباتات علفی
- مشاهده مرستیم ثانوی در پوست بید و چنار
- مشاهده نسج پارانشیما در قسمت های خوراکی ساقه های جوان نباتات علفی و میوه های خوراکی
- مشاهده کولنشیما در نسج نبات بامیه
- مشاهده سکرنشیما در خسته نبات پسته، بادام، چارمغز و غیره
- مشاهده انساج ترشخی در نسج میوه نبات ستروس و کنده برخی درختان خانواده پرونوس
- کشت انساج نباتی در لابراتوار (پالک، ترتیزک و گندنه)
- مشاهده و مقایسه سیستم ریشه ای در نبات یک مشیمه، دومشیمه و بازدانگان

- مشاهده ساختمان اناتومیکی و هستولوژیکی ریشه نباتات یک مشیمه و دومشیمه
- مشاهده و مقایسه انواع ساقه های نباتات یک مشیمه، دومشیمه و بازدانگان
- مشاهده ساختمان اناتومی و هستولوژیکی ساقه در نباتات یک مشیمه و دومشیمه
- مشاهده و مقایسه ساختمان مورفولوژی برگ در انواع نباتات یک مشیمه، دو مشیمه و بازدانگان
- مشاهده ساختمان اناتومیکی و هستولوژیکی برگ
- مشاهده و مقایسه مورفولوژیکی انواع گل ها در نباتات یک مشیمه و دو مشیمه
- انجام تجارب بوسیله محصلان

منابع اساسی

۱. اهدایی، بهمن، ۱۳۸۴، **اصلاح نبات**، چاپ پنجم، تهران: انتشارات فردانش.
۲. اتابکی مهر، احمد، ۱۳۷۷، **مبانی جنتیک نباتی**، چاپ اول، تهران: انتشارات نوپردازان.
۳. پولمن، جان میلتن و جان آلن اسلیپد و دیوید، ۱۳۸۳، **اصلاح نباتات زراعتی**، چاپ سوم، اصفهان: دانشگاه صنعتی .
۴. عظیمی، اعظم، ۱۳۸۸، **بیولوژی کمپبل**، چاپ پنجم، جلد اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. فرشاد فر، عزت الیله، ۱۳۷۶. **روش شناسی اصلاح نباتات**، چاپ اول، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی.
۶. فاضل زاده، علی، ۱۳۸۴، **اصلاح نباتات در گیاهان زراعتی**، چاپ دوم، تهران: انتشارات پوران پژوهش .
۷. قهرمان، احمد، ۱۳۵۴، **نبات شناسی عمومی**، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه سپاهان.
۸. مشانی و نجات، سیروس و علی اکبر شاه، ۱۳۷۶، **اصلاح نباتات تکمیلی** جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۹. فارسی، محمد، باقری، عبدالرضا، ۱۳۸۳، **اصول اصلاح نباتات**، چاپ سوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۰. ویلسون، لومیس، ۱۳۷۴، **نبات شناسی**. جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۱۱. استرن، کینگرلی و همکاران. (۱۳۸۸)، **مبانی بیولوژی گیاهی**، انتشارات آئیژ.
۱۲. امین الله. (۱۳۸۶)، **بیالوژی عمومی**. کابل: انتشارات مرکزی نشراتی پامیر.
۱۳. باربر، رست و همکاران. (۱۳۷۸). **زیست شناسی گیاهی**. تهران: انتشارات مدرسه.

۱۴. میرمویدی، علی نقی. (۱۳۸۶). زیست شناسی عمومی. انتشارات: دانشگاه رازی.
۱۵. نیل، کمپبل. (۱۳۸۸)، بیولوژی کمپبل، جلد سوم، خانه زیست شناسی.

منابع کمکی

۱. ستانکزی، عبدالهادی. ۱۳۹۸. نباتات عمومی. کابل: انتشارات سدید.
۲. سراج، نصیر احمد، ۱۳۹۶. نباتات عمومی. کابل: انتشارات کانون علمی و فرهنگی شهید مولوی سراج الدین.
۳. ایورت، ری و سوزان ایگون. ۱۳۹۲. زیست شناسی گیاهی ریون. ترجمه اصغر زمانی. چاپ اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۴. تاجیک، جلیل و نبی الله مقیمی. ۱۳۹۴. گیاه شناسی. چاپ یازدهم، تهران: انتشارات شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی.
۵. قهرمان، احمد. ۱۳۹۶. گیاه شناسی پایه. جلد دوم، چاپ شانزدهم. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- فعالیت های صنفی روزمره، هفته وار و انجام کارخانگی ۱۰٪
- اجرای پروژه های تحقیقاتی و انجام کارهای گروهی ۱۰٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه بیولوژیکی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان نهایی سمستر ۶۰٪
- مجموع ۱۰۰٪
- ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد.

آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می-
کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تطبیقات نباتات عمومی ۱ و ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با مینود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ن	ن.م.ن		
۴	۲	۲	۳	۳	محصلان به صفت اشخاص متخصص و مسلکی با تجربه، بتوانند در مراکز علمی ساینس منحث معلم و لابرات بیولوژی، ایفای وظیفه نمایند.	۱
۴	۲	۲	۲	۳	محصلان با اجرای تجارب عینی، قادر خواهند شد، صفات تکسانومیکی نباتات را تشخیص داده و از آن در طبقه بندی نباتات، محیط خویش کار بگیرند.	۲
۴	۲	۴	۴	۴	محصلان در وظیفه آینده معلمی خویش میتوانند از تجارب آموخته خویش در بلند بردن مهارت های تجربی و تحقیقی متعلمان مکاتب استفاده مثبت برده، آنها را برای آینده کشور به سطح معاصر محقق و مکشف تربیه نمایند	۳
۲	۲	۲	۲	۴	محصلان خواص طبی نباتات تجربه نموده و از آن در زندگی خود و صحت عمومی کاربگیرند.	۴
۲	۳	۲	۲	۳	محصلان می آموزند که نباتات برای حیات و زندگی بشر چقدر مفید بوده، نباتات کم یاب، زراعتی و صنعتی به اصلاح، تکثیر و نگهداری ضرورت دارند.	۵
۲,۶	۲,۲	۲,۲	۲,۴	۳	مجموع	
۲,۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی مضمون تکنالوژی کاربردی
 صنف دوم
 سمسٹر سوم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دیپارتمنت:
تکنالوژی کاربردی	اسم مضمون:
Ed. Bio 0324	کود مضمون:
2 کریدت عملی	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
تطبیقیات نباتات	پیشنیاز مضمون:
دوم	صنف:
سوم	سمسٹر:

شرح مختصر مضمون

مضمون تکنالوژی کاربردی، از جمله مضامین اختصاصی دیپارتمنت بیولوژی بوده که در سمسٹر سوم صنف دوم تدریس می‌گردد.

تکنالوژی کاربردی یکی از جدیدترین و مدرنترین شاخه بیولوژی است که در واقع با استفاده از وسایل و ابزار این تکنالوژی موثریت آموزش دانش و مهارت های بیولوژی و بیوتکنالوژی بلند رفته و نتیجه مطلوب بدست می‌آید.

تکنالوژی کاربردی بطور کلی به مجموعه از فناوری های اطلاق می‌شود که در کلاسها و لابراتوارهای کار تجربی رشته بیولوژی کاربرد داشته و با استفاده از آنها می‌توانیم زمینه آموزش بهتر را مساعد سازیم.

اهداف آموزشی

۱. فراگیری دانش و کسب مهارت های لازم علمی و تجربی محصلان در مورد کاربرد تکنالوژی معاصر؛
۲. آشنایی با ابزار و وسایل تکنالوژی کاربردی در حوزه دانش بیولوژی و بیوتکنالوژی و نحوه استفاده از آنها؛
۳. شناخت انواع مالیکول های هستوی و استخراج آنها از حجرات حیوانی و گیاهی؛
۴. شناخت ساختار نوکلوتاید های سازنده مالیکول DNA و RNA
۵. تربیت نیروی کارا و متخصص در عرصه دانش تکنالوژی کاربردی و بلند بردن قابلیت و توانمندی های آنها؛

میتود و شیوه های تدریس

از آنجای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتود های درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتود های معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ های درسی، لکچر، وظایف خانگی می باشد تطبیق و استفاده می گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول

معرفی ابزار و وسایل لابراتوار بیولوژی و بیوتکنالوژی

- لابراتوار چیست ؟
- میکروسکوپ و انواع آن
- انکیوبیتر Incubator
- اوتوکلاف Autoclave
- داش Oven
- سرد خانه های لابراتواری Laboratory refrigerator
- سنترفیوژ Centrifuge
- ترازو Balance

-
- فلاسک های گرم کننده Hot palate/ flask
 - الماری های محافظت کننده بیولوژیکی Biological Safety cabinets
 - لوپ های الوده کننده Inoculating loops and needle
 - کوزه های غیر هوازی anaerobic jar
 - ابزار شیشه ای Glassware
 - اسلاید Slide
 - کورسلاید Cover slide
 - پتریدیش Petridish
 - پیپت Pipet
 - سلندرهای اندازه گیری Measuring cylinder
 - بیکر Beaker
 - فلاسک Flask
 - قیف Funnel
 - برس تستیوب Test tub brush
 - تستیوب Test-tube
 - گیرای تستیوب Test tube rack
 - بوتل های شستشو Wash bottle
 - فلتربپیپر Filter paper
 - والامتريك فلاسک Volumetric flask
 - گیرای بیکر Beaker Tongs
 - Crucible Tongs
 - سیکوپولا Scoopula
 - حرارت سنج Thermometer
 - گیرا Forceps
 - قطره چکان Medicine Dropper
 - آله ای مخلوط کننده Glass Stirring Rod
 - ستند Retort Stand
 - C- Clams
 - بیوریت Burette

- جالی Wire Mesh
- کیورسیبل Curcible
- مارتل و پستل Mortar and Pestle
- سپات پلیت Spot Plate
- ظرف بخار Evaporating Dish
- شیشه ای ساعت Wash Glass

فصل دوم

- مقدمه
- معرفی تکنالوژی کاربردی
- استخراج مالیکول DNA
- خالص سازی مالیکول DNA
- جینومیکس Genomics
- ترتیب رشته های مالیکول DNA
- ترکیب الیگونوکلوتائید ها
- تکنالوژی کاربردی میکرو آری
- ساختمان پروتین ها
- خالص سازی پروتین ها

فصل سوم

- نوکلئوتاید ها و اسید های هستوی
- کاربرد نوکلئوتاید ها
- ارتباط نوکلئوتاید ها با پروتین ها
- تعریف اسید های هستوی
- نوکلوتاید ها از چند بخش تشکیل گردیده اند
- نوع اتصال در نوکلوتاید ها
- بازهای پیورین در DNA RNA
- باز های پیریمیدین موجود در DNA و RNA
- نا مگذاری نوکلوتاید ها و نوکلئوساید ها

- نوکلوتاید های تشکیل دهنده DNA
- نوکلوتاید های تشکیل دهنده RNA
- اتصال بین نوکلوتاید ها در اسید های هستوی
- اتصالات هایدروجن بین باز های نایتروجن در اسید های هستوی
- مدل کریک و واتسن برای ساختار DNA
- انواع RNA و مشخصات آن
- انواع DNA و مشخصات آن

منابع اساسی

۱. یزدی، بهمن و همکاران. ژنتیک عمومی. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
2. Biology: Concepts and Connections by Neil A. Campbell, Jane B. Reece, Martha R. Taylor and Eric J. Simon, Publisher: Benjamin Cummings, 2008
3. Biology by Peter Raven, George Johnson, Kenneth Mason, and Jonathan Losos, Publisher: McGraw-Hill Science, 2007
4. Chemistry: The Central Science by Theodore E. Brown, H. Eugene LeMay, Bruce E. Bursten & Catherine Murphy, Publisher: Prentice Hall, 2008
5. Chemistry: Concepts and Problems: A Self-Teaching Guide (Wiley Self-Teaching Guides) by Clifford C. Houk and Richard Post & Patrick Woodward, Publisher: Wiley, 1996

منابع کمکی

6. Agrios, G.N. 2005. Plant Pathology, Academic press, Newyork, USA
7. Brown, T. A. 2006. Genomes 3. Garland Publishing, Inc. 750 pp
8. Alberghina, L. and Westerhoff, H. (Eds). 2005. Systems Biology: Definitions and Perspectives. Topics in Current Genetics 13, Springer Verlag .
9. Alon, U. 2006. An Introduction to Systems Biology: Design Principles of Biological Circuits. CRC Press.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.

- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی (۲۰)٪
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰)٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰)٪
- مجموع ----- ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای‌بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تکنالوژی کاربردی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	فرا گیری دانش وکسب مهارت های لازم علمی و تجربی محصلان در مورد کاربرد تکنالوژی	۱
۲	۲	۲	۲	۲	اشنایی با ابزار ووسایل تکنالوژی کاربردی در حوزه دانش بیولوژی و بیوتکنالوژی ونحوه استفاده از آنها.	۲
۲	۲	۳	۳	۳	شناخت انواع مالیکول های هستوی واستخراج آنها از حجرات حیوانی وگیاهی	۳
۲	۱	۳	۲	۳	شناخت ساختار ونوکلوتاید های سازنده مالیکول DNA و RNA	۴
۲	۲	۲	۲	۳	تربیت نیرویی کارا متخصص درعرصه دانش تکنالوژی کاربردی وبلند بردن قابلیت وتوانمندیهای آنها	۵
۲	۱,۶	۲,۶	۲,۴	۳	مجموع	
۲,۵۲					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی بیولوژی مالیکولی حجره
 صنف دوم
 سمستر سوم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دیپارتمنت:
بیولوژی مالیکولی حجره	اسم مضمون:
Ed. Bio 0323	کود مضمون:
۳ کریدیت تیوری	تعداد کریدیت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
بیولوژی عمومی و کیمیای عمومی	پیشنیاز مضمون:
دوم	صنف:
سوم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

مضمون بیولوژی مالیکولی، از جمله مضامین اختصاصی دیپارتمنت بیولوژی بوده که در سمستر سوم صنف دوم تدریس می‌گردد. از آنجائی که بیولوژی مالیکولی اساس علم مدرن بیولوژی را تشکیل می‌دهد، این رشته از بیولوژی با علوم مهم دیگر مثل جنتیک، بیوشیمی، بیوانفورماتیک و بیوتکنالوژی ارتباط تنگاتنگ دارد که موضوع بحث آن روی مالیکول های حیاتی مثل ساختمان و عملکرد پروتئین ها، ساختمان و عملکرد اسیدهای هستوی DNA و RNA و بیوسنتز آنها و... بحث می‌کند.

اهداف آموزشی

۱. آشنائی و فرا گرفتن مضمون بیولوژی مالیکولی و شعبات آن؛
۲. شناخت پدیده های بیولوژیکی در سطح مالیکولی؛
۳. شناخت ساختمان و عملکردجین ها؛
۴. شناخت اثر متقابل بین سیستم های مختلف حجره؛

۵. شناخت اثر متقابل بین DNA و RNA و پروتئین سازی؛

شیوه های تدریس و آموزش

از آنجای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتود های درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ راه اندازی نموده و از این روش که شامل میتود های معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروه های درسی، لکچر، وظایف خانگی می باشد تطبیق و استفاده می گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول: سیر تکامل وانکشاف بیولوژی مالیکولی

- تاریخچه
- اهمیت بیولوژی مالیکولی
- ارتباط بیولوژی مالیکولی با سایر علوم
- کارکرد ها و نظریات دانشمندان در مورد بیولوژی مالیکولی

فصل دوم: شناخت مالکول های حیاتی

- اسید های هستوی
- ساختمان و عملکرد اسید های هستوی
- ساختمان DNA
- فورم های متفاوت DNA
- بسته بندی کروماتین و کروموزوم

فصل سوم: ساختمان کروموزومی در پروکاریوت ها و یوکاریوت ها

- ساختمان کروماتین در پروکاریوت ها
- ساختمان کروموزوم در پروکاریوت ها
- ساختمان کروماتین در یوکاریوت ها
- ساختمان کروموزوم در یوکاریوت ها

فصل چهارم: همانند سازی DNA Replication

- همانند سازی در پروکاریوت ها
- همانند سازی در یوکاریوت ها
- مراحل همانند سازی
- انزایم های DNA پولیمیراز
- ترمیم و نوترکیبی DNA

فصل چهارم: ساختمان RNA و نسخه برداری Transcription

- نسخه برداری در یوکاریوتاها
- انواع RNA پولیمیراز و خواص آن
- عوامل عمده در نسخه برداری
- تنظیم نسخه برداری در یوکاریوت ها
- مراحل نسخه برداری
- شروع نسخه برداری
- طولیل سازی نسخه برداری
- خاتمه نسخ برداری
- تفاوت های نسخه برداری در یوکاریوت ها و پروکاریوت ها

فصل پنجم: پروتئین سازی Translation

- کد های جنتیکی
- ساختمان و عملکرد tRNA
- میکانیزم پروتئین سازی
- مراحل پروتئین سازی

فصل ششم: جهش Mutation

- جهش نقطه ئی

فصل هفتم: ترمیم DNA

- کلون سازی DNA

فصل نهم: دوران حجره و سرطان

- دوران حجره
- سرطان
- Oncogenes
- جن های سرکوب کننده سرطان
- Apoptosis

منابع اساسی

۱. ریس، جین و دیگران. (۱۳۹۳). **بیولوژی کمپبل**. مترجم: پویان، مصطفی و دیگران. چاپ چهارم، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۲. امید، منصور و دیگران. (۱۳۹۰). **سیتولوژی**. چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۳. فقیری، شعورگل. (۱۳۹۳). **اساسات علم وراثت**. جلد اول، چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.

منابع کمکی

1. Albertss (2015). Molecular Biology of the cell, Garland Science.
2. H. Lodish (2013). Molecular Cell Biology. W. H.Freeman and Company.
3. F, Marks. (2009). Cellular Signal Processing. Garland Science.
4. G, Krauss. (2014). Biochemistry of Signal Transduction and Regulation. WILEYVCH.
5. R,F. Weaver (2008). Molecular Biology. Mc Graw Hill.
6. Bilfiore, L. A. (2010). Physical properties of Macromolecules .WILEY. Helvetion Press Inc.
7. Neidle,S. (2008). Princeple of Nucleic Acid Structures.First edition.Utah.USA: Academic Press.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی (۲۰)٪
 - کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰)٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰)٪
 - مجموع ----- ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پای‌بندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون بیولوژی مالیکولی حجره

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
۴	۲	۱	۲	۴	آشنائی و فراگرفتن مضمون بیولوژی مالیکولی و شعبات آن	۱
۲	۱	۲	۲	۴	شناخت پدیده های بیولوژیکی در سطح مالیکولی	۲
۲	۲	۲	۱	۴	شناخت ساختمان و عملکرد جین ها	۳
۴	۱	۲	۲	۴	شناخت اثر متقابل بین سیستم های مختلف حجره	۴
۲	۲	۲	۲	۴	شناخت اثر متقابل بین DNA و RNA و پروتئین سازی	۵
۲,۴	۱,۶	۱,۸	۱,۸	۳	مجموع	
۲,۱۲					اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک					۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی زولوژی غیرفقاریه
صنف دوم
سمستر سوم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دپارتمنت:
زولوژی غیرفقاریه	اسم مضمون:
Ed. Bio 0321	کود مضمون:
۳ کریدت تیوری و ۱ کریدت عملی	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیز مضمون:
دوم	صنف:
سوم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

هر علم توصیف و اهداف دارد، از جمله زولوژی غیرفقاریه که مورد بحث ماست و یکی از شعبات مهم علم بیولوژی بوده که تمام مراحل زندگی حیوانات را در گذشته و عصر حاضر، عادت و محل بود و باش، تنوع و تکامل آنها را به ما معرفی می‌نماید. هدف از تدریس این مضمون شناخت و اهمیت انواع مختلف حیوانات، تاثیر روابط آن بالای زندگی انسان و سایر موجودات حیه می‌باشد.

این مضمون ارایه کننده خصوصیات مختلف حیوانات می‌باشد که یک انگیزه بخاطر توضیح دورنمای جهان برای محصلان می‌باشد.

آموزش زولوژی برای محصلین تمام رشته های بیولوژی و سایر رشته های بیولوژی و سایر رشته های که با بیولوژی ارتباط دارند، مانند: طب، و ترنری، زراعت، کیمیا و فزیک یک امر ضروری بوده که به کمک این مضمون می‌توان به این هدف نایل آمد.

اهداف آموزشی

الف: در زمینه ای دانش

۱. شناخت اصطلاحات علمی زولوژی غیرفقاریه، طبقه بندی و مشخصات آن‌ها.
۲. شناخت سیستم های مختلف حیوانات غیرفقاریه.
۳. شناخت فایلیم های مهم حیوانات غیرفقاریه و مقایسه شان.
۴. تشخیص بیولوژیکی فایلیم های حیوانات غیرفقاریه.
۵. بررسی و ارتباط میان فایلیم های حیوانات غیرفقاریه که در قید حیات هستند.

ب: در زمینه ای مهارت ها

۱. پیرامون این مضمون به مطالب دیگری از کتب، مجلات، سایت های انترنیتی و سایر منابع دست یابند.
۲. برای اجرای فعالیت های لابراتواری مهارت کسب نمایند.
۳. در کنفرانس ها، پروژه های تحقیقی و سیر علمی فعالانه اشتراک نمایند.
۴. طرز استفاده از وسایل تخنیکی، مانند: پروجکتور، میکروسکوپ، تهیه اسلاید و کاربرد وسایل تسلیخ را بی آموزند.
۵. دسترسی به دیتای فایلیم های حیوانات غیرفقاریه و رساندن دیتا به شکل گفتاری و نوشتاری به دیگران.
۶. کسب معلومات در مورد ارتباط بین حیوانات غیرفقاریه و شرایط زندگی محیطی.

شیوه های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش های زیر تدریس می گردد:

- ارایه لکچر فعال طبق پلان.
- روش های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، شاگرد محوری، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه.
- پروژه های صنفی، تحقیقات کتابخانه یی، اجرای تجارب و کارهای عملی.
- کنفرانس ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت های ضروری.
- بازدید از ساحه و راه اندازی سیر های علمی.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- اساسات زولوژی

- طبقه بندی (غیرفقاریه)
- فیلم اسفنج
- فیلم سولنتراتا
- کلاس هایدروزوا
- فیلم خارپوستان
- فیلم کرم های حلقوی
- فیلم کرم های پهن
- کلاس تریماتودا
- فیلم کرم های مدور
- Nematomorph
- نرم تنان
- فیلم مفصل داران
- کلاس سخت پوستان
- کلاس حشرات
- کلاس عنکبوتیان

منابع اساسی

۱. اکبری، عیدالله. لالهاند سپین جاند. (۱۳۹۵). **زولوژی غیرفقاریه**. کابل: انتشارات قرطبییه، چاپ چهارم.
۲. اوریاخلیل، قدرت الله. همایون منیر. ۱۳۹۶. **زولوژی عمومی**. کابل: انتشارات سعید، چاپ دوم
۳. حلیم، محمد. (۱۳۶۶). **زولوژی غیرفقاریه**. کابل: انستیتوت پیداکوژی، چاپ اول.
۴. حنیف، جمعه. (۱۳۹۲). **زولوژی غیرفقاریه**. هرات: انتشارات قدس، چاپ دوم.
۵. شرافت، گل سلیم و دیگران. ۱۳۶۶. **زولوژی**. دانشگاه کابل. کتاب درسی برای موسسات تحصیلات عالی.

منابع کمکی

۱. امین، ابوالقاسم. (۱۳۸۸). **مبانی زیست شناسی (زیست شناسی سلولی - رده بندی جانوری)**. تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ دهم.
۲. حبیبی، طلعت. (۱۳۹۱). **جانورشناسی عمومی**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، جلد اول، چاپ سیزدهم.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی از دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰٪)
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
 - مجموع -۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود؛ استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید؛

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون زولوژی غیرفقاریه

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
2	2	۴	۴	۴	شناخت اصطلاحات علمی زولوژی غیرفقاریه، طبقه بندی و مشخصات آنها.	۱
۴	۴	3	3	۴	محصلان در مورد سیستم های مختلف حیوانات غیرفقاریه معلومات کسب نمایند	۲
۴	۲	۴	2	۴	شناخت فایلیم های مهم حیوانات غیرفقاریه و مقایسه شان	۳
۴	۲	2	2	۴	بررسی و ارتباط میان فایلیم های حیوانات غیرفقاریه که در قید حیات هستند	۴
۳	۲	2	3	3	پیرامون این مضمون به مطالب دیگری از کتب، مجلات، سایت های انترنیتی و سایرمنابع دست یابند	۵
۲,۸	۲,۲	۳,۶	۲,۶	۳	مجموع	
۲,۸۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی نباتات عمومی ۲
صنف دوم
سمستر چهارم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	نباتات عمومی ۲
کود مضمون:	Ed. Bio 0422
تعداد کریدیت:	۳ کریدیت تیورری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	نباتات عمومی ۱
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

نباتات عمومی ۲، از مضامین اختصاصی رشته بیولوژی می‌باشد که بمنظور آشنا ساختن محصلین با مفاهیم ساختمان برگ، اعضای جسمی و جنسی گل، میوه و انواع آن، تکثر زوجی و غیر زوجی در نباتات، خصوصیات و تکثر نباتات بازدانه گان و نباتات مفیده افغانستان در سمسטר چهارم تدریس می‌شود. این مضمون در واقعیت مدخلی است برای رشته های فزیولوژی نباتی، سیستماتیک نباتی و اکولوژی نباتی با مطالعه این مضمون محصلین در ختم سمستر قادر می‌گردند تا در رابطه سایتولوژی نباتی، هستولوژی نباتی، اناتومی نباتی و سیستم تکثری نباتات شناخت کلی و جامع پیدا نمایند.

اهداف آموزشی

محصلان در ختم سمستر قادر خواهند شد تا:

۱. مفاهیم کلی نباتات عمومی را شناسایی و درک نموده و مهارت عملی سازی و اجرای تجارب دروس نظری نباتات عمومی را کسب نمایند؛

۲. در مورد انواع گل، ترکیب گلی ساده، ترکیب گلی مختلط و ترکیب گل مرکب معلومات کافی حاصل نمایند؛

۳. ساختمان میوه، میوه‌های ساده، مرکب و مجتمع را با انواع آن درک و از هم‌دیگر تفکیک نمایند؛

۴. با ساختمان بیرونی، داخلی و اشکال برگ و عملیه ترکیب ضیایی آشنایی پیدا کرده و وظیفه ساختما و انواع تخم را همراه با عواملی خارجی و داخلی که بالای رشد و نموی نباتات تاثیر گزار اند شناسایی و میکانیزم آن را تحلیل نمایند؛

۵. در مورد تکثیر در نباتات بازدانه و پنهان دانه، تکثیر زوجی، گرده افشانی، عوامل و اسباب گرده افشانی و انواع تکثیر غیر زوجی آشنایی پیدا کرده و نباتات مفیده افغانستان را شناسایی، تحلیل و تجزیه نمایند.

شیوه‌های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش‌های زیر تدریس می‌گردد:

- ارایه لکچر فعال طبق پلان؛
- روش‌های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، شاگرد محوری، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه؛
- پروژه‌های صنفی، تحقیقات کتابخانه‌ای، اجرای تجارب و کارهای عملی؛
- کنفرانس‌ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت‌های ضروری؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- انواع گل Type of the flowers
 - گل مکمل Complete Flower
 - نا مکمل Incomplete Flower
 - گل کامل Perfect Flower
 - گل ناقص Imperfect Flower
 - دیاگرام گل Floral Diagram
 - فرمول گل Floral Formula
- ترتیب گلی Inflorescence
 - ترکیب گلی مرکب Compound inflorescence
 - ترتیب گلی مختلط Mixed inflorescence

○ ترتیب گلی ساده Simple inflorescence

● ترتیب گلی Cymose

فصل هفتم

● میوه Fruit

● طبقه بندی میوه جات Classification of fruits

○ میوه‌های ساده Simple Fruits

○ میوه‌های مرکب Composite fruit

○ میوه‌های مجتمع Aggregate fruit

فصل هشتم

● تخم Seed

○ ساختمان تخم Seed structure

○ اقسام تخم type of seed

○ جسامت تخم

○ چگونگی نمو و انکشاف تخم

○ جوانه زدن Seed germination

○ انواع جوانه زدن Germination Types

○ عوامل تاثیر گذار بالای رشد تخم

فصل نهم

● تکثیر در نباتات Plant Reoroduction

○ تکثیر زوجی Sexual Reproduction

▪ گرده افشانی Pollination

▪ انواع گرده افشانی Type of pollination

▪ عوامل و اسباب گرده افشانی

● تکثیر غیر زوجی Asexual Reproduction

○ انواع تکثیر غیر زوجی Asexual Reproduction Type

● باز دانه گان Gymnosperm

- خصوصیات بازدانه
- تکثر باز دانه گان Gymnosperm Reproduction
- اهمیت Gymnosperm

فصل دهم

• نباتات مفیده افغانستان Afghanistan effectual plant

- نباتات مشهور افغانستان که در حال انقراض اند
- نقش نباتات مفیده در اقتصاد افغانستان

منابع اساسی

۱. اهدایی، بهمن، ۱۳۸۴، اصلاح نبات، چاپ پنجم، تهران: انتشارات فرردانش.
۲. اتابکی مهر، احمد، ۱۳۷۷، مبانی جنتیک نباتی، چاپ اول، تهران: انتشارات نوپردازان.
۳. پولمن، جان میلتن و جان آلن اسلیپید و دیوید، ۱۳۸۳، اصلاح نباتات زراعتی، چاپ سوم، اصفهان: دانشگاه صنعتی .
۴. عظیمی، اعظم، ۱۳۸۸، بیولوژی کمپبل، چاپ پنجم، جلد اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. فرشاد فر، عزت الیله، ۱۳۷۶. روش شناسی اصلاح نباتات، چاپ اول، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی.
۶. فاضل زاده، علی، ۱۳۸۴، اصلاح نباتات در گیاهان زراعتی، چاپ دوم، تهران: انتشارات پوران پژوهش .
۷. قهرمان، احمد، ۱۳۵۴، نبات شناسی عمومی، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه سپاهان.
۸. مشانی و نجات، سیروس و علی اکبر شاه، ۱۳۷۶، اصلاح نباتات تکمیلی جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۹. فارسی، محمد، باقری، عبدالرضا، ۱۳۸۳، اصول اصلاح نباتات، چاپ سوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۰. ویلسون، لومیس، ۱۳۷۴، نبات شناسی. جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۱۱. استرن، کینگرلی و همکاران. (۱۳۸۸)، مبانی بیولوژی گیاهی، انتشارات آئیژ.
۱۲. امین الله. (۱۳۸۶)، بیالوژی عمومی. کابل: انتشارات مرکزی نشراتی پامیر.
۱۳. باربر، رست و همکاران. (۱۳۷۸). زیست شناسی گیاهی. تهران: انتشارات مدرسه.

۱۴. میرمویدی، علی نقی. (۱۳۸۶). زیست شناسی عمومی. انتشارات: دانشگاه رازی.

۱۵. نیل، کمپبل. (۱۳۸۸)، بیولوژی کمپبل، جلد سوم، خانه زیست شناسی.

منابع کمکی

۱. ستانکزی، عبدالهادی. ۱۳۹۸. نباتات عمومی. کابل: انتشارات سدید.
۲. سراج، نصیر احمد، ۱۳۹۶. نباتات عمومی. کابل: انتشارات کانون علمی و فرهنگی شهید مولوی سراج الدین.
۳. ایورت، ری و سوزان ایکون. ۱۳۹۲. زیست شناسی گیاهی ریون. ترجمه اصغر زمانی. چاپ اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۴. تاجیک، جلیل و نبی الله مقیمی. ۱۳۹۴. گیاه شناسی. چاپ یازدهم، تهران: انتشارات شرکت چاپ و نشر کتاب های درسی.
۵. قهرمان، احمد. ۱۳۹۶. گیاه شناسی پایه. جلد دوم، چاپ شانزدهم. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی از دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
- مجموع -۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود؛ استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید؛

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد.

آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون نباتات عمومی ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با مینود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۲	۲	۴	۲	۴	مفاهیم کلی نباتات عمومی را شناسایی و درک نموده و مهارت عملی سازی و اجرای تجارب دروس نظری نباتات عمومی را کسب نمایند.	۱
۱	۲	۴	۲	۴	در مورد انواع گل، ترکیب گلی ساده، ترکیب گلی مختلط و ترکیب گل مرکب معلومات کافی حاصل نمایند.	۲
۱	۲	۲	۲	۴	ساختمان میوه، میوه های ساده، مرکب و مجتمع را با انواع آن درک و از همدیگر تفکیک نمایند.	۳
۱	۲	۴	۲	۴	با ساختمان بیرونی، داخلی و اشکال برگ و عملیه ترکیب ضیایی آشنایی پیدا کرده و وظیفه، ساختما و انواع تخم را همراه با عواملی خارجی و داخلی که بالای رشد و نموی نباتات تاثیر گزار اند شناسایی و میکانیزم آن را تحلیل نمایند.	۴
۲	۲	۴	۲	۴	در مورد تکثر در نباتات بازدانه و پنهان دانه، تکثر زوجی، گرده افشانی، عوامل و اسباب گرده افشانی و انواع تکثر غیر زوجی آشنایی پیدا کرده و نباتات مفیده افغانستان را شناسایی، تحلیل و تجزیه نمایند.	۵
۱,۴	۲	۲,۸	۲,۴	۳		مجموع
۲,۳۲						اوسط عمومی
۱ = کمترین اشتراک					۲ = اشتراک متوسط	۳ = اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی فزیولوژی نباتی ۱
صنف سوم
سمستر پنجم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	فزیولوژی نباتی ۱
کود مضمون:	Ed. Bio 0529
تعداد کریدیت:	۲ کریدیت تیوری و ۱ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی و نباتات عمومی
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

فزیولوژی نباتی یکی از مضامین اختصاصی رشته بیولوژی بوده و در ۶ کریدت تحت عنوان فزیولوژی نباتی (۱ و ۲) در دو سمسטר (پنجم و ششم) تدریس می‌گردد. فزیولوژی نباتی (۱) شامل عناوین چون: معرفی، اهمیت و اهداف فزیولوژی نباتی، عملیه ترکیب ضیایی و میخانیکیت آن، تغذیه منرالی، نقش، کمبود و طرق جذب منرالها در نباتات، سیستم ریشه وی و میخانیکیت جذب وانتقال آب و مواد در نباتات، چگونگی نمو و انکشاف نبات، مراحل و عوامل تاثیر گذار بالای آن و هورمون‌های نباتی می‌باشد.

اهداف آموزشی

محصلان در ختم سمسטר قادر خواهند شد تا:

۱. مفاهیم کلی فزیولوژی نباتی را شناسایی و درک نمایند؛
۲. در مورد میخانیکیت عملیه ترکیب ضیایی و عوامل تاثیر گذار در آن معلومات کافی حاصل نمایند؛

-
۳. چگونگی عملیه جذب و انتقال مواد به طرف بالا و پایین و اعضای انتقال دهنده آن را از هم تفکیک نمایند؛
 ۴. عواملی خارجی و داخلی که بالای رشد و نمو نباتات تاثیر گذار اند شناسایی و میکانیزم آن را تحلیل نمایند؛
 ۵. در مورد انواع هورمون‌های نباتی و نقش آن بالای نباتات آگاهی حاصل نموده و مهارت چگونگی کاربرد و استفاده از آن را بدانند.

شیوه‌های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش‌های زیر تدریس می‌گردد:

- ارایه لکچر فعال طبق پلان؛
- روش‌های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، شاگرد محوری، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه؛
- پروژه‌های صنفی، تحقیقات کتابخانه‌یی، اجرای تجارب و کارهای عملی؛
- کنفرانس‌ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت‌های ضروری.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- فصل اول: مقدمه بر فزیولوژی نباتی.
- تاریخچه فزیولوژی نباتی.
- اهمیت و اهداف علم فزیولوژی.
- تغذیه در نباتات؛
- فصل دوم: عملیه ترکیب ضیایی.
- اهمیت ترکیب ضیایی.
- برگ منحیث عضو انجام دهنده عملیه ترکیب ضیایی.
- کلوروپلاست‌ها و وظایف آن.
- ساختمان کیمیاوی کلوروپلاست‌ها.
- کارتنوئیدها.
- ساختمان فزیولوژی کارتنوئیدها.
- تعامل در روشنایی و تاریکی.
- خصوصیات نور

- فکتور های اساسی در عملیه ترکیب ضیایی.
- کلوروفیل ونقش آن در عملیه ترکیب ضیایی.
- نورآفتاب ونقش آن در عملیه ترکیب ضیایی
- آب ونقش آن در عملیه ترکیب ضیایی.
- کاربن دای اکساید ونقش آن در عملیه ترکیب ضیایی
- رطوبت
- خاک
- حرارت
- فصل سوم: تغذیه منرالی
- تاریخچه تغذیه منرالی
- منرال های پر مصرف
 - عنصر فاسفورس
 - عنصر نایتروجن
 - عنصر کلسیم.
 - عنصر مگنیزیم.
 - عنصر سلفر
 - عنصر پوتاشیم
- عناصر کم مصرف
 - آهن
 - مولی بدینوم
 - برون
 - جست
 - مس
 - کلورین
 - منگانیز
- فصل چهارم: سیستم ریشه وی.
 - نقش ریشه در فعالیت های حیاتی نباتات.
 - جذب آب و مواد غذایی توسط ریشه

- جذب فعال و غیر فعال
- میخانیکیت جذب ودخول منرالها.
- فصل پنجم: انتقال مواد
 - در کدام انساج انتقال مواد صورت می گیرد؟
 - کدام میکانیزم در این نوع حرکت دخیل اند؟
- انتقال روبه بالا چگونه صورت می گیرد؟
 - ساختمان داخلی زایلیم
- انتقال آب چگونه صورت می گیرد؟
 - فشارریشه.
 - تیوری کشش (Cohesion)
- انتقال مواد روبه پایین چگونه صورت می گیرد؟
 - ساختمان داخلی فلویم
 - مسیر حرکت مواد
 - حرکت دوجانبه
- فصل ششم: رشد نمو در نباتات
 - مراحل رشد نمو
 - عوامل رشد نمو
- فصل هفتم: هورمون های نباتی.
 - انواع هورمون های نباتی

منابع اساسی

۱. اهدایی، بهمن، ۱۳۸۴، اصلاح نبات، چاپ پنجم، تهران: انتشارات فرردانش.
۲. اتابکی مهر، احمد، ۱۳۷۷، مبانی جنتیک نباتی، چاپ اول، تهران: انتشارات نوپردازان.
۳. پولمن، جان میلتون و جان آلن اسلیپد و دیوید، ۱۳۸۳، اصلاح نباتات زراعتی، چاپ سوم، اصفهان: دانشگاه صنعتی .
۴. عظیمی، اعظم، ۱۳۸۸، بیولوژی کمپبل، چاپ پنجم، جلد اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.

۵. فرشاد فر - عزت الیله، ۱۳۷۶، روش شناسی اصلاح نباتات، چاپ اول، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی.
۶. فاضل زاده، علی، ۱۳۸۴، اصلاح نباتات در گیاهان زراعتی، چاپ دوم، تهران: انتشارات پوران پژوهش .
۷. قهرمان، احمد، ۱۳۵۴، نبات شناسی عمومی، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه سپاهان.
۸. مشانی و نجات، سیروس و علی اکبر شاه، ۱۳۷۶، اصلاح نباتات تکمیلی جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۹. فارسی، محمد، باقری، عبدالرضا، ۱۳۸۳، اصول اصلاح نباتات، چاپ سوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۰. ویلسون، لومیس، ۱۳۷۴، نبات شناسی جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع کمکی

۱. اربط، ح. ۱۳۸۵. مورفولوژی و اناتومی غلات. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
۲. ندیمی، عبدالقدوس. ۱۳۹۳. فزیولوژی نباتی. کابل. انتشارات سعید.
۳. وستون، د.ج. ۱۳۸۵. فزیولوژی گیاهان زراعی. ترجمه: احمدی. تهران: انتشارات دانشگاه. قرقین.

نیازمندی‌های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.

- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقاء دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام‌شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.

استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد.

آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون فزیولوژی نباتی ۱

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با مینود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۲	۱	۴	۲	۴	مفاهیم کلی فزیولوژی نباتی را شناسایی و درک نمایند.	۱
۱	۱	۴	۲	۴	در مورد میخانیکیت عملیه ترکیب ضیایی و عوامل تاثیر گذار در آن معلومات کافی حاصل نمایند.	۲
۱	۱	۴	۲	۳	چگونه گی عملیه جذب و انتقال مواد به طرف بالا و پایین و اعضای انتقال دهنده آن را از هم تفکیک نمایند.	۳
۲	۴	۴	۲	۴	عواملی خارجی و داخلی که بالای رشد و نموی نباتات تاثیر گزار اند شناسایی و میکانیزم آن را تحلیل نمایند.	۴
۲	۴	۴	۲	۳	در مورد انواع هورمون های نباتی و نقش آن بالای نباتات آگاهی حاصل نموده و مهارت چگونه گی کاربرد استفاده از آن را بدانند.	۵
۱,۶	۱,۶	۳	۲	۴	مجموع	
۲,۲۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی میکروبیولوژی ۱ و ۲

صنف سوم

سمستر پنجم و ششم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	میکروبیولوژی ۱ و ۲
کود مضمون:	Ed. Bio 0531 Ed. Bio 0631
تعداد کریدیت:	۴ کریدیت تئوری و ۲ کریدیت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم و ششم

شرح مختصر مضمون

مضمون میکروبیولوژی، از جمله مضامین اختصاصی دپارتمنت بیولوژی بوده که در سمستر پنجم و ششم صنف سوم تدریس می‌گردد.

چون میکروبیولوژی علميست که موجودات کوچک ذره بینی که باعث امراض مختلف برای انسان‌ها، حیوانات و نباتات می‌گردد را از دیدگاه‌های مختلف مورد بحث قرار می‌دهد. بناء دانستن میکروبیولوژی یکی از ضروریات مهم هر فرد می‌باشد. خاصاً محصلین رشته طب و بیولوژی تاباند که چگونه امراض میکروبی را شناسائی، جلوگیری و تداوی نماید. بر علاوه اضرار آن دارای جنبه ای مفیدیت نیز می‌باشد به طور مثال در تخمر، تهیه ماست، و همچنان باعث تشکیل ویتامین k در بدن انسان می‌گردد که از آن در کاربرد تعاملات و غنی سازی غذایی بکار می‌برند.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی کلی با ساختار میکرواورگانیزم‌ها؛

۲. شناخت انواع میکرواورگانیزمها (باکتری، ویروس و فنجی)؛

۳. آشنایی با انتی بیوتیکها و انواع آنغ

۴. آشنایی با طبقه بندی و همچنین تلوین باکتریها؛

۵. نقش سیستم معافیت در مقابله با میکرواورگانیزمها؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

از آن جای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ‌های میتودولوژی، برنامه جدید میتودهای درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتودهای معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ‌های درسی، لکچر، وظایف خانگی می‌باشد تطبیق و استفاده می‌گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

فصل اول: تاریخچه علم میکروبیولوژی

- نظریات و کارکردهای دانشمندان در عرصه میکروبیولوژی
- نقش و اهمیت میکرواورگانیزمها در طبیعت
- نقش و اهمیت میکرواورگانیزمها برای انسان‌ها
- ساحه مطالعه میکروبیولوژی

فصل دوم: طبقه بندی و مطالعه میکرواورگانیزمها تحت میکروسکوپ

- طبقه بندی میکرواورگانیزمها
- کشت باکتری‌های
- انتی بیوگرام باکتری‌ها
- مشاهده باکتری‌های زنده
- مشاهده باکتری‌های تلوین شده
- طرق تلوین کردن باکتری‌ها
- اوساط باکتری‌ها
- تهیه نمودن محیط زرع خالص میکرواورگانیزمها و خصوصیات آنها
- وسایل و ابزار کاربردی میکروبیولوژی

- طرق تعقیم نمودن وسایل میکروبیولوژی

فصل سوم: باکتری‌ها

- مشخصات باکتری‌ها
- طبقه بندی باکتری‌ها
- اشکال و جسامت باکتری‌ها
- اعضای حرکی و میتود های حرکت در باکتری‌ها
- تولید مثل در باکتری‌ها
- تشکیل و تولید اسپور در باکتری‌ها
- تغذیه و متابولیسم در باکتری‌ها
- تنفس در باکتری‌ها
- انزایم های باکتری‌ها
- باکتری‌های پتوجن و عامل امراض انسانی

فصل چهارم: ویروس‌ها

- طبقه بندی ویروس‌ها
- ساختمان و اساس کیمیاوی ویروس‌ها
- سنتیز پروتئین ویروس‌ها
- ویروس‌های مهم عامل امراض نباتی
- ویروس‌های مهم عامل امراض حیوانی
- ویروس‌های هیپاتیت
- پیکوناویریدی
- پاکس ویریدی
- ریترو ویریدی
- کار لابراتواری

فصل چهارم: فنگس‌ها (فنجی‌ها)

- نقش فنگس‌ها در زندگی انسان‌ها
- طبقه بندی فنگس‌ها
- فنگس‌های عامل امراض نباتی

-
- فنگس‌های عامل امراض حیوانی

فصل پنجم: انتی‌بیوتیک‌ها

- تصنیف انتی‌بیوتیک‌ها
- انتی‌بیوتیک‌های موثر بر دیوار حجروی
- انتی‌بیوتیک‌های موثر بر غشای حجره باکتری‌ها
- انتی‌بیوتیک‌های موثر بر نوکلئیک اسیدها
- انتی‌بیوتیک‌های موثر بر سنتز پروتئین‌ها
- مقاوم شدن باکتری‌ها در برابر انتی‌بیوتیک‌ها
- مواد ضد عفونی

فصل ششم: معافیت و مدافعه میزبان علیه میکرواورگانیزم‌ها

- معافیت طبیعی
- معافیت اکتسابی
- اعضای لمفاوی و نقش لمفوسیت‌ها
- تطبیق واکسین
- نقش جنتیک در معافیت

منابع و مآخذ

1. Dale, J. W., & Park, S. F. (2013). Molecular Genetics Of bacteria. John Wiley & Sons.
2. Brown, T. A., & Brown, T. (2016). Gene cloning and DNA Analysis: an introduction, 7th edition John Wiley & Sons.
3. Bergey's (2010) Manual of Systematic Bacteriology, Springer.
4. Prescott. (2015). Microbiology. McGraw Hill.
5. Mount D. W. (2004). Bioinformatics . Cold Spring Harbor Laboratory Press.
6. Barton & Northup. (2011). Microbial Ecology, Wiley.
7. Sherwood, L., & Woolverton, C. (2013). Prescott's Microbiology. McGraw-Hill Higher Education.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- فیصدی سهم گیری در فعالیت های صنفی (پروژه آموزش و تدریس): (۵٪)
- فیصدی پروژه های صنفی (کار خانگی): (۵٪)
- فیصدی فعالیت های انفرادی و گروهی (کار عملی): (۱۰٪)
- فیصدی امتحان وسط سمستر: (۲۰٪)
- فیصدی امتحان نهایی: (۶۰٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از

انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون مایکروبیولوژی ۱ و ۲

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر.۲	ن.م.ر.۱		
۲	۲	۴	۲	۴	آشنایی کلی با ساختار مایکرواورگانیزم ها	۱
۱	۲	۲	۲	۴	شناخت انواع مایکرواورگانیزم ها(باکتری، ویروس و فنجی)	۲
۲	۲	۴	۲	۴	آشنایی با انتی بیوتیک ها و انواع آن	۳
۴	۲	۴	۲	۴	آشنایی با طبقه بندی و همچنین تلوین باکتری ها	۴
۴	۲	۲	۲	۴	نقش سیستم معافیت در مقابله با مایکرواورگانیزم ها	۵
۲,۲	۲	۲,۸	۲	۳	مجموع	
۲,۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی میتود تدریس بیولوژی
صنف دوم
سمستر چهارم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	میتود تدریس بیولوژی
کود مضمون:	Ed.Bio0427
تعداد کریدیت:	۲ کریدیت تئوری و ۲ کریدیت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

این کورس با مقدمه و تاریخچه و مفاهیم اساسی میتود تدریس بیولوژی شروع و به ادامه آن انواع میتودهای متفاوت و قابل استفاده در مضمون بیولوژی، وسایل و سامان آلاتی که در تجارب استفاده می‌شود آشنا شده خواهند آموخت که در پروسه تدریس محصلین بعد از فراغت نقش مهم و حیاتی را بازی خواهد کرد.

اهداف آموزشی

۱. محصلان دروس روزمره خود را پلان کرده بتوانند؛
۲. اهداف هر درس را تعیین کرده بتوانند؛
۳. مهارت‌های استفاده از میتود مختلف تدریس را بی‌آموزند؛
۴. آشنا شدن با مزایا و معایب میتود های مختلف؛
۵. نسبت به تدریس و مسلک خویش علاقه مندی حاصل نمایند؛

شیوه های تدریس و آموزش

از آن جای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتودهای درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتودهای معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ های درسی، لکچر، وظایف خانگی، استفاده از چارت ها و مودل ها، استفاده از ویدیوهای آموزشی می باشد تطبیق و استفاده می گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- معلومات عمومی به ارتباط مضمون
- تعریف میتود، اهمیت و ضرورت میتود و اهداف میتود.
- آشنایی عمومی با میتودهای تدریس .
- تقسیم بندی میتودهای تدریس به اساس کاربرد.
- میتودهای شفاهی.
- میتودهای سمعی و بصری.
- میتودهای عملی و تجربی.
- میتودهای تدریس بیولوژی
- میتود لکچر (فواید و نواقص آن)
- میتود مباحثه (بحث آزاد . بحث کنترل شده و بحث گروهی)
- فواید و نواقص آن.
- میتود تشریح و توضیح آن (فواید و نواقص آن)
- میتود نمایش . (فواید و نواقص آن)
- میتود تمثیل .
- میتود حل مساله.
- میتود جگسا.
- میتود سوال و جواب.
- میتود قیاسی.
- میتود استقرایی.

- میتود اجرای تجربه.
- میتود سیر علمی .
- میتود پروژه.
- میتود شاگرد در نقش معلم.(مایکرو تیچینگ).
- میتود کار خانگی . اهداف .خصوصیات و انواع کار خانگی)
- تقسیم بندی روش های میتودیک به اساس فعالیت های آموزگار و آموزنده
- انسان چگونه می آموزد .
- انتخاب در موضوعات بیولوژیکی.
- اشکال آموزش بیولوژی
- آموزش بیولوژی در مراکز رسمی
- آموزش بیولوژی در مراکز غیر رسمی.
- مواد کمکی برای آموزش بهتر بیولوژی.
- نظم و ترتیب مواد درسی از نگاه تعلیم و تربیه و روانشناسی.
- پرنسیپ های ترتیب درسی بیولوژیکی
- تطبیق اهداف آموزشی.
- مهارت های پروسه تدریس.
- مهارت های قبل از تدریس .ضمن تدریس و بعد از تدریس.
- ارتباط چیست.
- مهارت های برقراری ارتباط موثر.
- پلان چیست.
- پلان تقویمی
- انواع پلان از نگاه زمان .
- مدل تدریس
- مدل پنج مرحله یی تدریس

منابع اساسی

۱. احدیان، محمد. (۱۳۷۸). راهنمایی روش های نوین تدریس. چاپ اول، تهران: نشر آبیژ.

۲. تهرانی، محمود و همکاران. (۱۳۸۲). راهنمایی تدریس علوم تجربی. چاپ اول، ایران: نشر کتاب های درسی ایران.

۳. کرامتی، محمدرضا. (۱۳۸۲). نگاهی نو و متفاوت بر رویکرد مشارکتی. چاپ اول، نشر آیین تربیت.

۴. کارگر، محسن. (۱۳۸۱). مقدمه ای بر همیاری - پیک همیار. سایت آموزش و پرورش کرمان.

۵. مشایخ، فریده. (۱۳۸۱). دیدگاه های نو در برنامه ریزی آموزشی. چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.

منابع کمکی

۱. بهارستان، جلیل. (۱۳۶۶). برنامه کارورزی یا تدریس عملی در مراکز تربیت معلم. تهران: انتشارات حوزه و دانشگاه.

۲. بروان، جورج. (۱۳۸۷). تدریس خرد. مترجم: علی روف. تهران: چاپ شایک.

۳. ریاست عمومی مؤسسات عالی تربیت معلم. (۱۳۸۳). مواد مطالعه برای معلمان.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵ فیصد غیر حاضری باعث محرومی از امتحان می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰) %
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- امتحان وسط سمستر (۲۰) %
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %
- مجموع ۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد.

آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون میتود تدریس بیولوژی

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
3	3	3	2	3	محصلان دروس روزمره خود را پلان کرده بتوانند.	۱
3	3	2	3	3	اهداف هر درس را تعیین کرده بتوانند.	۲
2	2	3	3	3	مهارت های استفاده از میتود مختلف تدریس را بی آموزند.	۳
3	3	3	3	3	آشنا شدن با مزایا و معایب میتود های مختلف.	۴
2	2	3	2	3	نسبت به تدریس و مسلک خویش علاقه مندی حاصل نمایند.	۵
2.6	2.6	2.8	۲,۶	۳	مجموع	
۲,۷۲					اوسط عمومی	
۱=کمترین اشتراک					۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی امبریولوژی انسان

صنف دوم

سمستر چهارم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	امبریولوژی انسان
کود مضمون:	Ed.Bio 0425
تعداد کریدت:	۲ کریدت تیوری و عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	چهارم

شرح مختصر مضمون

امبریولوژی از جمله مضامین اختصاصی در دیپارتمنت بیولوژی بوده که در یک سمنستر و در ۲ کریدت در صنف دوم سمنستر چهارم تدریس می‌گردد. بطور کلی جنین شناسی یکی از اصلی ترین رشته های طبی و بیولوژی بوده که به بررسی نحوه تکامل و تشکیل جنین در دوره بارداری و همچنین ایجاد ناهنجاری‌های مادرزادی، شناخت و درک صحیح از آناتومی و ... می‌پردازد. امبریولوژی به مفهوم مطالعه رشیم می‌باشد، با وجود آن اصطلاح مذکور عموماً به انکشاف قبل از ولادت دلالت می‌کند که مطالعه رشیم و جنین را در بر می‌گیرد آناتومی انکشافی یک بخش از امبریولوژی است که طی آن حجرات، انساج، اعضاء، سیستم‌ها و جسم از حجرات مولد والدین به گونه کاهل و مقتضی در می‌آیند.

اهداف آموزشی

۱. پی بردن به اصل خلقت انسان؛

۲. درک و یادگیری بهتر اناتومی ساختارهای مختلف بدن؛
۳. شناخت فرایند و اتفاقاتی که منجر به تشکیل و تولد یک فرد جدید می‌شود؛
۴. آشنائی با ناهنجاری‌های مادرزادی؛
۵. پیشگیری از بروز ناهنجاری‌های مادرزادی و تکاملی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

از آن جای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتودهای درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتودهای معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ های درسی، لکچر، وظایف خانگی، استفاده از چارت‌ها و مودل‌ها، استفاده از ویدیوهای آموزشی می‌باشد تطبیق و استفاده می‌گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

فصل اول : عمومیات

- اهمیت امبریولوژی
- تاریخچه
- بازدید امبریولوژی در دوره باستانی
- امبریولوژی در دوره رنسانس
- شعبات امبریولوژی
- امبریولوژی و خلقت از نظر قرآن و ساینس
- مورفولوژی و اناتومی دستگاه تناسلی مونث
- مورفولوژی و اناتومی دستگاه تناسلی مذکر

فصل دوم : پرو جنیزس

- تعریف
- گامیتوجنیزس
- انکشاف تخمه‌ها
- انکشاف گیمت مذکر
- تقسیم حجروی (تقسیم حجرات جنسی)

- دوران تخمدان

فصل سوم : انکشاف Development

- تکامل انفرادی Ontogenesis

- تکامل گروپی Phylogenesis

فصل چهارم : القاح

- اهمیت القاح

- القاح مصنوعی

- عقامت

فصل پنجم : هفته اول انکشاف

- روز اول

- روز سوم تا چهارم

- روز پنجم

- روز ششم

- روز هفتم

فصل ششم : هفته دوم انکشاف

- روز هشتم

- روز نهم

- روزهای یازدهم و دوازدهم

- روز سیزدهم

فصل هفتم : هفته سوم انکشاف

- تشکیل اندودرم، میزودرم و اکتودرم رشیمی

- سیستم قلبی و عائی ابتدائی

- تشکیل نوتوکارد

- تشکیل اعصاب

- انکشاف سولوم داخلی رشیم

فصل هشتم : دوره رشیمی

- هفته سوم الی هشتم

- مشخصات طبقه اکتودرم رشیمی

- مشخصات طبقه میزودرم رشیمی
- مشخصات طبقه اندودرم رشیمی
- خلاصه تشکیل اعضا در دوره رشیمی

فصل نهم : دوره جنینی

- از ماه سوم تا تولد
- انکشاف جنین
- هفته‌های نهم الی سیزدهم
- هفته‌های سیزدهم الی شانزدهم
- هفته‌های هفدهم الی بیستم
- هفته‌های بیست و یکم الی بیست و پنجم
- هفته‌های بیست و ششم الی بیست و نهم
- هفته‌های سی ام الی سی و چهارم
- هفته‌های سی و پنجم الی سی و هشتم
- فکتورهای موثر در نموی جنین

فصل ۱۰: غشاهای یا اعضای خارج رشیمی

- غشاهای جنینی و پلاسنتا
- ساختمان پلاسنتا
- دوران خون پلاسنتا
- وظایف پلاسنتا
- امینون
- مایع امنیوتیک
- دوگانگی‌ها و چندگانگی‌ها
- دوگانی دو زایگوتی
- دوگانگی یک زایگوتی

فصل ۱۱: زایمان یا ولادت

- مراحل ولادت
- پلاسنتا و غشاهای جنینی بعد از ولادت

فصل ۱۲: تغییرات خارج از نورم در تکامل انسان

منابع اساسی

۱. آساد، محمدتقی. (۱۳۹۱). *مبانی ژنتیک*. چاپ دوم، مشهد: جهاد دانشگاهی.
۲. تک زارع، سوسن. (۱۳۹۳). *تعیین جنسیت فرزند (دختر می خواهید یا پسر؟)*. چاپ چهاردهم. تهران: نشرشقایق.
۳. سجاتی، علیقلی. (۱۳۸۱). *جنین شناسی پزشکی*. چاپ اول، تهران: انتشارات علوی.
۴. سلطانی نسب، رضا. (۱۳۷۲). *جنین شناسی انسان*. چاپ هفتم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۵. سلیمانی راد، جعفر. (۱۳۷۲). *جنین شناسی پزشکی*. چاپ اول، تبریز: انتشارات ستوده.
۶. شفاتی، احمد. (۱۳۴۷). *جنین شناسی (رویان شناسی)*. تهران: نشر دانشگاه تهران.
۷. عمیدی، فردین. (۱۳۹۲). *جنین شناسی پزشکی لانگمن*. چاپ دوم، تهران: نشر خسروی.
۸. کیت آلی، مورمات. (۱۳۷۹). *جنین شناسی کاربردی انسان*. مترجم علیرضا فاضل و همکاران. مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.
۹. مایکل چی، سایموتز. (۱۳۹۱). *مبانی ژنتیک*. ترجمه: گروه مترجمین، چاپ اول، تهران: خانه زیست شناسی.
۱۰. مشایخی، فرهاد. (۱۳۹۰). *جنین شناسی*. چاپ دوم، گیلان: انتشارات پیام سبحان.
۱۱. نورمل، بشیر. (۱۳۹۱). *امبریولوژی عمومی انسان*. چاپ سوم، کابل: مطبعه سهر.
۱۲. هاشمی، مسعود. (۱۳۹۱). *فیزیولوژی تولید مثل کاربردی در حیوانات اهلی*. چاپ پنجم، تهران: نشر فرهنگ جامع.

منابع کمکی

۱. برنایار، محمدفرید. (۱۳۹۰). *امبریولوژی عمومی*. چاپ سوم، کابل: انتشارات عازم.
۲. دیاب، عبدالحمید. (۱۳۹۱). *طب در قرآن*. مترجم روحانی، کمال. چاپ سوم، تهران: انتشارات آراس.
۳. نائیک، داکتر ذاکر. (۱۳۸۷). *قرآن و ساینس جدید*. مترجم قریشی، محسن. کابل: انتشارات موسسه میهن.

۴. نوس بام، رابرت ال. (۱۳۹۰). ژنتیک پزشکی تامپسون. مترجم غفرانی، محمد و دیگران. چاپ سوم، تهران: انتشارات برای فردا.

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد.
 - نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
 - سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰)٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰)٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰)٪
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون امبریولوژی انسان

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۲	۲	۱	۲	۴	پی بردن به اصل خلقت انسان	۱
۴	۲	۲	۲	۴	درک و یادگیری بهتر اناتومی ساختارهای مختلف بدن	۲
۲	۴	۲	۱	۴	شناخت فرایند و اتفاقاتی که منجر به تشکیل و تولد یک فرد جدید می شود.	۳
۲	۲	۱	۴	۴	آشنائی با ناهنجاری های مادرزادی.	۴
۴	۲	۲	۲	۴	پیشگیری از بروز ناهنجاری های مادر زادی و تکاملی	۵
۲,۴	۲,۲	۱,۶	۲	۳	مجموع	
۲,۲۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی هستولوژی عمومی
صنف دوم
سمستر چهارم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دیپارتمنت:
هستولوژی عمومی	اسم مضمون:
Ed.Bio.0426	کود مضمون:
۳ کریدت تیوری و ۱ کریدت عملی	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
بیولوژی مالیکولی حجره	پیشنیاز مضمون:
دوم	صنف:
چهارم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

هستولوژی از جمله مضامین اصلی رشته بیولوژی بوده و علمییست که از مطالعه انساج موجودات حیه بحث می کند و برای شناخت انساج اهمیت و وظیفه تدریس آن ضروری می باشد.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با نسج و انواع آن؛
۲. آشنایی با چگونگی بوجود آمدن جنین؛
۳. آشنایی با انساج و انواع آن؛
۴. آشنایی با وظایف انساج؛
۵. آشنایی محصلان با مهارت های مقطع گیری از انساج حیوانی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- کارهای عملی در لابراتوار؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- هستولوژی و اهمیت آن.
- معرفی مایکروسکوپ و روش استعمال آن.
- شناختن میتودهای که توسط آن انساج راتهییه می‌شود.
- معرفی انساج و معرفی انواع انساج.
- نسج اپیتلیم چیست و انواع آن کدام است.
- غذاوات و اهمیت آن.
- معرفی انساج ارتباطی و انواع آن.
- ساختار نسج ارتباطی، وظیفه نسج ارتباطی، نقش و اهمیت نسج ارتباطی
- شناختن انواع نسج ارتباطی (خون، استخوان، غضروف و نسج شحمی).
- نسج عضلی، ساختار، خصوصیات و طبقه بندی نسج عضلی.
- نسج عصبی، نقش و اهمیت نسج عصبی.
- نیورون، اقسام نیورون و وظایف نیورون.
- سیانپس (Synapse)، ساختار سیانپس و انواع سیانپس.

منابع اساسی

۱. مهرآئین، فرشته. (۱۳۹۵). **بافت شناسی**. چاب چهارم، تهران: انتشارات اندیشه رفیع.
۲. انور، محمد افضل، (۱۳۹۰). **هستالوژی جهازات کابل**: انتشارات پوهنتون طبی کابل.
۳. یوستی، ای—رج. (۱۳۸۲). **حجره شناسی مقایسه ای**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. ولسین، لیسن. (۱۳۶۸). **بافت شناسی**. مشهد: انتشارات قدس رضوی.

منابع کمکی

۱. رمزی، داوود. (۱۳۹۴). **بافت شناسی جان کوئیرا**. چاپ دوم، انتشارات آراین پژوهش.
۲. حسن زاده، غلام رضا و همکاران. (۱۳۹۷). **بافت شناسی پایه جان کوئیرا ویرایش پانزدهم**. چاپ اول، تهران: انتشارات ابن سینا.
۳. کبری گنجی، فاطمه و آروند، محبوبه. (۱۳۹۷). **بافت شناسی عملی**. چاپ هفتم، مشهد: انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد.

نیازمندی‌های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است. محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند. بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد. نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد. سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود. در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد: ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت گروهی) (۲۰٪)

کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

امتحان وسط سمستر (۲۰) %

امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %

مجموع ۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. اداره دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون هستولوژی عمومی

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
2	1	2	۲	3	آشنایی محصلان با نسج و انواع آن.	۱
۲	۴	۲	۲	3	آشنایی با چگونگی بوجود آمدن جنین.	۲
۲	۱	۲	2	3	آشنایی با انساج و انواع آن.	۳
2	2	۲	2	3	آشنایی با وظایف انساج.	۴
۳	2	۲	2	3	آشنایی محصلان با مهارت های مقطع گیری از انساج حیوانی.	۵
۲,۲	۱,۸	۲	۲	3	مجموع	
۲,۲					اوسط عمومی	
۱= کمترین اشتراک					۲= اشتراک متوسط	۳= اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی زولوژی فقاریه
صنف سوم
سمستر پنجم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	زولوژی فقاریه
کود مضمون:	Ed. Bio 0528
تعداد کریدیت:	۳ کریدیت تیوری و ۱ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	تخصصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

زولوژی شاخه از علم بیولوژی است که در رابطه به حیواناتی که دارای تیر پشت اند و همچنان در مورد سیستم‌های مختلف، فزیولوژی سیستم‌ها، محیط زنده گی و... بحث می‌کند. حیوانات فایلیم کورداتا با داشتن سه صفت برجسته ذیل در وقت انکشاف از حیوانات دیگر متمایز اند:

- ✓ Notochord: میله ای ارتجاعی قابل انحنای که به طرف ظهری حیوان قرار دارد.
- ✓ Neural Boru: سیستم مرکزی اعصاب شکل که در قسمت ظهری بدن بالای اسکلیت محوری (کوردا) قرار دارد.

- ✓ Gill Slits : درزهای برانشی که در جدارهای بلعوم تشکیل می‌گردد

همین فایلیم کورداتا به سه سب فایلیم دیگر تقسیم می‌گردد که قرار ذیل است:

- ✓ Subphylum Tunicata or Urochordata (پوش داران)

✓ Subphylum Cephalochordata or Acrania (حیوانات فاقد جمجمه)

✓ Subphylum Vertebrata or Craniata (فقاریه ها، جمجمه داران)

حیوانات فقاریه که امروز حیات به سر میبرند به هفت ۷ کلاس ذیل تقسیم می گردند:

✓ Class Cyclostomata (ماهیان دهن گرد)

✓ Class Chondrichthyes (ماهیان غضروفی)

✓ Class Osteichthes (ماهیان استخوانی)

✓ Class Amphibia (ذو حیاتین)

✓ Class Reptilia (خزنده گان)

✓ Class Aves (پرنده گان)

✓ Class Mamalia (پستانداران)

اهداف آموزشی

۱. شناخت اصطلاحات علمی زولوژی فقاریه، طبقه بندی و مشخصات آن‌ها؛
۲. آشنایی با سیستم‌های مختلف حیوانات فقاریه؛
۳. آشنایی با کلاس‌های حیوانات فقاریه؛
۴. آشنایی با طبقه بندی حیوانات فقاریه؛
۵. درک اهمیت و ضرورت اقتصادی حیوانات فقاریه؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش‌های زیر تدریس می گردد:

- رایج لکچر فعال طبق پلان.
- روش‌های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، کار گروهی، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه.
- پروژه‌های صنفی، تحقیقات کتابخانه‌یی، اجرای تجارب و کارهای عملی.
- کنفرانس‌ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت‌های ضروری.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- فایل‌م کورداتا، مشخصات عمومی ساختمان و فعالیت‌های حیاتی
- Vertebrata مشخصات عمومی، طبقه بندی ماهیان، ماهیان دهن گرد Cyclostomata ماهیان غضروفی

- ماهیان غضروفی Osteichthyes، اکولوژی ماهیان، اهمیت اقتصادی ماهیان
- کلاس ذو حیاتین، مقدمه ذو حیاتین، مشخصات عمومی، ساختمان و فعالیت‌های حیاتی
- قوربقه‌های فاقد دم، ایکولوژی و اهمیت اقتصادی ذو حیاتین
- کلاس خزنده گان، مشخصات عمومی، ساختمان و فعالیت‌های حیاتی
- Reptilia II - Crocodilia (تمساح‌ها) (= Lacertilia) - Sauria (چلپاسه‌ها - Amphisbaenia) (چلپاسه‌های بدون پای)
- کلاس پرنده گان، مشخصات عمومی، ساختمان و فعالیت‌های حیاتی
- Aves I - Aves (مقدمه پرنده گان) - Archaeornithes (پرنده گان قدیم)
- پرنده گان امروزی، ایکولوژی پرنده گان، اهمیت اقتصادی پرنده گان، طبقه بندی پرنده گان، منشا پرنده گان
- پستان داران، مشخصات عمومی، ساختمان و فعالیت‌های حیاتی، طبقه بندی پستانداران
- یک حفره داران، تخم‌گذاران، کیسه داران
- پلاستا داران، حشره خواران، خفاشان
- جونده گان، خرگوش نماها، حیوانات درنده، نشخوارکننده گان، غیرنشخوارکننده گان
- ایکولوژی پستانداران، اهمیت اقتصادی پستانداران

منابع اساسی

۱. اوریاخلیل، قدرت الله و همایون منیر. (۱۳۹۶). **زولوژی عمومی**. کابل: انتشارات سعید، چاپ دوم.
۲. اکبری، عیدالله و لاله‌اند سپین جاند. (۱۳۹۳). **زولوژی فقاریه**. کابل: انتشارات قرطیبه
۳. تایب، کیهانه. (۱۳۹۸). **زولوژی فقاریه**. کابل: انتشارات سعید
۴. شرافت، گل سلیم و دیگران. (۱۳۶۶). **زولوژی**. دانشگاه کابل. کتاب درسی برای موسسات تحصیلات عالی.

منابع کمکی

۱. امین، ابوالقاسم. (۱۳۸۸). **مبانی زیست شناسی (زیست شناسی سلولی - رده بندی جانوری)**. تهران: انتشارات امیرکبیر، چاپ دهم.
۲. تایب، کیهانه. (۱۳۹۶). **اناتومی مقایسه یی حیوانات فقاریه**. کابل: انتشارات سعید.
۳. حبیب صافی، غنچه گل. (۱۳۹۰). **فزیولوژی حیوانانی**. کابل: انتشارات.

۴. حبیبی، طلعت. (۱۳۹۱). **جانورشناسی عمومی**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران، جلد اول، چاپ سیزدهم.

۵. Göçmen, B., "Genel Parazitoloji", Ege Üniversitesi, Fen Fakültesi Kitaplar Serisi, No: 168, Bornova-Izmir, (2000).

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی (۲۰٪).
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون زولوژی فقاریه

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میزود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱		
۲	۴	۴	۱	۴	شناخت اصطلاحات علمی زولوژی فقاریه، طبقه بندی و مشخصات آنها.	۱
۴	۲	۴	۲	۴	آشنایی با سیستم های مختلف حیوانات فقاریه	۲
۲	۴	۴	۲	۳	آشنایی با کلاس های حیوانات فقاریه	۳
۲	۲	۴	۴	۳	آشنایی با طبقه بندی حیوانات فقاریه	۴
۲	۲	۴	۲	۳	درک اهمیت و ضرورت اقتصادی حیوانات فقاریه	۵
۲,۲	۲,۴	۴	۲	۳	مجموع	
۲,۵					اوسط عمومی	
۱ = کمترین اشتراک			۲ = اشتراک متوسط		۳ = اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی سیستماتیک نباتی
 صنف سوم
 سمستر پنجم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	سیستماتیک نباتی
کود مضمون:	Ed. Bio 0530
تعداد کریدیت:	۲ کریدیت تیوری و عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	نباتات عمومی
صنف:	سوم
سمستر:	پنجم

شرح مختصر مضمون

سیستماتیک نباتی، پیرامون، تشریح و طبقه بندی کل نباتات جهان از ساده ترین گرفته الی نباتات عالی بحث و گفتگو می کند و دانشی محصلین را که از نباتات عمومی، سمسترهای ۳ و ۴ حاصل نموده بودند، تقویت می بخشد و تحقیقات نباتی را از لابراتواری به میدانی توسعه می دهد. وظیفه این کورس آنست که محصلان، روش های تشخیص، شناسایی، طبقه بندی و تشریح نباتات را، از خزه های ابتدایی تا سرخس های بی دانه الی نباتات دانه دار می دانند و تجربه می کنند. کتاب حاضر شامل ۲۰۰ صفحه بوده و در هر هفته از ۲ جلسه ۵۰ دقیقه ای تدریس صورت می گردد.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان از طبقه بندی گیاهان؛
۲. آشنایی محصلان با نباتات طبی افغانستان؛
۳. آشنایی محصلان با نباتات بومی افغانستان؛

۴. آشنایی محصلان با اصول و قواعد سیستماتیک نباتی تا اینکه نباتات محیط خویش را تشخیص،

تشریح و طبقه بندی نمایند؛

۵. شناخت محصلان از اهمیت نباتات کم یاب در زندگی روزمره؛

مفردات مضمون (فصل ها و زیرفصل ها)

- فصل اول: مفهوم تکسانومی و سیستماتیک
- ساحات مورد بحث سیستماتیک نباتی
- انواع طبقه بندیها
- شناسایی، تشریح، نامگذاری و مطالعه شجره نامه (Genealogy)
- اهداف سیستماتیک
- مراحل سیستماتیک نباتی
 - مرحله اکتشافی یا مقدماتی
 - مرحله ادغام یا سیستماتیک
 - مرحله تجربی یا بیوسیستماتیک
 - مرحله دایرت المعارف یا تکسانومی کامل
- تاریخچه طبقه بندی نباتات
- طبقه بندی بر اساس صفات مورفولوژیکی ساده
- طبقه بندی در عصر باستانی
- طبقه بندی در قرون وسطی
- طبقه بندی در عصر رنسانس
- طبقه بندی بر اساس صفات جنسی
- طبقه بندی بر اساس صفات طبیعی
- روش طبقه بندی خانواده دوکاندول، بنتام و هوکر
- طبقه بندی بر اساس سیستم فایلوژینی
- واحداث طبقه بندی
- نام گذاری علمی نباتات و قوانین نام گذاری علمی
- سلسله مراتب طبقه بندی
- اصول طبقه بندی

- اصول الویت انتخاب یک نام
- اصول نامگذاری دوره‌ها
- نامگذاری گیاهان زراعی
- دوره پرکتیک و شناسایی - تحقیق یا گردش ساحوی (تهیه نمونه، جمع آوری، پرس کردن و خشک کردن)
- کار عملی (تهیه هرباریوم، پرس نمودن، برچسپ زدن نمونه‌ها، تکمیل نمودن نمونه و روش‌های کنترل آفات)
- نقش هرباریوم در پیشرفت علم سیستماتیک
- تکسانومی فلورها، مونوگراف‌ها، راهنماها، مجله‌ها، کلیدهای شناسایی
- کلیدهای تکسانومیکی
- کارت‌های شناسایی
- فورمول تکسانومی
- شناسایی از طریق فهرست
- سلسه مراتب طبقه بندی
- مفهوم نوع
- درخت فیلوجنیی نباتات
- الجی‌ها، مشخصات تکسانومیکی
- طبقه بندی خزها
- نباتاتی که دارای انساج انتقالی اند
- انشقاق تکاملی
- سرخس‌ها دم اسپیان، پنجه گرگیان
- نباتات دانه دار
- بازدانگان
- پنهان دانگان
- اصطلاحات و مفاهیم مهم فایلوجنی
- صفات ابتدایی و پیشرفته تکاملی
- نظریات تکاملی پیدایش صفات جدید
- صفات هومولوگوس و انالوگوس

- همگرایی
- سیستم‌های اصلی طبقه بندی
- شواهد تکسانومیکی
- روش‌های فنتیک و فایلوژینی
- ایجاد تنوع و پیدایش انواع
- فلور افغانستان
- نباتات بومی افغانستان
- نباتات وارد شده به افغانستان
- نباتات طبی افغانستان

منابع اساسی

۱. سنگ، گوچاران. (۱۹۱۷م). سیستماتیک گیاهی. ترجمه: آذرنوش جعفری و دیگران. ایران؛ مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۲. قهرمان، احمد. (۱۳۷۴). کروموفیت های ایران. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۳. کوهستانی، نثار احمد. (۱۳۹۳). سیستماتیک نباتی. کابل: انتشارات قرطبه.
۴. واعظ جوادی، فاطمه. (۱۳۸۶). دیرینه شناسی گیاهی. تهران: انتشارات مرکز دانشگاهی.
۵. عزیزیان، دنیا. (۱۳۸۸). اصول و روشهای رده بندی گیاهان. مشهد: انتشارات دانشگاه پیام نور.
۶. شریعت پناه، محمد صانعی. (۱۳۷۰). ساختار ورده بندی گیاهان آوندی. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
۷. دیویس، پی، اچ و همکاران. (۱۳۷۰). شناخت تیره های گیاهان گلدان. مترجمان: محمد حسین راشد و دیگران. مشهد: انتشارات دانشگاه فردوسی.

منابع کمکی

۱. استرن، کینگرلی و همکاران. (۱۳۸۸)، مبانی بیولوژی گیاهی، انتشارات آئیز.
۲. امین الله. (۱۳۸۶)، بیالوژی عمومی. کابل: انتشارات مرکزی نشراتی پامیر.
۳. باربر، رست و همکاران. (۱۳۷۸). زیست شناسی گیاهی. تهران: انتشارات مدرسه.
۴. میرمویدی، علی نقی. (۱۳۸۶). زیست شناسی عمومی. انتشارات: دانشگاه رازی.
۵. نیل، کمپبل. (۱۳۸۸)، بیولوژی کمپبل، جلد سوم، خانه زیست شناسی.

شیوه‌های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش‌های زیر تدریس می‌گردد:

- ارایه لکچر فعال طبق پلان.
- روش‌های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، کار گروهی، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه.
- پروژه‌های صنفی، تحقیقات کتابخانه‌یی، اجرای تجارب و کارهای عملی.
- کنفرانس‌ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت‌های ضروری.

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- فیصدی سهم‌گیری در فعالیت‌های صنفی (پروژه آموزش و تدریس): (۰.۵)
- فیصدی پروژه‌های صنفی (کار خانگی): (۰.۵)

- فیصدی فعالیت های انفرادی و گروهی (کار عملی): (۱۰٪)
- فیصدی امتحان وسط سمستر: (۲۰٪)
- فیصدی امتحان نهایی: (۶۰٪)

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورنده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مضمون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون سیستماتیک نباتی

نتایج متوقعه رشته					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر. ۴	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۴	ن.م.ر. ۲	ن.م.ر. ۱	آشنایی محصلان از طبقه بندی گیاهان.	۱
۴	۴	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با نباتات طبی افغانستان	۲
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با نباتات بومی افغانستان	۳
۴	۲	۲	۴	۴	آشنایی محصلان با اصول و قواعد سیستماتیک نباتی تا اینکه نباتات محیط خویش را تشخیص، تشریح و طبقه بندی نمایند.	۴
۴	۴	۳	۲	۳	شناخت محصلان از اهمیت نباتات کم یاب در زنده گی روزمره	۵
۴	۲,۶	۲,۶	۲,۴	۳	مجموع	
۲,۷۲					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی فزیولوژی نباتی ۲

صنف سوم

سمستر ششم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	فزیولوژی نباتی ۲
کود مضمون:	Ed. Bio 0629
تعداد کریدت:	۳ کریدت تیوری و عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	فزیولوژی نباتی ۱
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

فزیولوژی نباتی یکی از مضامین مهم دپارتمنت علوم طبیعی بوده. فزیولوژی نباتی وظایف عمده نباتات، مانند جوانه زدن نمو وانکشاف را مورد بحث قرار می‌دهد. برعلاوه تشکیل گلوکوز از آب و کاربن دای اکساید را برکمک انرژی آفتاب توسط عملیه فوتوسنتیز واضح ساخته و آزاد شدن انرژی را در اثر تجزیه مواد عضوی در جسم نبات بیان می‌نماید. تولید انرژی برای ادامه حیات حیوانات و نباتات توسط عملیات فزیولوژیکی صورت می‌گیرد. طوریکه مالیکول پر انرژی در جریان عملیه تنفس تشکیل گردیده و به کمک اکسیجن انرژی مورد ضرورت را جهت فعالیت‌های حیاتی موجودات زنده تهیه می‌نماید.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با وظایفی و فعالیت‌های که در گیاهان صورت می‌گیرد؛
۲. آشنایی محصلان با قوانین فزیولوژی نباتی جهت بهبود نسل‌های نباتات برای رفاه انسان‌ها؛

-
۳. آشنایی محصلان با میکانیسم تولید غذا و اهمیت ذخیره غذا برای استفاده بشر؛
 ۴. شناخت محصلان از مراحل مختلف از قبیل تکثر، انکشاف، رشد، نمو، تغذیه و ترکیب مواد؛
 ۵. شناخت محصلان در مورد قابلیت جذب نمودن مرکبات غیرعضوی و پروسه‌های تبدیل آن به مواد عضوی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

این مضمون با استفاده از روش‌های زیر تدریس می‌گردد:

- ارایه لکچر فعال طبق پلان.
- روش‌های مبتنی بر هدف و شاگرد محوری، کار گروهی، طرح پرابلم، سوال و جواب و مباحثه.
- پروژه‌های صنفی، تحقیقات کتابخانه‌یی، اجرای تجارب و کارهای عملی.
- کنفرانس‌ها و سیمینار محصلان و سایر فعالیت‌های ضروری.

مفردات درسی مضمون فزیولوژی نباتی ۲ (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- فصل هشتم
- عمل تنفس در نباتات
- مفاهیم کلی تنفس
- اهمیت تنفس
- تنفس حجروی
- میکانیسم تنفس
- انزایم‌های تنفسی
- فصل نهم
- عملیه تبخیر
- اهمیت تبخیر
- انواع تبخیر
- تبخیر کیوتیکل و ستوماتا
- عوامل تاثیر گذار بالای عملیه تبخیر
- ستوماتا و وظایف آن
- مشاهده ستوماتا
- نمو و انکشاف در نباتات

- مراحل مختلف نمو و انکشاف نباتات
- تکثر زوجی و غیر زوجی
- فصل دهم
- اساسات فزیولوژیکی ابیاری
- تاثیر کمبود و زیادی آب بالای نباتات
- پژمردگی موقتی
- پژمردگی دائمی
- فصل یازدهم
- مقاومت نباتات در مقابل آب
- Mesophytes
- Xerophytes
- Hydrophytes
- Halophytes
- فصل دوازدهم
- فزیولوژی مقاومت گیاهدر برابر عوامل محیطی نامساعد
- اساسات فزیولوژیکی رکود نباتات
- فصل سیزدهم
- خاک به حیث عضو نموی نباتات
- تشکیل خاک
- خاک منحیث منبع مواد غذایی
- فصل چهاردهم
- حرکت در نباتات
- تروپیزم
- تشکیل خاک
- تروپیزم
- فوتوتروپیزم
- جیوتروپیزم
- آیروتروپیزم

منابع اساسی

۱. اهدایی، بهمن، ۱۳۸۴، اصلاح نبات، چاپ پنجم، تهران: انتشارات فرردانش.
۲. اتابکی مهر، احمد، ۱۳۷۷، مبانی جنتیک نباتی، چاپ اول، تهران: انتشارات نوپردازان.
۳. پولمن، جان میلتن و جان آلن اسلیپد و دیوید، ۱۳۸۳، اصلاح نباتات زراعتی، چاپ سوم، اصفهان: دانشگاه صنعتی.
۴. عظیمی، اعظم، ۱۳۸۸، بیولوژی کمپبل، چاپ پنجم، جلد اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. فرشاد فر - عزت الیله، ۱۳۷۶، روش شناسی اصلاح نباتات، چاپ اول، کرمانشاه: انتشارات دانشگاه رازی.
۶. فاضل زاده، علی، ۱۳۸۴، اصلاح نباتات در گیاهان زراعتی، چاپ دوم، تهران: انتشارات پوران پژوهش.
۷. قهرمان، احمد، ۱۳۵۴، نبات شناسی عمومی، جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه سپاهان.
۸. مشانی و نجات، سیروس و علی اکبر شاه، ۱۳۷۶، اصلاح نباتات تکمیلی جلد اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۹. فارسی، محمد، باقری، عبدالرضا، ۱۳۸۳، اصول اصلاح نباتات، چاپ سوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۱۰. ویلسون، لومیس، ۱۳۷۴، نبات شناسی جلد دوم، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع کمکی

۱. اربط، ح. (۱۳۸۵). مورفولوژی و آناتومی غلات. تبریز: انتشارات دانشگاه تبریز.
۲. ندیمی، عبدالقدوس. (۱۳۹۳). فزیولوژی نباتی. کابل: انتشارات سعید.
۳. وستون، د.ج. (۱۳۸۵). فزیولوژی گیاهان زراعی. ترجمه: احمدی؛ تهران: انتشارات دانشگاه قرقین.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)
 - کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون فزیولوژی نباتی ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با وظایفی و فعالیت های که در گیاهان صورت می گیرد.	۱
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با قوانین فزیولوژی نباتی جهت بهبود نسل های نباتات برای رفاه انسان ها.	۲
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با میکانیسم تولید غذا و اهمیت ذخیره غذا برای استفاده بشر.	۳
۴	۲	۲	۴	۴	شناخت محصلان از مراحل مختلف از قبیل تکثر، انکشاف، رشد و نمو، تغذیه و ترکیب مواد.	۴
۴	۲	۲	۲	۴	شناخت محصلان در مورد قابلیت جذب نمودن مرکبات غیرعضوی و پروسه های تبدیل آن به مواد عضوی.	۵
۴	۲,۲	۲	۲,۲	۴	مجموع	
۲,۴۸					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی پرازیتولوژی
صنف سوم
سمستر ششم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	پرازیتولوژی
کود مضمون:	Ed. Bio 0634
تعداد کریدیت:	۲ کریدیت تیوری و عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی و زولوژی غیرفقاریه
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

مضمون پرازیتولوژی، از جمله مضامین اختصاصی دیپارتمنت بیولوژی بوده که در سمستر ششم صنف سوم تدریس می‌گردد.

پرازیتولوژی عبارت از علم مطالعه روابط بین پرازیت و میزبان است.

پرازیتولوژی یکی از شاخه‌های مهم علم بیولوژی بوده که به مطالعه پرازیت‌ها، محیط زیست آنها، نحوه زندگی و چگونگی انتقال امراض بحث می‌کند.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با اصطلاحات رایج در پرازیتولوژی؛
۲. آشنایی محصلان از اهمیت و ارزش علم پرازیتولوژی؛

۳. آشنایی محصلان از انواع امراض پرازیتی و شناخت راه‌های وقایه و تداوی از آن‌ها؛
۴. کسب مهارت‌ها جهت تشخیص انواع پرازیت‌ها؛
۵. انکشاف ذهنیت ساینسی و انکشاف قوه عقلانی محصلین در شناخت پرازیت‌ها؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

از آنجایی که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ‌های میتودولوژی، برنامه جدید میتودهای درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتودهای معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه‌ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سمینارها و ایجاد گروه‌های درسی، لکچر، وظایف خانگی می‌باشد تطبیق و استفاده می‌گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

فصل اول : پرازیت شناسی

- تاریخچه و چگونگی انکشاف پرازیتولوژی
- اهمیت پرازیت‌ها در طبیعت
- خاستگاه پرازیت‌ها
 - خاک
 - آب
 - غذا
- ناقلین پرازیت‌ها

فصل دوم: انواع پرازیت‌ها

- انواع پرازیت نظر به محیط
- انواع پرازیت نظر به تغذیه

فصل سوم: پروتوزواها

- عمومیات
- طبقه بندی پروتوزواها

فصل چهارم : کلاس سارکودینا

-
- جنس‌های مشهور کلاس سارکودینا
 - آمیبا وانواع آن

فصل پنجم : کلاس فلاجیلاتا (مستیگوفورا)

- جنس‌های مشهور این کلاس
- تراپانزوما وانواع آن
- لشمایا
- کالازار

فصل ششم : کلاس سپروزوا

- پرازیت‌های مشهور کلاس سپروزوا
- پلازمودیم وانواع آن
- دروه حیات سپروزوا
- ناقلین ملاریا

فصل هفتم: کلاس سیلیاتا

- پرازیت‌های مشهور کلاس سیلیاتا
- بلانندیوم
- بیماری زایی وتداوی

فصل هشتم: کرم‌ها

- خصوصیات عمومی کرم‌ها
- طبقه بندی کرم‌ها
- فایلم کرم‌های پهن
- کلاس تریماتودا
- فایلم نیماتی هیلمنتس
- کلاس نیماتودا

فصل نهم: کرم‌های پهن

- انتشار جغرافیایی
- امراض ومشخصات کلینیکی

- پرازیت‌های مهم کرم‌های پهن
- کرم‌های پهن فیتوی یاسیستودا

فصل دهم: نیماتوداها

- تاریخچه
- انتشار
- بیماری زائی
- پرازیت‌های مهم نیماتودا

فصل یازدهم : روش‌های تشخیص در پرازیتولوژی

- معاینه مواد فاضله
- نمایش مرطوب
- آزمایش‌های پرازیت‌های ملاریا
- آزمایش خون

منابع اساسی

۱. براون، نوا و همکاران. (۱۳۸۸). اصول انگل‌شناسی. مترجم: اختیاری، حامد. انتشارات میر.
۲. ناصری فر، راضی. (۱۳۹۵). کرم‌شناسی پزشکی. چاپ سوم، انتشارات دانشگاه علوم پزشکی ایلام.
۳. Gunn, Alan and Sarah j. pitt. (۲۰۱۲). انگل‌شناسی (پارازیتولوژی) رویکرد یکپارچه.

منابع کمکی

۴. Okwa. O omalad. (۲۰۱۲). پرازیت (انگل) های مالاریا.
۵. Bruce hofkin, Eric s loker. (۲۰۱۵). انگل‌شناسی - یک رویکرد مفهومی.

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)
 - کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون پرازیولوژی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۲	۱	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با اصطلاحات رایج در پرازیولوژی.	۱
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی محصلان از اهمیت و ارزش علم پرازیولوژی.	۲
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان از انواع امراض پرازیتی و شناخت راه های وقایه و تداوی از آن ها.	۳
۴	۲	۴	۴	۴	کسب مهارت ها جهت تشخیص انواع پرازیت ها.	۴
۴	۲	۲	۲	۴	انکشاف ذهنیت ساینسی و انکشاف قوه عقلانی محصلین در شناخت پرازیت ها.	۵
۲,۸	۲	۲,۲	۲,۲	۳	مجموع	
۲,۴۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی جنتیک

صنف سوم

سمستر ششم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	جنتیک
کود مضمون:	Ed. Bio 0633
تعداد کریدیت:	۴ کریدیت تیوری و عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی عمومی و بیولوژی مالیکولی
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون

مضمون جنتیک، از جمله مضامین اختصاصی دیپارتمنت بیولوژی بوده که در سمستر ششم صنف چهارم تدریس می‌گردد.

علم جنتیک که از نام آن پیداست مسایل کلیدی را غرض مطالعات عمیق در عرصه طبابت، چگونگی انتقال خواص ارثی و امراض ارثی از یک نسل به نسل دیگر، برای هر محصل رشته بیولوژی، طب، و رشته‌های پاراکلینیکی لازم است تا از علوم پایه و پاراکلینیک بخصوص علم جنتیک به اندازه کافی علم و آگاهی داشته باشند، آشنایی به قوانین وراثت و شناخت مریضی‌های جنتیکی اعم از وراثتی یا غیر وراثتی، کاربرد تکنیک‌ها و روش‌های نوین تشخیص این مریضی‌ها، مشاوره جنتیک برای پیشگیری از وقوع مریضی‌های جنتیکی خصوصاً در مورد زوج‌های جوان برای قبل از ازدواج و کاهش

جمعیت اشخاص مریض جزو کاربرد های این علم حیاتی می باشد و به نوعی می توان گفت علم جنتیک در تخفیف مریضی ها و کاهش رنج های انسانی بسیار مؤثر است.

از سوی دیگر اصلاح نژاد حیوانات اهلی برای شیر و گوشت بیشتر و نباتاتی که انسان جهت تولید مواد غذایی پرورش می دهد تا باعث بهبود کیفیت و افزایش میزان مواد غذایی شود که این موضوع به سبب استفاده از این علم امکان پذیر است و این علم گرچه از علوم جدید و معاصر است ولی از اهمیت خاصی در کاهش امراض، شناسایی مجرمین و تغییر نسل به شکل اصلاح شده در بین جوامع بشری برخوردار است. ضمناً اهمیت و ضرورت آنرا برای محصلین در چند شماره ذیل می توان خلاصه کرد.

- ۱- محصلان (در مجموع انسان ها) را به راز خلقت آشنا می سازد.
- ۲- به انسانها یک دید علمی در رابطه به تغییرات در بدن انسانها و موجودات زنده به اساس میوتیشن ها، ایجاد می کند.
- ۳- خطرات ناشی از ازدیاد نفوس در جامعه بشری و طرق جلوگیری از آن توسط این علم واضح می گردد.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با اصطلاحات متداول و کاربردی جنتیک؛
۲. اهمیت جنتیک غیر مندلی و مقایسه آن با جنتیک مندلی؛
۳. آشنایی محصلان با انواع انقسام حجروی و مراحل آن؛
۴. آشنایی محصلان با میوتیشن، کلونینگ و پیامدهای آن؛
۵. آشنایی محصلان با جنتیک مایکرواورگانیزمها و اهمیت آن در مطالعات تحقیقاتی؛
۶. کسب معلومات درباره بیوشیمی جنتیک، نوکلئیک اسیدها، ساختمان آنها، و رمز جنتیک؛

شیوه های تدریس و آموزش

- میتود ارائه لکچر فعال
- میتود سوال و جواب
- میتود نمایش
- میتود طوفان دماغی
- ارائه سلاید
- ویدیو و مدل

• بحث و مناقشه

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول : تاریخچه جنتیک

- چگونگی سیر و تکامل جنتیک
- تعاریف جنتیک
- اهمیت جنتیک
- جایگاه علم جنتیک در دنیای امروز
- اصطلاحات تخصصی و کاربردی جنتیک
- شاخه های علم جنتیک
- وراثت در پروکاریوت
- وراثت در یوکاریوت
- مفاهیم و تیوری جنتیک مندلی
- تیوری کروموزومی وراثت
- فصل دوم
- انواع سلول ها
- سلول و مواد جنتیکی
- تولید مثل سلول حجروی
- تقسیم ماتوزس و مراحل آن
- تقسیم مایوزس و مراحل آن
- ساختار و چگونگی تشکیل کروماتین
- انواع کروماتین
- ایوکروماتین
- هتروکروماتین
- اساسات کروموزومی مندلیزم
- سلول و کروموزوم
- کروموزوم و ساختار های آن ها
- چگونگی تشکیل کروموزوم ها
- انواع کروموزوم ها

-
- جنسیت، کروموزوم‌ها و جن‌ها
 - عدد کروموزومی
 - کروموزوم‌های جنسی
 - کروموزوم‌ها به عنوان ارائه از جن‌ها
 - تجارب مندل
 - اساس کروموزومی، قوانین تفکیک و جوره شدن مستقل مندل
 - اصل تفکیک
 - اصل جوره شدن مستقل
 - تزویج‌های مونوهایبریدیزم
 - تزویج‌های دای‌هایبریدیزم
 - روش مربع پونت
 - تزویج‌های‌هایبریدیزم
 - روش احتمال
 - فصل سوم:
 - جنتیک جمعیت
 - تعریف جمعیت
 - ذخایر جنی (Gene pool)
 - تغییرات درون جمعیتی
 - پولی مورفیزم
 - عوامل ایجاد تغییرات درون جمعیتی
 - قانون هادری و وینبرگ
 - عوامل برهم‌زننده تعادل هاردی- و وینبرگ در یک جمعیت
 - پیدایش انواعی جدید و تشکیل جمعیت‌های متنوع
 - فصل چهارم:
 - میوتیشن و پیدایش صفات مفید و مضر
 - میوتیشن در حجرات جسمی و جنسی
 - عوامل میوتیشن‌زا
 - انواع میوتیشن

-
- جن میوتیشن
 - میوتیشن نقطه ای
 - میوتیشن کروموزومی
 - میوتیشن جنومی
 - فصل پنجم:
 - کنترل صفات توسط کروموزوم های جسمی و جنسی انسان
 - صفات وابسته به کروموزوم های جسمی
 - اختلال در وظایف کروموزوم های جسمی
 - صفات وابسته به کروموزوم های جنسی
 - اختلال در وظیفه کروموزوم X
 - اختلال در وظیفه کروموزوم Y
 - فصل ششم:
 - بر همکنش بین جن ها
 - الیل های هم بارز
 - الیل های نیم بارز
 - جن های کشنده
 - الیل های چندگانه
 - اپیستازی
 - تظاهر و نفوذ جن ها
 - پیوستگی الیل ها
 - فصل هفتم:
 - نوکلئیک اسیدها
 - کشف و شناخت ماده ارثی
 - ماهیت کیمیاوی ماده ارثی
 - قلووی های نایتروجنی
 - ساخت اولین مدل DNA مارپیچ دو رشته ای
 - چگونگی عملکرد Double helix دی ان ای
 - همانند سازی DNA

- ریبونوکلیتیک اسید
- آغاز و پایان نسخه برداری
- کدهای ژنتیکی
- رمزگشایی کدهای ژنتیکی
- نقش رایبوزوم در رمز گشایی
- جریان انتقال اطلاعات ارثی از DNA به RNA و تولید پروتین
- فصل هشتم:
- انجینیری جنتیک
- روش‌های انتقال جن از یک حجره به حجره دیگر
- کلونینگ یا شبیه سازی

منابع اساسی

۱. آرزومند، رقیه و دیگران. (۱۳۸۹). ژنتیک (پایه، ملکولی، پزشکی و مهندسی ژنتیک). چاپ اول، تهران: انتشارات خسروی.
۲. آساد، محمد تقی. (۱۳۹۰). مبانی ژنتیک. چاپ دوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۳. امیدی، منصور و دیگران. (۱۳۹۰). سیتولوژی. چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۴. اسنوستاد، پیتر و دیگران. (۱۳۹۱). مبانی ژنتیک. مترجم: ساری خانی، سینا و دیگران. جلد اول، چاپ اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. الرود، سوزان و دیگران. (۱۳۹۱). نظریه و مسائل ژنتیک. مترجم: محمدی، رضا و دیگران. چاپ اول، تهران: انتشارات آبیژ.
۶. پناهی، پرویز. (۱۳۹۰). ژنتیک (مندلی، ملکولی، روش‌ها و پزشکی). جلد اول، چاپ اول، تهران: انتشارات امید.

منابع کمکی

۱. خاورین، غلام دستگیر. (۱۳۹۲). مبادی علم جینتیک. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.
۲. ریس، جین و دیگران. (۱۳۹۳). بیولوژی کمپیل. مترجم: پویان، مصطفی و دیگران. چاپ چهارم، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۳. شیروانی، حبیب الله. (۱۳۹۱). اساسات علم وراثت. چاپ اول، کابل: انتشارات مطبوعه کاروان.

۴. فقیری، شعور گل. (۱۳۹۳). اساسات علم وراثت و بیومتری. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.

۵. Leland H, Hartwell. (۱۳۹۳) جنتیک (از جن ها الی جینوم ها). مترجم: هاشمی، تفسیره. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.

نیازمندی‌های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

• امتحان وسط سمستر (۲۰٪)

• امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون جنتیک

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با اصطلاحات متداول و کاربردی جنتیک	۱
۴	۴	۴	۴	۴	اهمیت جنتیک غیر مندلی و مقایسه آن با جنتیک مندلی	۲
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با انواع انقسام حجروی و مراحل آن	۳
۴	۲	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با میوتیشن، کلونینگ و پیامد های آن	۴
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با جنتیک مایکرواورگانیزم ها و اهمیت آن در مطالعات تحقیقاتی	۵
۴	۴	۴	۲	۴	کسب معلومات درباره بیوشیمی جنتیک، نوکلئیک اسیدها، ساختمان آن ها، و رمز جنتیک	۶
۴	۲,۵	۲,۵	۲,۳	۳	مجموع	
۲,۶۶					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی اکولوژی عمومی
 صنف سوم
 سمستر ششم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دپارتمنت:
اکولوژی عمومی	اسم مضمون:
Ed.Bio 0632	کود مضمون:
۳ کریدت تیوری و ۱ عملی	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
بیولوژی عمومی، کیمیا عمومی، فزیک عمومی و محیط زیست	پیشنیاز مضمون:
سوم	صنف:
ششم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

اکولوژی بخش اساسی بیولوژی بوده که مطالب اکولوژیکی دربرگیرنده مفاهیم ایکولوژیکی و اصطلاحات عمده اکولوژی است، دانستن این مطالب، معلومات و مفاهیم و اصطلاحات شناسی محصلان را در امر کسب و آموختن دیگر بخش‌های بیولوژی مانند نبات شناسی، حیوان شناسی، وراثت، فزیولوژی نباتی و بیولوژی عمومی کمک می‌رساند که بدین صورت اهمیت و ضرورت این رشته از علم بیولوژی را روشن می‌سازد.

این علم دارای اهمیت بسزای در زندگی عملی انسان مثل زراعت، جنگلداری، ماهی پروری، حیات وحش، اداره و سازماندهی علفچرها، تهیه آب، سروی بیولوژیکی و از همه مهمتر آلودگی محیط زیست را احتوا نموده که نقش بس ارزشمندی را در خیر و صلاح انسان‌ها و یا هم گفته می‌توانیم در مجموعه موجودات زنده بازی می‌کند. و این بخش از علم بیولوژی امروز در جهان به ارتباط موضوعات فوق به

ویژه آلودگی محیط زیست که زندگی میلیون‌ها انسان را به مرگ تهدید می‌کند جایگاه خاص را پیدا نموده است.

اهداف آموزشی

۱. توانایی توضیح و تبیین اکوسیستم؛
۲. توانایی توضیح و تبیین دوران انرژی و مواد در اکوسیستم؛
۳. تحلیل و تجزیه مشکلات اکولوژیکی؛
۴. استفاده روش تحقق در مطالعه مشکلات اکوسیستم؛
۵. استفاده از مهارتهایی دانش اکولوژیکی در حفظ محیط زیست؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- استفاده از تصاویر و ویدیوها.
- انجام کارهای عملی.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- ایکالوژی و اهمیت آن
- شعبات عمومی و خصوصی ایکالوژی
- اهمیت و ساحة کاربرد ایکالوژی
- روش تحقیق ایکالوژی
- فکتورهای محیطی و تأثیرات آنها بالای موجودات زنده در محیط‌های مختلف
- اکوسیستم، اجزای ایکوسیستم و اقسام ایکوسیستم
- اقلیم و گرم شدن جهان
- بایوم چیست و بایوم‌های عمده جهان
- جریان انرژی و دوران مواد در ایکوسیستم

- زنجیره غذایی، انواع زنجیره‌های غذایی، شبکه غذایی
- خدمات ایکوسیستم (آزاد کردن اکسیژن و اخذ کاربن دای اکساید...)
- تا ثیرات فعالیت‌های انسان‌ها بالای ایکوسیستم

منابع اساسی

۱. اصغری، سوسن و محمد رضا ملاردی، (۱۳۸۹)، **شیمی محیط زیست**، تهران: انتشارات مبتکران، چاپ دوم.
۲. امرا، نورمحمد، (۱۳۹۴)، **اسلام و محیط زیست**، انتشارات دیجیتال، چاپ اول.
۳. انصاری تقی زاده، مصطفی. (۱۳۷۴)، **حقوق کیفری محیط زیست**. چاپ دوم، تهران: انتشارات سمت.
۴. ادوراد، بونفو. (۱۳۷۵) ، **آشتی انسان و طبیعت**، تهران، مرکز نشر دانشگاهی.
۵. بخشی خانیکی، غلام رضا، (۱۳۹۴)، **آلودگی محیط زیست**، تهران.
۶. پاینده نیک عباس و همکاران، (۱۳۹۶)، **بررسی تأثیرات آلودگی محیط زیست بر صحت عمومی**، کابل: انتشارات موسسه انکشاف روانی - اجتماعی فکر.
۷. ذوالفقاری، دکتر حسن، (۱۳۹۱)، **مبانی محیط زیست**، تهران: انتشارات دانشگاه رازی، چاپ دوم.
۸. فیروزی، مهدی، (۱۳۸۴)، **حق بر محیط زیست**، تهران: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۹. مهندس چوپانی، محمد حسین، (۱۳۸۸)، **آلاینده های محیط زیستی**، تهران: انتشارات آموزش و تجهیز نیروی انسانی شرکت ملی گاز ایران.
۱۰. محسن، مهندس حیدری، و همکاران. **کتاب جامع بهداشت عمومی**، جلد سوم، تهران.
۱۱. ملکیار، غلام محمد، (۱۳۹۱)، **آلودگی هوا و تدابیر تنظیم و کاهش آن**، کابل: انتشارات ریاست اطلاعات و ارتباط عامه اداره ملی محیط زیست.
۱۲. مجنونیان، هنریک، (۱۳۷۹)، **نقش تعیین کننده حفاظت در جلوگیری از روند تخریب طبیعت**، تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

منابع کمکی

۱. عرفان منش- مجید، افیونی-مجید، زمستان. (۱۳۸۵). **آلودگی محیط زیست (آب، خاک و هوا)**. چاپ چهارم، اصفهان: انتشارات ارگان.

۲. عظیمی، نورالدین. (۱۳۸۸). **آلودگی محیط زیست**. چاپ اول، گیلان: انتشارات دانشگاه گیلان.
۳. غضبان، فریدون. (۱۳۸۹). **زمین شناسی زیست محیطی**. چاپ چهارم، تهران: موسسه انتشارات دانشگاه تهران.
۴. میلرچی، تی-ترجمه مخدوم-مجید. (۱۳۸۰). **زیستن در محیط زیست**. چاپ هفتم، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.
۵. وکیل احمد، راشد-غلام حبیب. (۱۳۸۶). **گامی بسوی حفظ محیط زیست**. هرات: ریاست حفاظت محیط زیست.
۶. هدیه، سحر. (۱۳۸۹). **آلاینده های محیطی**، چاپ اول. تهران: دانشگاه شهید بهشتی.

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) (۲۰٪)

- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون

- امتحان وسط سمستر (۲۰٪)

- امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰٪)

- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پرورده تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می‌دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون اکولوژی عمومی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۴	۲	۲	۴	توانایی توضیح و تبیین اکوسیستم	۱
۴	۲	۲	۱	۴	توانایی توضیح و تبیین دوران انرژی و مواد در اکوسیستم	۲
۴	۴	۲	۴	۴	تحلیل و تجزیه مشکلات اکولوژیکی	۳
۴	۱	۴	۴	۴	استفاده روش تحقق در مطالعه مشکلات اکوسیستم	۴
۴	۱	۲	۴	۴	استفاده از مهارتهایی دانش اکولوژیکی در حفظ محیط زیست	۵
۴	۲	۲,۲	۲,۴	۳	مجموع	
۲,۵۲					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی روش تحقیق

صنف چهارم

سمستر هفتم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	تحقیق
کود مضمون:	Ed.Bio 0738
تعداد کریدت:	۲ کریدت تیوری و ۲ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

خداوند عزوجل (ج) برای انسان این چنین جان نداده است شبیه به دیگر موجودات، بل می‌تواند تفکر نماید در هر مورد موجود زنده و غیر زنده هر انسانی که برای خوشبختی خود فکر می‌کند. آن شخص امید می‌رود در مورد پیشرفت جامعه نیز فکر کند. برای رسیدن به هدف تحقیق لازم است.

اهداف آموزشی

۱. آشنا شدن محصلان با تحقیق، روش‌ها و انواع آن؛
۲. آشنا شدن محصلان با چگونگی تهیه پروپوزال؛
۳. آشنایی محصلان با شیوه نگارش تحقیقات؛
۴. آشنایی محصلان با چگونگی تهیه مونوگراف و پروژه‌های تحقیقاتی؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:

- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- ارائه معلومات در مورد تحقیق کتاب خانه ای و میدانی.
- کارهای گروهی و ارائه آن.

مفردات مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- تاریخچه تحقیق
- تعریف تحقیق
- هدف تحقیق
- ارزش و اهمیت تحقیق
- شیوه نگارش تحقیق
- معلومات عمومی در مورد تحقیق
- معلومات در مورد مفهوم محقق و تحقیق
- آمادگی برای تحقیق
- تحقیق در علوم دیگر
- انواع تحقیق
- ماهیت تحقیق (Nat Re Of Research)
- میتودهای تحقیق
- دیزاین تحقیق (Research Design)
- انواع دیزاین تحقیق (Types Of Research Design)
- معیار سازی شکلی مواد و منابع آن
- مراحل تحقیق موضوع
- موضوع تحقیق
- نوشتن و آماده ساختن پروپوزال
- ساختمان تحقیق
- دزدی ادبی چیست
- اخلاق تحقیق در بیولوژی
- شویه اصولی استفاده از منابع

- نکات مهم در مورد تحقیق
- شیوه تحقیقات در دیگر علوم
- شیوه تحقیق در در علوم ساینسی
- اهمیت تحقیق در بیولوژی
- ارزش و اهمیت تحقیق بیولوژی در جهان
- انواع تحقیق
- تحقیق تشریحی (Descriptive Research)
- تحقیق اکتشافی (Exploratory Research)
- تحقیق کیفی (Qualitative Research)
- تحقیق کمی (Quantitative Research)
- تحقیق اساسی (Basic Research)
- تحقیق تطبیقی (Applied Research)
- ماهیت تحقیق (Nature Of Research)
- مراحل ابتدایی تحقیق (Primary Research)
- مراحل ثانوی تحقیق (Secondary Research)
- میتود های تحقیق
- دیزاین تحقیق (Research Design)
- انواع دیزاین تحقیق (Types Of Research Design)
- ساختن شکلی تحقیق
- مقاله (Article)
- پایان نامه (Monograph)
- تز (Dissertation)
- تیزیس (Thesis)
- جمع بندی مواد و منابع تحقیق
- استفاده از اینترنت در تحقیق
- استفاده از منابع ویبسایت های تعلیمی و تحصیلی.
- استفاده از منابع ژورنال های بین المللی
- استفاده از ابزار های گوگل، گوگل اسکالر و پیشرفته

-
- شیوه دریافت مقاله از گوگل و برنامه های آن
 - شیوه استفاده از منابع کتاب خانه
 - مراحل تحقیق
 - انتخاب موضوع
 - مشکلات تحقیق یا ارائه مسئله (Formulating Research Problem)
 - اهداف تحقیق (Objectives Of Research)
 - سوالات تحقیق Research Questions
 - پیشینه تحقیق (Reviewing The Literature)
 - دیزاین ساختن نقشه مفهومی (Conceptualizing A Research Design)
 - نوشتن پروپوزال (Writing A Proposal)
 - جمع بندی دیتا یا داده ها (Collecting Data)
 - پروسه تحلیل و تجزیه داده ها (Processing Data/Data Analysis)
 - نوشتن راپور (Writing A Research Report)
 - ساختن پروپوزال
 - عنوان (Topic)
 - مقدمه (Introduction)
 - مرور ادبیات نوشتاری (Literature Review)
 - میتود های تحقیق (Research Methodology)
 - منابع و ماخذ (References)
 - نمودار چارتری یا تکمیل شدن پروژه (Gantt Chart)
 - ساختار تحقیق
 - خلاصه (Abstract)
 - کلمات کلیدی (Key World)
 - مقدمه (Introduction)
 - ارائه پرابلم (Problem Statement)
 - اهداف تحقیق (Objective Of Study)
 - سوالات تحقیق (Research Question)
 - اهمیت تحقیق (Significance Of The Study)

- مرور آثار گذشته (Literature Review)
- میتودولوژی تحقیق (Research Methodology)
- نتیجه تحقیق (Result)
- مناقشه (Discussion)
- نتیجه گیری (Conclusion)
- پیشنهادات

منابع و مآخذ

- 1- Oskar Blakstad (Jul 10, 2008). Experimental Research. Retrieved Sep 16, 2015 From Explorable.Com: <https://Explorable.Com/Experimental-Research>
- 2- <http://Www.Umass.Edu/Landeco/Teaching/Edodata/Schedule/Environmental.Data.Pdf> (Retrieved 8 Oct 2015)
- 3- Bastos JL, Duquia RP, González-Chica DA, Mesa JM, Bonamigo RR. Field Work I: Selecting The Instrument For Data Collection. An Bras Dermatol. 2014;89(6):918-23.
- 4- <http://Www.Wisdomjobs.Com/E-University/Research-Methodology-Tutorial-355/Research-Design-1852.Html>

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی نمره دهی

- ارزیابی روزمره، هفته وار و اجرای کارخانگی: ۵٪

- اجرای پروژه های صنفی (بگونه انفرادی): ۱۵٪
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان نهایی سمستر حد اکثر ۶۰٪
- مجموع ۱۰۰٪

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تحقیق

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۴	۲	۴	۴	آشنا شدن محصلان با تحقیق، روش ها و انواع آن	۱
۴	۱	۴	۴	۴	آشنا شدن محصلان با چگونگی تهیه پروپوزال	۲
۴	۲	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با شیوه نگارش تحقیقات	۳
۴	۱	۳	۴	۴	آشنایی محصلان با چگونگی تهیه مونوگراف و پروژه های تحقیقاتی	۴
۴	۱,۷	۲,۷	۴	۴	مجموع	
۲,۶۸					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی اناتومی و فزیولوژی انسان ۱

صنف چهارم

سمستر هفتم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	اناتومی و فزیولوژی انسان ۱
کود مضمون:	Ed.Bio 0735
تعداد کریدت:	4 کریدت تیوری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	بیولوژی
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

این کورس با مقدمه و تاریخچه و مفاهیم اساسی اناتومی و فزیولوژی شروع و به ادامه آن حجرات و اجزای آن، انساج؛ عضو، سیستم و اهمیت آن در بدن انسان که شامل چندین (سیستم اسکلتی، عضلات، هاضمه، تنفسی، دوران خون، سیستم لمفاتیک، اطراحیه، تکثری، سیستم اندوکراین، عصبی، پوششی و اعضای حسی) بدن را شامل می‌شود.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با اناتومی سیستم های پوششی، اسکلتی، عضلاتی، مفاصل، هاضمه، دوران خون و تنفس؛

۲. آشنایی محصلان با عملکرد سیستم های پوششی، اسکلتی، مفاصل، عضلاتی، هاضمه، دوران خون و تنفس؛

۳. آشنایی محصلان با اختلالات و امراض سیستم های پوششی، اسکلتی، مفاصل، عضلاتی، هاضمه، دوران خون و تنفس؛

۴. آشنایی محصلان از اهمیت ورزش روی فعالیت بهتر عضلات، میتابولیزم، تنفس و قلب؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

- روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده قرار خواهد گرفت:
- ارائه لکچر جهت شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه، دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- کار های عملی در لابراتوار؛

مفردات درسی (فصل ها و زیر فصل ها)

- کلیات وظایف و ساختار ساختمان بدن انسان
- حجره، نسج، عضو، سیستم و موجود زنده
- سیستم پوششی
- فزیولوژی سیستم پوششی
- اختلالات سیستم پوششی
- سیستم اسکلت انسان
- تصنیف سیستم اسکلت
- ساختمان استخوان ها
- نموی استخوان ها
- آناتومی استخوان
- مفاصل
- سیستم عضلاتی انسان
- وظایف سیستم عضلاتی
- انواع عضلات

- سایر عضلات
- تاثیر ورزش بر عضله
- عملکرد متقابل عضلات اسکلتی
- اختلالات سیستم عضلاتی
- سیستم هاضمه
- اجزای تشکیل دهنده سیستم هاضمه
- وظایف سیستم هاضمه
- تغذیه و مواد مغذی
- میتابولیزم مواد غذایی
- امراض سیستم هاضمه
- سیستم تنفسی
- آناتومی سیستم تنفسی
- اجزای تشکیل دهنده سیستم تنفسی
- فزیولوژی سیستم تنفس
- اختلالات سیستم تنفسی
- سیستم دوران خون
- وظایف سیستم دوران خون
- اجزای تشکیل دهنده خون
- ساخته شدن حجرات خون
- وظایف خون
- عمل انعقاد(لخته شدن) خون
- گروپ های خونی
- قلب
- وظایف قلب
- اختلالات و نارسایی قلب

منابع اساسی

۱. اژدری، اسماعیل. (۱۳۹۰). **طیب خانواده**. چاپ چهارم. تهران: کتابخانه ملی ایران.

-
۲. اکبرزاده پاشا، حجت الله. (۱۳۸۵). **اناتومی فیزیولوژی پایه و کاربردی**، تهران: نشر پاشا به همکاری گلبن.
۳. درخشانی، غلام رضا. (۱۳۷۸). **بیماری های تنفسی هاریسون ۱۹۹۸**. تهران: نشر اشتیاق.
۴. رضانی، آمیتس. (1390). **عفونت های تنفسی فوقانی**. تهران: نشر قلم.
۵. ستانکزی، مقصود. (بهار ۱۳۸۸). **پنالوژی سیستمی**. (چاپ اول). کابل: انتشارات نعمانی.
۶. علمداری، شهرام. (۱۳۷۹). **چکیده پزشکی بیماری های داخلی**. تهران: ناشر موسسه فرهنگی انتشاراتی تیمورزاده.
۷. هاریسون. (۱۳۸۴). **اصول طب داخلی**. ترجمه: زاهدپور انارکی، محمدرضا. تهران: دانشگاه تهران.
۸. ابراهیم پور، محمد رضا، ۱۳۸۵، **آناتومی سیستمیک بدن**، چاپ اول، ایران: نشر طبیب.
۹. ابراهیم زاده، حسن، ۱۳۸۳، **زیست شناسی عمومی گیاهی و جانوری**، چاپ دوم، ایران: دانشگاه تهران.
۱۰. جان کویرا، کارلوس، ۱۳۸۳، **بافت شناسی پایه**، چاپ اول، تهران: سماط.
۱۱. حق پرست، عباس، ۱۳۸۸، **آناتومی فیزیولوژی در سلامت و بیماری**، چاپ اول، سالمی جامعه نگر.
۱۲. حایری روحانی، علی، ۱۳۷۳، **فیزیولوژی اعصاب و غدد**، چاپ چهارم، مهر (قم): دانشگاه سمت.
۱۳. خاکی، امیرافشین، ۱۳۷۵، **کالبد شناسی سیستم عصبی مرکزی و راه های عصبی**، چاپ اول، احرار تبریز.
۱۴. چهارزی، ۱۳۳۴، **سمیولوژی اعصاب**، ایران: دانشگاه تهران.
۱۵. رواسی، علی اصغر، ۱۳۷۳، **آناتومی انسان**، چاپ اول، ایران: دانشگاه پیام نور.
۱۶. سند گل، حسین، ۱۳۷۱، **فیزیولوژی انسانی**. جلد اول، چاپ دوم، یزد: صنوبر.
۱۷. کومارکش، راناجیت، ۱۳۸۳، **مبانی جنین شناسی دامپزشکی**، چاپ اول، ایران: دانشگاه شیراز.
۱۸. میبیدی، امامی، ۱۳۸۲، **آناتومی تشریح عمومی**، چاپ ششم، تهران: سماط.
۱۹. مینایی، باقر، ۱۳۸۲، **بافت شناسی پایه**. چاپ اول، ایران: کتاب میر.

منابع کمکی

۱. انور، محمد افضل. (۱۳۹۰). **هستالوژی جهازات**. کابل: انتشارات عازم.
۲. حسن زاده، غلام رضاء. (۱۳۸۵). **آناتومی گری**.
۳. یوستی، ای—رج. (۱۳۸۲). **سلول شناسی مقایسه ای**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. ولسین، لیسن. (۱۳۶۸). **بافت شناسی**. مشهد: انتشارات قدس رضوی.
۵. دروام، الکساندر. (۱۳۷۲). **جنین شناسی حیوانات اهلی**. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰٪)

• کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد
مضمون

• امتحان وسط سمستر (۲۰) %

• امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) %

• مجموع ۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون آناتومی و فیزیولوژی انسان ۱

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با آناتومی سیستم های پوششی، اسکلتی، عضلاتی، مفاصل، هاضمه، دوران خون و تنفس.	۱
۴	۴	۲	۲	۴	آشنایی محصلان با عملکرد سیستم های پوششی، اسکلتی، مفاصل، عضلاتی، هاضمه، دوران خون و تنفس.	۲
۴	۴	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با اختلالات و امراض سیستم های پوششی، اسکلتی، مفاصل، عضلاتی، هاضمه، دوران خون و تنفس.	۳
۴	۴	۲	۴	۴	آشنایی محصلان از اهمیت ورزش روی فعالیت بهتر عضلات، میتابولیزم، تنفس و قلب.	۴
۴	۴	۲,۲	۲,۲	۴	مجموع	
۲,۶۸					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۱
 صنف چهارم
 سمستر هفتم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده :	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۱
کود مضمون:	Ed. Bio. 0735
تعداد کریدیت:	۱ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	اناتومی و فزیولوژی انسان
صنف:	چهارم
سمستر:	هفتم

شرح مختصر مضمون

این کورس با مقدمه، مفاهیم عملی اناتومی فزیولوژی آغاز و کار روی نمایش مدل های لابراتواری، استفاده از چارت ها، استفاد از ویدیوهای آموزشی، تسلیخ اعضا، تعیین گروپ های خون، کارهای عملی روی حیوانات و انطباق آن با اناتومی و فیزیولوژی انسان صورت می گیرد.

اهداف آموزشی

۱. آشنا ساختن محصلان با کارکردن روی مدل ها و چارت ها؛
۲. درک و فهم بهتر از کارکرد اعضا و سیستم های بدن انسان؛
۳. آشنای ساختن محصلان با چگونگی تعیین گروپ های خونی؛
۴. آشنا شدن محصلان با مهارت های عملی و تجربی که به اناتومی فزیولوژی انسان ارتباط می گیرد؛

۵. کسب مهارت‌های عملی کمک‌های اولیه در موقع ضرورت؛

روش‌های تدریس

مخلوطی از روش‌های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- استفاده از تصاویر و ویدیوها.
- طوفان مغزی.
- اجرای کارهای عملی در لابراتوار.
- اجرای کارهای عملی بیرون از لابراتوار.
- ساخت مدل‌ها و ساختمان‌های مرتبط با مفردات مضمون.

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- استفاده از چارت‌ها و مدل‌های لابراتواری بدن انسان
- استفاده از چارت‌های لابراتواری از حجرات و ارگانیل‌های حجره
- استفاده از سلايدهای آماده شده در ارتباط به انساج
- استفاده از ویدیوهای آموزشی به ارتباط انواع نسج پوششی و استفاده از مدل‌های بدن انسان
- نمایش انساج عضلانی با استفاده از ویدیوهای آموزشی و چارت‌های لابراتواری بدن انسان
- دیدن عکس‌العمل‌های عضلات در مرغ و بقه
- تسلیخ قلب گوسفند
- نمایش اسکلیت بدن انسان و تشریح آن
- نمایش چارت و مدل لابراتواری سیستم هاضمه انسان و تشریح آن
- نمایش چارت و مدل لابراتواری سیستم تنفسی انسان
- تهیه دستگاه دیافراگم (شهیق و ذفیر) با استفاده از وسایل دست‌داشته
- تعیین گروپ‌های خون، دیدن نبض و فشار
- نشان دادن فلم میکروفاژها
- تزریق هارمونها در بدن و مشاهده ا

- نشان دادن مدل سیستم عصبی انسان
- اجرای تجربه جهت حس نمودن گرما، سرما، درد و فشار
- تسلیخ چشم گوسفند
- اجرای تجربه بالای مواد بد بوی و خوشبوی جهت حس بویایی
- توانایی توضیح و تشریح ساختمانهای مختلف سیستم تکثری به رویت چارت

منابع اساسی

۱. ابراهیم پور ، محمد رضا ، ۱۳۸۵ ، **آناتومی سیستمیک بدن** ، چاپ اول ، ایران : نشر طبیب.
۲. ابراهیم زاده ، حسن ، ۱۳۸۳ ، **زیست شناسی عمومی گیاهی و جانوری** ، چاپ دوم ، ایران : دانشگاه تهران.
۳. جان کویرا ، کارلوس ، ۱۳۸۳ ، **بافت شناسی پایه** ، چاپ اول ، تهران : سماط.
۴. حق پرست ، عباس ، ۱۳۸۸ ، **آناتومی فزیولوژی در سلامت و بیماری** ، چاپ اول ، سالمی جامعه نگر.
۵. حایری روحانی ، علی ، ۱۳۷۳ ، **فزیولوژی اعصاب و غدد** ، چاپ چهارم ، مهر (قم) : دانشگاه سمت.
۶. خاکی ، امیرافشین ، ۱۳۷۵ ، **کالبد شناسی سیستم عصبی مرکزی و راه های عصبی** ، چاپ اول ، احرار تبریز.
۷. چهارزی ، ۱۳۳۴ ، **سمیولوژی اعصاب** ، ایران : دانشگاه تهران.
۸. رواسی ، علی اصغر ، ۱۳۷۳ ، **آناتومی انسان** ، چاپ اول ، ایران: دانشگاه پیام نور.
۹. سند گل ، حسین ، ۱۳۷۱ ، **فزیولوژی انسانی**. جلد اول ، چاپ دوم ، یزد : صنوبر.
۱۰. کومارکش ، راناجیت ، ۱۳۸۳ ، **مبانی جنین شناسی دامپزشکی** ، چاپ اول ، ایران : دانشگاه شیراز.
۱۱. میبیدی ، امامی ، ۱۳۸۲ ، **آناتومی تشریح عمومی** ، چاپ ششم ، تهران : سماط.
۱۲. مینایی ، باقر ، ۱۳۸۲ ، **بافت شناسی پایه**. چاپ اول ، ایران : کتاب میر.

منابع کمکی

۱. انور، محمد افضل. (۱۳۹۰). **هستالوژی جهازات**. کابل: انتشارات عازم.
۲. حسن زاده، غلام رضاء. (۱۳۸۵). **آناتومی گری**.
۳. یوستی، ایـــــرج. (۱۳۸۲). **سلول شناسی مقایسه ای**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.

۴. ولسین، لیسن. (۱۳۶۸). **بافت شناسی**. مشهد: انتشارات قدس رضوی.
۵. دروام، الکساندر. (۱۳۷۲). **جنین شناسی حیوانات اهلی**. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی از دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کربدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی) ۱۰٪
 - اشتراک در فعالیت های گروهی ۱۰٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰) ٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) ٪
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۱

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۲	۴	۴	۴	آشنا ساختن محصلان با کارکردن روی مدل ها و چارت ها.	۱
۴	۴	۴	۴	۴	درک و فهم بهتر از کارکرد اعضاء و سیستم های بدن انسان.	۲
۴	۲	۲	۴	۴	آشنای ساختن محصلان با چگونگی تعیین گروپ های خونی.	۳
۴	۲	۴	۴	۴	آشنا شدن محصلان با مهارت های عملی و تجربی که به اناتومی فزیولوژی انسان ارتباط می گیرد.	۴
۴	۴	۴	۴	۴	کسب مهارت های عملی کمک های اولیه در موقع ضرورت.	۵
۴	۲,۴	۲,۸	۴	۳	مجموع	
۲,۸۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی تکامل بیولوژیکی
صنف چهارم
سمستر هشتم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
---	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دیپارتمنت:
تکامل بیولوژیکی	اسم مضمون:
Ed. Bio 0736	کود مضمون:
۲ کریدت تیوری	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

مضمون تکامل عضوی در یک سمتر و در صنف چهارم بیولوژی تدریس می‌شود. بر علاوه این مضمون در بخش زراعت و طبابت نیز تدریس می‌گردد. این مضمون از مباحث خیلی عمده و اساسی در بخش های مختلف زندگی بشر بوده و امروز یکی از رشته های مهم در بخش علوم ساینسی به خصوص علوم تجربی است و می‌تواند تا جوابی برای سوالات زیاد بشر در مورد پیدایش موجودات زنده و تنوعات این همه موجودات زنده ارایه دارد. از سوی هم این مضمون در رشد ذهنی، پیدا نمودن حس تحقیق در دانشجویان اهمیت به سزای دارد.

همچنان تکامل در مباحث کاربردی نیز نقش مهمی دارد. علم زراعت در بخش مقاومت با سموم دفع آفات نباتی در حشرات و سایر آفات نباتی در تلاش اند تا تکنیک های را که پروسه های تکاملی در

حشرات و سایر موجودات زنده را کند می‌کند گسترش دهند. همچنان علم طب نیز اغلب با پتانسیل تکامل سریع در بیماری‌ها که توسط موجودات زنده مانند باکتری‌ها ایجاد می‌شوند مواجه است. محققان علوم طب از اصول تکامل برای پیش‌بینی اینکه در هر سال کدام یک از سویه‌های بیماری آنفلونزا با سرعت بیشتری تکثیر می‌شوند، استفاده می‌کنند. از این اطلاعات برای ساختن واکسین آنفلونزای سال آینده استفاده می‌شود. این مضمون با علوم دیگر بیولوژی نیز ارتباط خیلی نزدیک دارد.

اهداف آموزشی

۱. تکامل، پدیده‌های تکاملی، شواهد و آثار تکامل را تحلیل کرده بتوانند؛
۲. شرایطی را که زمین‌شناسان فکر می‌کنند بر روی زمین اولیه وجود داشت توضیح داده بتوانند؛
۳. فرضیه‌ها و مراحل عمده‌ای شکل‌گیری حشرات را به اختصار بیان کرده بتوانند؛
۴. دوره‌های زمین‌شناسی را به ترتیب نام برده و هر کدام را به طور تقریبی تفکیک کرده بتوانند؛
۵. تکامل جنتیکی، تولید انواع و تاثیرات وراثتی را روی تغییر انواع درک نمایند؛
۶. در مورد تکامل پرمات‌ها معلومات حاصل نموده و نظریه‌های تکاملی آن را تشخیص کرده بتوانند؛

شیوه‌های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش‌های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- استفاده از تصاویر و ویدیوها؛
- طوفان مغزی؛

مفردات درسی مضمون (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

- مفهوم تکامل و پدیده‌های تکاملی
- اهمیت علم تکامل
- شواهد تکاملی
- منشاء و تاریخچه‌ای تکامل حیات بر روی کره زمین
- مراحل تحقیقات برای دریافت حقایق در مورد علوم تجربی

- ارایه فرضیه ها در مورد چگونه گی آغاز حیات
- تشکیل حجرات اولیه
- دوره های بیولوژیکی زمین
- تکامل جنتیکی
- پیدایش انواع و تکامل بزرگ
- تکامل پریمات ها
- تکامل اکولوژیکی

منابع اساسی

1. Aiello, Leslie C. and Wheeler, Peter. (1995). The Expensive tissue Hypothesis, The Brain and digestive system.
2. Aiello, Leslie C. and Wheeler, Peter, "The expensive tissue hypothesis; The brain and the digestive system in human and primate evolution", *Current Anthropology*, Vol. 36, No. 2 (1995).
3. Aiello, Leslie C. "Five years of Homo floresiensis". *American Journal of Physical Anthropology*, 142 (2): 167-179, 2010.
4. Alvarez, W. and Asaro, F. "An extraterrestrial impact", *Scientific American*, pp:78-84, Oct. 1990.
5. Ambrose, Stanley H. "Late Pleistocene human population bottlenecks, volcanic winter, and differentiation of modern humans". *Journal of Human Evolution*, 34 (6): 623-651, 1998.
7. Andrews, P. and Martin, L. "Cladistic relationships of extant and fossil hominoids", abstract of article in *Journal of Human Evolution* Volume 16, Issue 1, January 1987.
8. Arcadi, A. C. "Vocal responsiveness in male wild chimpanzees: implications for the evolution of language", *Journal of Human Evolution*, 39, 2000

منابع کمکی

۱. پیترج، ریون. جورج بی، جانسون. (۱۳۸۳). **زیست شناسی**. مترجمان. الهی، الهه. اقتداری، امید. امیر اصلانی، فرشاد و همکاران. جلد اول. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
۲. پیترج، ریون. جورج بی، جانسون. (۱۳۸۳). **زیست شناسی**. مترجمان. الهی، الهه و همکاران. جلد دوم. تهران: انتشارات مرکز نشر دانشگاهی.
۳. مایون، زارع حسن. (۱۳۸۸). **بیولوژی عمومی**. چاپ دوازدهم. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی.

۴. سولومون. برگ و مارتین. (۱۳۸۷). **بیولوژی سولومون**. هیئت مترجمان. جلد دوم.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- ارزیابی و فعالیت های صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی) ۱۰٪
 - اشتراک در فعالیت های گروهی ۱۰٪
 - کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر (۲۰) ٪
 - امتحان نهایی سمستر حد اکثر (۶۰) ٪
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. آمریت دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تکامل بیولوژیکی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ز	ن.م.ز		
۴	۲	۴	۴	۴	تکامل، پدیده های تکاملی، شواهد و آثار تکامل را تحلیل کرده بتوانند.	۱
۴	۱	۲	۴	۴	شرایطی را که زمین شناسان فکر می کنند بر روی زمین اولیه وجود داشت توضیح داده بتوانند.	۲
۴	۱	۲	۲	۴	فرضیه ها و مراحل عمده ای شکل گیری حجرات را به اختصار بیان کرده بتوانند.	۳
۴	۱	۲	۲	۴	دوره های زمین شناسی را به ترتیب نام برده و هر کدام را به طور تقریبی تفکیک کرده بتوانند.	۴
۴	۴	۲	۴	۴	تکامل جنتیکی، تولید انواع و تاثیرات وراثتی را روی تغییر انواع درک نمایند.	۵
۴	۲	۲	۴	۴	در مورد تکامل پرمات ها معلومات حاصل نموده و نظریه های تکاملی آن را تشخیص کرده بتوانند.	۶
۴	۱,۶	۲,۱	۲,۶	۳	مجموع	
۲,۴۶					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک			=۲ اشتراک متوسط		=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی تدریس آموزی
صنف چهارم
سمستر هفتم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دپارتمنت:
تدریس آموزی	اسم مضمون:
Ed. Bio 0737	کود مضمون:
۱ کریدت تیوری و ۳ کریدت عمل	تعداد کریدت:
اساسی	نوعیت مضمون:
میتود تدریس بیولوژی	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هفتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

تدریس آموزی، از جمله مضامین مسلکی رشته تعلیم و تربیه می‌باشد که در سمستر هشتم تدریس می‌گردد. این مضمون علاوه بر رشته تعلیمات مسلکی، در رشته های بیولوژی، کیمیا، فزیک، ریاضی، ثقافت و علوم فرهنگ اسلامی، تاریخ، جغرافیه، ادبیات دری، پشتو و انگلیسی که معلم تربیه می‌نمایند تدریس می‌گردد. با مطالعه این محصلین در ختم سمتسر قادر می‌گردند تا در رابطه به مفهوم تدریس آموزی، اصطلاحات تدریس آموزی، وظایف اشخاص و افرادی که در این پروسه ذیدخل اند، مراحل تدریس آموزی قبل از رفتن به مکاتب و در مکاتب همچنان تهیه و ترتیب انواع پلان های درسی، تهیه و ترتیب دوسیه ها آشنایی کامل دریافت می‌نمایند.

اهداف آموشی

۱. آشنایی با پروسه تدریس آموزی، تعاریفات و اصطلاحات تدریس آموزی؛
۲. شناخت وظایف اشخاص و افرادی که در این پروسه ذیدخل هستند؛

۳. آشنایی با مراحل مختلف تدریس آموزی؛

۴. کسب مهارت در اجرایی دورس نمونه یی، دورس آزمایشی، دورس دراماتیک و دورس حقیقی؛

۵. کسب مهارت در قسمت تهیه و ترتیب انواع پلان های تدریس؛

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن
- اجرای دروس به گونه عملی
- استفاده از لابراتوار ها
- پخش ویدیو در صنف
- میتود نمایش

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- فصل اول
 - تدریس آموزی چیست؟
 - تعریفات تدریس آموزی
 - توضیح اصطلاحات تدریس آموزی
 - اهداف تدریس آموزی
 - اهمیت و ضرورت تدریس آموزی
- باتوجه به مطالب فوق اهمیت تدریس آموزی را می توان طور ذیل خلاصه نمود:
- وظایف تدریس آموزان
 - مشاوران تدریس آموزی
 - وظایف مشاوران
 - وظایف آمران مکاتب تجربوی همکار
 - وظایف معلمان تجربوی و همکار
 - وظایف معاون تدریسی به ارتباط تدریس آموزی

-
- وظایف دیپارتمنت ها در جریان پروسه تدریس آموزی

فصل دوم

- فعالیت های تدریس آموزی
- مرحله آماده گی برای پروسه تدریس آموزی
- اهداف و فعالیت های مرحله ی آماده گی

الف- پلان گذاری آموزشی تدریس آموزی

اجزای پلان تدریس آموزی

۱- هدف

۲- قوای بشری

۳- محصلان

۴- امکانات آموزشی

۵- زمان

۶- راهکارهای اجرایی

۷- ارزیابی در تدریس آموزی

ب- آماده گی نظری

۱- ارزیابی آموخته های پیش نیاز تدریس آموزی

۲- آموزش نظری درس تدریس آموزی

مرحله ی فعالیت های عملی تدریس آموزی

الف: فعالیت های عملی در مرکز تربیت معلم

۱- مناقشه

۲- کنفرانس

۳- درس های قسمتی

(مایکرو تپچینگ)

۴- درس های تمثیلی (درماتیک تپچینگ)

ب- فعالیت های عملی در مکاتب

۱- به صورت مستمر

۲- به صورت غیر مستمر

مراحل مختلف فعالیت های عملی تدریس آموزی در مکاتب

- مرحله‌اشنائی با مکتب
- آشنائی با لایحه وظایف کارمندان مکتب در این مرحله
- مرحله مشاهده
- اهداف مرحله مشاهده
- اصول کلی مشاهده
- تدریس آموزان در مرحله مشاهده
- تعریف مشاهده
- تهیه گزارش از مرحله مشاهده

الف: محیط فزیک مکتب

ب- عوامل انسانی

ج- وضعیت آموزشی

- مرحله اسپستانت با معلم راهنما
- اهداف مرحله اسپستانت
- مرحله تدریس آزمایشی
- مرحله تدریس حقیقی (ریل تیچینگ)
- گزارش نهائی
- فصل سوم
- پلان درسی
- تعریف پلان درسی
- اقسام پلان درسی از لحاظ وقت
- پلان تقویمی
- تعریف پلان عمومی (سالانه)
- فواید پلان درسی سالانه
- ساختن پلان عمومی (پلان سالانه)
- پلان درسی ماهانه
- تعریف پلان واحد درسی
- هدف از داشتن پلان درسی چیست؟
- خصوصیات پلان واحد درسی

- فواید پلان واحد درسی
- نکات اساسی در ساختن پلان واحد درسی

۱. هدف یا اهداف

۲. مواد

۳. وقت

مراحل پلان گذاری درسی

منابع اساسی

۱. احدیان، محمد. (۱۳۷۸). راهنمایی روش های نوین تدریس. چاپ اول، تهران: نشر آبیژ.
۲. تهرانی، محمود و همکاران. (۱۳۸۲). راهنمایی تدریس علوم تجربی. چاپ اول، ایران: نشر کتاب های درسی ایران.
۳. کرامتی، محمدرضا. (۱۳۸۲). نگاهی نو و متفاوت بر رویکرد مشارکتی. چاپ اول، نشر آیین تربیت.
۱. کارگر، محسن. (۱۳۸۱). مقدمه ای بر همیاری- پیک همیار. سایت آموزش و پرورش کرمان.

منابع کمکی

۱. مشایخ، فریده. (۱۳۸۱). دیدگاه های نو در برنامه ریزی آموزشی. چاپ اول، تهران: انتشارات سمت.
۲. بهارستان، جلیل. (۱۳۶۶). برنامه کارورزی یا تدریس عملی در مراکز تربیت معلم. تهران: انتشارات حوزه و دانشگاه.
۳. بروان، جورج. (۱۳۸۷). تدریس خرد. مترجم: علی روف. تهران: چاپ شایک.
۴. ریاست عمومی مؤسسات عالی تربیت معلم. (۱۳۸۳). مواد مطالعه برای معلمان.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.

- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

مکلفیت های سپرده شده به محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

فعالیت های صنفی (ارزیابی روزمره، ارزیابی هفته وار و حاضری) ۱۰٪
 کتابچه مشاهدات و یاد داشت ها ۱۰٪
 ارائه دروس با حضور استاد همکار (مکتب) ۴۰٪
 ارائه یک درس با حضور استاد مشاورو (دیپارتمت) ۴۰٪
 مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. امر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تدریس آموزی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۲	۲	۴	۴	آشنایی با پروسه تدریس آموزی، تعریفات و اصطلاحات تدریس آموزی.	۱
۴	۴	۱	۴	۴	شناخت وظایف اشخاص و افرادیکه در این پروسه ذیدخل هستند.	۲
۴	۱	۱	۴	۳	آشنایی با مراحل مختلف تدریس آموزی.	۳
۴	۱	۲	۴	۳	کسب مهارت در اجرایی دورس نمونه یی، دورس آزمایشی، دورس دراماتیک و دورس حقیقی.	۴
۴	۱	۲	۴	۳	کسب مهارت در قسمت تهیه و ترتیب انواع پلان های تدریس.	۵
۴	۱,۶	۱,۶	۴	۳	مجموع	
۲,۴۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه
 رشته بیولوژی
 مفردات درسی بیولوژیکل سایکولوژی
 صنف چهارم
 سمستر هشتم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دیپارتمنت:
بیولوژیکل سایکولوژی	اسم مضمون:
ED.BIO.0840	کود مضمون:
۲ کریدت تیوری و عملی	تعداد کریدت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
بیولوژی عمومی و روان شناسی انکشافی	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

مضمون بیولوژیکل سایکولوژی از مضامین اختصاصی رشته بیولوژی بوده طی دو کریدت در ۳۲ ساعت ۵۰ دقیقه ای تطبیق می‌گردد این مضمون علاوه بر رشته بیولوژی برای محصلان و کادر های علمی دانشکده علوم تربیتی و مسلکی، روان شناسی و تعلیمات اختصاصی نیز مفید و کار آمد است.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی با محتوای بیولوژیکل سایکولوژی؛
۲. شناخت مفهوم انکشاف جنین و به میان آمدن اعضا و ساختمان های بدن؛
۳. آشنایی با ساختمان ها و وظایف اعضا؛
۴. شناخت عملیه های معرفتی؛
۵. کسب مهارت به ارتباط استفاده از حیوانات در تحقیقات نیوروساینس؛

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش های مختلف تدریس در قالب روش تدریس متقابل قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛
- ارائه سوالات درون صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛
- کارهای گروهی و ارائه آن.
- نمایش تصاویر و ویدیوها
- طوفان مغزی
- رول پلی
- انجام کارهای لابراتواری

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- انکشاف جنین و به میان آمدن اعضاء و ساختمان های آن
- انکشاف سیستم اعصاب
- رشد مغز و جچرات عصبی
- انتقال انگیزه در رشته عصبی
- آناتومی مغز و نخاع
- اعضای حسی (آخذه ها)
- غدوات داخلی و ترشحات آن
- جنتیک و نقش آن در سلوک آدمی
- بیولوژی عملیه های معرفتی
- بیولوژی احساسات
- بیولوژی یادگیری و حافظه
- بیولوژی توجه و تفکر
- خواب و بیداری
- پروسه های شعور و توجه
- سلوک غیر نورمال

منابع اساسی

۱. امین، داریوش و همکاران. (۱۳۹۰). روان شناسی افراد استثنایی. تهران: مجله علمی پژوهان.
۲. همتی، ثابت اکبر و همکاران. (۱۳۹۱). روانشناسی بالینی. انتشارات مطالعات روانشناسی بالینی.
۳. امینی، کوروش. (۱۳۸۶). روان شناسی تحولی. انتشارات مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی زنجان.

منابع کمکی

۱. باقری، خسرو. (۱۳۹۰). درآمدی بر فلسفه تعلیم و تربیه جمهوری اسلامی ایران. جلد دوم، تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی.
۲. خرازی، س. ک. (۱۳۸۵). یادگیری در رویکرد شناختی. فصلنامه تازه های علوم شناختی.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

- نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می گیرد:
- فعالیت های صنفی روزمره، هفته وار و انجام کارخانگی ۱۰٪

- اجرای پروژه های تحقیقاتی و انجام کارهای گروهی ۱۰٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه بیولوژیکی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان نهایی سمستر ۶۰٪
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. امر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون بیولوژیکل سایکولوژی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی ومعارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۲	۲	۲	۴	آشنایی با محتوای بیولوژیکل سایکولوژی	۱
۴	۴	۲	۲	۴	شناخت مفهوم انکشاف جنین و به میان آمدن اعضا و ساختمان های بدن	۲
۴	۲	۱	۱	۴	آشنایی با ساختمان ها و وظایف اعضا	۳
۴	۱	۲	۱	۲	شناخت عملیه های معرفتی	۴
۴	۱	۲	۳	۳	کسب مهارت به ارتباط استفاده از حیوانات در تحقیقات نیوروساینس	۵
۴	۱,۸	۱,۸	۱,۸	۲,۸	مجموع	
۲,۲۴					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی اناتومی و فزیولوژی انسان ۲

صنف چهارم

سمستر هشتم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	اناتومی و فزیولوژی انسان ۲
کود مضمون:	Ed.Bio 08 35
تعداد کرایدیت:	4 کرایدیت تیوری
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیاز مضمون:	اناتومی و فیزیولوژی انسان ۱
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

اناتومی و فیزیولوژی انسان از مضامین اساسی رشته بیولوژی می باشد که در دو سمستر با ۸ کرایدیت تدریس می گردد. این مضمون بخاطر آشنا ساختن محصلان با ساختمان، خصوصیات، و چگونگی فعالیت های حیاتی بدن انسان به مثابه یک دستگاه مغلق بیولوژیکی که دارای توانایی تغیردادن همه پدیده های هستی را به نفع خود دارد، تدریس می گردد. از جانب دیگر در مسأله (خود شناسی) کمک فراوانی را ایجاد می نماید. این مضمون در واقع مدخلی است که رازهای بیولوژیکی موجودی را به بررسی و مطالعه می گیرد که در اسلام لقب < اشرف المخلوقات > را دارد. با مطالعه این مضمون محصلان قادر می گردند تا از چگونگی ساختار، عملکرد، ارتباطات و تأثیر متقابل اعضا و سیستم های مختلف بدن انسان آگاهی یابند و از آن برای حفظ حیات سالم فردی و اجتماعی و ارتقای معنویت سود برند.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با ساختار سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان؛
۲. آشنایی محصلان با عملکرد سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان؛
۳. آشنایی محصلان با اختلالات سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان؛
۴. آشنایی محصلان به اهمیت ترشح هورمون ها در بدن؛
۵. آشنایی محصلان به اهمیت سیستم ایمنی و تکثری؛

شیوه های تدریس و آموزش

برای تدریس این مضمون از شیوه های ذیل استفاده می گردد:

- لکچر: توضیح مفاهیم و مطالب به شیوه لفظی
- مباحثه، گفتگو و مناقشه
- نمایش تصاویر و ویدیو ها
- کارهای عملی و لابراتواری
- سپردن فعالیت های تمرینی، رسامی اعضا و سیستم ها به شکل کارهای خانگی برای

محصلان

مفردات مضمون (فصل ها و زیر فصل)

- سیستم لمفاوی
- آناتومی سیستم لمفاوی
- عملکرد سیستم لمفاوی
- اعضای سیستم لمفاوی
- سیستم ایمنی
- دفاع اختصاصی و دفاع غیر اختصاصی
- انواع حجرات سیستم ایمنی
- اختلالات سیستم ایمنی
- سیستم ادراری
- اعضای سیستم ادراری

- ساختمان سیستم ادراری
- فزیولوژی سیستم ادراری
- سیستم اندوکراین
- غدوات و هورمون ها
- پیری و سیستم اندوکراین
- سیستم عصبی
- ساختار سیستم عصبی
- تصنیف سیستم عصبی
- وظایف سیستم عصبی
- نیورون و نسج عصبی
- اختلالات سیستم عصبی
- حواس چندگانه انسان
- چشم، ساختمان، وظایف و اختلالات آن
- گوش، ساختمان، وظایف و اختلالات آن
- پیری و حس های ویژه
- سیستم تکثری
- آناتومی سیستم تکثری
- فزیولوژی سیستم تکثری
- دوران قاعده گی
- وقایع حاملگی و انکشاف جنین
- اثرات حاملگی بر مادر

منابع اساسی

۱. ابراهیم پور ، محمد رضا ، ۱۳۸۵ ، **آناتومی سیستمیک بدن** ، چاپ اول ، ایران : نشر طبیب.
۲. ابراهیم زاده ، حسن ، ۱۳۸۳ ، **زیست شناسی عمومی گیاهی و جانوری** ، چاپ دوم ، ایران : دانشگاه تهران.
۲. جان کویرا ، کارلوس ، ۱۳۸۳ ، **بافت شناسی پایه** ، چاپ اول ، تهران : سماط.
۳. حق پرست ، عباس ، ۱۳۸۸ ، **آناتومی فزیولوژی در سلامت و بیماری** ، چاپ اول ، سالمی جامعه نگر.

۴. حایری روحانی ، علی ، ۱۳۷۳ ، فزیولوژی اعصاب و غدد ، چاپ چهارم ، مهر (قم) : دانشگاه سمت.
۵. خاکی ، امیرافشین ، ۱۳۷۵ ، کالبد شناسی سیستم عصبی مرکزی و راه های عصبی ، چاپ اول ، احرار تبریز.
۶. چهارزی ، ۱۳۳۴ ، سمیولوژی اعصاب ، ایران : دانشگاه تهران.
۷. رواسی ، علی اصغر ، ۱۳۷۳ ، آناتومی انسان ، چاپ اول ، ایران : دانشگاه پیام نور.
۸. سند گل ، حسین ، ۱۳۷۱ ، فزیولوژی انسانی. جلد اول ، چاپ دوم ، یزد : صنوبر.
۹. کومارکش ، راناجیت ، ۱۳۸۳ ، مبانی جنین شناسی دامپزشکی ، چاپ اول ، ایران : دانشگاه شیراز.
۱۰. میبیدی ، امامی ، ۱۳۸۲ ، آناتومی تشریح عمومی ، چاپ ششم ، تهران : سماط.
۱۱. مینایی ، باقر ، ۱۳۸۲ ، بافت شناسی پایه. چاپ اول ، ایران : کتاب میر.

منابع کمکی

۱. انور، محمد افضل. (۱۳۹۰). هستالوژی جهازات. کابل: انتشارات عازم.
۲. حسن زاده، غلام رضاء. (۱۳۸۵). آناتومی گری.
۴. یوستی، ای—رج. (۱۳۸۲). سلول شناسی مقایسه ای. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۵. ولسین، لیسن. (۱۳۶۸). بافت شناسی. مشهد: انتشارات قدس رضوی.
۶. دروام، الکساندر. (۱۳۷۲). جنین شناسی حیوانات اهلی. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.

- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کزیدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- فعالیت های صنفی روزمره، هفته وار و انجام کارخانگی ۱۰٪
- اجرای پروژه های تحقیقاتی و انجام کارهای گروهی ۱۰٪
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه بیولوژیکی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان نهایی سمستر ۶۰٪
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می‌گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. امر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون آناتومی و فیزیولوژی انسان ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۴	۲	۴	۴	آشنایی محصلان با ساختار سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان	۱
۴	۴	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با عملکرد سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان	۲
۴	۲	۴	۴	۴	آشنایی محصلان با اختلالات سیستم های لمفاوی، اندوکراین، ایمنی، ادراری، عصبی، تکثری و حواس انسان	۳
۴	۱	۲	۴	۴	آشنایی محصلان به اهمیت ترشح هورمون ها در بدن	۴
۴	۱	۲	۴	۴	آشنایی محصلان به اهمیت سیستم ایمنی و تکثری	۵
۴	۲	۲,۴	۴	۴	مجموع	
۲,۶۸					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	
					=۳ اعظمی ترین اشتراک	

دانشکده تعلیم و تربیه

رشته بیولوژی

مفردات درسی تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۲

صنف چهارم

سمستر هشتم

مقطع تحصیلی:	لیسانس
دانشگاه:	-----
دانشکده:	تعلیم و تربیه
دپارتمنت:	بیولوژی
اسم مضمون:	تطبیقات اناتومی فزیولوژی انسان ۲
کود مضمون:	Ed. Bio. 0735
تعداد کریدیت:	۱ کریدت عملی
نوعیت مضمون:	اختصاصی
پیشنیز مضمون:	اناتومی و فزیولوژی انسان
صنف:	چهارم
سمستر:	هشتم

شرح مختصر مضمون

این کورس با مقدمه، مفاهیم عملی اناتومی فزیولوژی آغاز و کار روی نمایش مدل های لابراتواری، استفاده از چارت ها، استفاد از ویدیوهای آموزشی، تسلیخ اعضا، تعیین گروپ های خون، کارهای عملی روی حیوانات و انطباق آن با اناتومی و فیزیولوژی انسان صورت می گیرد.

اهداف آموزشی

۱. آشنا ساختن محصلان با کارکردن روی مدل ها و چارت ها؛
۲. درک و فهم بهتر از کارکرد اعضا و سیستم های بدن انسان؛
۳. آشنای ساختن محصلان با چگونگی تعیین گروپ های خونی؛
۴. آشنا شدن محصلان با مهارت های عملی و تجربی که به اناتومی فزیولوژی انسان ارتباط می گیرد؛
۵. کسب مهارت های عملی کمک های اولیه در موقع ضرورت؛

شیوه های تدریس و آموزش

- ارائه لکچر فعال و سهیم ساختن محصلین در پروسه تدریس
- نمایش مدل های لابراتواری اناتومیکی، نمایش چارت ها
- استفاده از ویدیو های آموزشی
- انجام کارهای عملی و تجربی
- ایجاد بحث و مناقشه بین استاد و محصلین

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

- استفاده از چارت ها و مدل های لابراتواری بدن انسان
- استفاده از چارت های لابراتواری از حجرات و ارگانیل های حجره
- استفاده از سلايدهای آماده شده در ارتباط به انساج
- استفاده از ویدیوهای آموزشی به ارتباط انواع نسج پوششی و استفاده از مدل های بدن انسان
- نمایش انساج عضلانی با استفاده از ویدیوهای آموزشی و چارت های لابراتواری بدن انسان
- دیدن عکس العمل های عضلات در مرغ و بقه
- تسلیخ قلب گوسفند
- نمایش اسکلیت بدن انسان و تشریح آن
- نمایش چارت و مدل لابراتواری سیستم هاضمه انسان و تشریح آن
- نمایش چارت و مدل لابراتواری سیستم تنفسی انسان
- تهیه دستگاه دیافراگم (شهیق و ذفیر) با استفاده از وسایل دست داشته
- تعیین گروپ های خون ، دیدن نبض و فشار
- نشان دادن فلم میکروفاژها
- تزریق هارمونها در بدن و مشاهده ا
- نشان دادن مدل سیستم عصبی انسان
- اجرای تجربه جهت حس نمودن گرما سرما درد و فشار
- تسلیخ چشم گوسفند
- اجرای تجربه بالای مواد بد بو و خوشبو جهت حس بویایی
- توانایی توضیح و تشریح ساختمانهای مختلف سیستم تکثری به رویت چارت

منابع اساسی

۱. ابراهیم پور ، محمد رضا ، ۱۳۸۵ ، **آناتومی سیستمیک بدن** ، چاپ اول ، ایران : نشر طبیب.
۲. ابراهیم زاده ، حسن ، ۱۳۸۳ ، **زیست شناسی عمومی گیاهی وجانوری** ، چاپ دوم ، ایران : دانشگاه تهران.
۳. جان کویرا ، کارلوس ، ۱۳۸۳ ، **بافت شناسی پایه** ، چاپ اول ، تهران : سماط.
۴. حق پرست ، عباس ، ۱۳۸۸ ، **آناتومی فزیولوژی در سلامت و بیماری** ، چاپ اول ، سالمی جامعه نگر.
۵. حایری روحانی ، علی ، ۱۳۷۳ ، **فزیولوژی اعصاب وغدد** ، چاپ چهارم ، مهر (قم) : دانشگاه سمت.
۲. خاکی ، امیرافشین ، ۱۳۷۵ ، **کالبد شناسی سیستم عصبی مرکزی وراه های عصبی** ، چاپ اول ، احرار تبریز.
۳. چهارزی ، ۱۳۳۴ ، **سمیولوژی اعصاب** ، ایران : دانشگاه تهران.
۴. رواسی ، علی اصغر ، ۱۳۷۳ ، **آناتومی انسان** ، چاپ اول ، ایران: دانشگاه پیام نور.
۵. سند گل ، حسین ، ۱۳۷۱ ، **فزیولوژی انسانی**. جلد اول ، چاپ دوم ، یزد : صنوبر.
۶. کومارکش ، راناچیت ، ۱۳۸۳ ، **مبانی جنین شناسی دامپزشکی** ، چاپ اول ، ایران : دانشگاه شیراز.
۷. میبیدی ، امامی ، ۱۳۸۲ ، **آناتومی تشریح عمومی** ، چاپ ششم ، تهران : سماط.
۸. مینایی ، باقر ، ۱۳۸۲ ، **بافت شناسی پایه**. چاپ اول ، ایران : کتاب میر.

منابع کمکی

۱. انور، محمد افضل. (۱۳۹۰). **هستالوژی جهازات**. کابل: انتشارات عازم.
۲. حسن زاده، غلام رضا. (۱۳۸۵). **آناتومی گری**.
۳. یوستی، ایـــــرج. (۱۳۸۲). **سلول شناسی مقایسه ای**. تهران: انتشارات دانشگاه تهران.
۴. ولسین، لیسن. (۱۳۶۸). **بافت شناسی**. مشهد: انتشارات قدس رضوی.
۵. دروام، الکساندر. (۱۳۷۲). **جنین شناسی حیوانات اهلی**. شیراز: انتشارات دانشگاه شیراز.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می‌گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی از دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی می‌شود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدیت قرار ذیل صورت می‌گیرد:

- فعالیت‌های صنفی روزمره، هفته وار و انجام کارخانگی ۱۰٪
- اجرای پروژه‌های تحقیقاتی و انجام کارهای گروهی ۱۰٪
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه بیولوژیکی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان نهایی سمستر ۶۰٪
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت‌ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلاق پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید. تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. امر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون تطبیقات اناتومی و فزیولوژی انسان ۲

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
۴	۱	۴	۴	۴	آشنا ساختن محصلان با کارکردن روی مدل ها و چارت ها.	۱
۴	۲	۴	۴	۴	درک و فهم بهتر از کارکرد اعضا و سیستم های بدن انسان.	۲
۴	۲	۲	۴	۴	آشنای ساختن محصلان با چگونگی تعیین گروپ های خونی.	۳
۴	۲	۴	۴	۴	آشنا شدن محصلان با مهارت های عملی و تجربی که به اناتومی فزیولوژی انسان ارتباط می گیرد.	۴
۴	۴	۴	۴	۳	کسب مهارت های عملی کمک های اولیه در موقع ضرورت.	۵
۴	۲	۲,۸	۴	۳	مجموع	
۲,۷۶					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

دانشکده تعلیم و تربیه
رشته بیولوژی
مفردات درسی بیوتکنالوژی
صنف چهارم
سمستر هشتم

لیسانس	مقطع تحصیلی:
-----	دانشگاه:
تعلیم و تربیه	دانشکده:
بیولوژی	دپارتمنت:
بیوتکنالوژی	اسم مضمون:
Ed. Bio 0839	کود مضمون:
2 کریدیت تیوری و عملی	تعداد کریدیت:
اختصاصی	نوعیت مضمون:
بیولوژی مالیکولی حجره و جنتیک	پیشنیز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون

مضمون بیوتکنالوژی، از جمله مضامین اختصاصی دپارتمنت بیولوژی بوده که در سمستر هشتم صنف چهارم تدریس می‌گردد.

بیوتکنالوژی یکی از جدیدترین و مدرنترین شاخه بیولوژی است که در واقع محصول تعامل Biology Technology است که از زوایای مختلف مورد بحث و مطالعه قرار می‌گیرد.

بیوتکنالوژی بطور کلی مجموعه ای از فناوری‌های اطلاق می‌شود که سامانه های زنده یا بیولوژیکی را مانند (گیاه، حیوان، میکروارگانیزم ها) بمنظور تولید کالاها (وسایل واسباب مورد نیازانسان) و خدمات صنعتی بکار می‌گیرد. این فناوری از عمر طولانی برخوردار نیست در نیمه دوم قرن بیستم به دلیل رشد حیرت آور علوم زیستی بخصوص (جنتیک) اوج گرفت ودانشمندان مربوط به این علم به معماران زندگی و طبیعت معروف گشته اند. و بر زندگی انسان، حیوان، و گیاه اثری شگرف گذاشته و زمینه بروز مسایل جدی برای انسان امروز گردیده است.

دانش بیوتکنالوژی در گام نخست اطلاعات کثیری را درباره بدن انسان به ارمغان آورده است اطلاعاتی که به دنبال خود راه را برای بکارگیری تکنالوژی بمنظور درمان بیماری‌هایی که در گذشته لاعلاج بود باز کرده است.

از طرف دیگر دانش و تکنالوژی مزبور درهای بیشماری را بر روی انسان ممکن ساخته است که بیشتر نا ممکن تصور می‌شد. این اقدامات از مرحله انعقاد نطفه تا لحظه مرگ را شامل می‌شود. برای مثال می‌توان به القاح مصنوعی، انتقال نطفه به رحم دیگر، دستگاری جنتیکی، سقط جنین در مراحل مختلف، تولید و پیوند سلول بنیادی، شبیه سازی، پیوند اعضا، و حتی کنترل تغییر رفتار انسانی از طریق دستکاری های جنتیکی اشاره کرد.

اهداف آموزشی

۱. آشنایی محصلان با مفاهیم و اصطلاحات کاربردی بیوتکنالوژی؛
۲. آشنایی با تخنیک استفاده از PCR جهت تشخیص مالیکول ها؛
۳. آشنایی با رشد و پرورش میکروارگانیزم ها در صنعت و زراعت؛
۴. آشنایی با پروتین ها، انزایم ها و عملکرد آن ها؛
۵. آشنایی با نوکلئیک اسید ها، انواع و چگونگی فعالیت آن ها؛

شیوه های تدریس و آموزش

از آن جای که وزارت تحصیلات عالی افغانستان باره اندازی ورکشاپ های میتودولوژی، برنامه جدید میتود های درسی مبتنی بر نتیجه (Outcome Based Education) و (Student centered Learning) آموزش محصل محور (Developing & Supporting Team Based Learning Using Cooperative Learning) را در سال جدید ۱۳۹۸ اندازی نموده و از این روش که شامل میتود های معاصر درسی بشکل، مباحثه، کارهای پروژه ئی، Game play و استفاده از برنامه Kahoot بشکل آنلاین، ارائه سیمینارها و ایجاد گروپ های درسی، لکچر، وظایف خانگی می باشد تطبیق و استفاده می گردد.

مفردات درسی مضمون (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول :

- تاریخچه علم بیوتکنالوژی
- نظریات و کارکرد های دانشمندان در عرضه بیوتکنالوژی
- تعاریف بیوتکنالوژی
- اهمیت دانش بیوتکنالوژی
- جایگاه کاربرد بیوتکنالوژی

-
- بخش ها و شاخه های بیوتکنالوژی
 - اصطلاحات متداول تخصصی در بیوتکنالوژی
 - بیوتکنالوژی قدیم و بیوتکنالوژی جدید
 - حوزه های که بیوتکنالوژی در آن ها فعالیت دارد

فصل دوم :- بخش ها و انواع بیوتکنالوژی

- بیوتکنالوژی غذایی
- بیوتکنالوژی انجینیری جنتیک
- بیوتکنالوژی زراعتی
- بیوتکنالوژی ایمنولوژی
- بیوتکنالوژی میکروبیولوژی صنعتی
- بیوتکنالوژی محیط زیست
- بیوتکنالوژی در طبابت (طبی)
- بیوتکنالوژی دارویی
- بیوتکنالوژی جرم و جنایت (جنایی)
- بیوتکنالوژی دریایی
- بیوتکنالوژی انجینیری پروتین
- بیوتکنالوژی میتابولیک
- بیوتکنالوژی حیوانی
- بیوتکنالوژی گیاهی
- بیوتکنالوژی سرطان

فصل سوم :

- حجرات بنیادی چه هستند و چرا دارای اهمیت می باشند؟
- خصوصیات منحصر به فرد تمامی حجرات بنیادی چیست؟
- حجرات بنیادی می توانند به حجرات تخصصی تبدیل شوند.
- حجرات بنیادی رویانی (BSC) چیست؟
- حجرات بنیادی برای درمان بیماری Parkinson پارکینسون در آینده.
- حجرات رویانی (BSC) چطور در لابراتوار رشد می نمایند

- چه روشهای لابراتواری برای شناسایی حجرات بنیادی (BSC) انجام می‌شود
- حجرات بنیادی بالغ در کجا یافت می‌شوند و بطور طبیعی چه کاری انجام می‌دهند
- چه آزمایشاتی برای شناسایی حجرات بالغ بنیادی وجود دارد

فصل چهارم :

- استفاده از میکروب‌ها در صنعت زراعتی
- روش‌های جداسازی مایکروارگانیزم‌ها
- روش‌های ضد عفونی و استریل کردن
- روش‌های کشت، نگهداری کشت
- تولید ترکیبات عضوی بوسیله تخمیر میکروبی
- تکنالوژی تخمیر
- رشد میکروبی
- کاربرد‌های تخمیر
- بیوس‌های میکروبی
- میتابولیت میکروبی
- تولید اناتول
- تولید استون- بوتانول
- تولید گلوکونیک اسید
- انزایم‌های میکروبی
- تولید الفا-امیلاز
- تولید تئازها
- تولید لیپازها
- تولید انتی بیوتیک‌ها توسط مایکروارگانیزم‌ها
- مراحل تولید تجاری انتی بیوتیک‌ها
- فرمانتور - مرحله تولید
- برداشت انتی بیوتیک
- ترانسفارمیشن‌های میکروبی
- ترانسفارمیشن‌های استروئیدها و استرول‌ها
- تبدیل سوربیتول به سوربوز

- ترانسفارمیشن انتی بیوتیک ها
- تصفیه فاضلاب با استفاده از میتود های جدید
- تجزیه فاضلاب
- تولید میتان
- بیومیزالزیشن و بیوهادرومتالوژی
- استخراج فلزات و معدن کاری
- القا میکروبی رسوبات فلزی
- بارورکننده های بیولوژیک
- ریزوبیا
- تثبیت کننده های غیر هم زیست نایتروجن
- بارورکننده های الجی (BGA + Azolla)
- بکتریا های محلول کننده فاسفیت (PSB)
- میکوریزها- بارورکننده های عضوی
- حشره کش های بیولوژیک
- پولی سکراید های میکروبی
- پولی هایدروکسی الکانوات ها (PHAs)
- بهبود تولید محصول از طریق جنتیک
- فصل چهارم : انزایم های مورد استفاده در بیولوژی
- اندونوکنازهای محدود کننده
- اندونوکنازهای تایپ I
- اندونوکنازهای تایپ II
- اندونوکنازهای تایپ II
- استخراج وتفکیک نوکلئیک اسید های هستوی
- تکنیک های استخراج DNA
- تکنیک های استخراج RNA
- الکتروفورس نوکلئیک اسید ها
- نقشه کشی تحدید قطعات DNA
- بلاسک نوکلئیک اسید های بردای زیشن

- هایبردای زیشن و استرنجنسی
- تولید پروب های جنی
- نشاندار سازی پروب جنی DNA
- نشاندارسازی غیر رادیواکتیف DNA
- اندازه گیری آخری DNA (End labelling of DNA)
- واکنش زنجیره پولی مرازی
- مراحل و اجزای PCR
- DNA پولی مراز های مقاوم به حرارت
- طراحی پرایمر در PCR
- DNA های الگو تکثیر شونده توسط PCR
- کاربرد های میتود PCR
- اصطلاحات PCR
- تکنیک های تکثیر متغیر
- تکنیک های تشخیص میوتیشن

منابع اساسی

۱. آرزومند، رقیه و دیگران. (۱۳۸۹). ژنتیک (پایه، ملکولی، پزشکی و مهندسی ژنتیک). چاپ اول، تهران: انتشارات خسروی.
۲. آساد، محمد تقی. (۱۳۹۰). مبانی ژنتیک. چاپ دوم، مشهد: انتشارات جهاد دانشگاهی.
۳. امیدی، منصور و دیگران. (۱۳۹۰). سیتولوژی. چاپ اول، تهران: انتشارات دانشگاه.
۴. اسنوستاد، پیتر و دیگران. (۱۳۹۱). مبانی ژنتیک. مترجم: ساری خانی، سینا و دیگران. جلد اول، چاپ اول، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۵. الود، سوزان و دیگران. (۱۳۹۱). نظریه و مسائل ژنتیک. مترجم: محمدی، رضا و دیگران. چاپ اول، تهران: انتشارات آبیژ.
۶. پناهی، پرویز. (۱۳۹۰). ژنتیک (مندلی، ملکولی، روش ها و پزشکی). جلد اول، چاپ اول، تهران: انتشارات امید.

منابع کمکی

۱. خاورین، غلام دستگیر. (۱۳۹۲). **مبادی علم جینتیک**. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.
۲. ریس، جین و دیگران. (۱۳۹۳). **بیولوژی کمپبل**. مترجم: پویان، مصطفی و دیگران. چاپ چهارم، تهران: انتشارات خانه زیست شناسی.
۳. شیروانی، حبیب الله. (۱۳۹۱). **اساسات علم وراثت**. چاپ اول، کابل: انتشارات مطبوعه کاروان.
۴. فقیری، شعورگل. (۱۳۹۳). **اساسات علم وراثت و بیومتری**. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.
۵. Leland H. Hartwell. (۱۳۹۳) **جنتیک (از جن ها الی جینوم ها)**. مترجم: هاشمی، تفسیره. چاپ اول، کابل: انتشارات سعید.

نیازمندی های مضمون و معیار های ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کار های خانگی محصلین از ۵ نمره محاسبه می گردد.
- نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می گردد.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. محصلین می توانند قبلا در زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را مطلع نموده تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی

نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کرایدیت قرار ذیل صورت می گیرد:

- فعالیت های صنفی روزمره، هفته وار و انجام کارخانگی ۱۰٪.
- اجرای پروژه های تحقیقاتی و انجام کارهای گروهی ۱۰٪.

-
- کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه بیولوژیکی) به صلاحیت استاد مضمون
 - امتحان وسط سمستر ۲۰٪
 - امتحان نهایی سمستر ۶۰٪
 - مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایبندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نماید.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می شود. استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده اطلاع می دهد. امر دیپارتمنت در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون بیوتکنالوژی

نتایج متوقعه					نتایج متوقعه مضمون	شماره
۵. افزایش تالیفات، تقویت تحقیقات علمی و ایجاد انگیزه برای محصلان	۴. تربیه دانشجویان با روحیه انسانی و وطن دوستی	۳. ارتقا سطح کمی و کیفی دانش بیولوژی در مطابقت با اکتشافات و پیشرفت های روز	۲. تربیه معلمان مسلکی با میتود و مهارت معاصر تدریس	۱. تربیه کادر های مسلکی و متخصص رشته بیولوژی برای نهادهای تحصیلات عالی، نیمه عالی و معارف		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ز	ن.م.ز		
۲	۱	۱	۴	۴	آشنایی محصلان با مفاهیم و اصطلاحات کاربردی بیوتکنالوژی.	۱
۴	۱	۴	۴	۴	آشنایی با تکنیک استفاده از PCR جهت تشخیص مالیکول ها.	۲
۴	۴	۴	۴	۴	آشنایی با رشد و پرورش مایکروارگانیزم ها در صنعت و زراعت	۳
۴	۱	۲	۴	۴	آشنایی با پروتین ها، آنزیم ها و عملکرد آن ها.	۴
۳	۲	۲	۴	۴	آشنایی با نوکلئیک اسید ها، انواع و چگونگی فعالیت آن ها	۵
۲,۸	۱,۶	۲,۲	۴	۳	مجموع	
۲,۵۲					اوسط عمومی	
=۱ کمترین اشتراک					=۲ اشتراک متوسط	=۳ اعظمی ترین اشتراک

مفردات مضامین اساسی مربوط دیپارتمنت کیمیا

مفردات مضمون درسی کیمیای عمومی (I)

مقطع تحصیلی	لیسانس
نام موسسه تحصیلی :	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید ربانی
پوهنچی :	علوم طبیعی
دیپارتمنت :	کیمیا
عنوان مضمون :	کیمیای عمومی (I)
کتگوری مضمون :	اساسی
کود نمبر مضمون :	Ed.Ch.0 1.20
تعداد کریدت :	۳
سمستر مربوطه:	اول
مضامین پیش نیاز:	ندارد

معلومات عمومی در مورد مضمون

این مضمون از جمله مضامین اساسی رشته کیمیا میباشد، که شامل سه کورس است و کورس اول آن در سمستر اول صنف اول کیمیا تدریس می گردد ، که شامل ۴۸ ساعت درسی است و از آن جمله ۴۵ ساعت درسی نظری و ۳ ساعت به سمینار، سیرعلمی و یا پروژه میباشد. کورس اول شامل سه کریدت است. در هر هفته (۳) ساعت (۵۰) دقیقه ای را در شانزده هفته در بر دارد. با مطالعه این کورس محصلان، مفاهیم و قوانین کیمیای را فرا خواهد گرفت.

اهداف آموزشی

کیمیا : ماده و اندازه گیری، اتمها، مالکیول ها، آيون ها، فرمولها، معادله ها، مولها، تعامل در محلول آبی، خصلت تناوبی و ساختار اتمی، رابطه های آیونی و شمه ای از کیمیای گروپ های اصلی، رابطه کوولانسی (اشتراکی) و ساختار مالیکولی، ترموشیمی انرژی کیمیای.

روش و میتود تدریس

آموزش فعال ، لکچر ، کارگروپی، تحقیقی ، آموزش مبتنی بر طرح مسله، مناقشه ، مباحثه، کار عملی و.

نحوه ارزیابی محصل

- فعالیت صنفی
- سمینار در داخل صنف
- مباحثه و مناقشه
- سوال و جواب از محصل و مروری به درس گذشته
- چگونه گی ارایه نظریات
- سهم گیری در فعالیت های گروپی
- ✓ فیصدی پروژه های صنفی (کارخانگی): ۱۰
- ✓ فیصدی فعالیت های انفرادی و گروپی (کار عملی): ۱۰
- ✓ فیصدی امتحان وسط سمستر: ۲۰
- ✓ فیصدی امتحان نهایی: ۶۰

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون (کیمیا عمومی I) رشته کیمیا

نتایج متوقعه دیپارنمنت کیمیا						نتایج متوقعه مضمون (کیمیا عمومی I)	شمار ۵
۶. فارغان رشته کیمیا توانایی و ظرفیت هم سطحی را با کشور های منطقه را داشته باشند.	۵. فارغان کیمیا توانایی تحلیل و تجزیه مواد کیمیاوی را داشته باشند تا کارهای عملی را در ساحت کاری خویش انجام دهند	تربیه معلمان مسلکی و تخصصی در رشته کیمیا 3.	۳. کسب دانش و مهارت های علم کیمیا که پاسخگوی نظام تعلیم و تربیه باشد.	۲. شناخت مبانی علم کیمیا و کاربرد آن در بخش ساینس و تکنالوژی.	۱. فارغان کیمیا افراد با روحیه اسلامی و ملی، عاری از هر نوع گرایشات تبعیضی باشند.		
ن.م. ر	ن.م. ر	ن.م. ر	ن.م. ر	ن.م. ر	ن.م. ر		
3	3	3	2	3	2	دانش در مورد ماده و اندازه گیری	۱
3	3	3	3	3	2	شناخت اتم ها، مالیکول ها و آیون ها	۲
2	3	2	3	2	3	شناخت خصالت تناوبی عناصر	۳
3	2	3	2	3	3	دانش در مورد روابط کیمیا و ساختار مالیکول	3
3	2	3	3	3	2	دانش در مورد ترموشیمی و انرژی کیمیاوی	۵
2.8	2.6	2.8	2.6	2.8	2.4	مجموعه	
2.66							
۳= اعظمی ترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۱ = کمترین اشتراک

مفردات و پلان درسی برای سمستر اول

نظری	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
نظری	3	فصل ۱. کیمیا : ماده و اندازه گیری اهداف به سوی کیمیا : آزمایش کردن کیمیا و عناصر عناصر و جدول تناوبی برخی خواص کیمیاوی عناصر آزمایش کردن و اندازه گیری اندازه گیری کتله	هفته اول
نظری	3	. اندازه گیری طول اندازه گیری حرارت واحد های مشتق شده : اندازه گیری حجم واحد های مشتق شده : اندازه گیری کثافت صحت ، دقت و ارقام با معنی در اندازه گیری گرد کردن اعداد محابات: تبدیل یک واحد به واحد دیگر	هفته دوم

		خلاصه ف تمرین	
نظری	سه ساعت	<p>فصل ۲. اتمها ، مالکیول ها ، و آیون ها</p> <p>اهداف</p> <p>بقای کتله و قانون نسبت های معین</p> <p>نظریه اتمی دالتن و قانون نسبت های متعدد</p> <p>ساختار اتمها : الکترونها</p> <p>ساختار اتمها : پروتونها و نیوترون ها</p> <p>نمبر اتمی</p> <p>کتله اتمی</p>	هفته سوم
نظری	3	<p>ترکیب ها و مخلوط ها</p> <p>مالیکولها ، آیون ها ، و روابط کیمیای</p> <p>تیزاب ها و قلوبی ها</p> <p>نامگذاری مرکبات کیمیای</p> <p>خلاصه</p> <p>تمرین</p>	هفته چهارم

<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>فصل ۳. فرمولها ، معادله ها ، و مولها</p> <p>اهداف</p> <p>توزین معادله های کیمیاوی</p> <p>سمبول های کیمیاوی در سطوح مختلف</p> <p>عدد اوگدرو و مول</p> <p>استوکیومتری</p> <p>بازده تعاملات کیمیاوی</p> <p>تعاملات با مقادیر محدود کننده از تعامل کننده ها</p> <p>غلظت تعامل دهنده ها در محلول : مولارتهی</p> <p>رقیق کردن محلولهای غلیظ</p>	<p>هفته پنجم</p>
<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>استوکیومتری محلول</p> <p>تیترا کردن (خنثی سازی)</p> <p>فیصدی و فرمول تجربی</p> <p>تعیین فرمول تجربی : تجزیه عنصری</p> <p>تعیین کتله مالیکولی : طیف سنجی کتلوی</p> <p>خلاصه</p> <p>تمرین</p>	<p>هفته ششم</p>

<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>فصل ۳. تعامل در محلول آبی</p> <p>اهداف</p> <p>برخی مسیر های وقوع تعاملات کیمیای</p> <p>الکترولیت ها در محلول آبی</p> <p>تعاملات آبی و معادلات آیونی خالص</p> <p>تعاملات رسوب دادن و قواعد انحلال پذیری</p> <p>تیزاب ها ، قلوی ها و تعاملات خشتی شدن</p> <p>تعاملات تحمض - ارجاع (کاکس)</p>	<p>هفته هفتم</p>
<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>شنا سایی تعاملات تحمض - ارجاع</p> <p>سلسله فعالیت عناصر</p> <p>توزین تعاملات تحمض - ارجاع : روش</p> <p>نمبر اکسیدیشن</p> <p>توزین تعاملات کاکس</p> <p>تیترا کردن تحمض - ارجاع</p> <p>برخی کاربرد های تعاملات تحمض - ارجاع</p> <p>خلاصه</p> <p>تمرین</p> <p>امتحان 20%</p>	<p>هفته هشتم</p>

<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>فصل ۵ خصلت تناوبی و ساختار اتمی</p> <p>اهداف</p> <p>نور و طیف الکترومقناطیس</p> <p>تابش الکترومقناطیس و طیفهای اتمی ۳-۵</p> <p>خواص ذره مانند تابش الکترومقناطیس :</p> <p>معادله پلانک</p> <p>خواص موجی ماده : معادله دوبروی</p> <p>مکانیک کوانتمی و اصل عدم قطعیت هایزنبرگ</p> <p>تابع موج و اعداد کوانتمی</p>	<p>هفته نهم</p>
<p>نظری</p>	<p>3</p>	<p>شکل اربیتالها</p> <p>میکانیک کوانتمی و طیف های اتمی</p> <p>اسپین الکترون و اصل طرد پاولی</p> <p>سطوح انرژی اربیتال در اتمهای چند الکترونی</p> <p>آرایش الکترونی اتمهای چند الکترونی</p> <p>آرایش الکترونی و جدول تناوبی</p> <p>برخی آرایش های الکترونی غیر عادی</p> <p>آرایش الکترونی و خواص تناوبی : شعاع اتمی</p>	<p>هفته دهم</p>

		خلاصه تمرین	
نظری	3	فصل ۶. رابطه های آیونی و شمه ای از کیمیای گروپ های اصلی اهداف آیونها و آرایش الکترونی آنها شعاع آیونی انرژی آیونیزیشن انرژی های آیونیزیشن بالاتر الکترون خواهی رابطه آیونی و تشکیل جامدات آیونی	هفته یازدهم
نظری	3	فصل ۶. رابطه های آیونی و شمه ای از کیمیای گروپ های فلزات قلوی (گروپ IA) فلزات قلوی خاکی (گروپ IIA) عناصر گروپ (IIIA : المونیم) هلوجن ها (گروپ VIIA کلورین) گاز های نجیب (VIIIA)	هفته دوازدهم

		<p>قاعده هشتایی</p> <p>خلاصه</p>	
نظری	3	<p>فصل ۷. رابطه کوولانسی (اشتراکی) و ساختار مالیکولی</p> <p>اهداف</p> <p>رابطه اشتراکی</p> <p>قدرت رابطه های اشتراکی</p> <p>مقایسه ترکیبات آیونی و کوولانسی</p> <p>رابطه های کوولانسی قطبی : الکترونیگاتیوتی</p> <p>ساختار های لويس (الکترون - نقطه)</p> <p>ساختار لويس مالیکولی های چند اتمی</p> <p>ساختار های لويس و روزناس</p> <p>چارچ قرار دادی</p>	هفته سیزدهم

نظری	3	<p>شکل مالیکولی : مدل VSEPR</p> <p>نظریه رابطه ظرفیتی</p> <p>ها یبرید شدن و اربیتال های هایبریدی SP^3</p> <p>انواع اربیتال های هایبریدی</p> <p>نظریه اربیتال مالیکولی : مالیکول هاییدروجن</p> <p>نظریه اربیتال مالیکولی : مالیکول های دو اتمی دیگر</p> <p>تلفیق نظریه ی رابطه ظرفیتی و نظریه ی اربیتال مالیکولی</p> <p>خلاصه</p> <p>تمرین</p>	هفته چهاردهم
نظری	3	<p>فصل ۸. ترموشیمی : انرژی کیمیاوی</p> <p>اهداف</p> <p>انرژی</p> <p>تغییرات انرژی و بقای انرژی</p> <p>انرژی داخلی و توابع حالت</p>	هفته پانزدهم
نظری	3	<p>کار انبساط</p> <p>انرژی و انتلپی</p>	هفته شانزدهم

		حالت استاندارد ترمودینامیکی انتظبی تغییرات فزیکي وکیمیای حرارت سنجی و ظرفیت حرارتی	
--	--	--	--

مآخذ

- ۱- صمدی ، علی افضل . (۱۳۷۷). شیمی عمومی .تهران : دانشگاه تهران
- 2 - موریتیمیر ،چارلس . (۱۳۸۰). شیمی عمومی جلد ۱ . ترجمه عیسی یآوری.تهران: دانشگاه تهران.
- ۳- هادی عبدالعلی. (۱۳۶۷) . کیمیای عمومی جلد ۱ . کابل : پوهنتون کابل .

مفردات مضمون درسی کیمیای عمومی (II)

مقطع تحصیلی	لیسانس
نام موسسه تحصیلی :	
پوهنچی :	
دیپارتمنت :	کیمیا
عنوان مضمون :	کیمیای عمومی (II)
کنگوری مضمون :	اساسی
کود نمبر مضمون :	Ed.Ch.0 2.20
تعداد کریدت :	۳
سمستر مربوطه:	دوم
مضامین پیش نیاز :	ندارد

معلومات عمومی در مورد مضمون

این مضمون از جمله مضامین اساسی رشته کیمیا میباشد، که شامل سه کورس است. کورس دوم آن در سمستر دوم صنف اول کیمیا تدریس می گردد، که شامل ۴۸ ساعت درسی بوده و از آن جمله ۴۵ ساعت درسی نظری و ۳ ساعت درسی سمینار، سیرعلمی و پاپروژه میباشد. کورس دوم شامل سه کریدت است. در هر هفته (۳) ساعت (۵۰) دقیقه ای را در شانزده هفته در بر دارد. با مطالعه این کورس محصلان، مفاهیم و قوانین کیمیاوی را فرا خواهند گرفت.

اهداف آموزشی

گازات و خواص آنها، مایعات، جامدات و تغییرات فاز، محلول ها و خواص آنها، سینیتک کیمیاوی (سرعت تعاملات کیمیاوی)، تعادل کیمیاوی، هایدروجن، اکسیجن و آب، تعادل های آبی: اسید قلوی، کاربرد تعادل های آبی.

روش و میتود تدریس

آموزش فعال، لکچر، کارگروپی، تحقیقی، آموزش مبتنی بر طرح مسئله، مناقشه، مباحثه، کار عملی و...

نحوه ارزیابی محصل

- فعالیت صنفی
- سمینار در داخل صنف
- مباحثه و مناقشه
- سوال و جواب از محصل و مروری به درس گذشته
- چگونگی ارائه نظریات
- سهم گیری در فعالیت های گروهی
- ✓ فیصدی پروژه های صنفی (کارخانگی) ۱۰٪
- ✓ فیصدی فعالیت های انفرادی و گروهی (کار عملی) ۱۰٪
- ✓ فیصدی امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- ✓ فیصدی امتحان نهایی ۶۰٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون (کیمیا عمومی II) رشته کیمیا

نتایج متوقعه دیپارنمنت کیمیا						نتایج متوقعه مضمون (کیمیا عمومی II)	شمار ۵
۱. فارغان رشته کیمیا توانایی و ظرفیت رقابت نمودن با همتهای خود در کشور های منطقه را داشته باشند.	۲. فارغان کیمیا توانایی تحلیل و تجزیه مواد کیمیاوی را داشته باشند تا قادر به انجام کارهای عملی شوند.	۳. تریبه معلمین مسلکی و تخصصی در رشته کیمیا.	۴. کسب دانش و مهارت های علم کیمیا که پاسخگوی نظام نوین تعلیم و تربیه باشد.	۵. شناخت مبانی علم کیمیا و کاربرد آن در بخش ساینس و تکنالوژی.	۶. فارغان کیمیا افراد با روحیه اسلامی و ملی، عاری از هر نوع گرایشات تبعیضی باشند.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	3	3	2	3	2	شناخت گازات، مایعات، جامدات و خواص آنها	۱
3	3	3	3	3	2	شناخت حلول ها و خواص آنها	۲
2	3	2	3	2	3	شناخت کنتیک کیمیاوی	۳
3	2	3	2	3	3	شناخت تعادل کیمیاوی	3
3	2	3	3	3	2	شناخت تعادل های آبی	۵
2.8	2.6	2.8	2.6	2.8	2.4	مجموعه	
2.66							
۳= اعظمی ترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۱= کمترین اشتراک

مفردات و پلان درسی مضمون کیمیای عمومی ۲ برای سمستر دوم

نظری	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
نظری	3	<p>فصل ۹. گاز ها و خواص آنها</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - گاز ها و فشار گاز - قوانین گازها - قانون گاز ایديال - روابط استوکیومتری گاز ها - فشار جزئی وقانون دالتن - نظریه حرکی مالیکولی گاز ها - قانون گرا هام : پخش ونفوذ گاز ها - خواص گاز های حقیقی - جو (اتمسفیر) زمین - خلاصه - تمرین 	هفته اول
نظری	3	<p>فصل ۱۰. مایعات ، جامدات وتغییرات فاز</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - رابطه های کووولانسی قطبی و مومنتم دوقطبی - قوه های بین مالیکولی - برخی از ویژ ه گی های مایعات - تغییرات فاز - تبخیر، فشاربخار و حرارت غلیان 	هفته دوم
نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - انواع جامدات - تعیین ساختار جامدات : بلور نگاری شعاع X - سلول های واحد ترتیب استقرار کره ها در جامدات بلوری - ساختار برخی از جامدات آیونی - ساختار برخی از جامدات شبکه ای کووولانسی - دیاگرام های فاز - خلاصه - تمرین 	هفته سوم

نظری	3	<p>فصل ۱۱. محلول ها و خواص آنها</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - محلول ها - تغییرات انرژی و پروسه ی انحلال - واحد های غلظت - عوامل موثر بالای انحلال پذیری - خواص فیزیکی محلول ها : خواص جمعی 	<p>هفته چهارم</p>
نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - کاهش فشار بخار محلول : قانون راول و قانون هنری - افزایش حرارت غلیان و کاهش حرارت انجماد محلول - عملیه آموس و فشار آزمونیک - کاربرد های خواص جمعی - تقطیر جزء به جزء مخلوط های مایع - خلاصه - تمرین 	<p>هفته پنجم</p>
نظری	3	<p>فصل ۱۲. سینتیک کیمیاوی (سرعت تعاملات کیمیاوی)</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - سرعت تعامل. - قانون سرعت و مرتبه ی تعامل - تعیین تجربی سرعت تعامل - قانون همگانی سرعت برای تعامل مرتبه ی اول - نیمه عمر تعامل مرتبه ی اول - تعامل های مرتبه ی دوم 	<p>هفته ششم</p>
نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - میکانیسم تعامل - قانون سرعت و میکانیسم تعامل - سرعت تعامل و حرارت: معادله ی اربنوس - استفاده از معادله اربنوس - کتلست - کتلست کننده های متجانس و غیر متجانس 	<p>هفته هفتم</p>

		<ul style="list-style-type: none"> - خلاصه - تمرین 	
نظری	3	<p>فصل ۱۳. تعادل کیمیاوی</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - حالت تعادل - ثابت تعادل K_c - ثابت تعادل K_p - تعادل های نامتجانس - کاربرد ثابت تعادل - عواملی که ترکیب مخلوط تعادلی را تغییر می دهند - تغییر دادن مخلوط تعادلی: تغییرات غلظت 	هفته هشتم
نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - تغییر دادن مخلوط تعادلی: تغییرات فشار و حجم - تغییر دادن مخلوط تعادلی: تغییرات حرارت - اثر کتلست بر تعادل - ارتباط بین تعادل کیمیاوی و سرعت تعاملات کیمیاوی - خلاصه - تمرین - امتحان 20% 	هفته نهم
نظری	3	<p>فصل ۱۳. هایدروجن، اکسیجن و آب</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف - هایدروجن - ایزوتوپ های هایدروجن - روش های تهیه و کاربردهای هایدروجن - تعامل پذیری هایدروجن - هایدراید های دوتایی - تمرین 	هفته دهم

نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - اکسیجن. - روش های تهیه و کاربردهای اکسیجن. - تعامل پذیری اکسیجن. - اکسایدها. - پراکسایدها و سوپراکسایدها. - هایدروجن پراکساید. - اوزون. - آب. - تعامل پذیری آب. - هایدریت ها. - خلاصه 	هفته یازدهم
نظری	3	<p>فصل ۱۵. تعادل های آبی: اسیدها و قلوی ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف. - مفاهیم تیزاب-قلوی : نظریه برونستد - لوری. - قدرت تیزابی و قدرت قلوی. - پروتون های آب پوشیده و آيون های هایدرونیوم. - تفکیک آب. - مقیاس P^H. - اندازه گیری P^H - P^H در محلول تیزاب های قوی و قلوی های قوی. - تعادل در محلول تیزاب های ضعیف. - محاسبه غلظت های تعادلی در محلول تیزاب های ضعیف. 	هفته دوازدهم
نظری	3	<ul style="list-style-type: none"> - فیصدی تفکیک در محلول تیزاب های ضعیف. - تیزاب های چند پروتونی. - تعادل در محلول قلوی های ضعیف. - ارتباط بین K_a و K_b. - خواص تیزاب ، قلوی و نمک ها. - عوامل تأثیر گذار بر قدرت تیزابی. - تیزاب ها و قلوی های لوویس. - تمرین 	هفته سیزدهم

نظری	3	فصل ۱۶. کاربرد تعادل های آبی - اهداف. - تعامل خنثی شدن. - اثر آيون مشترك. - محلول های بافر. - معادله هندرسون – هاسلبا خ.	هفته چهاردهم
نظری	3	- منحنی تیترا کردن P^H - تیترا کردن تیزاب قوی- قلیوی قوی. - تیترا کردن تیزاب ضعیف- قلیوی قوی. - تیترا کردن قلیوی ضعیف- تیزاب قوی. - تیترا کردن تیزاب چند پروتونی- قلیوی قوی. - تعادل انحلال پذیری.	هفته پانزدهم
نظری	3	- اندازه گیری K_{sp} و محاسبه انحلال پذیری از K_{sp} - عوامل اثر گذار بر انحلال پذیری. - رسوب گذاری مرکبات آیونی. - جداسازی آیون ها به روش رسوب گذاری انتخابی. - تجزیه کیفی. - خلاصه. - تمرین.	هفته شانزدهم

مآخذ

- ۱۱- صمدی ، علی افضل . (۱۳۷۷). شیمی عمومی .تهران : دانشگاه تهران
- ۲ - موریتیمر ،چارلس . (۱۳۸۰). شیمی عمومی جلد ۱. ترجمه عیسی یآوری. تهران: دانشگاه تهران.
- ۳- مارتین، سیلبربرگ.(۱۳۹۳). اصول شیمی عمومی جلد اول. ترجمه ای مجید میرمحمد صادقی. تهران: نوپردازان.
- ۴- تینیوال، محمد عارف.(۱۳۹۶). کیمیای عمومی. کابل: سعید.
- ۵ - مصمم، محمد سردار.(۱۳۹۷). کیمیای عمومی. کابل: عازم

مفردات مضمون درسی بیوشیمی I

مقطع تحصیلی

لیسانس

نام موسسه تحصیلی :

پوهنچی :

دپارتمنت : کیمیا

عنوان مضمون : بیوشیمی I

کنگوری مضمون : اختصاصی

کود نمبر مضمون : Ed. Ch. 07 . 43

تعداد کریدت : ۳

سمستر مربوطه: هفتم

مضامین پیش نیاز : ندارد

معلومات عمومی در مورد مضمون

این مضمون از جمله مضامین اساسی رشته کیمیا میباشد، که شامل دو کورس است و کورس اول آن در سمستر هفتم صنف چهارم کیمیا تدریس می گردد، که شامل ۴۸ ساعت درسی است و از آن جمله ۴۵ ساعت درسی نظری و ۳ ساعت سمینار، سیر علمی و یا پروژه میباشد. کورس اول شامل سه کریدت است. در هر هفته (۳) ساعت (۵۰) دقیقه ای را در شانزده هفته در بر دارد. با مطالعه این کورس محصلان، مفاهیم و قوانین کیمیاوی را فرا خواهد گرفت. وظیفه بیوشیمی مطالعه فعل و انفعالات کیمیاوی در داخل حجرات زنده است. وقتی که صحبت از حیات می شود، تعاملات بیوکیمیاوی خود بخود در موجودات زنده مطرح می گردد و به واسطه آنها، عملیه های مختلف حجروی به انجام می رسد. اختلال در این تعاملات منجر به اختلال در فعالیت های حجروی، به وجود آمدن بی نظمی و امراض مختلف می گردد. از این رو اولین قدم در مطالعه علوم طبی آشنایی با تعاملات بیوشیمی می باشند. بخش از امراض ارثی و امراض میتابولیزی از اثر بی نظمی های مالیکولی در تعاملات بیوشیمی حجرات بوجود می آید. که بررسی این گونه اختلالات مالیکولی، وظیفه عمده یی، بخش از علم کیمیا بنام بیوشیمی می باشند.

اهمیت و ضرورت

درحقیقت ستون و اساس علوم طبی را بیوشیمی تشکیل می دهد زیرا امراض مختلف در موجودات حیه از اختلال مالیکولی در حجرات زنده بروز می کند که علت و علل این اختلالات بدنی، از اثر بی نظمی در فعال و انفعالات کیمیای در داخل حجرات بوجود می آید، که دریافت بی نظمی در تعاملات بیوکیمیای وظیفه اصلی بیوشیمی می باشد. دانش بیوشیمی برای همه علوم مرتبط به حیات ضروری است. شناخت علم جنتیک نیاز مبرم به بیوشیمی نوکلئیک اسید ها دارند. فزیولوژی به عنوان علم مطالعه وظایف بدن، تقریباً بطور کامل دارای صفات مشترک با بیوشیمی است. فارمکولوژی فارمسی متکی به دانش بیوشیمی و فزیولوژی هستند، بخصوص اکثر دواها از طریق تعاملات بیوشیمی، متابولیزم می شوند که بوسیله انزایم ها کتابلویز می گردد. بسیاری از افراد که در بخش میکروبیولوژی، زولوژی، بوتانی کار میکنند تقریباً از روش های بیوشیمی استفاده می نمایند. این ارتباط تعجب آور نمی باشد، زیرا همانطور که می دانیم حیات وابسته به تعاملات و پروسه های بیوشیمی است و نقش بیوشیمی به عنوان زبان مشترک در بین تمام علوم حیاتی رو به افزایش است.

اهداف مضمون

هدف اصلی بیوشیمی شناخت کامل تمام پروسه های کیمیای مربوط به حجرات زنده در سطح مالیکولی است.

روش و میتود تدریس

لکچر، سوال و جواب، کار، مشاهداتی، کارگروپی و دروس سیمیناری.

نحوه ارزیابی محصل

- ارزیابی روزمره و کارخانگی ۱۰٪
- پروژه و سیمینار ۱۰٪
- امتحان وسط سمستر ۲۰٪
- امتحان فاینل ۶۰٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون (کیمیای حیاتی I) رشته کیمیا

نتایج متوقعه دیپارتمنت کیمیا						نتایج متوقعه مضمون (کیمیای حیاتی I)	شماره
۱. فارغان رشته کیمیا توانایی و ظرفیت رقابت نمودن با همتهای خود در کشور های منطقه را داشته باشند.	۲. فارغان کیمیا توانایی تحلیل و تجزیه مواد کیمیای خود را داشته باشند تا قادر به انجام کارهای عملی شوند.	۳. تربیه معلمین مسلکی و تخصصی در رشته کیمیا.	۴. کسب دانش و مهارت های علم کیمیا که پاسخگوی نظام نوین تعلیم و تربیه باشد.	۵. شناخت مبانی علم کیمیا و کاربرد آن در بخش ساینس و تکنالژی.	۶. فارغان کیمیا افراد با روحیه اسلامی و ملی، عاری از هر نوع گرایشهای تبعیضی باشند.		
۳	۳	۳	۳	۳	۳	شناخت اساسات بیوشیمی	۱
۳	۳	۳	۳	۳	۳	شناخت آب و اهمیت حیاتی آن	۲
۲	۳	۳	۲	۳	۲	شناخت کاربوهایدریت ها	۳
۲	۲	۳	۳	۳	۳	شناخت میتابولیزم قند ها	۴
۳	۳	۳	۲	۲	۲	شناخت در مورد لیپید ها	۵
۲,۶	۲,۸	۳	۲,۶	۲,۸	۲,۶	مجموعهت	
۲,۶						اوسط مجموعه عمومی	
۳ = اعظمی ترین						۲ = اشتراک متوسط	۱ = کمترین اشتراک
						اشتراک	

مفردات و پلان درسی برای سمستر هفتم

نظری	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
نظری	۳	<p style="text-align: center;">اساسات بیوشیمی</p> <ul style="list-style-type: none"> - اهداف. - تعریف بیوشیمی. - ساختمان اجسام حیه. - عناصر سازنده موجودات زنده. - فیصدی عناصر و مرکبات. - اهمیت بیوشیمی در طبابت. - ساختمان مالیکول های حجروی. 	هفته اول
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - آب و اهمیت حیاتی آن. - خصوصیات آب. - توزیع آب در بدن. - رابطه های دروجنی در آب - PH و pOH - تیرابها والقلی ها. - محلول های بفری (بفری). - اسیدوز والکالوز. - گروپ های وظیفوی در بیوشیمی. - ایزومیری نوری . - ایزومیری هندسی. 	هفته دوم
نظری	۳	<p style="text-align: center;">منرالها</p> <ul style="list-style-type: none"> - نقش گرده ها در ایجاد تعادل تیراب و قلوی . - کلسیم و فاسفور . - احتیاج روزانه و منشاء غذایی . - جذب کلسیم و فاسفور. - کلسیم در خون فاسفور در خون . - عوامل تنظیم کننده . - مگنیزیم و آهن . - نیاز روزانه . - میتابولیزم آهن ، جذب آهن و انتقال آهن توسط پلازما. - مصرف آهن و ذخیره آن در بدن . 	هفته سوم

		<ul style="list-style-type: none"> - عناصر کمیاب . - آیودین و آیودین در خون. - مس ، جست ، کوبالت، منگانیز، مولیبدین و فلورین. 	
نظری	۳	<p style="text-align: center;">امینو اسیدها</p> <ul style="list-style-type: none"> - طبقه بندی امینو اسیدها از نگاه خواص . - طبقه بندی امینو اسیدها از نگاه گروه R. - خاصیت نوری امینو اسیدها. - خاصیت امفوتری امین اسیدها . - نقطه ایزو الکتریک امینو اسیدها. - طبقه بندی امینواسیدها نظر به ضرورت بدن . - مشتقات امینواسیدها و یا امینواسیدهای کمیاب . - روش های کمیایوی . 	هفته چهارم
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - خواص کمیایوی امینواسیدها . - روش های کمیایوی شناسائی امینو اسیدها. - رابطه پیپتایدی امینو اسیدها. - پیپتایدها. - رابطه دای سلفایدی در پیپتایدها. 	هفته پنجم
نظری	۳	<p style="text-align: center;">پروتینها</p> <ul style="list-style-type: none"> - طبقه بندی پرتین ها . - پروتینهای ساده و پروتین های مرکب. - پروتینهای کروی و پروتین های رشتهای. - طبقه بندی پروتین های بر اساس نقش فزیولوژیکی - طبقه بندی پروتین هابر حسب ساختمان. 	هفته ششم
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - ساختمان پروتینها . - ساختمان اول. - ساختمان دوم . - ساختمان ماریجج الفا. - ساختمان چین دار بیتا. - رابطه الکترولیت یا رابطه آیونی . 	هفته هفتم

		<ul style="list-style-type: none"> - رابطه های دروفوبیک. - ساختمان سوم زنجیر پلی پپتایدی. - ساختمان چهارم یک پروتین. - خواص پروتین. - عوامل موثر بالای ساختمان پروتین ها. 	
نظری	۳	<p style="text-align: center;">قندها یا هایدروکاربوهایدريت ها</p> <ul style="list-style-type: none"> - طبقه بندی کاربوهایدریت ها . - مونوسکراید ها یا قندهای ساده. - ساختمان خطی و حلقوی مونو سکرایدها. - ایزومیری و خواص ایزومیری نوری. - مون سکرایدهای دی اوکسی. - مونو سکرایدهای امین دار. - مونو سکرایدهای اسیدی. - خواص کیمیای مونوسکرایدها. - امتحان ۲۰٪. 	هفته هشتم
نظری	۳	<p style="text-align: center;">دای سکرایدها</p> <ul style="list-style-type: none"> - اولیگو سکرایدها. - پولی سکرایدها. - همو پولی سکرایدها. - نشایسته. - گلایکوجن. - سلولوز. - هترو پولی سکرایدها. - هیالورونیک اسید. - کندروئیتین سلفیت. - پروتو گلایکانها. - گلایکو پروتینها. 	هفته نهم

نظری	۳	<p>لیپیدها (چربی ها)</p> <ul style="list-style-type: none"> - اجزای تشکیل دهنده شحمیات. - الکلها. - الکلولهای یک قیمته ودوقیمته . - گلسیروول. - تیزابهای شحمی . - طبقه بندی تیزابهای شحمی . - تیزابهای شحمی غیر مشبوع. - تیزابهای دارای چندین رابطه دو گانه. - طبقه بندی شحمیات. - شحمیات ساده . - اسایل گلیسرولها . - ترای گلیسریدها. - مومها . 	هفته دهم
نظری	۳	<p>شحمیات مرکب</p> <ul style="list-style-type: none"> - فاسفو لیپیدها . - گلیسرو فاسفولیپیدها . - فاسفوتایدیک اسید. - فاسفوتایدیل گلیسرول. - فاسفوتایدیل ایتانول امین (سیفالین) - فاسفوتایدیل سرین. 	هفته یازدهم
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - هایدرولیز گلسرو فاسفولیپیدها - اسفنگو لیپیدهاو - اسفنگو میالینها . - گلایکو لیپیدها. - سربروسایدها. - کانگلیو سایدها. - استروئیدها. - کلسترول. 	هفته دوازدهم
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - نوکلئوسایدها، نوکلئوتایدها ونوکلئیک اسیدها - اجزای نوکلئوتایدها. - قلوئی های عضوی (پیورینهاو پیریمیدینها). - قند پنج کاربنه . 	هفته سیزدهم

		<ul style="list-style-type: none"> - نوکلیوسایدها . - نوکلیوتایدها. - انواع نوکلیوتایدها. - نوکلیوتایدهای دای و ترای فاسفیت . - نوکلیوتایدها حلقوی. 	
نظری	۳	<ul style="list-style-type: none"> - پولی نوکلیوتایدها - نوکلویک اسیدها . - ساختمان DNA . - ساختمان RNA . - انواع RNA . - mRNA . - tRNA . - rRNA . 	هفته چهاردهم
نظری	۳	<p style="text-align: center;">ویتامینها</p> <ul style="list-style-type: none"> - ویتامین های منحل در شحم . - تعریف و طبقه بندی ویتامین ها. - ویتامین های منحل در شحم. - ویتامین A، ویتامین D، ویتامین E، ویتامین K. 	هفته پانزدهم
نظری	۳	<p style="text-align: center;">ویتامین های منحل در آب</p> <p>ویتامین های B₁، B₂، B₃، B₅، B₆، B₇، B₉، B₁₂، C سمینارها.</p>	هفته شانزدهم

مآخذ

- ۱- شهبازی، پرویز. ملک نیا، ناصر. (۱۳۸۷). بیوشیمی عمومی ج ۱. تهران: انتشارات تهران
- ۲- نلسون، دیوید. کاکس، میکائیل. (۱۳۸۲). اصول بیوشیمی لنینجر ج ۱. مترجم: جواد نژاد اروق. تهران: انتشارات اندیشه.
- ۳- رحیم، شمس الرحیم. (۱۳۹۲). بیوشیمی طبی. کابل: انتشارات عازم
- ۴- کاکس، مایکل ام، و نلسون دیوید. (۱۳۹۰). اصول بیوشیمی لنینجر جلد اول و دوم، ترجمه محمدی رضاودیگران، جلد اول، تهران: انتشارات آبیژ.

مفردات مضمون درسی کیمیای عضوی بیولوژی

مقطع تحصیلی	لیسانس
نام موسسه تحصیلی :	
پوهنځی :	
دیپارتمنت :	بیولوژی
عنوان مضمون :	کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی
کتگوری مضمون :	اساسی
کود نمبر مضمون :	Ed. Bi. 01. 20
تعداد کریدت :	۲
سمستر مربوطه:	سوم
مضامین پیش نیاز :	ندارد

معلومات عمومی مضمون

این مضمون در یک سمستر ۳۲ ساعت درسی که برابر با دو کریدیت میشود تدریس می‌شود. موضوعات این کتاب تألیفی برای ۳۰ ساعت درسی تنظیم گردیده، ۲ ساعت درسی باقی مانده برای اخذ امتحان وسط سمستر در نظر گرفته شده است.

قرار شرح فوق مفردات درسی مضمون کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی که در سمستر سوم صنف دوم دو کریدیت تدریس می‌شود با در نظر داشت نیازمندی رشته بیولوژی و آخرین تجارب تدریس این مضمون که در دسترس ما قرار داشت ترتیب گردید.

قابل یادآوری است که در جمله مفردات فرستاده شده از سوی وزارت تحصیلات عالی به پوهنتون بلخ مفردات کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی موجود نیست و تاهنوز در تدریس این مضمون از یک بخش مواد درسی کیمیای عضوی مخصوص رشته کیمیا استفاده به عمل می‌آید. واضح است که اهداف عمومی آموزشی این مضمون در رشته کیمیا و بیولوژی یکسان نیست؛ یعنی کیمیای عضوی برای محصلان رشته کیمیا دوازده کریدیت با تفصیل طوری تدریس میشود که محصلان به حیث معلمان آینده کیمیا، این مضمون را به شکل مسلکی تدریس نموده بتوانند اما کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی صرف دو کریدیت برای درک مفاهیم بیولوژیکی تدریس میشود.

اهداف آموزشی

تاریخچه انکشاف کیمیا عضوی، کیمیای عضوی منحیث کیمیای مرکبات کاربن، تیوری ساختمان کیمیای مرکبات عضوی، تیوری بوتلیروف، طبیعت رابطه سگما، حالت هایبریدی اربیتالهای اتومی کاربن انواع تعاملات کیمیای و دسته بندی مرکبات عضوی، هایدر و کاربن های مشبوع، سایکلوالکانها، هایدر و کاربنهای غیر مشبوع سلسله ایتلین، هایدر و کاربنهای غیر مشبوع سلسله استلین، دائین ها، هایدر و کاربنها اروماتیک. هایدر و کاربنهای اروماتیکی کثیرالهستوی، نفت تصفیه و استعمال نفت.

روش و میتود تدریس

آموزش فعال، لکچر، نشان دادن سلایدها کارگروپی، کار آموزش، مناقشه، مباحثه سیمینار.

نحوه ارزیابی محصل

فیصدی پروژه های صنفی (کارخانه گی) ۱۰٪

فیصدی فعالیت های انفرادی و گروپی (کار عملی) ۱۰٪

فیصدی امتحان وسط سمسטר ۲۰٪

فیصدی امتحان نهایی ۶۰٪

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون (کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی)

نتایج متوقعه دیپارنمنت کیمیا						نتایج متوقعه مضمون (کیمیای عضوی برای بیولوژی)	شمار ۵
۱. فارغان رشته بیولوژی توانایی و ظرفیت رقابت نمودن با همتهای خود در کشور های منطقه را داشته باشند.	۲. فارغان بیولوژی توانایی تحلیل و تجزیه مواد بیولوژی را داشته باشند تا قادر به انجام کارهای عملی شوند.	۳. تریبیه معلمین مسلکی و تخصصی در رشته بیولوژی.	۴. کسب دانش و مهارت های علم بیولوژی که پاسخگویی نظام نوین تعلیم و تربیه باشد.	۵. شناخت مبانی علم کیمیای عضوی و کاربرد آن در بخش ساینس و تکنالوژی.	۶. فارغان بیولوژی افراد با روحیه اسلامی و ملی، عاری از هر نوع گرایشات تبعیضی باشند.		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	۱	۱
۳	۳	۲	۲	۳	۳	شناخت در مورد تاریخچه و انکشاف کیمیای عضوی	۱
۲	۳	۳	۳	۳	۲	شناخت در مورد تئوری ساختمان کیمیای مرکبات عضوی و تئوری بوتلیروف	۲
۳	۳	۳	۳	۳	۲	شناخت در مورد طبیعت رابطه سیگما و انواع حالات هایپریتی اربیتال اتمی کاربن	۳
۳	۲	۲	۳	۲	۳	شناخت در مورد هایدروکاربین های مشبوع و غیر مشبوع	۴
۳	۳	۳	۳	۳	۲	شناخت در مورد هایدروکاربین های سلسله استلینی، داین ها، و هایدروکاربین های اروماتیک	۵
2.8	2.8	2.6	2.8	2.8	2.4	مجموعه	
2.7						اوسط مجموعه عمومی	
۳= اعظمی ترین اشتراک						۲= اشتراک متوسط	۱= کمترین اشتراک

پلان درسی هفته وار کیمیای عضوی برای رشته بیولوژی

نظری/عملی	تعداد ساعات درسی در هفته	محتوا	هفته
۲ نظری	۲	مقدمه فصل اول: مفاهیم اساسی کیمیای عضوی (۶ ساعت درسی) اهداف آموزشی مقدمه	هفته اول
۲ نظری	۲	کیمیای عضوی، اهمیت و ارتباط آن با رشته بیولوژی تقسیم بندی مرکبات عضوی شعاع اتمی و آیونی اتم کاربن	هفته دوم
۲ نظری	۲	انرژی آیونایزیشن و الکترو افینیتی اتم کاربن. الکترو نگاتیویتی اتم کاربن. نوعیت روابط در مرکبات عضوی. رابطه اشتراکی، روابط اشتراکی قطبی .	هفته سوم
۲ نظری	۲	هایبریدیزیشن sp^3 و شکل فضایی متان و ایتان . هایبریدیزیشن sp^2 و شکل فضایی ایتلین. هایبریدیزیشن sp و شکل فضایی اسیتلین. ایزومیری در مرکبات عضوی.	هفته چهارم

		خلاصه. پرسش‌ها و مسایل آموزشی.	
۲ نظری	۲	فصل دوم: مرکبات الیفاتیکی الکان ها . خصوص فزیک و کیمیاوی الکانها . نام‌گذاری الکان‌ها. استحصالی اکان ها . خلاصه. پرسش‌ها و مسایل آموزشی.	هفته پنجم
۲ نظری	۲	سایکلو الکان‌ها. نام‌گذاری سایکلو الکانها . خواص کیمیاوی سایکلو الکان‌ها. استحصالی سایکلو الکان ها . خلاصه. پرسش‌ها و مسایل آموزشی.	هفته ششم
۲ نظری	۲	فصل سوم: هایدروکاربین‌های غیر مشبوع الیفاتیکی مقدمه. الکین‌های زنجیری و حلقوی الیفاتیکی.	هفته هفتم

		نام‌گذاری الکین‌ها و سایکلو الکین‌ها. الکین‌ها.	
۲ نظری		امتحان بیست در صد	هفته هشتم
۲ نظری	۲	ایزو میری سیس و ترانس و قواعد ترتیب تقدم در نام‌گذاری در الکین‌ها و سایکلو الکین‌ها . نام‌گذاری الکین‌ها. خواص کیمیاوی الکین‌ها و الکین‌ها و مکانیزم تعاملات.	هفته نهم
۲ نظری	۲	هایدروجنیشن. هلوجنیشن. هایدریشن. پولیمرایزیشن. استحصال الکین‌ها و الکین‌ها. الکین‌های دارای چندین رابطه پای و نام‌گذاری آن. خلاصه. اصطلاحات کلیدی. پرسش‌ها و مسایل آموزشی . مآخذ فصل.	هفته دهم
۲ نظری	۲	فصل چهارم: مرکبات اروماتیک و ساختمان بنزن اهداف آموزشی. مقدمه.	هفته یازدهم

		<p>ارومات‌ها.</p> <p>نام‌گذاری مرکبات اروماتیک.</p> <p>خصوصیات کیمیاوی و مکانیزم تعاملات مرکبات اروماتیک.</p> <p>خلاصه.</p> <p>اصطلاحات کلیدی.</p> <p>پرسش‌ها و مسایل آموزشی.</p> <p>مآخذ فصل.</p>	
۲ نظری	۲	<p>فصل پنجم: بعضی مرکبات آکسیجن دار، سلفر دار، نایتروجن دار و هلوجن دار</p> <p>اهداف آموزشی.</p> <p>مقدمه.</p> <p>الکل‌ها، فینول‌ها و ایترها.</p> <p>نام‌گذاری الکل‌ها و فینول‌ها.</p>	هفته دوازدهم
۲ نظری	۲	<p>خواص کیمیاوی الکل‌ها و فینول‌ها.</p> <p>استحصال الکل‌ها و فینول‌ها.</p> <p>ایترها، تیول‌ها و دای سلفایدها.</p>	هفته سیزدهم
۲ نظری	۲	<p>مرکبات دار عضوی (امین‌ها).</p> <p>مرکبات هلوجن دار عضوی.</p> <p>خلاصه.</p>	هفته سه دهم

		اصطلاحات کلیدی. پرسش‌ها و مسایل آموزشی. مآخذ فصل.	
۲ نظری	۲	فصل ششم: کاربوکسلیک اسید و مشتقات آن اهداف آموزشی. مقدمه. کاربوکسلیک اسیدها. نام‌گذاری کاربوکسلیک اسیدها.	هفته پانزدهم
۲ نظری	۲	خواص کیمیاوی کاربوکسلیک اسیدها. اسیدیته کاربوکسلیک اسیدها. ایسترها و امایدها. خلاصه. اصطلاحات کلیدی. پرسش‌های آموزشی. مآخذ فصل.	هفته شانزدهم

مآخذ

۱ - شیمی آلی (۱). کری ۱۳۹۵

۲ - شیمی آلی (۱). مک . موری ۱۳۸۸

۳ - شیمی آلی (۱). موريسون و بويد ۱۳۸۳

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون حفاظت محیط زیست

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	-----
پوهن‌خ‌ی:	تعلیم و تربیه
دیپارتمنت:	جغرافیه
اسم مضمون:	حفاظت محیط زیست
کود مضمون:	Ed.Ge ۰۳۰۴
تعداد کریدت:	۲ کریدت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنایز مضمون:	ندارد
صنف:	دوم
سمستر:	سوم

شرح مختصر مضمون

این کورس برای دانشجویان دیپارتمنت های مختلف جهت معرفی اساسات محیط زیست و منابع طبیعی و نقش آن در زندگی اجتماعی طراحی گردیده است. مفردات آن به اساس نصاب تحصیلی بوده که برای رشته‌های مختلف، بخش های محیط زیستی مطابق به رشته، مد نظر گرفته شده است. آلودگی محیط زیست بر کیفیت و چرخه طبیعی اثر می گذارد و پیامدهای زیانباری برای زندگی انسان، حیوان، نبات و بناها دارد. در جهان امروز مسئله آلودگی محیط زیست بسیار چشمگیر است. طبیعت برای بقای نسل بشر آفریده شده است و پیوندی ناگسستنی میان انسان و طبیعت وجود دارد. انسان حق دارد تا در محیط زیست سالم و عاری از آلودگی‌ها زندگی نماید. اما فعالیت‌های انسانی و مداخله انسان در طبیعت وهمچنان استفاده نادرست آن از طبیعت سبب گردیده، تا محیط زیست سالم را به خطر مواجه ساخته معضلات و مشکلات آلودگی های محیط زیستی را ببار آورده است. بنأ برای دانشجویان لازم است تا در مورد چگونگی حفاظت از محیط زیست و راه‌های مبارزه با آلودگی های محیط زیستی آگاهی حاصل نمایند از اینرو آموزش و مطالعه این مضمون برای دانشجویان مهم و ضروری است.

اهداف آموزشی:

- آشنایی با مبانی و اساسات محیط زیست؛
- اهمیت ایکوسیستم و ایکولوژی برای محیط زیست؛
- معرفی انواع آلاینده های محیط زیستی و راه های کاهش و جلوگیری آن؛
- درک عوامل تغییر اقلیم و تاثیر آن بر محیط زیست؛

- آشنایی با اساسات و مفاهیم حقوق محیط زیست و
- شناخت و معرفی کنوانسیون های محیط زستی و اهمیت آن.

شیوه‌های تدریس و آموزش

در تدریس این مضمون از روش های متنوع و مختلف آموزشی استفاده می‌گردد که شرح آن قرار ذیل می‌باشد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛
- بحث و گفتگو و به مناقشه گذاشتن موضوعات درسی در میان دانشجویان؛
- ارائه پرسش ها در جریان تدریس جهت مباحثه وگفتگو میان استاد و دانشجوین؛ با استفاده از سیستم های OBE و SCL؛
- کارهای گروهی و ارائه آن؛
- ارزیابی های تکوینی و ارزیابی های روزانه.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- مفاهیم و اساسات محیط زیست
- اهمیت مطالعه محیط زیست
- تاریخچه مباحث زیست محیطی
- تعریف و تقسیم بندی محیط زیست
- رابطه محیط زیست با سایر علوم
- ارتباط ایکوسیستم، اکولوژی و محیط زیست
- اجزای ایکوسیستم و زنجیره ی مواد غذایی
- آلودگی های محیط زیستی و عوامل آن
- انواع آلودگی های محیط زیستی
- آلودگی هوا و پیامدهای آن
- گرم شدن کره زمین ، پدیده اثر گلخانه ی
- آلودگی آب و راههای جلوگیری آن
- آلودگی خاک و تاثیر آن بر محیط زیست
- آلودگی صوتی و تاثیرات آن
- زباله‌ها و فاضلاب‌ها
- راهکارهای حفاظت محیط زیست
- حفاظت محیط زیست از دیدگاه اسلام
- تنوع حیات واهمیت آن
- افزایش نفوس و تاثیر آن بر محیط زیست
- برنامه تنظیم خانواده و فواید آن
- حقوق محیط زیست
- مفهوم توسعه پایدار

نیازمندی های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم دانشجو در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.
- دانشجویان با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می توانند.
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می گردد.

قواعد کارخانگی

- کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه میگردد.
- نمره کارخانگی دانشجو در جمع نمرات نهایی آن محاسبه میگردد.
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.
- در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، دانشجو قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان میگذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت های صنفی دانشجویان، در صورت تاخیر چانس دوم ندارد. دانشجویان می توانند قبل از زمینه مشکل پیش آمده استاد مضمون را آگاه ساخته، تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کزیدت قرار ذیل صورت می گیرد:

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی) (۲۰٪)
- کارهای عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون
- امتحان وسط سمستر (۲۰٪)
- امتحان نهایی سمستر حداکثر (۶۰٪)
- مجموع ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت های دانشجویان

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم. دانشجویان باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام قایل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با پایندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست^۱، سرقت علمی^۲ و اجرای فعالیت های دیگری می گردد که از جانب دانشجویان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب دانشجو به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی بادانشجوی مظنون برخورد میشود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی دانشجو، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیه های دانشجو در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.

¹ Wrong Citation

² Plagiarism

-
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر دانشجو را زیر تاثیر قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین دانشکده آگاهی می دهد. اداره دانشکده در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقع مضمون و رشته

نتایج متوقع جغرافیه								نتایج متوقع مضمون	شماره
و پایدار اقتصادی اجتماعی و فرهنگی کشور؛	ن.م.ر								
بررسی و تشخیص عناصر، عوامل و پدیده ها اقلیمی و تاثیرات متقابل آن با موجودات حیه و بالخصوص جوامع انسانی، مشکلات اقلیمی و راه های حل آن؛	ن.م.ر							۲	
بررسی و تشخیص علل بی ثباتی های سیاسی و بحران های مربوطه که صلح و ثبات نظام های دولت ها را در سطوح مختلف محلی، ملی و جهانی تهدید می کنند و یافتن راه حل آن؛	ن.م.ر							۳	
راه حل های بیرون رفت از آنها؛	ن.م.ر							۴	
منابع اقتصادی، مشکلات و نحوه استفاده سالم آن و همچنین توضیح و نشان دادن عوامل و نتایج نابرابری های اجتماعی-اقتصادی و راه های حل آن؛	ن.م.ر							۵	
حل های مناسب برای توسعه فرهنگی کشور؛	ن.م.ر								
برای استفاده سالم از محیط و توسعه پایدار جوامع بشری؛	ن.م.ر								
تشخیص و تبیین ماهیت، محتوا و کار برد دسپلین جغرافیه و ارتباط آن با جامعه انسانی؛	ن.م.ر								
							مجموع		
			۱،۸	۱،۶	۱	۲،۸	۱،۶		
			۱،۷/۳				اوسط عمومی		
			۱=کمترین اشتراک	۲=اشتراک متوسط	۳=اعظمی ترین اشتراک				

کورس پالیسی هفته وار مضمون حفاظت محیط زیست

معلومات اساسی	رشته	مضمون	دیپارتمنت	صنف	سمستر	تعداد کربت	نوع مضمون
	تعلیم و تربیه	حفاظت محیط زیست	جغرافیا	اول	سوم	۲	پوهنتون شمول

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقع آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	۱	معرفی کورس، مضمون، استاد، منابع، وجایب و مکلفیت های استاد و محصلان، اهداف مضمون، شیوه های تدریس و ارزیابی. تعیین گروپ های صنفی	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه، تنظیم کارهای گروهی و ارزیابی آن	ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی
	۲	مفاهیم و اساسات محیط زیست، اهمیت مطالعه محیط زیست					
دوم	۳	تاریخچه مباحث زیست محیطی در جهان تعریف محیط زیست، تقسیم بندی محیط زیست محیط زیست طبیعی محیط زیست اجتماعی محیط زیست مصنوعی	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی
	۴	رابطه محیط زیست با سایر علوم					
سوم	۵	ارتباط اکوسیستم، اکولوژی و محیط زیست انواع ایکوسیستم ها از نظر	کسب دانش بنیادی،	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی،	ارزیابی ورودی، ارزیابی

روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	کاربردی ، تدریس ، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	ساختار و کارکرد، ترکیب اکوسیستم، اجزاء ایکوسیستم،	۶	
					زنجیره غذایی و شبکه غذایی، چرخش مواد در اکوسیستم، چرخه کاربن، چرخه آب در طبیعت،		
ارزیابی ، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر ، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی ، تدریس ، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	آلودگی محیط زیست و عوامل آن	۷	چهارم
					عوامل طبیعی آلودگی محیط زیست عوامل انسانی آلودگی محیط زیست		
ارزیابی ، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر ، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی ، تدریس ، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	انواع آلودگی های محیط زیستی	۸	
					آلودگی هوا و پیامدهای آن منابع و عوامل آلودگی هوا مواد های آلوده کننده هوا		
ارزیابی ، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر ، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی ، تدریس ، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	پیامدهای ناشی از آلودگی هوا شیوع امراض گرم شدن کره زمین پدیده اثر گلخانه ی باران های تیزابی تخریب لایه اوزون راه های کاهش و جلوگیری از آلودگی هوا	۹	پنجم
					آلودگی آب منابع آلودگی آب		
ارزیابی ، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر ، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی ، تدریس ، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	آلودگی آب منابع آلودگی آب	۱۰	
					آلودگی آب منابع آلودگی آب		

					اثرات منفی آلودگی آب راه های جلوگیری از آلودگی و ضایع شدن آبها		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	آلودگی خاک، عوامل آلودگی خاک تاثیر آلودگی خاک در زنجیره غذایی و سلامت انسان راه های جلوگیری از آلودگی خاک	۱۱	ششم
					آلودگی صوتی عوامل و منابع آلودگی صوتی تاثیر آلودگی صوتی بر سلامت انسان راه های جلوگیری از آلودگی صوتی	۱۲	
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهم گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	زباله ها و فاضلابها زباله ها منبع و منشه تولید زباله ها انواع زباله ها و تاثیر آن بر محیط زیست	۱۳	هفتم
					روش های دفع زباله ها روش ریسایکل تولید کود کمپوست تولید بیوگاز روش دفن کردن	۱۴	
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه،	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و	سهم گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها،	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی	کسب دانش بنیادی، ابعاد	فاضلاب منبع و منشه تولید فاضلاب ها انواع فاضلابها	۱۵	هشتم

ارزیابی دوام دار و تکوینی	پاسخ، استفاده از نقشه	شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	تصفیه فاضلابها	۱۶	
					امتحان ۲۰٪		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	حفاظت محیط زیست	۱۷	نهم
					راهکارهای برای حفاظت محیط زیست		
					مسولیت دولت در قبال حفاظت محیط زیست	۱۸	
					نقش مردم در حفاظت محیط زیست		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	حفاظت محیط زیست از دیدگاه اسلام	۱۹	دهم
					جنگلات و اهمیت آن در حفظ محیط زیست		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	تعریف جنگل	۲۰	
					انواع جنگلات		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	عوامل تخریب جنگلات	۲۱	یازدهم
					وضعیت موجوده جنگلات در جهان و افغانستان		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	حیات وحش	۲۲	
					اهمیت حیات وحش		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی، تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در ساحه مورد نیاز	تنوع حیات	۲۲	
					تنوع حیات		

تکوینی		متوقع	نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	در ساحه مورد نیاز	اهمیت حفاظت از تنوع حیات در محیط زیست موجودات زنده در حال انقراض مکان های حفاظت شده		
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبيق آن در ساحه مورد نیاز	افزایش نفوس و ارتباط آن با محیط زیست	۲۳	دوازدهم
					برنامه تنظیم خانواده فواید تنظیم خانواده برای خانواده و جامعه	۲۴	
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبيق آن در ساحه مورد نیاز	حقوق محیط زیست، مفهوم توسعه پایدار در حقوق بین الملل محیط زیست،	۲۵	سیزدهم
					نگاهی به تاریخ تحول حقوق بین الملل محیط زیست، منابع حقوق بین الملل محیط زیست، کنفرانس استکهلم	۲۶	
ارزیابی ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سهام گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه های کاربردی تدریس، استفاده از میتود های نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبيق آن در ساحه مورد نیاز	منشور جهانی طبیعت	۲۷	چهاردهم
					طرز العمل دستور کار ۲۱	۲۸	

ارزیابی، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سه‌م‌گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه‌ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه‌های کاربردی، تدریس، استفاده از میتودهای نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در مورد نیاز	مدیریت محیط زیست، اقتصاد محیط زیست، منشاء اقتصاد محیط زیست،	۲۹	پانزدهم
					آلودگی محیط زیست به مثابه یک هزینه خارجی، اقتصاد منابع طبیعی، هزینه سیاست‌های زیست محیطی	۳۰	
ارزیابی، ورودی، ارزیابی روزانه، ارزیابی دوام دار و تکوینی	لکچر، سلاید، ویدیو، مناقشه، کارگروهی، پرسش و پاسخ، استفاده از نقشه	سه‌م‌گیری در درس، ابراز نظر، تحلیل دیدگاه‌ها، شناخت و درک اهداف درس و نتایج متوقع	معرفی اهداف درس، استفاده از شیوه‌های کاربردی، تدریس، استفاده از میتودهای نوین بررسی میزان یادگیری محصلان، دادن فیدبک	کسب دانش بنیادی، ابعاد انسانی و اخلاقی و تطبیق آن در مورد نیاز	بازار جهانی و تخریب منابع طبیعی، وابستگی کشورهای در حال توسعه، تجارت عاج، تجارت چوب جنگلی، تجارت کاساوا	۳۱	شانزدهم
					کنفرانس دانشجویان و رهنمایی امتحان نهایی	۳۲	

منابع یا مأخذ	
مأخذ اساسی	حفاظت محیط زیست و منابع طبیعی، ۱۳۹۵، انتشارات قدس، هرات. نویسنده پوهنمل وحید رامش و پوهنیار محمد احسان رازی پور
مأخذ کمکی	<p>۱. احمدیار، وحدت، (۱۳۹۱)، محیط زیست افغانستان، بدخشان: انتشارات بدخشان.</p> <p>۲. اردکانی، دکتر محمد رضا (۱۳۸۲)، اکولوژی (چاپ چهارم)، تهران: موسسه انتشارات و چاپ دانشگاه تهران.</p> <p>۳. الیوت، دیوید، (۱۳۸۴)، «انرژی، جامعه و محیط زیست»، انتشارات کمیته ملی توسعه پایدار.</p> <p>۴. امیرنژاد، امیر، (۱۳۸۶)، اقتصاد منابع طبیعی، جاوادان جنگل، چاپ اول. تهران.</p> <p>۵. امید، عبدالرحیم (۱۳۹۲)، ضرورت حفظ محیط زیست، هرات: انتشارات هلپ.</p> <p>۶. انساندوستان، محمد صابر (۱۳۹۲). نظام حقوقی حفاظت از محیط زیست، انتشارات سعید. کابل.</p> <p>۷. رامش، وحید، (۱۳۹۲). جغرافیای اقتصادی. انتشارات قدس، پوهنتون هرات.</p> <p>۸. دانیل بوتکس (۱۳۸۲) شناخت محیط زیست زمین سیاره زنده، مترجم عبدالحسین وهاب زاده، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد.</p> <p>۹. دانشور، ن، عابر، س، (۱۳۸۳)، «فرهنگ حفاظت از محیط زیست توسعه پایدار و راههای نیل به آن»، اولین کنفرانس ملی راهکارهای توسعه فرهنگ محیط زیست، صفحات ۱۹۳-۲۰۵.</p>

۱۰. دبیر، مینو(۱۳۹۲) آلودگی محیط زیست هوا- آب- خاک- صوت، انتشارات اتحاد، چاپ هشتم.
۱۱. ذوالفقاری، حسن (۱۳۹۱)، مبانی محیط زیست (چاپ دوم)، کرمانشاه: مرکز چاپ و نشر دانشگاه رازی.
۱۲. قربانی، رضا(۱۳۸۸)، اکولوژی عمومی، انتشارات جهاد دانشگاهی مشهد. چاپ دوم.
۱۳. عباس پور، ناصر و خیامی، مسعود(۱۳۸۸)، اکولوژی عمومی، انتشارات دانشگاه ارومیه . چاپ اول.
۱۴. کوچکی، عوض و دهقانین، ساوش(۱۳۷۷). دنیای بیکران اقتصاد، محیط زیست و توسعه پایدار. انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد. چاپ اول .
۱۵. مرسومی،نفسیه،(۱۳۸۸)، مبانی جغرافیای اقتصادی(صنعت،حمل و نقل و انرژی)، دانشگاه پیام نور، چاپ اول.
۱۶. کرول، استیون، مترجم: بهرام معلمی، (۱۳۸۳) شناخت محیط زیست-قدم اول، تهران: نشر و پژوهش شیرازه.
۱۷. نیشابوری، اصغر(۱۳۹۳)، جغرافیای زیستی. تهران: مرکز تحقیق و توسعه علوم انسانی (سمت).
۱۸. نیشابوری،علی اصغر (۱۳۹۰)، اکولوژی عمومی، انتشارات دانشگاه پیام نور. چاپ دهم.
19. Kaushik, A. and S. B. Kaushik (2010), Basic of Environment and Ecology, New Dlhi: New Age International Ltd.
20. Tietenberg, T. and Lynne L. (2016) Environmental and Natural Resources Economy (9th Edition), USA: Pearson Education, Inc.
21. Kreis A. I., A. Busby, G. Leonardi, J. Meara and V Murray, (2013), Essentials of Environmental Epidemiology for Health Protection_ A handbook for field professionals, UK: Oxford University Press.
22. R.KERRY TURNER, DAVID PESEC,Environmental Economics, Fersowsi university of Mashhad, publication No.186
23. Farmer Andrew, (2007) Handbook of Environmental Protection and Enforcement-Principles and Practice, UK: Earthscan.
24. Brebbia C. A., M. E. Conti and E. Tiezzi (2006) Management of Natural Resources, Sustainable Development and Ecological Hazards, UK: WIT Press.
25. Greiner, A. and W. Semmler, (2008) the Global Environment, Natural Resources, and Economic Growth, UK: Oxford University Press.
26. EPA (2000), Global Warming and Our Changing Climate-Answers to Frequently Asked Questions, USA: EPA Press.
27. Sing Savindra, climatology , 2010 , New Delhi
28. Sing Savindra, BioGeography , 2012, New Delhi.
29. Sing Savindra , Environmental Geography. 2012, New Delhi.
30. <http://mashadiali.blogfa.com/post-7.aspx>
31. http://jest.srbiau.ac.ir/article_9548.html
32. http://jsde.srbiau.ac.ir/article_8968_0.html

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تربیت بدنی و علوم ورزشی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
پوهنتون:	پوهنتون تعلیم و تربیه شهید استاد ربانی
پوهنچی:	تربیت بدنی و علوم ورزشی
دیپارتمنت:	تربیت بدنی عمومی
اسم مضمون:	تربیت بدنی
کود مضمون:	Pd. PE. 0106
تعداد کرایدیت:	۲ کرایدیت
نوعیت مضمون:	عمومی
پیش نیاز مضمون:	جمناستیک اساسی
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون

امروز دولت‌ها دریافته‌اند که به کمک تربیت بدنی و علوم ورزش می‌توانند شهروندان مفیدتر و مؤثرتری داشته باشند. تربیت بدنی و علوم ورزشی با پیشرفت‌های چشمگیری که در دهه اخیر داشته است، بیشتر از هر رشته درسی آموزشی و پرورشی می‌توان به توسعه، پیشرفت، آگاهی، دانش، قدرت و تزکیه‌ی اعتماد پرنفس انسان به‌خصوص نوجوان و جوان کمک نماید. امروز مضمون تربیت بدنی و علوم ورزش یکی اموری است که به‌عنوان مضمون اختصاصی اساسی یا پایه و فراتر از آن در جهان مطرح است و گروه‌های زیادی به اشکال گوناگون با آن سروکار دارند.

این مضمون درجهت آگاهی بخشی است که وضعیت فعلی تحصیلی به تربیت بدنی و علوم ورزش در عرصه آموزش و پرورش نیاز است. از سوی دیگر درک و فهم یادگیری معلمان در ساحه تربیت بدنی علوم ورزشی به‌عنوان یکی از ضرورت‌های روز الزامی می‌باشد.

انتظار آن راداریم که تربیت بدنی و علوم ورزش در پیوند با آموزش و پرورش افراد نقش کلیدی را ایفا کند و از نقش خاص اجتماعی برخوردار گردد. مشکلات تعلیم و تربیه امروزه به‌خصوص در ساحه ی تربیت بدنی و ورزش از آن جمله فضای نامساعد تدریس و نبود مدیران و رهبران ورزش پاسخگوی نیازمندی‌های جامعه ما نیست، بر علاوه استفاده از روش‌های مؤثر در پروسه تدریس کافی و قابل قبول اداره ورزش نیست. امیدواریم در آینده بتوانیم کارگردهای تربیت بدنی و علوم ورزش و پیوند آن را تنها در آموزش بلکه در اجتماع از لحاظ مهارت‌های ذهنی و جسمی افراد به جهت تقویت نظام ورزشی در سطح ملی آماده و از طریق تربیت بدنی و علوم ورزش بازار کار و حل مشکل را در آن‌ها بهبود بخشیم.

اهداف آموزشی

- تربیت‌بدنی با مفاهیم کلیات
- مفهوم واژه‌های کلیدی و ارتباط آن با سایر رشته به حیث یک مضمون اساسی
- تربیت‌بدنی در جهت کسب دانش مسلکی
- کسب مهارت‌های جسمی و ذهنی رابطه ذهن با جسم در جهت تقویه ی حافظه، ناتوانی بدنی و گوشه نشینی شاگردان و جوانان است و ایشان را می توان از این طریق به هدف مطلوب رسانید و یادگیری آنها را افزایش داد
- تقویت صحی، روحی، جسمی و دسپلین پذیری در جامعه.

اهمیت و ضرورت کورس

از آنجاییکه تربیت‌بدنی یکی از مضامین مهم و اساسی تعلیم و تربیه به شمار می رود و نیز به‌عنوان یکی از شاخه های اساسی تربیت جسمی و ذهنی بوده و جریان رشد و انکشاف فرد را در مراحل مختلف به‌صورت واضح و مشخص بیان می دارد.

تدریس این مضمون به اساس اهداف و پالیسی پوهنچی تربیت‌بدنی و علوم ورزشی که تربیت معلمان مسلکی و مدیریت ورزشی می باشد، صورت می پذیرد. در این مضمون کوشیده می‌شود تا مهارت‌های علمی و مسلکی محصلان به صفت معلمان آینده و میران فعال برای جامعه افغانی باشد.

شیوه های تدریس و آموزش

مخلوطی از روش‌های مختلف (نظری و عملی) در قالب روش تدریس قرار ذیل در این مضمون مورد استفاده می‌گردد:

- ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری
- بحث گفتگو و مناقشه علمی در بحث تربیت‌بدنی و علوم ورزشی و مفهوم آن، انواع و کاربرد واژه‌های تخصصی مضمون
- ارائه سؤالات در داخل صنف و کمک کردن در فعالیت‌های عملی
- کارهای گروهی در جهت کسب مهارت‌های تکنیک و تاکتیک‌ها به‌صورت عملی
- یادگیری علوم ورزشی در جهت کمک به سایر رشته‌ها ورزش.

مفردات درسی مضمون: (فصل‌ها و زیر فصل‌ها)

معرفی کورس پالیسی تربیت‌بدنی و علوم ورزش و روش‌های تدریس

فصل اول

- کلیات

- شناخت انسان و چگونگی ارتباط آن با تربیت‌بدنی
- اثبات ضرورت پرورش استعداد‌های انسان از نظر اسلام.
- آگاهی از اهداف و وظایف تربیت‌بدنی و علوم ورزشی

فصل دوم

- اصول و مبانی تربیت‌بدنی و ورزش
- حیطه‌ی اصول و مبانی ورزش و معانی لغوی و تعاریف بازی‌ها
- اصول و مبانی تربیت‌بدنی و ورزش
- تعاریف بعضی از اصطلاحات تربیت‌بدنی و علوم ورزش

فصل سوم

- آمادگی جسمانی
- تاریخچه آمادگی جسمانی
- انواع آمادگی جسمانی
- آمادگی عمومی انکشاف دهنده
- آمادگی تخصصی
- آمادگی کششی
- آماده تابی

فصل چهارم

- نگاهی با علوم ورزشی
- عناصر علوم ورزشی
- مبانی علوم انسانی
- مبانی علوم زیستی
- مبانی علوم فناوری
- امتحان وسط سمستر ۲۰ فیصد

فصل پنجم

- ورزش در حوزه تحصیلی
- ورزش در نظام تعلیم و تربیت
- ورزش به‌عنوان یک محیط تربیتی

فصل ششم

- رویداد المپیک
- دوران باستان بازی‌های المپیک

فصل ششم

- رویداد المپیک
- دوران عصر نوین المپیک
- فصل هفتم
- تاریخچه برخی از ورزش‌ها
- ارائه کنفرانس‌های محصلان
- حل مشکلات درسی و پاسخ به سؤالات محصلان

نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی

پالیسی حاضری

- حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است
- محصلان با عذر معقول تا ۲۵ درصد غیر حاضری نموده می‌توانند
- بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد

فواید کار خانگی

- کار خانگی محصل از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد
- نمره کار خانگی محصل در جمع نمرات آن محاسبه می‌گردد
- سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای عملی - تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کار خانگی می‌شود
- در صورت عدم تکمیل کار خانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم میعاد معین استاد را در جریان می‌گذارد.

پالیسی تأخیر کاری

امتحانات صنفی، کار خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلان، در صورت تأخیر چانس دوم ندارد. محصلان می‌توانند قبلاً درزمینه‌ی مشکل پیش‌آمده استاد را مطلع نموده تأییدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کریدت قرار زیر صورت می‌گیرد.

- ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، اشتراک در فعالیت‌های گروهی) ۱۰٪
- کارهای عملی (بازدید از ساحه، فعالیت‌های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد مضمون ۱۰ درصد
- امتحان وسط... ۲۰ درصد
- امتحان نهایی سمستر حداکثر ۶۰٪
- مجموع ... ۱۰۰٪

وجایب و مکلفیت‌های محصلان

- کارهای گروهی در جهت ارتقا مهارت و سلوک لازم
- حاضر شدن به وقت معین در صنف
- خودداری از ایجاد بی‌نظمی در صنف
- اشتراک نمودن در فعالیت‌های صنفی
- استفاده‌ی اعظمی از لکچرنوت
- اجرای کارهای خانگی و ارائه کنفرانس به وقت معین
- احترام گذاشتن به استاد و هم‌صنفان.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

- عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، اسناد نادرست، سرقت علمی و اجرای فعالیت‌های دیگر می‌گردد؛ که از جانب محصلان در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین اعمالی از جانب محصل به هیچ‌وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل مظنون برخورد می‌شود.
- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت عملی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل درزمینه‌ی معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می‌نماید.
- تصمیم استاد درزمینه‌ی برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت‌های درسی سایر محصلان را تحت‌الشعاع قرار نمی‌دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهنچی اطلاع می‌دهد. اداره پوهنچی درزمینه‌ی مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می‌کند.

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی

نتایج متوقعه						نتایج متوقعه مضمون	شماره
۱- اساسات آمادگی و کلیات	۲- کسب دانش به منظور یادگیری و مهارت‌های دسپلینی	۳- شناخت و آگاهی تربیت بدنی در ارتباط با سایر رشته‌ها	۴- مسلط شدن با انواع دسپلین‌های تربیت بدنی	۵- کسب مهارت‌های لازم در زمینه آگاهی تربیت بدنی مضمون	۶- انکشاف مهارت‌های تکنیکی و تاکتیکی و خواص فیزیکی		
ن.۴۰ر	ن.۴۰ر	ن.۴۰ر	ن.۴۰ر	ن.۴۰ر	ن.۴۰ر	فهم واژه‌ها و سیر تاریخی و انکشاف مضمون	۱
۲	۴	۲	۴	۴	۲	اساسات واژه‌های در ارتباط با اهمیت و ضرورت آن با رشته تربیت بدنی	۲
۴	۲	۴	۴	۲	۴	معلومات عمومی دانش مسلکی یادگیری دسپلین‌های ورزشی	۳
۴	۴	۲	۴	۴	۲	کسب دانش و مهارت آموزشی و طرز استفاده آن	۴
۴	۴	۲	۴	۴	۲	کسب تکنیک و تاکتیک‌ها در جریان تمرین نظر به امکانات	۵
۲,۶	۲,۸	۲,۸	۲,۶	۲,۶	۲,۸	مجموع	
۵,۴						اوسط عمومی	
۳= اعظمی ترین اشتراک =۲ اشتراک متوسط =۱ کمترین اشتراک							

کورس پالیسی هفته وار مضمون تربیت بدنی و علوم ورزشی

نوع مضمون	تعداد کزیدیت	سمستر	صنف	دیار تمنن	مضمون	رشته	معلومات اساسی
تخصصی	۲	اول	اول	تربیت بدنی عمومی	آمادگی جسمانی	تربیت بدنی	

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	۲	• معرفی کورس پالیسی تربیت بدنی و علوم ورزش و روش های تدریس					پرسش و پاسخ
دوم	۴	فصل اول: کلیات - شناخت انسان و چگونگی ارتباط آن با تربیت بدنی - اثبات ضرورت پرورش استعداد های انسان از نظر اسلام. - آگاهی از اهداف و وظایف تربیت بدنی و علوم ورزشی					پرسش و پاسخ
سوم	۶	فصل دوم: اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش - حیطه ی اصول و مبانی ورزش و معانی لغوی و تعاریف بازی ها					پرسش و پاسخ
چهارم	۸	فصل دوم: اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش - معانی لغوی و تعاریف تربیت بدنی و معانی لغوی و تعاریف ورزش - مفهوم تفاوت بین بازی ها و گیم - تربیت بدنی و ورزش					پرسش و پاسخ
پنجم	۱۰	فصل دوم: اصول و مبانی تربیت بدنی و ورزش تعاریف بعضی از اصطلاحات تربیت بدنی					پرسش و پاسخ

					و علوم ورزش		
پرسش و پاسخ					فصل سوم: آمادگی جسمانی - تاریخچه آمادگی جسمانی - انواع آمادگی جسمانی - آمادگی عمومی - انکشاف دهنده - آمادگی تخصصی - آمادگی کششی - آماده تابی -	۱۲	ششم
پرسش و پاسخ					فصل سوم: آمادگی جسمانی - آمادگی با وزنه - آمادگی با وسایل - آمادگی جورمی - و آمادگی‌های ترکیبی	۱۴	هفتم
پرسش و پاسخ					فصل چهارم: نگاهی با علوم ورزشی - عناصر علوم ورزشی - مبانی علوم انسانی - مبانی علوم زیستی - مبانی علوم فناوری	۱۶	هشتم
امتحان وسط سمستر							
۲۰ فیصد						۱۸	نهم
پرسش و پاسخ					فصل پنجم: ورزش در حوزه تحصیلی - ورزش در نظام تعلیم و تربیت - ورزش به‌عنوان یک محیط تربیتی	۲۰	دهم
ارزیابی روزمره					فصل پنجم: ورزش در حوزه تحصیلی - ورزش و پیشرفت تحصیلی - هدایت تحصیلی ورزش در پوهنتون‌ها - تاریخچه مختصر فدراسیون بین‌المللی ورزش‌های دانشگاهی (فیزو)	۲۲	یازدهم
پرسش و پاسخ					فصل ششم: رویداد	۲۴	دوازدهم

					المپیکی - دوران باستان بازی‌های المپیک		
پرسش و پاسخ					فصل ششم: رویداد المپیکی - دوران عصر نوین المپیک	۲۶	سیزدهم
پرسش و پاسخ					فصل هفتم: تاریخچه برخی از ورزش‌ها	۲۸	چهاردهم
پرسش و پاسخ					ارائه کنفرانس‌های محصان	۳۰	پانزدهم
پرسش و پاسخ					حل مشکلات درسی و پاسخ به سوالات محصان	۳۲	شانزدهم

مأخذ

<ul style="list-style-type: none"> - آذر بانی، احمد و کلاتری، رضا. (۱۳۸۲). اصول و مبانی تربیت‌بدنی ورزش. تهران: انتشارات آبیژ. - الیونسکو. (۱۹۸۶). الرياضة ومظاهرها السياسية والاجتماعية والتربوية، تعريب، عبدالحميد سلامة، طرابلس: الدار العربي للكتاب. - اسماعیلی، محمدرضا. (۱۳۸۹). تاریخ تربیت‌بدنی و ورزش. تهران: سمت. - تئودور شلتز. (۱۹۷۵). القيمة الاقتصادية للتربية، ترجمة عفيفي. القاهرة: مكتبة الانجلوالمصرية. - حسینی، معصومه. (۱۳۸۸). اساسات تربیت‌بدنی. کابل: انتشارات ورزشکاران بی سرحد. - حولی، امین انور. (۱۳۸۱). ورزش و جامعه. تهران: انتشارات سمت. - خضری، ایوب. (۱۳۸۰). جمناستیک جلد ۱. خالدین: انتشاران خوزستان. - دهخدا، علی‌اکبر. (۱۳۷۷). لغت‌نامه دهخدا. تهران: دانشگاه تهران. - زلمی، رسول. (۱۳۸۵). تاریخچه تربیت‌بدنی افغانستان. پیام معرفت، مجله علمی - تحقیقی پوهنتون تعلیم و تربیه ی کابل. کابل: مطبعه تحصیلات عالی. - شماره، ۱-۲ سال سوم، ۱۳۸۵ ص ۴۲-۴۶. - زلمی، رسول. (۱۳۸۵). بررسی ورزشها در نظامهای اجتماعی. کابل: پوهنتون تعلیم و تربیه ی کابل. مطبعه تحصیلات عالی. - شعبانی بهار، غلامرضا. (۱۳۸۴). اصول و مبانی تربیت‌بدنی و ورزش. همدان: دانشگاه بوعلی سینا. 	<p style="text-align: center;">مأخذ اساسی</p>
--	--

- صادقی، مهدی. (۱۳۸۱). اسرار قهرمانی. اصفهان: انتشارات حسین فهمیده.
 - طلعت، ابراهیم لطفی. (۱۹۸۱). مبادئ علم الاجتماع. ریاض: النجلوالمصرية.
 - حق شناس، علی. (۱۳۹۴). دانشنامه هنرهای رزمی. تهران: نشرات بوستان.
 - عمید، حسن، (۱۳۸۳). فرهنگ فارسی. تهران: انتشارات امیرکبیر.
 - عبدالفتاح لطفی و ابراهیم سلامه. (۱۹۶۰). المدخل فی اصول التریبته الرياضیة تاریخها. السکندریه: دارلکتب الجامعة.
 - علیخانی، نوربخش. (۱۳۶۶). روانشناسی. تهران: انتشارات دفتر آموزشی و تحقیقات سازمان تربیت بدنی.
 - غفوری غلام قادر، (۱۳۸۳). پهلوانی سپورتی. تهران: انتشارات سمت.
 - فرهاد فر، الهام. (۱۳۸۸). تاریخ تربیت بدنی و ورزش. تهران: انتشارات بامداد.
 - قراخانلو، رضا و دیگران. (۱۳۸۷). پیشگیری درمان آسیب های ورزشی. تهران: پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی.
 - قهفرخی، ابراهیم دوست. (۱۳۸۷). تربیت بدنی عمومی. تهران: دانشگاه سمت.
 - گائینی و رجبی. (۱۳۸۲). آمادگی جسمانی. تهران: انتشارات سمت. دانشگاه ها سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی.
 - محمدعلی نژاد، عطا اله. (۱۳۶۰). علم ورزش و اصول آماده سازی. تهران: انتشارات علم ورزش.
 - مطهری، مرتضی. (۱۳۷۳). تعلیم و تربیت در اسلام. تهران: صدا.
 - نیری، مصطفی. (۱۳۵۷). اصول آموزش برای مدارس. تهران: دانشکده علوم تربیت معلم.
 - نمازی زاده، مهدی. (۱۳۸۳). تربیت بدنی عمومی. تهران: دانشگاه سمت.
 - Chu, Donald, (1982). Dimensions of Sports Studies, John Wile. and.Sons NY
 - Grope, O, (1973). ET. Eds. The Scientific View of Sport, N.Y, Springer-Village.
 - Kraus, Richard (1984). Recreation & Leisurein Modem
- ببلیو گرافی**
- تا فر، آل وین، (۱۳۷۷). آموختن برای فردا. ترجمه بابک پاکزاد، تهران: انتشارات بی نا.
 - سخی زاده، محمد شفیع. (۱۳۹۳). کمک های اولیه سپورتی. کابل: انتشارات نامی
 - صادقی، حیدری، (۱۳۸۴). مقدمات بیومیخانیک ورزشی. تهران: دانشگاه سمت.

<p>- مایر، فردریک. ترجمه علی اصغر فیاض، (۱۹۷۳). تاریخ اندیشه‌های تربیتی. تهران: دانشگاه سمت.</p> <p>- گائینی، و رجبی، (۱۳۸۲). آمادگی جسمانی. تهران: دانشگاه سمت.</p> <p>- Kenyon, G.S. (1969). Aspects of Contemporary Sport Sociology. The Athletic Institute, Palm Beach, flu.</p> <p>- Larson, Leoard. (1986). A.Foundatin of physical Activity. Mae Millan. Co, NY</p>	
--	--

مقدمه

الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على أشرف الأنبياء والمرسلين، نبينا محمد وعلى آله وصحبه أجمعين. نقش آموزه های دین مقدس اسلامی در کشور عزیز ما افغانستان و تاثیر ارزش های و اعتقادات دینی بر افکار عمومی مردم متدین ما بر کسی پوشیده نیست. بر همین مبنا در صفحات تاریخ این سرزمین نام های دانشمندان و علمای زیادی خودنمایی میکنند که هر کدام شان از ابوحنیفه نعمان بن ثابت تا سید جمال الدین افغانی و ملا علی قاری هروی در زمان خویش سرآمد و مقتدا بودند. با به میان آمدن ساختار مدرن تحصیلات عالی پوهن‌خ‌ی شرعیات پوهنتون کابل جز اولین نهاد های تحصیلات عالی بود که در سال ۱۳۳۰ هـ.ش. به هدف ارائه خدمات تحصیلی دینی در حوزه های عقیده، فقه، تفسیر، حدیث، دعوت و ارشاد تأسیس گردید. با شکل گیری نظام حقوقی مدرن و ساختار جدید علم حقوق در کشور این نهاد تحصیلی نیز با درک ضرورت، رویکرد نزدیکی دانش جدید حقوق و دانش مقدس شرعیات را روی دست گرفت. تا در پرتو آن بتواند علما، قضات، خ‌ارنوالان، وکلای مدافع، دعوت‌گران، معلمان و کارشناسان علوم شرعی ی را به جامعه تقدیم نماید که مسلط به دانش شرعی و حقوقی و ملتزم به اخلاق و دیانت اسلامی در خدمت مردم و کشور خویش قرار گیرند.

اگرچه در پوهن‌خ‌ی شرعیات از بدو تأسیس نصاب تحصیلی واحد برای تمام محصلان وجود داشت، اما در بین سالهای تحصیلی ۱۳۴۹-۱۳۵۰ بخش اختصاصی پسران به رشته‌های تحصیلی جداگانه «فقه و قانون» و «تعلیمات اسلامی» جدا گردید. در سال ۱۳۴۵ هـ.ش. بنا به ضرورت مبرم رشته «تعلیمات اسلامی دختران» بمنظور بهره مندی دختران فارغ لیسه های عمومی از تعالیم شرعی و عدلی -قضایی به سویه لیسانس، تأسیس گردید.

پوهن‌خ‌ی شرعیات از سالهای مدیدی به این طرف برنامه های انکشاف نصاب تحصیلی را بطور مستمر طرح و اجرا نموده است تا فارغان خویش را هرچه بهتر و بیشتر به دانش و مهارت مورد نیاز در عرصه های کاری مسلط سازد، از جمله در آخرین اصلاحات کمیته نصاب تحصیلی پوهن‌خ‌ی در زمستان سال ۱۳۹۶ با نظر داشت اقتضاء و نیازمندی نظام عدلی و قضایی کشور و ضرورت سایر نهادهای دینی جامعه کریکولم و نصاب تحصیلی جامع و متوازن را برای رشته‌های تحصیلی خویش طرح و تصویب نمود. برای تکمیل کار این نصاب از نتایج نیاز سنجی، مصاحبه با متخصصین، نظریات محصلین و از پروگرامهای درسی پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات پوهنتونهای معتبر کشورهای اسلامی و کشورهای عربی استفاده بعمل آمده است.

به توجه به ازدیاد پوهن‌خ‌ی های شرعیات در قالب پوهنتون های دولتی و خصوصی و تعدد و غیر معیاری بودن اکثریت این نصاب های ایجاب مینمود که در زمینه معیاری سازی و توحید نصاب

تحصیلی در سطح ملی اجراءات لازم صورت گیرد. خوشبختانه و چنانچه تجدید و بازنگری نصاب از رسالت های اساسی نهاد های تحصیلی و وزارت محترم تحصیلات عالی است همینگونه توحید نصاب در نهاد های شبیه تحصیلی نیز از اولیت های کاری مراجع مسؤول به شمار میرود. روی همین ملحوظ وزارت محترم تحصیلات عالی، پروسه بازنگری نصاب تحصیلی تمامی برنامه های علمی و تحصیلی موجود در نهاد ها و موسسات تحصیلات عالی کشور را به کمک کادرهای متخصص آغاز نموده است. نصاب تحصیلی پوهن خئی های شرعیات پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی کشور تحت نظر ریاست انکشاف برنامه های علمی وزرات تحصیلات عالی، با همکاری بنیاد محترم آسیا و با حضور و اشتراک اساتید محترم با صلاحیت و متخصصین رشته مربوطه از اول سال ۲۰۱۸ میلادی در مراحل مختلف از سطح دیپارتمنت ها و پوهن خئی ها مورد بررسی همه جانبه از جمله نیاز سنجی، مراجعه به ذینفع ها و چالش شناسی قرار گرفت. نظریات و اصلاحات مورد نظر پوهن خئی های مختلف اعم از دولتی و خصوصی از سطح کشور جمع آوری و در کلستر اول به مجموعاً ۱۴ تن از متخصصین بازنگری کریکلم و استادان محترم پوهن خئی شرعیات کابل و پوهنتون های خصوصی مرکز مورد بررسی قرار گرفت. اعضای کمیته با همکاری تخنیکی دو تن اعضای کمیته ملی انکشاف و بازنگری نصاب تحصیلی وزرات تحصیلات عالی، مسوده نصاب تحصیلی ارسالی تعدادی از پوهن خئی های شرعیات پوهنتون ها و موسسات تحصیلات عالی دولتی و خصوصی کشور را مورد بحث، ارزیابی و بررسی همه جانبه قرار دادند. کمیته فوق بعد از تنظیم و توحید تمامی نظریات و پیشنهادات، مسوده واحد نصاب تحصیلی معیاری را نهایی ساخته اند.

در کلستر دوم مجموعاً ۷۲ تن استادان و متخصصین دعوت گردیدند که مشتمل اند بر رؤسا و آمرین دیپارتمنت های پوهن خئی های شرعیات، نمایندگان ستره محکمه، لوی خاړنوالی، وزارت معارف، وزارت حج و اوقاف، کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای محترم علما و وزارت محترم داخله. اشتراک کننده گان در روز اول کلستر در جلسه عمومی خویش مسوده آماده شده در کلستر اول از نصاب یا کریکلم تحصیلی رشته های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی را مورد ارزیابی مجدد قراردادده بعد از وارد ساختن تغییرات لازم به اتفاق آراء به توحید کریکلم هذا توافق نمودند. همچنان در جریان سه روز بعدی کلستر، ذوات اشتراک کننده گان حسب تخصص و حوزه تدریس خویش به گروه های کاری تقسیم گردیده به توحید و معیاری سازی مفردات درسی هر مضمون اشتغال ورزیدند. نتیجه کار انجام شده بعد از مطابقت به فرمت کمیته محترم نصاب وزارت تحصیلات عالی در قالب جدول تنظیم مضامین و پالیسی کورس ها تدوین گردد.

قبل از شروع کار کلستر سوم؛ اجراءات مدون شده ی کلستر دوم اعم از نصاب نهایی شده و مفردات درسی جهت بررسی و بازنگری مجدد به تمام پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات پوهنتون‌های خصوصی و دولتی فرستاده شد. در زمینه از مسئولین فاکولته‌ها و استادان محترم تقاضا گردید تا مسوده‌های فرستاده شده را بررسی نموده نظریات خویش را جهت نهایی سازی و شامل شدن در اجندای کلستر سوم، بطور کتبی ارسال فرمایند. نظریات واصله از پوهنتون‌های مختلف توحید و جهت بررسی نهایی شامل اجندای کلستر سوم گردید.

کلستر سوم رشته‌های سه‌گانه مربوط به پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات به تاریخ ۶ جوزای ۱۳۹۷ برای مدت ۳ روز در سالون کنفرانس‌های وزارت تحصیلات عالی به همکاری مالی و تخنیکی دفتر بنیاد آسیا به اشتراک بیشتر از ۱۰۰ تن اساتید و نمایندگان ۲۴ پوهنتون دولتی و خصوصی، نهاد‌های ذینفع به شمول ستره محکمه، لوی‌خ‌ارنوالی، وزارت خانه‌های عدلیه، حج، ارشاد و اوقاف، کار و امور اجتماعی، اطلاعات و فرهنگ، معارف، داخله، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، شورای سرتاسری علمای افغانستان، شورای علمای اهل تشیع افغانستان، اداره MEC، موسسات بین‌المللی مانند UNDP، GIZ، USIP، LESPA، فارغ‌تحصیلان پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات و اعضای محترم کمیسیون ملی نصاب تحصیلی وزارت تحصیلات عالی، تدویر یافت. اشتراک‌کنندگان در این کلستر ضمن بررسی پیشنهادات واصله از جانب پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات، نهاد‌های دولتی و خصوصی و ذینفع‌ها، نصاب‌های تحصیلی برخی از پوهنتون‌های کشور‌های اسلامی از جمله پوهنتون بین‌المللی اسلامی اسلام‌آباد، پوهنتون ازهر شریف مصر، نصاب تحصیلی رشته الهیات و فقه و حقوق وزارت علوم، تحقیقات و فناوری ایران، پوهنتون اسلامی مالیزیا، پوهنتون الجوف، پوهنتون ام‌القراء و پوهنتون مدینه شریف کشور عربستان سعودی نیز مورد بررسی و الگو برداری قرار گرفت و نیز نظریات متخصصین عرصه حقوق با تجارب بین‌المللی منجمله پروفیسور مهدی جمال‌الدین حکیمی، رئیس حقوق پوهنتون Stanford ایالت متحده امریکا، پروفیسور ریچارد گرایمز، استاد حقوق پوهنتون انگلستان و پروفیسور سیاوش رهبری، استاد پوهنتون امریکائی‌ها در خصوص انکشاف کریکولوم جمع‌آوری گردید. طی این برنامه سه‌روزه، کریکولوم و مفردات درسی رشته‌های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی و ثقافت اسلامی پوهن‌خ‌ی‌های شرعیات کشور توحید و نهایی گردید.

نقل نسخه نهایی کریکولوم و مفردات با در نظر داشت اصلاحات بعمل آمده بعد از انجام امور ویراستاری ادبی و مسلکی و تأیید وزارت تحصیلات عالی، به دسترس تمام نهاد‌های تحصیلات عالی کشور قرار می‌گیرد.

نوت: شایان تذکر است که تقسیم مسئولیت تدریس مضامین به دیپارتمنت ها بر اساس دیپارتمنت های موجود پوهنتون کابل صورت گرفته است. پوهن‌خُی های محترم در ولایات و پوهنتون های خصوصی میتوانند به اساس موجودیت دیپارتمنت های موجود و تخصص با در نظر داشت قواعد حاکم بر تحصیلات عالی در نهاد تحصیلی خویش به تقسیم مضامین به پردازند.

معرفی مختصر پوهن‌خُی شرعیات

پوهن‌خُی شرعیات عبارت از یک واحد تحصیلی و تحقیقی در چوکات پوهنتون ها میباشد که هدف آن تربیه و آموزش آگاهان امور دینی، متخصصین و تقدیم کارشناسان و کادرهای متخصص در بخش های مختلف از جمله نهاد های عدلی و قضایی، حوزه تعلیم و تربیه ارشاد و دعوت به جامعه در مقطع لیسانس، ماستری و دکتورا در رشته های فقه و قانون، تعلیمات اسلامی، و... میباشد، این پوهن‌خُی در شروع سال ۱۳۳۰ هـ.ش. به حیث اولین مرکز اکادمیک علوم شرعی و حقوقی و پنجمین پوهن‌خُی پوهنتون کابل بعد از فاکولته های طب (سال ۱۳۱۱)، حقوق (۱۳۱۷)، ادبیات (۱۳۲۰) و علوم طبیعی (۱۳۲۱) به همت و فعالیت علمی (۱۴) تن استاد به ریاست مرحوم پوهاند محمد اصغر خان افتتاح و در عمارتی واقع جوار زیارت شاه دو شمشیره رح ، به فعالیت آغاز نمود، بعد در پروگرام درسی آن زمان پوهن‌خُی شرعیات در کنار مضامین شرعی مضامین حقوقی نیز تدریس میگردید. اینکه پوهن‌خُی شرعیات پوهنتون کابل و تعداد زیادی پوهن‌خُی های شرعیات پوهنتون های کشور در خانواده تحصیلات عالی به تربیه کادر های متخصص در رشته های فقه و قانون و تعلیمات اسلامی می پردازند. همزمان دیپارتمنت ثقافت اسلامی پوهن‌خُی های شرعیات به عرضه دانش اساسی دینی که نیاز همه ی رشته های تحصیلات عالی افغانستان میباشد؛ اشتغال دارد.

ارزش های پوهن‌خُی شرعیات

با توجه به آموزه های دین مقدس اسلام، اصول پسندیده حاکم بر جامعه، حفظ منافع علیای کشور، تحکیم وحدت ملی، تعهد به ارتقای کمی و کیفی علمی و کاربردی دانش شرعیات ، به کارگیری استانداردهای پذیرفته شده بین المللی در محیط اکادمیک، تعمیم مسئولیت پذیری، ترویج ارزش های اساسی ذیل مطمح نظر قرار گرفته است:

- باور و احترام به ارزش های مقدس اسلامی و ارزش های ملی؛
- ترویج هرچه بیشتر و بهتر دانش مسلکی شرعی، اعتدالگرایی مذهبی، احترام به کرامت انسانی، تعمیم عدالت، برابری و قانونیت؛
- تقویت و ترویج روحیه دین مداری، وحدت ملی، همگرایی و تحکیم ثبات اجتماعی و سیاسی؛
- تحصیلات عالی با کیفیت و معیاری متناسب با نیاز جامعه و بازار کار؛

- اصل مسئولیت پذیری و قانونگرایی، اداره سالم، مؤثر و کارآمد.

اهداف آموزشی پوهن‌خ‌ی

پوهن‌خ‌ی های شرعیات در سطح کشور دارای مرام و هدف والای تربیه کادر آگاه، ماهر و خدمت گذار برای مردم و جامعه، ترویج فرهنگ تحقیقات در حوزه علوم دینی و تحکیم علمی رابطه علوم شرعی با سایر رشته ها میباشد. مشخصا در رشته اهداف فقه و قانون خدمات علمی به منظور تحقق اهداف ذیل صورت میگیرد:

دیدگاه دیپارتمنت ثقافت اسلامی

داشتن کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.

رسالت دیپارتمنت ثقافت اسلامی

ایمان و اعتقاد به آموزه های دین مقدس اسلام، از بارزترین شاخصه های مردم افغانستان است. به منظور ترویج اعتدالگرایی مذهبی و نهادینه ساختن تقوا و ایمان‌داری در جامعه به شکل مقبول و پسندیده آن و به هدف ترویج هرچه بیشتر قانونیت، عدالت، نظم و بمیان آوردن اداره سالم در کشور تدریس و ارائه خدمات تحصیلات عالی از جمله ضروریات اساسی محسوب می‌گردد. این نیازمندیها وقتی مرفوع می‌گردند که فهم و ودانش درست و دقیق در عرصه شریعت اسلام و شناخت علمی از ایمان و عقیده وجود داشته باشد. تا کارشناسان فرهیخته علوم دینی مسلط به علم و مهارت مسلکی و ملتزم به اخلاق دینی منحصیث الگوهای جامعه در حوزه مربوطه اشتغال یافته مصدر خدمت به جامعه گردند.

اهداف آموزشی دیپارتمنت ثقافت اسلامی

پوهن‌خ‌ی های شرعیات در سطح کشور دارای مرام و هدف والای تربیه کادر آگاه، ماهر و خدمت گذار برای مردم و جامعه، ترویج فرهنگ تحقیقات در حوزه علوم دینی و تحکیم علمی رابطه علوم شرعی با سایر رشته ها میباشد. مشخصا در ثقافت اسلامی خدمات علمی به منظور تحقق اهداف ذیل صورت میگیرد:

- آشنایی علمی و اکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .
- تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی
- تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.

- ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.
- بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.
- انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی.

نتایج متوقعه دیپارتمنت ثقافت اسلامی

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی ثقافت اسلامی، ابزارشناخت و گونه های شناخت، جهانبینی اسلامی و بیان آیات و احادیثی که در باره جهانبینی و عقاید اسلامی آمده است
- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی عبادات، انواع، شروط، احکام و حکمت های هر یک.
- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی علم اخلاق، مبانی اخلاق اسلامی، فضایل و رذایل اخلاقی از دیدگاه اسلام ارتباط اخلاق و عقاید و عبادات اسلامی.
- آشنایی کامل با مفهوم سیاست، نظریه سیاسی اندیشه اسلامی در منظومه نظام سیاسی اسلام، شناخت اساسات نظام سیاسی اسلام حقوق و جایب رعیت و حاکم اسلامی.
- آشنایی کامل با مفاهیم کلی مباحث نظام اقتصادی اسلام و کسب معلومات مقایسوی از مکاتب اقتصادی وضعی.
- آشنایی کامل به مباحث عمومی و کلی قرآن کریم، مراحل و گونه های نزول کریم ابعاد اعجاز و برخی از نمونه های اعجاز این کلام جاودانه الهی.
- آشنایی کامل با عناصر سازنده تمدن، تمدن های بشری قبل از اسلام،

نیاز سنجی

پروژه نیاز سنجی و مطالعه بازار کار به منظور بازنگری و انکشاف نصاب رشته های سه گانه (فقه و قانون، تعلیمات اسلامی، ثقافت اسلامی) پوهن خئی شرعیات، توسط هیئت رهبری و کمیته کاری نصاب پوهن خئی های شرعیات پوهنتون های دولتی به همکاری مؤسسه محترم بنیاد آسیا در اوایل سال ۱۳۹۷ در ولایات مختلف صورت گرفت. برنامه بازنگری و انکشاف کریکولم پوهن خئی های شرعیات طی دو فعالیت عمده و اساسی انجام داده شد: ۱- راه اندازی برنامه نیاز سنجی با تدوین و

توزیع پرسشنامه ها و تجزیه و تحلیل داده ها ۲- و برگزاری فعالیت های گروهی در قالب ورکشاپ ها و تجزیه و تحلیل داده ها .

برنامه نیازسنجی به هدف بررسی میزان مطابقت کریکولم موجود پوهن خُی های شرعیات با انتظارات و نیازمندی های ذینفعان اعم از مفید بودن و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی بودن و معیاری بودن منابع درسی، شناسایی نکات ضعف و قوت کریکولم تحصیلی پوهن خُی شرعیات و همخوانی نصاب ها با معیار های بین المللی، راه اندازی گردیده بود. فعالیت های گروهی و تجزیه و تحلیل داده های آن به هدف سنجش نیاز های اساسی بازار کار و فراهم آوری فرصت های شغلی بیشتر برای فارغ التحصیلان رشته های سه گانه پوهن خُی شرعیات با توجه به اشباع شدن بازار کار تدویر گردید. در بخش نخست داده های حاصل از پرسشنامه ها و در بخش دوم داده های حاصل از فعالیت های گروهی مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

اجراآت زیر به منظور تجزیه و تحلیل پرسشنامه ها صورت گرفته است:

۱- ترتیب تیم کاری در قالب کمیته نصاب هر پوهن خُی: به اساس جلسه کمیته نصاب پوهن خُی های شرعیات این تیم کاری با معرفی یک نماینده از سوی دیپارتمنت های چهارگانه و آمریت کمیته نصاب پوهن خُی شرعیات تشکیل گردید.

۲- شناسایی ذینفعان: پوهن خُی شرعیات با ذینفعان متعددی چه در داخل و چه در خارج در تعامل میباشد که هر یک میتوانند بر پوهن خُی اثر گذاشته و یا از پوهن خُی اثر پذیر باشند. هر یک از ذینفعان نیاز ها و انتظار های قابل توجهی دارند که پوهن خُی شرعیات در راستای بازنگری کریکولم آن ها را میبایست در نظر گیرد. ذینفعان پوهن خُی شرعیات قرار ذیل اند:

- دیپارتمنت ها : دیپارتمنت های مختلف پوهنتون های دولتی و خصوصی از ذینفعان اثر گذار اند. پیشنهاد بازنگری کریکولم، تنظیم مفردات و تعیین روش تدریس از صلاحیت های دیپارتمنت ها است که در چگونگی ارائه خدمات آموزشی بسیار تاثیر دارد.
- وزارت حج و اوقاف، معینیت علمی وزارت معارف، شورای علمای افغانستان، شورای علمای اهل تشیع افغانستان، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان و دیگر ارگان ها.
- محصلان: این گروه از ذینفعان اثر پذیر اند و به صورت مستقیم خدمات آموزشی به آنها ارائه میشود.
- فارغ التحصیلان: این گروه نیز از ذینفعان پوهن خُی شرعیات اند، که در راستای تدوین کریکولم نیاز های ایشان در زمینه فراهم آوری فرصت های شغلی مساعد در نظر گرفته شد.

۳- تدوین و توزیع پرسشنامه ها، برگزاری کارهای گروهی در قالب ورکشاپ ها با اشتراک ذینفع های دولتی، خصوصی و موسسات همکار در سطح ولایات و مرکز و تجزیه و تحلیل داده های واصله. هدف از تدوین و توزیع پرسشنامه ها بررسی میزان مطابقت کریکولم فعلی پوهن خجی شرعیات با انتظارات و نیازمندی های بازار کار و ذینفعان بوده است. مباحثی همچون مفید و کاربردی بودن مضامین، بروز بودن و معیاری بودن مفردات، بومی و اکادمیک بودن منابع درسی و شناسایی نکات ضعف و قوت نصاب تحصیلی پوهن خجی های شرعیات تمرکز بیشتر گردیده است.

۴- تدویر ورکشاپ ها به اشتراک ذینفع ها و نهاد های همکار در سطح مرکز و زون ها به هدف جمع آوری نظریات و به مناقشه گرفتن ابعاد مختلف موضوعات مربوط به ثقافت اسلامی صورت گرفته بود. اشتراک کنندگان درین ورکشاپ ها خلا های موجود در نصاب تحصیلی بخصوص در حوزه شناختی را انعکاس داده، پیشنهادات خویش را ارائه نمودند. این پیشنهادات توحید در پروسه بازنگری نصاب به آنها ترتیب اثر داده شد.

۵- بررسی و توحید پیشنهادات واصله از نهاد های نهاد های مختلف در سطح ولایات مختلف. این پیشنهادات به طور کلی بخشی از رهنمود اصلاح کریکلم تحصیلی در مراحل بعدی گردید.

۶- تحلیل پرسشنامه ها: بعد از جمع آوری پرسشنامه ها تیم کاری هر هفت نوع پرسشنامه را با استفاده از نرم افزار SPSS تحلیل و داده های حاصل از این پرسشنامه ها مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

معرفی محتوی

أ. مدت دوره تحصیل: ثقافت اسلامی طی ۸ مضمون با متون مختلف و کتگوری پوهنتون شمول در تمام پوهن خجی ها تدریس میگردد.

ب. کریدیت ها و کود نمبر مضامین: در این کریکلم مجموع کریدیت ها در کتگوری پوهنتون شمول، ۸ کریدیت تثبیت گردیده است. کود نمبر مضامین این رشته مانند سایر رشته ها شامل دو بخش، حروف انگلیسی و اعداد چهار رقمی میباشد. البته با این تفاوت که بخش حروف انگلیسی کودنمبر مضامین ثقافت اسلامی تابع کودنمبر دیپارتمنت، رشته یا پوهن خجی که دران این مضامین تدریس میگردد، میباشد. و بخش اعداد آن از ۰۱۰۱ الی ۰۸۰۱ طوری تنظیم گردیده که که دو عدد اولی (۰۱) مخصوص این مضمون بوده و قابل تغییر نمیشد و دو عدد دومی آن بر اساس سمستر از ۰۱ الی ۰۸ تنظیم میگردد. در این نصاب کود نمبر مضامین ثقافت اسلامی به (SL-IC 0101) الی (SL-IC 0801) طوری نمایش داده شده که SL-IC همان حروف متحول میباشد که حروف

انگلیسی رشته که در آن تدریس می‌گردد به جای آن ذکر گردیده و توسط اعداد چهار رقمی تعقیب می‌گردد.

ج. مضامین درسی و کتگوری‌ها: مضامین موجود در نصاب تحصیلی رشته تعلیمات اسلامی مطابق لایحه کربدیت به کتگوری پوهنتون شمول تعلق می‌گیرد و طی ۸ مضمون و ۸ کربدیت در رشته‌ها و پوهن‌خ‌ی‌ها مختلف توسط دیپارتمنت ثقافت در ۸ سمستر تدریس می‌گردد.

د. موجودیت انترنشیپ، ستاژ و سیر علمی: تمام مضامین به شکل تیوری و نظری تدریس می‌گردد.

ه. روش‌های آموزش و تدریس: تدریس به روش‌های متفاوت ذیل پیش‌بینی شده است:

• ارائه لکچر و شرح درس جدید و مباحث نظری؛

• بحث و گفتگو و به مناقشه علمی گذاشتن موضوعات درس بین محصلین؛

• ارائه سوالات درون‌صنفی جهت مباحثه دوطرفه بین استاد و محصلین؛

• تدریس متقابل و تدریس توسط خود محصل

و. تناسب کار عملی و نظری: تمامی دروس بشکل تیوری و نظری ارائه می‌گردد.

ز. نیازمندی‌های مضمون و معیارهای ارزیابی محصلان:

پالیسی حاضری

• حضور منظم محصل در تمام جلسات درسی نظری و عملی حتمی است.

• محصلین با عذر معقول صرف تا ۲۵٪ غیر حاضری نموده می‌توانند.

• بیشتر از ۲۵٪ غیر حاضری باعث محرومی از امتحان نهایی مضمون می‌گردد.

قواعد کارخانگی

• کارهای خانگی محصلین از ۱۰ نمره محاسبه می‌گردد.

• نمره کارخانگی محصل در جمع نمرات نهایی آن محاسبه می‌گردد.

• سرقت ادبی و کاپی نمودن کارهای علمی-تحقیقی دیگران موجب محرومیت از نمره کارخانگی میشود.

• در صورت عدم تکمیل کارخانگی به دلایل معقول، محصل قبل از ختم معیاد معین، استاد را به جریان می‌گذارد.

پالیسی تاخیر کاری

امتحانات صنفی، کارهای خانگی و سایر مکلفیت‌های صنفی محصلین، در صورت تاخیر چانس

دوم ندارد. محصلین می‌توانند قبلاً در زمینه مشکل پیش‌آمده استاد مضمون را مطلع نموده

تائیدی وی را حاصل نمایند.

پالیسی نمره دهی: نحوه ارزیابی و صورت تقسیم نمرات مطابق به ماده ۱۹ لایحه کزیدیت قرار
ذیل صورت می گیرد:

• ارزیابی و فعالیت صنفی (ارزیابی هفته وار، کار خانگی، اشتراک در فعالیت های گروهی)
(۲۰) %

• کار های عملی (لابراتوار، بازدید از ساحه، فعالیت های کلینیکی و تحقیقی) به صلاحیت استاد
مضمون

• امتحان وسط سمستر

(۲۰) %

• امتحان نهایی سمستر

حد اکثر (۶۰) %

----- مجموع

۱۰۰ %

وجایب و مکلفیت های محصلین

ما با هم کار خواهیم کرد تا دانش، مهارت ها و سلوک لازم در رابطه به مضمون را ارتقا دهیم.
محصلین باید در مشارکت نزدیک با هم کار کرده، به نظریات و خصوصیات فردی یکدیگر احترام
قابل شده و به یکدیگر فرصت مساوی بدهند. اخلاق و اصول رفتاری را که لازمه محیط علمی
است مراعات نموده و از انجام اعمالی که منجر به اخلال پروسه تدریس گردد؛ اجتناب نمایند. با
پابندی به وقت و با خلاقیت سهم فعال خویش را در پروسه آموزش ایفا نمایند.

پالیسی عدم صداقت اکادمیک

• عدم صداقت اکادمیک شامل نقل، جعل معلومات، استناد نادرست، سرقت علمی و اجرای
فعالیت های دیگری می گردد که از جانب محصلین در حین تحصیل انجام شود. ارتکاب چنین
اعمالی از جانب محصل به هیچ وجه قابل قبول نبوده مطابق قواعد تحصیلات عالی با محصل
مظنون ————— و ن بر خ ————— ورد میش ————— ود.

- استاد مضمون مسئولیت ابتدایی برای تشخیص و برخورد با عدم صداقت اکادمیک را دارد. استاد در صورت تشخیص عدم صداقت علمی محصل، بعد از بررسی موضوع و استماع دفاعیات محصل در زمینه معرفی آن به مرجع مربوط تصمیم اتخاذ می نماید.
- تصمیم استاد در زمینه برخورد با پدیده عدم صداقت علمی، فعالیت های درسی سایر محصلین را تحت الشعاع قرار نمی دهد. استاد مضمون شواهد واقعه را با مدارک به مسئولین پوهن خُی اطلاع می دهد.
- اداره پوهن خُی در زمینه مطابق قانون اجراءات نموده و تمام اسناد و مدارک مرتبط را نگهداری می کند.

اشتراک کنندگان کلستر ها:

الف: اعضای کلسترهای فرعی رشته فقه و قانون: ۷۲ تن استادان و متخصصین رشته به شمول رؤسای پوهن خُی و آمرین دیپارتمنت، نمایندگان ستره محکمه، لوی خارنوالی، وزارت عدلیه، نمایندگان احزاب و جامعه مدنی، کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، و زارت داخله و وزرات حج، ارشاد و اوقاف.

ب: اعضای کلستر نهائی رشته فقه و قانون": ۱۰۰ تن از استادان پوهنتون های دولتی و خصوصی از ولایات مختلف، نمایندگان با صلاحیت نهاد های چون ستره محکمه؛ لوی خارنوالی؛ وزارت عدلیه؛ شورای علمای افغانستان، شورای علمای اهل تشیعه افغانستان، کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی افغانستان، کمیسیون مستقل اصلاحات اداری و خدمات ملکی، وزارت داخله، وزارت خارجه، وزارت حج و اوقاف، وزارت کار و امور اجتماعی، وزارت معارف، کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، انجمن مستقل وکلای مدافع افغانستان، اداره MEC، نهاد های بین المللی بشمول UNDP، USIP، GIZ، LESPA و سایر موسسات و نهاد های همکار.

جدول مضامین

مضامین ثقافت اسلامی در دوره لیسانس رشته ها و پوهن خُی های مختلف در کتگوری مضامین پوهنتون شمول در هشت سمستر تحصیلی و ۱۶ هفته ای درسی ارایه میگردد. در این رشته مجموعاً ۸ مضمون طی ۸ کریدیت تدریس میگردد.

صنف اول الی صنف چهارم - ثقافت اسلامی

پیشیناها	سمستر	ساعات درسی در هفته			دیپارتمنت مربوطه	تعداد کدینیت‌ها	نوعیت مضمون	کودنمبر مضمون	مضامین	شماره
		مجموع	عملی	نظری						
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC 0101	جهان بینی اسلامی	۱	
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC0201	عبادات و حکمت های آن	2	
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC 0301	نظام اخلاقی اسلام	۳	
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC 0401	نظام اجتماعی اسلام	۴	
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC 0501	نظام سیاسی اسلام	۵	
ندارد	۱۶	۱		۱	ثقافت اسلامی	پوهنتون شامل	SL-IC 0601	نظام اقتصادی اسلام	۶	

ندار د	۱۶	۱	۱	ثقافت اسلامی	۱	پوهنتو ن شمول	SL-IC 0701	قرآن و علوم معاصر	۷
ندار د	۱۶	۱	۱	ثقافت اسلامی	۱	پوهنتو ن شمول	SL-IC 0801	تمدن اسلامی	۸
--	126	---			8	مجموعه کريدیت ها و ساعات درسی در هشت سمستر			
فیصدي بر اساس کريدیت					تعداد کريدیت	نوعیت مضمون			شما ره
٪۰					۰	اساسی			۱
٪۰					۰	تخصصی			۲
٪۱۰۰					۸	پوهنتو شمول و اختیاری			۳
٪۰					۰	کار عملی و منوگراف			۴

نوت: مفردات و پلان های درسی مضامین شامل نصاب تحصیلی رشته ثقافت اسلامی از جانب کلستر های سه گانه این رشته؛ به حمایت و ابتکار وزارت محترم تحصیلات عالی افغانستان و همکاری تخنیکی و مالی دفتر بنیاد آسیا در افغانستان، تکمیل و مورد تأیید قرار گرفت. اینک قرار ضمیمه هذا به تمام پوهنتون ها و مراکز تحصیلات عالی دولتی و خصوصی سراسر کشور اخبار می گردد تا با اجراءات همسان و واحد؛ از چندگانگی و غیر معیاری بودن اجراءات اکادمیک در دیپارتمنت ثقافت اسلامی جلوگیری به عمل آید.

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون جهان بینی اسلامی

مقطع تحصیلی:	لیسانس
اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن خُی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	جهان بینی اسلامی
کود مضمون:	SL-IC 0101
تعداد کریدیت:	۱ کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	اول
سمستر:	اول

شرح مختصر مضمون:

جهان بینی اسلامی در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی اولین و مهمترین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی است که محصلان را بعد از آشنایی به مفهوم ثقافت اسلامی و انواع جهان بینی های مطرح در جهان، به اساسات جهان بینی اسلامی به گونه علمی و مستدل آگاه می سازد. قرار گرفتن مضمون جهان بینی اسلامی به عنوان نخستین مضمون ثقافت اسلامی در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی بر حسب رعایت تسلسل منطقی و علمی صورت گرفته است، زیرا با توجه به اینکه عقاید و باور ها، اساس و بستر احکام تکلیفی به شمار می روند، این مضمون بنیادین، مناسبترین مدخلی برای سایر مضامین ثقافت به شمار می رود. محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی ازین

مضمون توانایی خواهند داشت تا پیرامون موضوعات اساسی جهان بینی که عبارت از شناخت: خدا، انسان و هستی می باشد، همراه با براهین و به گونه آکادمیکی، شناخت کلی حاصل نموده و در نتیجه می توانند به تنظیم رابطه درست و شایان یک انسان آگاه و خردمند، با پروردگار هستی، انسان با انسان و چگونگی بهره گیری از نعمت عالم هستی اقدام نمایند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی ثقافت اسلامی، ابزارشناخت و گونه های شناخت، جهان بینی اسلامی و بیان آیات و احادیثی که در باره جهان بینی و عقاید اسلامی آمده است
- تشخیص و شناخت درست جهان بینی اسلامی و مقایسه آن با دیگر جهان بینی های غیر اسلامی.
- تبیین و توضیح نقش ایمان و عقیده اسلامی و ضرورت استفاده از وحی در تنظیم سالم حیات دنیوی و اخروی و بیداری حس حضور خدا در همه عرصه های زندگی.
- ارائه دلایل نقلی و عقلی بر اعتدال گرایی و فطری بودن ارزش های عقاید اسلامی و رابطه شرایع آسمانی و برتریت جهان بینی اسلامی بر سایر جهان بینی ها .
- توانایی دفاع علمی و آکادمیکی از عقاید و باور های اسلامی و تلاش در ترویج آن.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

- ورود به مضمون ثقافت اسلامی
 - تعریف ثقافت اسلامی
 - منابع ثقافت اسلامی
 - اهداف ثقافت اسلامی
 - فهم واستحکام عقیده اسلامی
 - فهم درست عبادات اسلامی
 - تربیه شخصیت اسلامی

-
- دفاع از معتقدات و اندوخته های اسلامی
 - تعریف و انواع جهان بینی
 - انواع جهان بینی
 - جهان بینی توحیدی، جهان بینی فلسفی و جهان بینی علمی
 - تعریف دین ، ایمان ، اسلام و شریعت
 - برتریت جهان بینی اسلامی
 - موضوعات جهان بینی اسلامی
 - ایمان
 - بیان واژه های : معجزه ، کرامت – شفاعت – توسل اتفاقی و اختلافی.
 - انسان شناسی
 - معرفت
 - عبادت
 - اعمار زمین
 - اقامت شریعت اسلامی
 - طبیعت شناسی

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						شماره
نتایج متوقعه مضمون						
۱. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	ن.م.ر.	۳	۳	۳	۳	۱
۲. تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	ن.م.	۲	۲	۲	۲	۲
۳. تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	ن.م.ر.	۱	۲	۱	۲	۳
۴. ارزیابی دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	ن.م.ر.	۱	۱	۲	۲	۴
۵. بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ن.م.ر.	۲	۱	۲	۲	۵
۶. انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	ن.م.ر.	۱	۲	۱	۱	مجموع
						۱ = کمترین مطابقت
						۲ = مطابقت نسبی
						۳ = مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کریدیت	سمس تر	صنف	مضمون	دیپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	اول	اول	جهان بینی اسلامی	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					بحث های مقدماتی پیرامون ثقافت اسلامی و ویژگی های آن	۱	اول
					منابع ثقافت اسلامی اهداف ثقافت اسلامی.	۲	دوم
					گونه های جهان بینی و اساسات هر یک	۳	سوم
					برتریت جهان بینی اسلامی و دلایل آن.	۴	چهارم
					تعریف دین ، ایمان ، اسلام و شریعت، مؤمن، مسلمان، کافر، مشرک، و منافق.	۵	پنجم
					موضوعات جهان بینی اسلامی ارکان ایمان {ایمان به الله، راه های شناخت خدا: براهین اثبات و براهین توحید.	۶	ششم

				ایمان به ملائکه ، ایمان به کتاب های آسمانی	۷	هفتم
				ایمان به پیامبران، خاتمیت رسالت پیامبر اسلام، ایمان به روز آخرت، ایمان به قضاء و قدر و نقش ایمان در زنده گی انسانها .	۸	هشتم
				امتحان بیست فیصد	۹	نهم
				نواقض و منقصات ایمان { در نواقض ایمان بحث روی واژه های ولاء و براء، سحر (جادو)، کفشناسی و فال بینی }	۱۰	دهم
				مبارزه با انحرافات فکری (جنگ فکری)، سیکولریزم - استشراق - تنصیر	۱۱	یازدهم
				مفاهیم وحی، معجزه، کرامت - شفاعت - توسل اتفاقی .	۱۲	دوازدهم
				انسان شناسی :انسان از دیدگاه اسلام ، خلقت انسان در نگرش اسلامی، خلیفه بودن انسان، کرامت انسان و برتریت انسان بر مخلوقات دیگر.	۱۳	سیزدهم
				مسئولیت ها و مکلفیت های انسان در اسلام ، معرفت، عبادت، اعمار زمین و اقامت شریعت اسلامی	۱۴	چهاردهم
				طبیعت از دیدگاه اسلام، خلقت طبیعت، استفاده از طبیعت، دنیا به	۱۵	پانزدهم

					گونه وسیله دنیا منحیث هدف.		
					مخلوق بودن طبیعت و دلیل بودن برای اثبات وجود خالق، حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۱۶	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
مأخذ اساسی	جهان بینی اسلامی – دیپارتمنت ثقافت اسلامی
مأخذ کمکی	<p>۱. سلجوقی، صلاح الدین (۱۳۴۶)، تجلی خدا در آفاق و آنفس</p> <p>۲. مطهری، مرتضی صدرا (۱۳۷۷)، مقدمه بر جهان بینی اسلامی.</p> <p>۳. قرضاوی، یوسف (۱۳۸۸)، حقیقت توحید.</p> <p>۴. حوی، سعید، اسلام دین فطرت</p> <p>۵. ریگی شفا، عبدالرؤف (۱۳۹۴)، اسلام از دیدگاه عقل، اول (دیجیتال) www.Aqeedeh.com</p> <p>۶. افغانی، سید جمال الدین، رد نیچیریه</p> <p>۷. مودودی، ابو اعلی (۱۳۶۲)، مبادی اسلام، ۱۳۶۲، دارالعروه للدعوه الاسلامیه</p> <p>۸. محمودی، بابک، (۱۳۹۵)، از نجوم شناسی تا خدا شناسی،</p>

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون عبادات و حکمت های آن

مقطع تحصیلی:

لیسانس

اسم پوهنتون:

شرعیات

اسم پوهن خُی:

اسم دیپارتمنت:

ثقافت اسلامی

اسم مضمون:

عبادات و حکمت های آن

کود مضمون:

SL-IC 0201

تعداد کریدیت:

۱ کریدیت

نوعیت مضمون:

پوهنتون شمول

پیشنیاز مضمون:

ندارد

صنف:

اول

سمستر:

دوم

شرح مختصر مضمون:

در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی عبادات و حکمت های آن دومین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی می باشد، که محصلان را به مفهوم عبادات که هدف اساسی آن بیان شمولیت عبادت در تمام عرصه های زنده گی انسان است به گونه علمی و مستدل آگاه می سازد. عبادات در حقیقت ثمره ایمان و شناخت معبود یکتا و آگاهی از نیاز های روحی و مادی انسانی است که در سمستر اول تحت عنوان جهان بینی اسلامی به بحث گرفته شده است و لزوماً مناسبت دارد تا به تعقیب

آن عبادات و حکمت های آن به بحث گرفته شود...محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی ازین مضمون توانایی خواهند داشت تا پیرامون مفهوم عبادات ، انواع ، شروط و حکم هر یک با حکمت ها و آثار مرتبه بر آنها شناخت کلی حاصل نموده و در نتیجه بدانند که عبادت یک ضرورت مبرم و فطری انسانی بوده، همانگونه که انسان جهت تقویه امور فزیکوی خویش به آب و غذا ضرورت دارد؛ جهت تقویه امور روحی و معنوی خویش نیز به عبادت ضرورت دارد و با توجه به وسعت مفهوم عبادت، انسان را به عنوان عضو وقت شناس، منظم ، مفید و پرتلاش در جامعه تقدیم می نماید.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی عبادات، انواع، شروط ، احکام و حکمت های هر یک.
- شناخت و درک تفاوت عبادات اسلامی از عبادات شعایی سایر کیش های ساختگی بشری
- تشریح و توضیح احکام عبادات خاص و عام به گونه علمی و اکادمیکی ، شناخت پیامد های فردی و اجتماعی ترک عبادات اسلامی در روشنایی دلایل شرعی.
- ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه بر رعایت عبادات مالی و نقش آن در بر بهبود وضعیت اقتصادی و اجتماعی جامعه اسلامی و انسانی .
- شناخت بدعت ها و آثار مرتبه بر آن ، دوری از قضاوت های افراطی و تفریطی در احکام عبادات.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار

فصل اول : تعریف عبادت در لغت و اصطلاح

- شروط عبادت
 - اهداف عبادت
 - مراتب عبادت
 - شمولیت و فراگیری عبادت در اسلام
- فصل دوهم: ارکان اسلام و حکمت های آنها
- کلمه شهادت و جایگاه آن در عبادات
 - نماز و حکمت های آن

-
- روزه و حکمت های آن
 - زکات و حکمت های آن
 - حج و حکمت های آن
- فصل سوم : حکم تارک عبادات
- تارک نماز
 - تارک روزه
 - تارک زکات
 - تارک حج
- فصل چهارم: بدعت در عبادات
- تعریف بدعت
 - اقسام بدعت
 - دلایل تحریم بدعت
 - اسباب انتشار بدعت
 - پیامد های زشت بدعت

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
۶	۵	۴	۳	۲	۱	آشنایی کامل با مفاهیم اساسی عبادات، انواع، شروط، احکام و حکمت های هر یک.	۱		
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی.	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تکمیل صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	۴. آرایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	۳. تربیه کادر های متخصص، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	۲. تربیه جوانان آگاه، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی.	۱. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر.				
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			۴	۱
۱	۳	۱	۲	۲	۳			۳	۲
۱	۱	۲	۲	۲	۳			۳	۳
۱	۳	۲	۲	۳	۳			۳	۳
۱	۱	۲	۲	۲	۳			۳	۴
۱	۲	۱	۲	۳	۳			۳	۵
۱	۲	۱،۶	۲	۲،۴	۳	مجموع			
۱= کمترین مطابقت						۲= مطابقت نسبی	۳= مطابقت کامل		

پلان درسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	دیپارتمنت	مضمون	صنف	سمس تر	تعداد کریدیت	نوع مضمون
اساسی	ثقافت اسلامی	عبادات و حکمت های آن	اول	دوم	۱	پوهنتون شمول

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	۱	بحث های مقدماتی پیرامون کلیات مفاهیم و انگیزه عبادت در اسلام					پرسش و پاسخ
دوم	۳	تعریف عبادت در لغت و اصطلاح شروط وجوب و پذیرش عبادات اهداف عبادت مراتب عبادت شمولیت و فراگیری عبادت در اسلام					//
سوم	۵	ارکان اسلام و حکمت های آنها کلمه شهادت و جایگاه آن در عبادات					//
چهارم	۷	نماز و حکمت های آن تعریف نماز فضیلت نماز					//

//					شروط، ارکان و مفسدات نماز	۹	پنجم
//					اقسام نماز، احکام و فضایل نماز جماعت حکمت ها و فوائد نماز	۱۱	ششم
//					حکم تارک نماز، پیامدها و راه های درمان آن.	۱۳	هفتم
//					روزه و حکمت های آن تعریف روزه، اقسام روزه ، شروط و ارکان روزه	۱۵	هشتم
//					امتحان بیست فیصد	۱۷	نهم
//					فضایل روزه، مفسدات روزه حکمت ها و فوائد روزه. حکم تارک روزه.	۱۹	دهم
//					زکات و حکمت های آن تعریف زکات ارکان و شروط زکات	۲۱	یازدهم
//					اموال زکات (زکات نقدین، اموال تجارتی، مواشی، و حاصلات زراعتی	۲۳	دوازدهم
//					مستحقین زکات حکمت ها و فواید زکات حکم تارک زکات	۲۵	سیزدهم
//					حج و حکمت های آن تعریف حج شروط و ارکان حج	۲۷	چهاردهم

					مفسدات حج حکمت ها و فواید حج حکم تارک حج عبادت های واجبی و نفلی		
					بدعت در عبادات تعریف بدعت اقسام بدعت دلایل تحریم بدعت اسباب انتشار بدعت پیامد های زشت بدعت.	۲۹	پانزدهم
					ارزیابی ؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۳۱	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
عبادات و حکمت های آن - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
<p>۱. قرضاوی، یوسف (۱۳۹۴)، عبادت در اسلام، اول (دیجیتال) www.Aqeedeh.com</p> <p>۱. اصلاحی، مولانا یوسف (۱۳۸۳)، فقه آسان، انتشارات میوند</p> <p>۲. قادر مرزی، ملا مسعود (۱۳۹۴)، تجلی حکمت در فلسفه ی پزشکی احکام، ۱۳۹۴</p> <p>۳. سید سابق (۱۳۹۴)، فقه السنه،</p> <p>۴. الموصلی (۱۳۷۷)، الاختیار لتعلیل المختار،</p> <p>۵. شیخ صدوق (۱۳۹۰)، علل الشرایع، انتشارات وانک</p>	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اخلاقی اسلام

مقطع تحصیلی:

لیسانس

اسم پوهنتون: -----

شرعیات

اسم پوهن خُی:

ثقافت اسلامی

اسم دیپارتمنت:

نظام اخلاقی اسلام

اسم مضمون:

SL-IC 0301

کود مضمون:

۱ کریدیت

تعداد کریدیت:

پوهنتون شمول

نوعیت مضمون:

ندارد

پیشنیاز مضمون:

دوم

صنف:

سوم

سمستر:

شرح مختصر مضمون:

نظام اخلاقی اسلام که متأسفانه در جوامع اسلامی امروزی کمتر جنبه تطبیقی و عملی دارد ، در کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی سومین مضمون از مضامین پوهنتون شمول ثقافت اسلامی می باشد، این مضمون ارتباط انسان را با نفس خودش و افراد جامعه از حیث اخلاق نیکو و یا رفتاری های نا شایسته مورد بررسی قرار می دهد. نظام اخلاقی در اسلام سرچشمه تمامی نظامهای دیگر است. از همینجاست که پیامبر اسلام اخلاق را مستقیماً با عقیده و عبادت ارتباط داده است. محصلان در ختم سمستر با مطالعه و آگاهی ازین مضمون توانایی خواهد داشت تا در مورد مفهوم اخلاق ، فضایل و مکارم اخلاق در فرد و جامعه و تأثیرات آن و در مورد رذایل اخلاقی در فرد و جامعه و پیامدهای بد آن ، راه

های علاج آن، شناخت و معلومات کامل بدست آورده و در نتیجه، با دوری از علل و اسباب آغشته شدن در اخلاق رذیله و تلاش در الگو گیری از اسوه حسنه می توانند خود را به اخلاق نیکو و حمیده مزین سازند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم اساسی علم اخلاق، مبانی اخلاق اسلامی، فضایل و رذایل اخلاقی از دیدگاه اسلام ارتباط اخلاق و عقاید و عبادات اسلامی.
- تشخیص و شناخت درست اخلاقیات اسلامی و مقایسه آن با دیدگاه سایر مکاتب اخلاق غیر اسلامی.
- شناخت مکلفیت های اخلاقی یک مسلمان از منابع اخلاق اسلامی و سهگیری فعالانه در نشر دعوت و ارزش های اخلاقی اسلام.
- ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه ارزش های اخلاقی و پیامد گرفتاری به رذایل اخلاقی
- اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی و طرق درمان آن از منظر اخلاق اسلامی.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار - محتویات مضمون:

فصل اول: مفهوم نظام اخلاقی

- تعاریف نظام اخلاقی
- اخلاقی اسلام
- فلسفه انواع اخلاق
- منابع اخلاق اسلامی
- مبانی نظام اخلاق اسلامی

فصل دهم: ارزشهای اخلاقی در نگرش اسلامی

- فضایل اخلاق
- ارشادات قرآن، سنت و سلف صالح در ارتباط به اخلاق
- ارتباط اخلاق با ایمان، عبادات و معاملات
- تربیه و پرورش اخلاق { تزکیه نفس - عرایز انسانی و طرق دیگر }

فصل سوم: مکارم اخلاق

- نمونه های از مکارم اخلاقی فردی
- نمونه های از مکارم اخلاقی اجتماعی
- پیامد های مکارم اخلاقی در اصلاح فرد و جامعه

فصل چهارم : رذایل اخلاقی

- نمونه های از رذایل اخلاقی فردی
- نمونه های از رذایل اخلاقی اجتماعی
- علل و اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی
- پیامدهای زشت رذایل اخلاقی در انحراف فرد و جامعه
- علاج رذایل اخلاقی در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	شماره
۶. انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	۵. بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	۴. ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	۳. تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	۲. تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	۱. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر		
3	1	1	2	2	۳	آشنایی کامل با مفاهیم اساسی علم اخلاق ، مبانی اخلاق اسلامی ، فضایل و ردایل اخلاقی از دیدگاه اسلام ارتباط اخلاق و عقاید و عبادات اسلامی.	۱
1	1	2	1	2	3	تشخیص و شناخت درست اخلاقیات اسلامی و مقایسه آن با دیدگاه سایر مکاتب اخلاق غیر اسلامی.	۲
2	1	1	2	2	3	شناخت مکلفیت های اخلاقی یک مسلمان از منابع اخلاق اسلامی و سهگیری فعالانه در نشر دعوت و ارزش های اخلاقی اسلام.	۳
3	2	1	2	3	3	ارایه دلایل نقلی و عقلی بر حکمت ها و آثار مرتبه ارزش های اخلاقی و پیامد گرفتاری به ردایل اخلاقی	۴
2	1	2	1	2	3	اسباب آغشته شدن به ردایل اخلاقی و طرق درمان آن از منظر اخلاق اسلامی.	۵
۲,۲	۱,۲	۱,۴	۱,۶	۲,۲	۳	مجموع	
۱ = کمترین مطابقت						۳ = مطابقت کامل	
۲ = مطابقت نسبی							

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کريدیت	سمس تر	صنف	مضمون	ديپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	سوم	دوم	نظام اخلاقی اسلام	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					بحث های مقدماتی پیرامون کلیات مفهوم نظام اخلاقی، تعاریف نظام اخلاقی	۱	اول
					اخلاقی اسلام فلسفه انواع اخلاق منابع اخلاق اسلامی	۳	دوم
					مبانی نظام اخلاق اسلامی	۵	سوم
					ارزشهای اخلاقی در نگرش اسلامی، فضایل اخلاق، ارشادات قرآن، سنت و سلف صالح در ارتباط به اخلاق	۷	چهارم
					ارتباط اخلاق با ایمان ، عبادات و معاملات تربیه و پرورش اخلاق { تزکیه نفس	۹	پنجم

					– غرایز انسانی و طرق دیگر		
					مکارم اخلاق، نمونه های از مکارم اخلاقی فردی، اخلاص، محبت، صدق و امانت	۱۱	ششم
					صبر، انواع صبر و پاداش آن، توکل و تواضع	۱۳	هفتم
					حیاء و عفت، سخاوت، شجاعت، وفاء به عهد	۱۵	هشتم
					امتحان بیست فیصد	۱۷	نهم
					نمونه های از مکارم اخلاقی اجتماعی، احترام و شفقت، تعاون و همکاری و اصلاح طلبی	۱۹	دهم
					عفو، ایثار، عدالت، تسامح، پیامد های مکارم اخلاقی در اصلاح فرد و جامعه	۲۱	یازدهم
					رذایل اخلاقی، نمونه های از رذایل اخلاقی فردی، تکبر و خودخواهی، دروغ، خیانت و بخل	۲۳	دوازدهم
					حسد، سوء ظن و بدگمانی، تعصب، تملق و چاپلوسی	۲۵	سیزدهم
					نمونه های از رذایل اجتماع، استهزاء، عیب جوئی، لقب گذاری، تجسس، غیبت، دشنام، سخن چینی، کینه و عداوت، اسراف و تبذیر	۲۷	چهاردهم م

					علل و اسباب آغشته شدن به رذایل اخلاقی پیامدهای زشت رذایل اخلاقی در انحراف فرد و جامعه، علاج رذایل اخلاقی در اسلام	۲۹	پانزدهم
					ارزیابی ؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۳۱	شانزدهم

نوت: جدول فوق در کتاب نصاب تحصیلی رشته گنجانیده نشده بلکه توسط استاد مضمون تهیه و در اول سمستر به دسترس محصلین قرار .

منابع یا مأخذ:	
نظام اخلاقی اسلام - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
1. محمد غزالی، اخلاق مسلمان 2. طباره، عفیف عبدالفتاح (۱۳۸۸)، روح الدین اسلامی، 3. محسنی، محمد آصف (۱۳۶۵)، روش جدید اخلاق اسلامی، انتشارات قبادی 4. امام غزالی (۱۳۹۳)، احیاء علوم الدین، فردوس 5. ناصع علوان، عبدالله (۱۳۹۴)، چگونه فرزندان خود را تربیت کنیم، دیجیتال	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اجتماعی اسلام

مقطع تحصیلی:

لیسانس

اسم پوهنتون: -----

شرعیات

اسم پوهن خُی:

ثقافت اسلامی

اسم دیپارتمنت:

نظام اجتماعی اسلام

اسم مضمون:

SL-IC 0401

کود مضمون:

۱ کریدیت

تعداد کریدیت:

پوهنتون شمول

نوعیت مضمون:

ندارد

پیشنیاز مضمون:

دوم

صنف:

چهارم

سمستر:

شرح مختصر مضمون:

نظام اجتماعی اسلام در سلسله ی مضامین ثقافت اسلامی، چهارمین مضمون است که با رعایت تسلسل منطقی میان مطالب ثقافت اسلامی در سمستر های چهارم تدریس می شود. آگاهی ازین نظام ، که روابط ذات البینی را میان افراد جامعه اسلامی و رابطه جامعه اسلامی را با سایر جوامع غیر اسلامی، مطابق به رهنمود های آیات قران مجید و احادیث پیامبر اسلام بیان می دارد، از ضرورت های مبرم جامعه اسلامی برای هر مسلمان شمرده می شود. محصلان بعد از مطالعه و فراگیری این مضمون معلومات کامل و مستدل را در مورد مفهوم نظام اجتماعی اسلام ، اصول، مبانی و ویژه گی های آن، در مورد ساختار فرد و ساختار خانواده ، انحلال خانواده و روابط و آداب اجتماعی ، مبارزه با انحرافات

اجتماعی بدست آورده و در نتیجه، آداب و مکلفیت هایش را در عرصه های زندگی فردی و اجتماعی در پرتوی رهنمود های نظام اجتماعی اسلام رعایت و در بهبود اوضاع اجتماعی مسئولانه سهم فعال خواهد گرفت.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با نظام با اساسات نظام اجتماعی اسلام و بیان آیات و احادیثی که در باره اجتماع و زندگی اجتماعی آمده است.
- درک و شناخت رابطه میان ساختار های فردی نظام اجتماعی اسلام با مبانی ساختارهای خانواده گی و اجتماعی اسلام.
- شناخت دلایل و رهنمود های شرعی حاکم بر جامعه و تفکیک آن از عرف های ناپسند
- تشخیص اسباب خشونت خانواده گی و راه های حل آن
- توانایی دفاع علمی و اکادمیکی از ارزش ها و کفالت نظام اجتماعی اسلام و طرق روش مبارزه با انحرافات اجتماعی از منظر اسلام

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار - محتویات مضمون:

فصل اول: مفهوم نظام اجتماعی

- تعریف نظام اجتماعی اسلامی
- اصول و مبانی نظام اجتماعی اسلامی
- ویژه گی های نظام اجتماعی اسلامی
- اهداف نظام اجتماعی اسلامی { ذکر تشویق اسلام به برخی از خدمات اجتماعی و عام المنفعه ضروری هست }

فصل دوهم: ساختار جامعه اسلامی از دیدگاه اسلام

- ساختار فرد
- ساختار خانواده

فصل سوم: انحلال خانواده و راه های حل مشکلات آن

- اسباب انحلال خانواده
- اسباب خشونت خانواده گی و راه های حل آن
- تحدید نسل و تنظیم خانواده از دیدگاه اسلام

فصل چهارم: روابط واداب اجتماعی

- رابطه فرد با فرد
- رابطه فرد با اجتماع

فصل پنجم: مبارزه با انحرافات در جامعه اسلامی

- انحرافات اخلاقی
- اختلاط و مفسد آن
- فحشاء و عریانی
- مسکرات و مخدرات
- قمار
- موسیقی و رقص
- سوی استفاده از ابزار های معاصر (انترنیت، شبکه های اجتماعی، تلویزیون)

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	ساز		
۶	۵	۴	۳	۲	۱				
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	نتایج متوقعه مضمون	ساز		
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر				
1	2	1	2	3	۲			۱	آشنایی کامل با نظام با اساسات نظام اجتماعی اسلام و بیان آیات و احادیثی که در باره اجتماع و زندگی اجتماعی آمده است.
1	1	2	1	3	3			۲	درک و شناخت رابطه میان ساختار های فردی نظام اجتماعی اسلام با مبانی ساختارهای خانواده گی و اجتماعی اسلام.
1	2	3	2	3	3			۳	شناخت دلایل و رهنمود های شرعی حاکم بر جامعه و تفکیک آن از عرف های ناپسند
1	2	1	3	2	3			۴	تشخیص اسباب خشونت خانواده گی و راه های حل آن
1	1	2	1	2	3			۵	توانایی دفاع علمی و آکادمیکی از ارزش ها و کفالت نظام اجتماعی اسلام و طرق روش مبارزه با انحرافات اجتماعی از منظر اسلام
۱	۱،۶	۱،۸	۱،۸	۲،۶	۳			مجموع	
۱=کمترین مطابقت						۲=مطابقت نسبی	۳=مطابقت کامل		

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کريدیت	سمس تر	صنف	مضمون	ديپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	چهارم	دوم	نظام اجتماعی اسلام	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					تعریف نظام اجتماعی اسلام اصول و مبانی نظام اجتماعی اسلام ویژه گی های نظام اجتماعی اسلام اهداف نظام اجتماعی اسلام } ذکر تشویق اسلام به برخی از خدمات اجتماعی و عام المنفعه ضروری هست {	۱	اول
//					ساختار جامعه اسلامی از دیدگاه اسلام ساختار فرد ایمان و عقیده اخلاق و آداب، ساختار خانواده، مفهوم خانواده، ساختار خانواده، ازدواج، مقدمات ازدواج	۲	دوم
//					اختیار همسر، آداب و شروط اختیار، اثار و نتایج اختیار	۳	سوم

//				تعریف نکاح، ارکان نکاح شروط نکاح { به نکاح های درست و نا درست اشاره شود}، آداب نکاح	۴	چهارم
//				مروری بر عاداتهای مروجه در نکاح ها در افغانستان، محرمات نکاح { به رضاعت اشاره شود}	۵	پنجم
//				آثار و نتایج ازدواج، حقوق زوجین {اشاره به تعدد زوجات مهم است}، حقوق والدین حقوق اولاد (از جنین تا بلوغ) {درین جا به تبنی نیز اشاره شود} آداب خانواده	۶	ششم
//				انحلال خانواده و راه های حل مشکلات آن، اسباب انحلال خانواده، طلاق، خلع، تفریق	۷	هفتم
//				ارتداد، لعان،ظهارو ایلاء	۸	هشتم
//				امتحان بیست فیصد	۹	نهم
//				اسباب خشونت خانواده گی وراه های حل آن تحدید نسل و تنظیم خانواده از دیدگاه اسلام	۱۰	دهم
//				: روابط واداب اجتماعی، رابطه	۱۱	یازدهم

					فرد با فرد، رابطه فرد با اجتماع، خویشاوندان، همسایه، جامعه		
//					حفاظت محیط زیست از دیدگاه اسلام	۱۲	دوازدهم
//					مسئولیت فرد در اصلاح جامعه، آداب اجتماعی، رعایت کرامت انسانی، آداب معاشرت، آداب خوردن و نوشیدن، آداب لباس پوشیدن، آداب سفر	۱۳	سیزدهم
//					انحرافات اخلاقی، اختلاط و مفاسد آن، فحشاء و عریانی، مسکرات و مخدرات، قمار، موسیقی و رقص	۱۴	چهاردهم
//					سوی استفاده از ابزار های معاصر (انترنیت، شبکه های اجتماعی، وتلوویزیون)	۱۵	پانزدهم
//					ارزیابی؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۱۶	شانزدهم

نوت: جدول فوق در کتاب نصاب تحصیلی رشته گنج‌نیده نشده بلکه توسط استاد مضمون تهیه و در اول سمستر به دسترس محصلین قرار .

منابع یا مأخذ:	
1. ماخذ اساسی	نظام اجتماعی اسلام - دیپارتمنت ثقافت اسلامی

<p>۱. علوان، ناصع (۱۳۸۵)، آداب خواستگاری زوجین، ۲. زحیلی، وهبه (۱۳۹۴)، فقه خانواده، دیجیتال ۳. مودودی، ابو الی (۱۳۹۴)، حجاب در اسلام، دیجیتال ۴. قطب، سید، عدالت اجتماعی اسلام، انجمن تربیه افکار ۵. ایوب، حسن، سلوک اجتماعی در اسلام ۶. سباعی، مصطفی، همکاری های اجتماعی ۷. مطهری، مرتضی (۱۳۶۰)، نظام حقوق زن در اسلام، انتشارات صدرا</p>	<p>2. مأخذ کمکی</p>
--	---------------------

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام سیاسی اسلام

مقطع تحصیلی:

لیسانس

اسم پوهنتون: -----

شرعیات

اسم پوهن خُی:

ثقافت اسلامی

اسم دیپارتمنت:

نظام سیاسی اسلام

اسم مضمون:

SL-IC 0501

کود مضمون:

۱ کریدیت

تعداد کریدیت:

پوهنتون شمول

نوعیت مضمون:

ندارد

پیشنیاز مضمون:

سوم

صنف:

پنجم

سمستر:

شرح مختصر مضمون:

نظام سیاسی اسلام از جمله نظام هایست که امروزه بیشتر از هر زمان دیگر دوچار شبهات و تاخت و تاز قرار گرفته و حتی منجر به شیوع مفکوره پوچ جدائی دین از سیاست میان بعضی از مسلمانان نا آگاه گردیده است. در این نظام که در سمستر های پنجم تدریس می شود، محصلان در ختم این سمستر شناخت و معلومات کلی و مستدل را در مورد دلایل اثبات را بطه مستحکم دین و سیاست ، اصول و مبانی ساختار سیاسی و اهداف نظام سیاسی در اسلام حاصل نموده و در نتیجه خواهند دانست که . دولت در نظام سیاسی اسلام چگونه تشکیل می شود؟ حقوق و وظایف رئیس دولت چیست؟ مکلفیت های رعیت کدام ها اند ؟ چگونه دولت اسلامی ارتباطات خویش را با دولت های دیگر باید قایم

سازد؟ و همچنان در مورد جنگ و صلح و اهمیت آن در اسلام و اینکه چگونه اسلام صلح را تأمین نموده و گونه های مختلف صلح، صلح با تمام کشور های جهان طبق شروط و اهداف آن چگونه تحقق می یابد.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفهوم سیاست، نظریه سیاسی اندیشه اسلامی در منظومه نظام سیاسی اسلام، شناخت اساسات نظام سیاسی اسلام حقوق و جایب رعیت و حاکم اسلامی .
- شناخت رابطه دین و سیاست از منابع شرعی و عقلی، عوامل پندار جدایی دین و سیاست رابه اسلام و دموکراسی
- درک و شناخت منابع نظام سیاسی اسلام، قوای متشکله و صلاحیت های هر یک اهمیت شورای در نظام سیاسی اسلام
- شناخت طرق انتخاب حاکم اسلامی، اسباب عزل و حکم خروج در برابر حاکم
- معرفت اصول تأمین عدالت اجتماعی، تعامل با اتباع غیرمسلمان و چگونگی رابطه دولت اسلامی با دولت های غیر اسلامی، حالات صلح و جنگ .

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار- محتویات مضمون: مفهوم نظام سیاسی در اسلام

- مبانی نظام سیاسی اسلامی
 - ویژه گی های نظام سیاسی اسلامی
 - اهداف نظام سیاسی اسلامی
 - اسلام و سیاست
 - دلایل اثبات وجود نظام سیاسی در اسلام
 - عوامل جدائی دین از دولت یا سیاست
 - پیامد های جدائی دین از سیاست
 - اسلام و دموکراسی
- فصل دوهم: دولت در نظام سیاسی اسلامی

- تعریف دولت
 - عناصر متشکله دولت
 - ارکان دولت
- فصل سوم: وظایف دولت در نظام سیاسی اسلام
- تحکیم شریعت و عدالت اجتماعی.
 - تأمین امنیت
 - تأمین آزادی های عمومی
 - اقامه عدالت
 - دفاع از حریم دولت
 - امر به معروف ونهی از منکر
 - جمع آوری زکات
 - نشر دعوت
 - تأمین حقوق رعیت و واجبات رعیت در برابر دولت
 - تأمین خدمات وسهولت زندهگی برای مردم
 - فراهم نمودن زمینه تربیت وتعلیم برای همه
- فصل چهارم: روابط دولت
- روابط دولت اسلامی با دولت های اسلامی
 - روابط دولت اسلامی با دولت های غیر اسلامی
- فصل پنجم : صلح درنظام سیاسی اسلام
- تعریف صلح
 - شروط صلح
 - اهمیت صلح در اسلام
 - انواع صلح
 - نماد های صلح در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته		نتایج متوقعه مضمون					سپاه
۶	انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	ن.م.ر	۱	۲	۳	۴	۱
۵	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم بحیثیات بخش اسلامی.	ن.م.ر	۱	۲	۳	۴	۲
۴	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	ن.م.ر	۱	۲	۳	۴	۳
۳	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	ن.م.ر	۲	۳	۴	۵	۴
۲	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	ن.م.	۲	۳	۴	۵	۵
۱	شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	ن.م.ر	۲	۳	۴	۵	مجموع
							۱=کمترین مطابقت
							۲=مطابقت نسبی
							۳=مطابقت کامل

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کريدیت	سمس تر	صنف	مضمون	ديپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	پنجم	سوم	نظام سیاسی اسلام	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
پرسش و پاسخ					مفهوم نظام سیاسی در اسلام، مبانی نظام سیاسی اسلامی، ویژه گی های نظام سیاسی اسلامی، اهداف نظام سیاسی اسلامی	۱	اول
//					اسلام و سیاست، دلایل اثبات وجود نظام سیاسی در اسلام	۳	دوم
//					عوامل جدائی دین از دولت یا سیاست، پیامد های جدائی دین از سیاست	۵	سوم
//					اسلام و دموکراسی	۷	چهارم
//					دولت در نظام سیاسی اسلامی، تعریف دولت عناصر متشکله دولت، ارکان دولت، قوه اجرائیه (سرزمین، اتباع، نظام، حاکمیت و استقلال)	۹	پنجم

//					رئیس دولت، حکم تعیین رئیس دولت، نامها و القاب رئیس دولت، شروط و مواصفات رئیس دولت	۱۱	ششم
//					طرق انتخاب رئیس دولت، حقوق و واجبات رئیس دولت، عزل رئیس دولت، وزراء وولات.	۱۳	هفتم
//					حقوق و واجبات رئیس دولت، عزل رئیس دولت وزراء وولات	۱۵	هشتم
//					امتحان بیست فیصد	۱۷	نهم
//					قوه مقننه، تعریف قوه مقننه، شورا، حکم شورا اهمیت شورا	۱۹	دهم
//					شروط و کیفیت انتخاب اعضاء شورا، اختصاصات و صلاحیت های اعضاء، عزل اعضاء شورا، مقارنه شورای اسلامی و پارلمانهای معاصر	۲۱	یازدهم
//					قوه قضائیه، تعریف قوه قضائیه، دیل مشروعیت آن، اهمیت قوه مقننه، شروط تعیین و جهت تعیین کننده آن	۲۳	دوازدهم
//					وظایف دولت در نظام سیاسی اسلام، تحکیم شریعت و عدالت اجتماعی، تأمین امنیت اقامه عدالت، دفاع از حریم دولت، امر به معروف ونهی از منکر، جمع	۲۵	سیزدهم

					<p>آوری زکات، نشر دعوت، تأمین حقوق رعیت، تأمین آزادی های عمومی، تأمین خدمات و سهولت زندگی برای مردم ، فراهم نمودن زمینه تربیت و تعلیم برای همه</p> <p>حقوق و واجبات رعیت در برابر دولت</p>		
					<p>روابط دولت اسلامی با دولت های اسلامی</p> <p>روابط دولت اسلامی با دولت های غیر اسلامی</p>	۲۷	چهاردهم
					<p>صلح در نظام سیاسی اسلام، تعریف صلح، شروط صلح، اهمیت صلح در اسلام، انواع صلح</p> <p>نماد های صلح در اسلام</p>	۲۹	پانزدهم
					<p>ارزیابی ؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان</p>	۳۱	شانزدهم

منابع یا مأخذ:	
نظام سیاسی اسلام – دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی

<p>1. استاد سیاف، دین و دولت (اصول نظام سیاسی اسلام)</p> <p>2. سنهوری، عبدالرازق(۱۳۸۹)، نظریه دولت در فقه اهل سنت،</p> <p>3. قرضاوی، یوسف (۱۳۸۴)، اصول فقه سیاسی اسلام،</p> <p>4. محسنی، آصف (۱۳۵۳)، فقه سیاسی اسلام کتابفروشی جعفری، تهران</p> <p>5. الرحمن، گوهر، اسلامی سیاست</p> <p>6. خلاف، عبدالوهاب، سیاست شرعی</p>	<p>2. مأخذ کمکی</p>
--	---------------------

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون نظام اقتصادی اسلام

اسم پوهنتون:	-----
اسم پوهن خُی:	شرعیات
اسم دیپارتمنت:	ثقافت اسلامی
اسم مضمون:	نظام اقتصادی اسلام
کود مضمون:	SL-IC 0601
تعداد کریدیت:	۱ کریدیت
نوعیت مضمون:	پوهنتون شمول
پیشنیاز مضمون:	ندارد
صنف:	سوم
سمستر:	ششم

شرح مختصر مضمون:

اقتصاد به عنوان شاهرگ حیات بشری از ضرورت های مبرم بشر است. دین مقدس اسلام نه تنها در مورد نظام اقتصادی از خود احکام دارد، بلکه یکی از مهمترین عرصه های عبادت در اسلام عبادت مالی می باشد. بر همین اساس است که نظام اقتصادی اسلام در سمسترهای ششم در قالب کاریکولم ثقافت اسلامی تدریس می شود. محصلان بعد از ختم این سمستر معلومات کلی را در مورد نظام اقتصادی اسلام و سایر مکاتب معروف اقتصادی، مال و اهمیت و هدف آن در اسلام، انواع مالکیت، عواید و مصارف مال و شروط استفاده و جمع آوری حاصل نموده و در نتیجه طبق رهنمود های اسلام در تطبیق اندوخته هایش در بهبود اقتصادی فردی و اجتماعی تلاش همگانی نماید.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با مفاهیم کلی مباحث نظام اقتصادی اسلام و کسب معلومات مقایسوی از مکاتب اقتصادی وضعی.
 - درک تفاوت های اساسی مکاتب اقتصادی سوسیالزم و کاپیتالزم با نظام اقتصادی اسلام در موضوعات درآمد، مصرف و توزیع سرمایه .
 - شناخت انواع مالکیت و خصوصیات هر یک در نظام های اقتصادی اسلام.
 - معرفت اسباب مشروع مالکیت خصوصی و اسباب محرمه مالکیت در اسلام، شناخت انواع ربا، احکام و فلسفه حرمت آن و اجناس ربوی .
 - شناخت انواع شرکت های مشروع، آشنای با انواع بیمه حکم آن .
- شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

فصل اول: پیشگفتار- محتویات مضمون

- مفهوم اقتصاد اسلامی
- تاریخ تدوین اقتصاد اسلامی
- اهمیت اقتصاد اسلامی
- ✓ اصول و مصادر اقتصاد اسلامی
- ✓ خصوصیات و ویژه گی های اقتصاد اسلامی
- ✓ ارتباط اقتصاد با عبادت اسلامی
- ✓ بررسی و نقد نظام های اقتصادی معاصر و برتری نظام اقتصادی اسلام

فصل دهم: عواید دولت اسلامی (زکات، عشر، خراج، معادن، وقف و مالیات)

- نگاهی به مالکیت در اسلام
- انواع مالکیت
- اسباب مالکیت در اقتصاد اسلامی
- تعریف عقد شروط ارکان و انواع آن
- بیع و شراء

-
- ✓ تعریف بیع، شروط، ارکان و انواع آن
 - ✓ بیع مشروع (سلم اجاره ..) و بیع نا مشروع { اشاره به احتکار و ربا نیز صورت گیرد }
 - ✓ اختیارات در بیع
 - ✓ اجاره، هبه، وصیت،
 - شراکت و انواع آن
 - ✓ عنان - وجوه - ابدان - مضاربت - مزارعت و مساقات - مفاوضه - بانکداری - بیمه
 - ✓ حقوق کارگر و کارفرما
 - عقود تبرعات : وصیت هبه با ذکر ارکان و شروط آن - قرض حسنه
 - عقود امانات : عاریه - ودیعه - رهن
 - فصل سوم : مصارف مال
 - مصارف مشروع و نا مشروع
 - نفقه
 - ✓ تعریف، شروط و انواع آن
 - زکات { اشاره به علاج فقر با زکات مهم است }
 - صدقات و کفارات

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته		نتایج متوقعه مضمون		کلاس
۶. انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	ن.م.ر	۱	۴	۱
۵. بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ن.م.ر	۱	۳	۲
۴. آرایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسائل کلی اسلامی به مینتی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	ن.م.ر	۲	۴	۳
۳. تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	ن.م.ر	۱	۲	۴
۲. تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	ن.م.	۲	۲	۵
۱. شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	ن.م.ر	۲	۳	مجموع
		۳= مطابقت کامل		
		۲= مطابقت نسبی		
		۱= کمترین مطابقت		

پلان درسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کريدیت	سمس تر	صنف	مضمون	ديپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	ششم	سوم	نظام اقتصادی اسلام	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
					مفهوم اقتصاد اسلامی، تاریخ تدوین اقتصاد اسلامی، تفاوت علم اقتصاد با نظام اقتصادی اسلام، اهمیت اقتصاد اسلامی	۱	اول
					اصول و مصادر اقتصاد اسلامی	۳	دوم
					خصوصیات و ویژه گی های اقتصاد اسلامی، ارتباط اقتصاد با عبادات اسلامی	۵	سوم
					بررسی و نقد نظام های اقتصادی معاصر و برتری نظام اقتصادی اسلام.	۷	چهارم
					مالکیت در اسلام، نگاهی به مالکیت در اسلام انواع مالکیت	۹	پنجم
					عوايد دولت اسلامی (زکات، عشر، خراج، معادن، وقف و مالیات)	۱۱	ششم

				اسباب مشروع مالکیت خصوصی در اقتصاد اسلامی، احیاء موات، احراز مباحات، عقود و میراث	۱۳	هفتم
				تعریف عقد شروط ارکان و انواع آن، بیع و شراء تعریف بیع، شروط، ارکان و انواع آن بیع مشروع (سلم اجاره ..) اختیارات در بیع.	۱۵	هشتم
				امتحان بیست فیصد	۱۷	نهم
				اسباب محرمه مالکیت در اقتصاد اسلامی { ربا، قمار احتکار ... }	۱۹	دهم
				شراکت و انواع آن، عنان - وجوه - ابدان - مضاربت - مزارعت و مساقات - مفاوضه - بانکداری - بیمه حقوق کارگر و کارفرما	۲۱	یازدهم
				بانکداری و معاملات بانکداری اسلامی	۲۳	دوازدهم
				بیمه (به مزارعه و مساقات نیز اشاره شود)	۲۵	سیزدهم
				عقود تبرعات : وصیت هبه با ذکر ارکان و شروط آن - قرض حسنه، عقود امانات : عاریه - ودیعه - رهن	۲۷	چهاردهم

					مصارف مال، مصارف مشروع و نا مشروع، نفقه	۲۹	پانزدهم
					تعریف، شروط و انواع آن		
					ارزیابی؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۳۱	شانزدهم

نوت: جدول فوق در کتاب نصاب تحصیلی رشته گنجانیده نشده بلکه توسط استاد مضمون تهیه و در اول سمستر به دسترس محصلین قرار

منابع یا مأخذ:	
نظام اقتصادی اسلام - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
۱. صدر، باقر، 1393، اقتصاد ما، انتشارات دارالصدر ۲. عثمانی، تقی (۱۳۹۴)، اقتصاد اسلامی، دیجیتال ۳. عبدالعزیز، نعمانی، نظام اقتصادی اسلام ۴. مطهری، مرتضی (۱۳۸۰)، نظریه اقتصادی، ۵. طهماسی، مبادی علم اقتصاد، انتشارات خجسته ۶. قرضاوی، یوسف، مبادی اقتصاد اسلامی	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون قرآن و علوم معاصر

مقطع تحصیلی:

لیسانس

اسم پوهنتون: -----

شرعیات

اسم پوهن خُی:

ثقافت اسلامی

اسم دیپارتمنت:

قرآن و علوم معاصر

اسم مضمون:

SL-IC 0701

کود مضمون:

۱ کریدیت

تعداد کریدیت:

پوهنتون شمول

نوعیت مضمون:

ندارد

پیشنیاز مضمون:

چهارم

صنف:

هفتم

سمستر:

شرح مختصر مضمون:

قرآن و علوم معاصر عنوان هفتمین مضمون ثقافت اسلامی است که در سمستر های هفتم در قالب کاریکولم تحصیلی ثقافت اسلامی تدریس می شود. این مضمون به گونه ی کلی ارتباط مطالب قرآنی را با علوم امروزی بیان میکند و از ضرورت های مبرم جهت فهم درست اسلام میباشد. زیرا تکنالوژی امروزی برخی از جوانان را که از قرآن معلومات کاملی ندارند دوچار شک و تردیده های خطیر نموده است، مانند این گمان که در عصرپیشرفت علم و تکنالوژی مطالب قرآنی قابلیت تطبیقش را از دست داده است. در حالیکه هر قدر علوم معاصر اکتشافات جدید را ایجاد نماید بجز بیان نمودن اشارات علمی که در قرآن مجید و سنت پیامبر اسلام قبل از یکهزارو چهارصد سال آمده است، چیزی دیگری

نمیباشد. محصلان بعد از فراگیری این مضمون در ختم سمستر معلومات کلی علمی را پیرامون مراحل و گونه های نزول قرآن کریم، حقوق قرآن کریم، ابعاد اعجاز قرآن کریم و رابطه اکتشافات علمی با مطالب قرآن را بدست آورده و در نتیجه به عظمت و گسترده گی اعجاز علمی قرآن کریم بیشتر آشنا شده و در تطبیق دستورات قرآن در زندگی فردی و اجتماعی خویش تلاش عاشقانه نموده و در تمام عرصه های حیات شان هدمندتر گام برخواهند داشت..

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل به مباحث عمومی و کلی قرآن کریم، مراحل و گونه های نزول قرآن کریم ابعاد اعجاز و برخی از نمونه های اعجاز این کلام جاودانه الهی.
- شناخت و درک حقوق قرآن کریم، معرفت مقاصد و اهداف قرآن کریم
- شناخت ابعاد اعجاز قرآن کریم، رابطه قرآن کریم با اکتشافات علمی معاصر و چگونگی میزان اعتماد به نظریات ارایه شده علمی معاصر.
- آشنایی به مفاهیم معجزه، کرامت، استدراج و نمونه های از معجزات پیامبر اکرم (ص)
- شناخت مطالب قرآنی پیرامون خلقت سیارات، حرکات منظومه ها، تطور خلقت انسان، نزول باران، نظام زوجیت در هستی

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)

پیشگفتار- محتویات مضمون:

- قرآن
- مراحل نزولی قرآن
- جمع آوری قرآن
- فضائل قرآن کریم
- حقوق قرآن کریم
- نظریات برخی از دانشمندان غربی در مورد قرآن کریم
- خلاصه فصل اول

- پرسش ها

- مآخذ

فصل دوهم : علوم معاصر

- تمهید

- مفهوم علوم معاصر

- قرآن کریم و اکتشافات علمی معاصر

- نظریات برخی از دانشمندان علوم معاصر در مورد قرآن کریم

- معیار ها و ضوابط اعجاز علمی

- پیشرفت ساینس در پرتوی قرآن کریم

- اشتباهات نظریات ساینسی

- خلاصه فصل دوم

- پرسش ها

- مآخذ

فصل سوم: اعجاز قرآن کریم

- انواع معجزات قرآن کریم

- وجوه اعجاز قرآن کریم

- نمونه های اعجاز علمی قرآن کریم

- خلاصه فصل چهارم

- پرسش ها

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						نتایج متوقعه مضمون	ساعات	
ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر	ن.م.ر			
۶	۵	۴	۳	۲	۱	آشنایی کامل به مباحث عمومی و کلی قرآن کریم ،مراحل و گونه های نزول کریم ابعاد اعجاز و برخی از نمونه های اعجاز این کلام جاودانه الهی.	۱	
اکتشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتدی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شنایی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .				
۱	۱	۲	۲	۲	۲		۲	۲
۱	۲	۲	۲	۱	۲		۲	۲
۲	۱	۴	۱	۲	۲		۲	۲
۱	۴	۱	۲	۲	۲		۲	۲
۲	۱	۲	۱	۲	۳		۳	۳
۱.۴	۱.۶	۲	۲.۶	۱.۸	۳	مجموع		
۱=کمترین مطابقت						۲=مطابقت نسبی	۳=مطابقت کامل	

کورس پالیسی هفته وار مضمون

نوع مضمون	تعداد کریدیت	سمس تر	صنف	مضمون	دیپارتمنت	معلومات اساسی
پوهنتون شمول	۱	هفتم	چهارم	قرآن و علوم معاصر	ثقافت اسلامی	

ارزیابی روزمره	روش تدریس	فعالیت محصل	فعالیت استاد	نتیجه متوقعه آموزشی	موضوع	ساعات درسی	هفته
برسش و پاسخ					تعریف قرآن کریم، مفهوم وحی و انواع آن، وحی مخصوص قرآن کریم	۱	اول
//					مراحل نزولی قرآن، جمع آوری قرآن، فضائل قرآن کریم	۳	دوم
//					حقوق قرآن کریم، نظریات برخی از دانشمندان غربی در مورد قرآن کریم	۵	سوم
//					دلایل عدم تحریف قرآن کریم	۷	چهارم
//					معیارها و ضوابط اعجاز علمی، پیشرفت ساینس در پرتوی قرآن کریم، اشتباهات نظریات ساینسی.	۹	پنجم
//					انواع معجزات قرآن کریم	۱۱	ششم

//					وجوه اعجاز قرآن کریم	۱۳	هفتم
//					نمونه های از اعجاز قرآن کریم	۱۵	هشتم
//					امتحان بیست فیصد	۱۷	نهم
//					جدایی میان زمین و آسمان از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر، نجوم از قرآن کریم و علوم معاصر	۱۹	دهم
//					باد و هوا از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر ، زمین و کوه ها از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر	۲۱	یازدهم
//					محیط زیست از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر	۲۳	دوازدهم
//					بحار و نزول باران از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر	۲۵	سیزدهم
//					خلقت انسان و مراحل آن از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر	۲۷	چهاردهم
//					ریاضیات از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر، فزیک از دیدگاه قرآن کریم و علوم معاصر	۲۹	پانزدهم
//					ارزیابی ؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۳۱	شانزدهم

نوت: جدول فوق در کتاب نصاب تحصیلی رشته گنجانیده نشده بلکه توسط استاد مضمون تهیه و در اول سمستر به دسترس محصلین قرار .

منابع یا مأخذ:	
قرآن و علوم معاصر - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
<p>1. مخلص، عبدالرؤف (۱۳۹۴)، تجلی قرآن در عصر حاضر،</p> <p>2. نابلسی، محمد راتب، دایره المعارف اعجاز علمی در پرتوی قرآن و سنت</p> <p>3. زندانی، عبدالمجید (۱۳۸۲)، کتاب توحید، (۱۳۸۲)، جامعه القرآن، تهران</p> <p>4. صابونی، علی، تبیان فی علوم القرآن</p> <p>5. میلر، گری، قرآن کتاب شگفت انگیز</p> <p>6. محسنی، آصف، قرآن یا سند اسلام</p> <p>7. عبدالباقی، مصباح الله، قرآن کریم و علوم معاصر</p>	2. مأخذ کمکی

مفردات و پلان درسی هفته وار مضمون تمدن اسلامی

-----	اسم پوهنتون:
شرعیات	اسم پوهن خُی:
ثقافت اسلامی	اسم دیپارتمنت:
تمدن اسلامی	اسم مضمون:
SL-IC 0801	کود مضمون:
۱ کریدیت	تعداد کریدیت:
پوهنتون شمول	نوعیت مضمون:
ندارد	پیشنیاز مضمون:
چهارم	صنف:
هشتم	سمستر:

شرح مختصر مضمون:

مضمون تمدن اسلامی که در سمستر های هشتم در قالب کاریکولم تحصیلی مضامین ثقافت اسلامی تدریس می شود ، در حقیقت جزء تاریخ فراموش شده اسلام در نزد مسلمانان امروزی و مخصوصاً قشر جوان جامعه بشمار می رود که آگاهی و فهم درست آن از نیاز های اساسی و ضرورت های مبرم محصلان می باشد. محصلان عزیز در ختم سمستر معلومات کلی را پیرامون مفهوم تمدن ، عوامل ایجاد تمدن ها ، عناصر سازنده تمدن ها ، بخصوص عناصر تمدن اسلامی و نقش اسلام در اصلاح و تغییرات مثبت در روند های تمدنی بدست آورده و در نتیجه بتوانند علاوه بر بیان اساسات بعد وحیانی تمدن اسلامی از دستآورد های مسلمانان در عرصه های مختلف تمدنی با استناد به دلایل روشن در عرصه علوم مختلفه مانند : کیمیا، فزیک، ریاضی، طب، فارمسی، انجنیری، همچنان تاریخ ، جغرافیه ، فلسفه، علم فلک بر علاوه از علوم شرعی دفاع نموده و در نشر آن تلاش سازنده را انجام دهند.

اهداف آموزشی:

- آشنایی کامل با عناصر سازنده تمدن ، تمدن های بشری قبل از اسلام،
- تبیین و توضیح عناصر سازنده تمدن به شکل عام و عناصر تمدن به شکل خاص همراه با
- رایه دلایل مستند و قابل پذیرش علمی اکادمیکی.
- توانایی بر تشخیص اینکه رسول (اکرم ص) در دوره تأسیسی و توسعهی تمدن اسلامی کدام تغییرات و اصلاحات را در تمدن بشری بمیان آورده و چی اصول را جدیداً پی ریزی نموده اند
- اینکه به توانند با رایه نمونه های از کار کرد های تمدنی خلفای راشدین در عرصه توسعه و گسترش تمدن اسلامی نقش ایشان را در برآزندگی های فراموش شده تمدن اسلامی مسئولانه ایفا نمایند.
- دفاع مستدل ازین که به گونه عام تمدن امروزین بشریت مرهون سعی و تلاش مسلمانان دوره های نخستین تاریخ اسلام است.

شیوه های تدریس و آموزش:

ارایه ی لکچر، بحث آزاد و مناقشه، پاسخ به سوالات مربوط به عنوان درس بر اساس اصل محصل محوری.

مفردات درسی مضمون: (فصل ها و زیر فصل ها)
پیشگفتار- محتویات مضمون:

فصل اول: ورود به پدیده تمدن

- تعریف لغوی و اصطلاحی تمدن

- عناصر تمدن

- ویژه گی های تمدن اسلامی

فصل دهم : تمدن اسلامی

- اسلام و تغییردر تمدن بشریت

- مبانی علمی در کار نامه های رسول الله صلی الله علیه وسلم

- معرفی مختصراز کار نامه های : سیاسی،اقتصادی،اجتماعی ، اخلاقی و..... رسول الله صلی الله علیه و سلم

- نماد های از اندوخته های علمی خلفای راشدین

- بخشی ار انجازات علمی وپیشرفتهای تکنالوژی مسلمانان پیشین

- نمونه های از اندوخته های علمی و تکنالوژی در عرصه های:

- نقش تمدن اسلامی در رفاه بشریت

- علت عقب مانده گی مسلمانان امروزی و راه های بیرون رفت

- گفتگوی تمدن ها

فصل سوم: جوامع اسلامی و مفاهیم جدید

- محیط زیست

- حقوق بشر و حقوق زن

- آزادی بیان

- نقد و بررسی بردگی در اسلام

جدول نقشه مفهومی نتایج متوقعه مضمون و رشته

نتایج متوقعه رشته						ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.	ن.م.ر.
۶	۵	۴	۳	۲	۱						
انکشاف مهارت های تحقیقات علمی و توسعه فکری سالم اسلامی و انسانی جهت تنظیم رابطه درست انسان با پروردگار و جامعه انسانی و بهره گیری سالم از نعمات ارزنده عالم هستی .	بلند بردن سطح دانش دینی و اسلامی محصلان به منظور حضور سالم و فعال شان در عرصه های مهم انکشاف های حیاتی فردی و اجتماعی جامعه انسانی و عناصر مؤثر در تحکیم صلح و ثبات کشور در پرتوی تعالیم حیات بخش اسلامی.	ارایه دانش نظری جهت تبیین و توضیح مسایل کلی اسلامی به مبتنی بر دلایل نقلی و عقلی با بیان آثار و حکمت های هر موضوع.	تربیه کادر های متخصص ، متعهد و معتدل اسلامی که بتوانند به عنوان الگوی های عملی تربیه سالم اسلامی دور از افراط و تفریط میان سعادت دنیا و آخرت هماهنگی ایجاد نمایند.	تربیه جوانان آگاه ، توانمند و ملتزم به ارزشها و اساسات فرهنگ و ثقافت اسلامی	شناسی علمی و آکادمیکی محصلان رشته های مختلف تحصیلات عالی با اصول و مبانی کلی اسلام ، آشنایی با جهان بینی های مطرح و ارتباط اسلام با دستاوردهای علوم معاصر .	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۲	۲	۲	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۲	۱	۲	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۲	۲	۲	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۲	۲	۲	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۲	۲	۲	۲	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
۱	۱,۲	۱,۸	۲,۴	۲,۴	۳	۱	۲	۳	۴	۲	۳
مجموع						۱	۲	۳	۴	۲	۳
						۱ = کمترین مطابقت ۲ = مطابقت نسبی ۳ = مطابقت کامل					

کورس پالیسی هفته وار مضمون

معلومات اساسی	دیپارتمنت	مضمون	صنف	سمس تر	تعداد کريدیت	نوع مضمون
	ثقافت اسلامی	تمدن اسلامی	چهارم	هشتم	۱	پوهنتون شمول

هفته	ساعات درسی	موضوع	نتیجه متوقعه آموزشی	فعالیت استاد	فعالیت محصل	روش تدریس	ارزیابی روزمره
اول	۱	ورود به پدیده تمدن تعریف لغوی و اصطلاحی تمدن عناصر تمدن ویژه گی های تمدن اسلامی					پرسش و پاسخ
دوم	۳	بررسی وضعیت تمدن های قبل از اسلام					//
سوم	۵	تمدن اسلامی اسلام و تغییر در تمدن بشریت مبانی علمی در کار نامه های رسول الله صلی الله علیه وسلم					//
چهارم	۷	معرفی مختصر از کار نامه های : سیاسی، اقتصادی، اجتماعی ، اخلاقی و..... رسول الله صلی الله علیه و سلم					//
پنجم	۹	نماد های از اندوخته های علمی					//

					خلفای راشدین (کارکرد های تمدنی)		
//					بخشی از دستاوردهای علمی و پیشرفتهای تکنالوژی مسلمانان پیشین	۱۱	ششم
//					دستاوردهای تمدن اسلامی : دستاوردهای علمی علوم اسلامی (تفسیر ، حدیث فقه ، اصول فقه اصول تفسیر و انواع اصول های دیگر و علم کلام)، علوم تجربی، امنیتی، اقتصادی، قضایی، معماری، اداری و حکومتداری و مراکز معروف علمی	۱۳	هفتم
//					فقه ، اصول فقه صرف و نحو، علم کلام...	۱۵	هشتم
//					امتحان بیست فیصد	۱۸	
//					ریاضیات، هندسه، طب	۱۹	دهم
//					تاریخ، جغرافیه، معماری وانجنیری.	۲۱	یازدهم
//					نقش تمدن اسلامی در رفاه بشریت علت عقب مانده گی مسلمانان امروزی و راه های بیرون رفت	۲۳	دوازدهم

//					گفتگوی تمدن ها	۲۵	سیزدهم
//					محیط زیست، حقوق بشر و حقوق زن	۲۷	چهاردهم
//					آزادی بیان نقد و بررسی بردگی در اسلام	۲۹	پانزدهم
//					ارزیابی ؛ حل مشکلات محصلان و راهنمایی امتحان	۳۱	شانزدهم

نوت: جدول فوق در کتاب نصاب تحصیلی رشته گنجانیده نشده بلکه توسط استاد مضمون تهیه و در اول سمستر به دسترس محصلین قرار .

یا مأخذ:	
تمدن اسلامی - دیپارتمنت ثقافت اسلامی	1. مأخذ اساسی
۱. صمیم، عبدالمجید (۱۳۹۷)، تمدن اسلامی. طبع اول، انتشارات قدس ۲. سباعی، مصطفی (۱۴۲۰ ق)، من روائع حضارتنا. دارالوراف، ریاض. ۳. رحیم زی، حسام الدین (۲۹۱۸)، تمدن اسلامی ۴. علوان، ناصع، دست‌آورد های تمدن اسلامی و نقش آن در سیاست ۵. ولایتی، علی اکبر، تمدن اسلامی ۶. ابراهیم حسن، حسن، تاریخ سیاسی اسلام ۷. گستاو لوبون، تمدن اسلام و عرب	2. مأخذ کمکی

نوت: قابل یاد آوری است که مفردات مضامین انگلیسی اختصاصی بیولوژی ۱ و ۲، کامپیوتر، بیوفزیک، ریاضی و احصائیه، تاریخ معاصر و صلح حل منازعه در این مفردات شامل نبوده، چون تا هنوز کلسترهای مضامین فوق الذکر شروع نشده است.

نام کلستر: بیولوژی

رییس کلستر: پوهنیار احمد ظاهر فیروز کوهی ۰۷۹۲۴۴۶۵۱۴

معاون کلستر: پوهنیار عبدالعلی کریمی ۰۷۹۷۹۹۹۹۲۵

منشی کلستر: پوهنمل محمد حسن جعفری ۰۷۹۵۰۰۶۷۹۶

لست اعضای اشتراک کننده کلستر بیولوژی از تمام دانشگاه ها و

مؤسسات تحصیلات عالی کشور

شماره	اسم	تخلص	رتبه علمی	پوهنتون و وظیفه	شماره تماس و ایمیل	محل امضا
۱	میرویس	صافی	پوهندوی	فاریاب ریس کلستر نصاب	۰۷۹۹۲۷۴۷۱۲ iqbalsafi799@gmail.com	
۲	شکیبا	فقیری	پوهاند	بلخ معاون کلستر نصاب	۰۷۸۰۱۲۵۷۸۸ faqeri@gmail.com	
۳	محمد حسد ن	جعفری	پوهنمل	بغلان منشی کلستر نصاب	۰۷۷۷۴۶۰۹۵۵ jafari8261@gmail.com	
۴	مونسه	حبیبی	پوهاند	بلخ ریس پوهنحی	۰۷۹۳۱۸۸۶۴۰ monisa1.habibi@gmail.com	
۵	ذاکره	بابکر خیل	پوهاند	ننگرهار ریس پوهنحی	۰۷۰۰۶۴۶۳۶۶۴ jamel ahmad38@gmail.com	
۶	محمد عمر	عابد	پوهنوال	ننگرهار آمر دیپارتمنت	۰۷۸۷۴۲۴۲۳۵	
۷	علی الله	جلیل	سرمولف	ریس تالیف کتب درسی انکشاف نصاب تعلیمی وزارت معارف	۰۷۹۹۲۹۲۴۰۶ aliullah.jalil@gmial.com	
۸	بصیر احمد	کریمی	پوهندوی	هرات ریس پوهنحی	0786284190	
۹	لطیفه	سادات	پوهندوی	شهید ربانی آمر دیپارتمنت	۰۷۸۳۶۳۴۲۹۸	
۱۰	ضیا الله	احمدزی	پوهندوی	پکتیا ریس پوهنحی	۰۷۷۵۲۸۵۷۱۰ ziaull.ahmadzai1959@gmail.	

	com					
۱۱	۰۷۹۵۷۳۱۵۱۸ slmyousuf123@gmail.com	کنڈز آمر دیپارتمنت	پوهندوی	یوسفزی	سلما	
۱۲	-۰۷۶۴۶۱۸۰۸۵ ۰۷۶۴۶۱۸۰۸۵ khwazir.adil@yahoo.com	شیخ زاهد معاون پوهنچی	پوهنمل	عادل	خان وزیر	
۱۳	۰۷۹۹۸۳۸۶۰۹ ghazijan62@yahoo.com	شیخ زاهد آمر	پوهنمل	محمدی	غازی جان	
۱۴	۰۷۰۰۳۱۳۳۰۵ ajmaljahid@gmail.com	کندهار آمر دیپارتمنت	پوهنیار	جاهد	اجمل	
۱۵	۰۷۹۲۴۴۶۵۱۴ ahz.feroozkohy@gmail.com	بادغیس ریس پوهنچی	پوهنیار	فیروز کوهی	احمد ظاهر	
۱۶	۰۷۰۷۰۰۰۴۴۰ abdalisayedmasood@gmail.com	البیرونی آمر دیپارتمنت	پوهنیار	ابدالی	سید مسعود	
۱۷	۰۷۹۵۳۸۸۴۱۱-۰۷۷۷۵۰۰۱۲۷ a-zahir68@yahoo.com	پکتیا آمر دیپارتمنت	پوهنمل	محسن	عبدالظاهر	
۱۸	۰۷۰۰۰۰۰۵۰۸	فراه آمر دیپارتمنت	پوهیالی	عیان	عبدالوکیل	
۱۹	۰۷۷۸۷۸۶۱۶۷	پکتیا آمر دیپارتمنت		زاهد	مدثر	
۲۰	۰۷۰۸۰۲۴۰۴۵ abozaryeqan122@gmail.com	سرپل آمر دیپارتمنت	پوهیالی	اکبری	ابوذر	
۲۱	۰۷۷۷۷۶۰۰۷۸ sabooryar34@gmail.com	بدخشان آمر دیپارتمنت		صبوریار	جنیدالله	
۲۲	۰۷۰۷۰۹۰۰۶۸	پنجشیر آمر دیپارتمنت		مشتاق	حکمت الله	
۲۳	۰۷۸۶۲۳۰۲۵۴ abdullahhossini8@gmail.com	نیمروز آمر دیپارتمنت		حسینی	سید عبدالله	
۲۴	۰۷۳۰۰۳۳۴۰۵ shoaibhamid7788@gmail.com	جوزجان آمر دیپارتمنت		حامد	شعیب	
۲۵	۰۷۷۲۴۵۰۶۴۴	دایکندی	نامزد	نجاتی	معصومه	

	masumahnejati@gmail.com	آمر دیپارتمنت	پوهنیار			
۲۶	۰۷۹۷۹۹۹۹۲۵	هرات آمر دیپارتمنت	پوهیالی	کریمی	عبدالعلی	
۲۷	۰۷۸۱۶۸۱۸۷۸ shoaibshariati2014	پروان استاد	پوهنمل	شریعتی	محمد شعیب	
۲۸	۰۷۰۰۲۶۴۵۷۷ assadullahfrogh@gmail.com	تعلیم و تربیه ریس دانشکده	پوهنوال	فروغ	اسدالله	
۲۹	۰۷۷۰۶۳۷۱۷۵ mohammadrizazahir@gmail.com	کونړ ریس دانشکده	پوهنیار	ظہیر	محمد رضا	
۳۰	۰۷۸۱۷۱۱۰۹۹	لغمان		رحیمی	محمد ابرار	
۳۱	۰۷۶۷۸۴۳۳۹۹ noorullahhaqmal@yahoo.com	ارزگان استاد	نامزد پوهنیار	حقل	نورالله	
۳۲	۰۷۰۵۴۸۹۵۸۵ nazar wahaj@gmail.com	تخار	پوهنیار	وهاج	نظر محمد	
۳۳	۰۷۰۴۳۳۹۴۹۶ ataullahabid070433@gmail.com	ارزگان	نامزد پوهنیار	عابد	عطاالله	
۳۴	۰۷۰۸۶۴۱۶۳۳ hikmatullahhaqpal2019@gmail.com	زابل	نامزد پوهنیار	حقپال	حکمت الله	
۳۵	۰۷۰۷۰۹۰۰۶۸ abohamad.mushtaq@gmail.com	پنجشیر آمر دیپارتمنت	پوهنیار	مشتاق	حکمت الله	

توجه!

این نصاب تحصیلی نتیجه کار مشترک استادان پوهنتون‌های دولتی و خصوصی، نمایندگان وزارت‌ها و نهادهای سکتوری می‌باشد که تحت رهبری مقام وزارت تحصیلات عالی و سایر مسؤولین ذیربط به انجام رسیده است. با وجود دقت زیاد دست‌اندرکاران در تدوین آن، ممکن است اغلاط نگارشی یا تایپی باقی‌مانده باشد. بنابراین، از استادان محترم و سایر گرامیانی که در این مجموعه با اغلاطی احتمالی مواجه می‌گردند، احترامانه استدعا داریم، تا نکات و پیشنهادات اصلاحی خویش را از طریق، آدرس ایمیل: dapd.mohe@gmail.com با ما شریک سازند.

بدون تردید، پیشنهادات ارزشمند شما مورد بررسی واقع و در چاپ‌های بعدی این مجموعه لحاظ خواهد شد. وزارت تحصیلات عالی افغانستان، قبلاً از سهیم شدن شما در روند اصلاح این اثر و سایر آثار منتشره از آدرس این نهاد، صمیمانه اظهار سپاس و امتنان، می‌نماید.